سُورَةُ الْأَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَتَانِ وَسِتُّ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

الٓمٓصٓ ١ كِتَابٌ أُنْزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِتُنْذِرَ بِهِ
elif lâm mîm sâd · bir kitabdır ki · indirildi · sana · öyle ise olmasın · gönlünde · bir sıkıntı · ondan · sakındırman için · onunla

وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِينَ ٢ اِتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ
ve · nasîhat · mü'minlere · tâbi' olun · o şeyi ki · indirildi · size · Rabbinizden · ve · tâbi' olmayın

دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ٣ وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
ondan başka · dostlara · ne kadar az · ibret alıyorsunuz · ve · nice · şehirler var ki · onları helâk ettik

فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ٤ فَمَا كَانَ دَعْوٰيهُمْ إِذْ
ve kendilerine gelmiştir · azâbımız · geceleyin · veya · onlar · kaylûlede olanlar iken · ve olmadı · çağırışları · o vakit ki

جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ٥ فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ
onlara geldi · azâbımız · ancak · demeleri · şübhesiz biz · idik · zâlimler · işte mutlaka soracağız · o kimselere ki

أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ٦ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ
gönderildi · kendilerine · ve · elbette soracağız · gönderilenlere · artık mutlakā anlatacağız · kendilerine · bir ilim ile

وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ٧ وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
ve · değildik · gāib · ve · tartı · o gündür · hak · artık kimin · ağır gelirse · tartıları

فَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ٨ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولٰئِكَ الَّذِينَ
artık işte onlar · onlardır · kurtuluşa erenler · ve · kimin · hafif gelirse · tartıları · artık işte onlar · o kimselerdir ki

خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ٩ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ
hüsrâna uğrattılar · kendilerini · o şeyden dolayı ki · idiler · âyetlerimize · zulmediyorlar · ve · and olsun gerçekten · size imkân verdik

فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ
yeryüzünde · ve · kıldık · sizin için · orada · geçim vâsıtaları · ne kadar az · şükrediyorsunuz

١٠ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ
ve · and olsun gerçekten · sizi yarattık · sonra · size şekil verdik · sonra da · buyurduk · meleklere

اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ١١
secde edin · Âdem'e · hemen secde ettiler · hâric · İblis · olmadı · secde edenlerden

7- A'RÂF SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 206 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm, Sâd.

2- *(Bu,)* kendisiyle *(insanları)* sakındırman ve mü'minlere nasîhat *(vermen)* için sana indirilen bir kitabdır; öyle ise ondan *(onu tebliğden)* dolayı gönlünde bir sıkıntı *(yalanlanma korkusu)* olmasın!

3- Rabbinizden size indirilene tâbi' olun ve O'ndan başka birtakım dostlara tâbi' olmayın! *(Siz)* ne kadar az ibret alıyorsunuz!

4- Hâlbuki nice şehirler var ki onları helâk ettik de azâbımız kendilerine geceleyin veya onlar *(o memleketin halkı)* kaylûlede *(gündüz uykusunda)* olan kimseler iken gelivermiştir.

5- Azâbımız onlara geldiğinde: "Gerçekten biz zâlimlerdik!" demelerinden başka çağırışları *(ve yalvarışları)* da olmadı.

6- İşte kendilerine *(peygamber)* gönderilenlere *(ne amel işlediklerini)* mutlakā soracağız, *(gönderilen)* peygamberlere de *(tebliğ edip etmediklerini)* elbette soracağız!

7- Artık *(yaptıklarını)* kendilerine bir ilim ile *(bütün teferruâtıyla bilerek)* mutlakā anlatacağız; çünki *(biz, onlardan)* gāib *(habersiz)* değildik.

8- *(Amelleriniz için)* hak tartı da o gündür. Artık kimlerin tartıları ağır gelirse, işte kurtuluşa erenler ancak onlardır.

9- Kimlerin de tartıları hafif gelirse, işte onlar âyetlerimize *(onları bilerek inkâr etmekle)* zulmetmekte olduklarından dolayı, kendilerini hüsrâna uğratmış kimselerdir.

10- Celâlim hakkı için, size yeryüzünde imkân verdik *(orada yerleştirdik)* ve orada sizin için geçim vâsıtaları kıldık. *(Siz ise)* ne kadar az şükrediyorsunuz!

11- Ve and olsun ki sizi *(babanız Âdem'i)* yarattık, sonra size şekil verdik, sonra da meleklere: "Âdem'e secde edin!" buyurduk. Hemen secde ettiler. *(Cinlerden olan)* İblis hâriç! *(O,)* secde edenlerden olmadı.[1]

12- *(Allah, ona)* şöyle buyurdu: "Sana emrettiğimde, secde etmekten seni men' eden nedir?" *(İblis)* dedi ki: "Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın!"

13- *(Allah şöyle)* buyurdu: "Haydi hemen in oradan! Orada *(Cennette)* kibirlenmek haddine düşmez; haydi çık, çünki sen alçaklardansın!"

14- *(İblis)* dedi: "Bana *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!"

15- *(Allah da)* buyurdu ki: "*(Haydi)* doğrusu sen *(o vakte kadar)* mühlet verilenlerdensin!"

16- *(İblis)* dedi: "Öyle ise beni azdırmandan dolayı *(ben de)* mutlakâ onlar*(ı saptırmak)* için, senin dosdoğru yoluna oturacağım!"

17- "Sonra elbette onlara önlerinden ve arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım ve *(sen)* onların çoğunu şükredici kimseler bulmayacaksın!"

18- *(Allah, bunun üzerine:)* "Yerilmiş ve kovulmuş olarak oradan *(Cennetten)* çık! And olsun ki onlardan kim sana uyarsa, Cehennemi sizin hepinizle mutlakâ dolduracağım!" buyurdu.(1)

19- Ve ey Âdem! Sen zevcen *(Havvâ)* ile Cennete yerleş; artık dilediğiniz yerden yiyin; fakat şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zâlimlerden olursunuz!

20- Derken şeytan, *(o ikisini, netîcelerinden biri de)* onlardan örtülmüş avret yerlerini kendilerine göstermek *(olan hatâya sevk etmek)* için, onlara vesvese verdi ve: "Rabbiniz, ancak melek olmayasınız veya *(Cennette)* ebedî kalıcılardan olmayasınız diye sizi bu ağaçtan men' etti" dedi.

21- Ve onlara: "Doğrusu ben size gerçekten *(iyiliğiniz için)* nasîhat edenlerdenim" diye de yemîn etti.

22- Böylece o ikisini aldatarak *(o ağaçtan yemeye)* tenezzül ettirdi. Derken ağacı*(n meyvesini)* tattıklarında, avret yerleri kendilerine göründü de Cennet yapraklarından üzerlerini örtmeye başladılar. Bunun üzerine Rableri o ikisine: "Size bu ağacı yasaklamadım mı ve şübhesiz şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi?" diye nidâ etti.

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ
ateşten · beni yarattın · ondan · hayırlıyım · ben · dedi · sana emrettim · o vakit ki · secde etmemen için · seni men' etti · nedir · buyurdu

وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا
orada · kibirlenmen · senin için · zîrâ olmaz · oradan · hemen in · buyurdu · çamurdan · onu yarattın · ve

فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ اَنْظِرْنِي اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ اِنَّكَ
sen · buyurdu · diriltilecekleri · güne kadar · bana mühlet ver · dedi · alçaklardansın · şübhesiz sen · haydi çık

مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَا اَغْوَيْتَنِي لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾
dosdoğru · senin yoluna · onlar için · mutlaka oturacağım · beni azdırdın · o şeyden dolayı ki · dedi · mühlet verilenlerdensin

ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ
sollarından · ve · sağlarından · ve · arkalarından · ve · önlerinden · elbet onlara geleceğim · sonra

وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْؤُمًا مَدْحُورًا لَمَنْ
elbette kim · kovulmuş olarak · yerilmiş olarak · oradan · çık · buyurdu · şükredici kimseler · onların çoğunu · bulmayacaksın · ve

تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ
sen · yerleş · Âdem · ey · ve · hepinizle · sizin · cehennemi · elbet dolduracağım · onlardan · sana uyarsa

وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ
ağaca · şu · ikiniz yaklaşmayın · ve · ikiniz dilediniz · o yerden ki · artık ikiniz yiyin · cennete · zevcen · ve

فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ
örtülmüş · o şeyi ki · ikisine · ortaya çıkarması için · şeytan · ikisine · derken vesvese verdi · zâlimlerden · yoksa olursunuz

عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰيكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ
ağaçtan · bundan · ikinizin Rabbi · ikinizi men' etmedi · dedi · ve · ikisinin avret yerlerinden · ikisinden

اِلَّا اَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾
ebedî kalıcılardan · ikiniz olur diye · veya · iki melek · ikiniz olur diye · ancak

وَقَاسَمَهُمَا اِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾ فَدَلّٰيهُمَا بِغُرُورٍ
aldatmakla · böylece o ikisini tenezzül ettirdi · gerçekten nasîhat edenlerdenim · ikinize · şübhesiz ben · ikisine yemîn etti · ve

فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
yamıyorlar · ikisi başladı · ve · ikisinin avret yerleri · ikisine · ortaya çıktı · ağacı · ikisi tattı · fakat ne zaman ki

عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰيهُمَا رَبُّهُمَا اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ
ikinize yasaklamadım mı diye · ikisinin Rabbi · o ikisine nidâ etti · ve · cennet · yapraklarından · üzerlerine

تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَا اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾
apaçık · bir düşmandır · ikinize · şeytan · şübhesiz · ikinize · demedim mi · ve · ağaçtan · bundan

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
mutlaka oluruz | bize merhamet etmezsen | ve | bize | mağfiret etmezsen | eğer | ve | kendimize | zulmettik | Rabbimiz | ikisi dedi

الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
sizin için vardır | ve | düşman olarak | bazısına | bazınız | inin | buyurdu | hüsrâna uğrayanlardan

الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
orada | ve | yaşayacaksınız | orada | buyurdu | bir zamana kadar | bir faydalanma | ve | bir yerleşme | yeryüzünde

تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ
size | indirdik | gerçekten | Âdemoğulları | ey | çıkarılacaksınız | oradan | ve | öleceksiniz

لِبَاسًا يُوَارِي سَوْاٰتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوٰى ذٰلِكَ خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ
bu | hayırlıdır | bu | takvâ | elbisesi | ve | bir süs elbisesi | ve | avret yerlerinizi | örtecek | bir elbise ki

اٰيَاتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ
şeytan | sakın sizi aldatmasın | Âdemoğulları | ey | ibret alıyorlar | tâ ki onlar | Allahın | âyetlerindendir

كَمَا اَخْرَجَ اَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا
ikisine göstermesi için | elbiselerini | ikisinden | çekiyor | cennetten | ana babanızı | çıkarttı | o şey gibi ki

سَوْاٰتِهِمَا اِنَّهُ يَرٰيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ
kendilerini göremezsiniz | o yerden ki | kabîlesi | ve | o | sizi görür | şübhesiz o | avret yerlerini

اِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَاِذَا
o vakit ki | ve | îmân etmiyorlar | o kimselere ki | dostlar | şeytanları | biz kıldık | şübhesiz

فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا اٰبَاءَنَا وَاللّٰهُ اَمَرَنَا بِهَا قُلْ
de ki | onu | bize emretti | Allah | ve | babalarımızı | üzerinde | bulduk | dediler | çirkin bir iş | yaptılar

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَاْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ
bilmiyorsunuz | o şeyleri ki | Allaha | karşı | söylüyor musunuz | çirkin işi | emretmez | Allah | şübhesiz

﴿٢٨﴾ قُلْ اَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَاَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
mescidin | her | yanında | yüzlerinizi | doğrultun | ve | adâleti | Rabbim | emretti | de ki

وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدٰى
hidâyet verdi | bir kısmına | döneceksiniz | sizi ilk önce yarattı | o şey gibi ki | dinde | onun için | ihlâslı kimseler olarak | ona duâ edin | ve

وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ
dostlar | şeytanları | edindiler | şüphesiz onlar | dalâlet | üzerlerine | hak oldu | bir kısmına | ve

مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾
hidâyete ermiş kimselerdir | şübhesiz kendileri | zannederler ki | ve | Allah'dan | başka

23- *(Âdem ile Havvâ)* dediler ki: "Rabbimiz! *(Biz)* kendimize zulmettik; artık bize mağfiret etmez ve bize merhamet etmezsen, mutlakâ hüsrâna uğrayanlardan oluruz."

24- *(Allah, onlara şöyle)* buyurdu: "Birbirinize düşman olarak inin! Sizin için yeryüzünde bir zamâna kadar bir yerleşme ve bir faydalanma vardır."

25- "Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan *(diriltilip)* çıkarılacaksınız!" buyurdu.

26- Ey Âdemoğulları! Size avret yerlerinizi örtecek bir elbise ile *(giyinip süsleneceğiniz)* bir süs elbisesi indirdik.[1] Bir de takvâ elbisesi ki, bu *(hepsinden)* daha hayırlıdır. Bu *(maddî ve ma'nevî elbiseler)*, Allah'ın âyetlerindendir; tâ ki ibret alsınlar.

27- Ey Âdemoğulları! Şeytan, ana-babanızı *(kandırarak)* avret yerlerini kendilerine göstermek için onlardan elbiselerini soyarak Cennetten çıkarttığı *(bu netîceyi verecek hatâya sevk ettiği)* gibi, sakın sizi de aldatmasın! Çünki o ve kabîlesi sizi, kendilerini göremeyeceğiniz cihetten görürler. Şübhesiz ki biz, şeytanları îmân etmeyenlere dostlar kıldık.

28- Hem *(o müşrikler)* çirkin bir iş yaptıkları zaman: "*(Biz)* babalarımızı bunun üzerinde bulduk, Allah da bize bunu emretti" derler. De ki: "Şübhesiz Allah, çirkin işleri emretmez! Allah'a karşı *(aslâ)* bilemeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

29- De ki: "Rabbim adâleti emretti!" Hem her namaz vaktinde *(ve secde yerlerinde)* yüzlerinizi *(ibâdete)* çevirin ve dinde, *(yalnız)* O'nun *(rızâsı)* için, ihlâslı kimseler olarak O'na ibâdet edin! Sizi ilk önce *(O)* yarattığı gibi, *(yine O'na)* döneceksiniz.

30- *(Kullarının)* bir kısmına *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyet verdi, bir kısmına da *(küfür ve isyanlarına binâen)* dalâlet hak oldu. Çünki onlar Allah'ı bırakıp şeytanları dostlar edindiler; *(böyle iken)* bir de gerçekten kendilerinin hidâyete ermiş kimseler olduklarını zannederler.

31- Ey Âdemoğulları! Her namaz yerinde *(ve vaktinde)* ziynetinizi alın *(namazlarınızda temiz elbiselerinizi giyinin)*, yiyin, için, fakat isrâf etmeyin! Çünki O, isrâf edenleri sevmez.[1]

32- De ki: "Allah'ın, kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kıldı?" De ki: "Onlar, dünya hayâtında îmân edenler içindir *(kâfirler de bu vesîle ile yararlanırlar)*; kıyâmet gününde *(ise)* hâlis olarak *(yalnız mü'minlere mahsustur)*." İşte *(bunların kıymetini)* bilecek bir kavim için âyetleri böyle iyice açıklıyoruz.

33- De ki: "Rabbim, ancak *(zinâ gibi)* çirkin işleri, onların açık olanını ve gizli olanını, *(her türlü)* günâhı, haksız yere haddi aşmayı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi *(asılsız olarak)* Allah'a şirk koşmanızı ve Allah'a karşı *(aslâ)* bilemeyeceğiniz şeyleri söylemenizi haram kıldı!"

34- Ve her ümmetin *(büyük-küçük her topluluğun)* bir eceli vardır.[2] Artık ecelleri geldiği zaman, ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler!

35- Ey Âdemoğulları! Kendinize içinizden âyetlerimi anlatan peygamberler size gelir de, kim *(onlara karşı gelmekten)* sakınıp *(hâlini)* ıslâh ederse, artık onlara hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmazlar.

36- Âyetlerimizi yalanlayıp onlara karşı büyüklük taslayanlara gelince, işte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

37- O hâlde Allah'a bir yalan iftirâ eden veya âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? İşte onlar yok mu, kendilerine kitabdan *(mukadderâtlarından)* olan nasibleri erişecektir. Nihâyet canlarını almak üzere elçilerimiz *(ölüm melekleri)* onlara geldikleri zaman derler ki: "Allah'ı bırakıp da tapmakta olduğunuz şeyler nerede?" *(Onlar ise:)* "Bizden kaybolup gittiler!" derler ve gerçekten kendilerinin kâfir kimseler olduklarına dâir kendi aleyhlerine şâhidlik ederler.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
için ve yiyin ve mescidin her yanında ziynetinizi alın Âdemoğulları ey

وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللّٰهِ الَّتِي
o ki Allahın ziynetini haram kıldı kim de ki isrâf edenleri sevmez şübhesiz o isrâf etmeyin ve

أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي
îmân ettiler o kimseler içindir ki onlar de ki rızıktan temiz olanları ve kulları için çıkardı

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
âyetleri iyice açıklıyoruz işte böyle kıyâmet gününde hâlis olarak dünya hayatında

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
o şeyi ki ve onlardan ortaya çıktı o şeyi ki çirkin işleri Rabbim haram kıldı ancak de biliyorlar bir kavim için ki

بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ
o şeyi ki Allah'a şirk koşmanızı ve haksız yere haddi aşmayı ve günâhı ve gizli kaldı

يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
ümmetin herbiri için vardır ve bilmiyorsunuz o şeyi ki Allah'a karşı söylemenizi ve bir delil hakkında indirmedi

أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾
öne geçemezler ve bir an geri kalamazlar ecelleri geldi artık o vakit ki bir ecel

يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ
ve kim âyetlerimi kendinize anlatıyorlar içinizden peygamberler size gelirse eğer Âdemoğulları ey

اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا
yalanladılar o kimseler ki ve mahzun oluyorlar onlar değildir ve onlara artık bir korku yoktur ıslâh ederse ve sakınırsa

بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar onlardan büyüklük tasladılar ve âyetlerimizi

﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
âyetlerini yalanladı veya bir yalan Allah'a iftirâ etti o kimseden ki daha zâlim böylece kimdir

أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا
elçilerimiz onlara geldi o vakit ki nihâyet kitabdan nasibleri kendilerine erişecektir işte onlar

يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالُوا
dediler Allah'dan başka duâ ediyorsunuz idiniz o şeyler ki nerede dediler ki canlarını alıyorlar

ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾
kâfir kimseler idiler şübhesiz kendileri kendi aleyhlerine şâhidlik ettiler ve bizden kaybolup gittiler

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
buyurdu · girin · ümmetler içinde · gerçekten · gelip geçti · sizden önce · cinden · ve · insandan

فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا
ateşe · her ne zaman · girdi · bir ümmet · lâ'net etti · kardeşine · nihâyet · o zaman ki

ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
birbirlerine yetiştiler · orada · hep beraber · dedi · sonrakileri · öncekileri için · Rabbimiz · bunlar

أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ
bizi dalâlete düşürdüler · bu yüzden onlara ver · bir azâb · kat kat · ateşten · buyurdu · herkes için vardır · kat kat

وَلَٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ
fakat · siz bilmezsiniz · ve · dedi · öncekileri · sonrakilerine · halbuki olmadı · sizin için

عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾
üzerimize · bir üstünlük · öyle ise tadın · azâbı · o şey yüzünden ki · idiniz · kazanıyorsunuz

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ
şübhesiz · o kimseler ki · yalanladılar · âyetlerimizi · ve · kibirlendiler · ondan · açılmaz · onlara · kapıları

السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَٰلِكَ
göğün · ve · giremezler · cennete · tâ ki · girinceye dek · deve · deliğine · iğne · ve · işte böyle

نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
cezâlandırırız · suçluları · onlar için vardır · cehennemden · bir döşek · ve · üstlerinden · örtüler

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
ve · işte böyle · cezâlandırırız · zâlimleri · ve · o kimseler ki · îmân ettiler · ve · yaptılar · sâlih ameller

لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
mükellef tutmayız · bir kimseyi · ancak · gücünün yettiği ile · işte onlar · ehlidirler · cennet · onlar · orada

خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
ebedî kalıcıdırlar · ve · çekip çıkardık · o şeyleri ki · sînelerindedir · kinden · akar · altlarından

الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا
ırmaklar · ve · dediler · hamd · Allah'a mahsustur · o ki · bizi hidâyet etti · buna · ve · biz değildik

لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
hidâyete erecek · eğer olmasaydı · bizi hidâyete erdirmesi · Allahın · and olsun gerçekten · geldi · peygamberleri · Rabbimizin · hak ile

وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾
ve · nidâ olundular · diye · işte size · cennet ki · ona vâris kılındınız · o şeyden dolayı ki · idiniz · yapıyorsunuz

38- *(Allah onlara:)* "Sizden önce gelip geçmiş cin ve insan ümmetleri arasında *(siz de)* ateşe girin!" buyurur. Ne zaman *(Cehennem'e)* bir ümmet girse, kendi *(din)* kardeşine *(yoldaşına)* lâ'net eder. Nihâyet hep berâber orada birbiri ardınca toplandıkları zaman, sonrakiler öncekiler için: "Rabbimiz! Bunlar bizi dalâlete düşürdüler; bu yüzden onlara ateşten kat kat azab ver!" derler. *(Allah da:)* "*(Siz de dâhil)* herkes için kat kat *(azab)* vardır; fakat siz *(kimin ne azab çekeceğini)* bilmezsiniz!" buyurur.

39- Öncekiler ise sonrakilere: "Hâlbuki *(bu mevzu'da)* sizin bizim üzerimize hiç bir üstünlüğünüz olmadı, öyle ise kazanageldiğiniz *(günahlar)* yüzünden azâbı*(nızı)* tadın!" derler.

40- Şübhesiz ki âyetlerimizi yalanlayıp, ona karşı kibirlenenler yok mu, onlara gök kapıları açılmaz ve deve, iğne deliğine girinceye kadar *(onlar)* Cennete giremezler. İşte suçluları *(kâfirleri)* ise, böyle cezâlandırırız!

41- Onlar için Cehennemden bir döşek ve üstlerinden *(de yakan ateşten)* örtüler vardır! İşte zâlimleri *(kâfirleri)* böyle cezâlandırırız!

42- Îmân edip sâlih ameller işleyenler, ki *(biz)* kimseyi gücünün yetmeyeceği *(bir şey)* ile mükellef tutmayız, işte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

43- Hem onların *(o mü'minlerin)* sînelerinde kin *(ve emsâli kötü hisler)*den ne varsa *(hepsini)* çekip çıkarırız; *(o Cennetlerde onların)* altlarından ırmaklar akar. *(Onlar da:)* "Böylece bizi buna *(bu mükâfâta vesîle olan amellere)* hidâyet eden Allah'a hamd olsun; hâlbuki Allah bizi hidâyete erdirmeseydi, doğru yolu bulamazdık. Gerçekten Rabbimizin peygamberleri *(bize)* hakkı getirmişlerdir!" derler.

Derken *(onlar:)* "İşte size Cennet! İşlemekte olduğunuz *(sâlih ameller)*den dolayı ona vâris kılındınız!" diye nidâ olunurlar.

44- Nihâyet Cennet ehli, Cehennem ehline: "*(Biz)* gerçekten Rabbimizin bize va'd ettiğini hak olarak bulduk; artık *(siz de)* Rabbinizin size va'd ettiğini hak olarak buldunuz mu?" diye seslenirler. *(Onlar da:)* "Evet!" derler.(1) Bunun üzerine bir münâdî aralarında: "Allah'ın lâ'neti zâlimlerin üzerine olsun!" diye nidâ eder.

45- "Onlar ki, *(insanları)* Allah yolundan men' ederler ve ona *(Allah'ın dînine)* bir eğrilik ararlardı. Ve onlar âhireti inkâr ediciydiler."

46- Hem iki taraf *(Cennet ve Cehennem ehli)* arasında *(aslâ aşamayacakları surdan)* bir perde vardır. A'râf üzerinde *(bu sûrun yüksek yerlerinde)* ise, herkesi sîmâlarından tanıyan adamlar(2) vardır ki, Cennet ehline: "Selâmün Aleyküm! *(Allah'ın selâmı üzerinize olsun!)*" diye nidâ ederler; fakat onlar *(Cennete girmeyi)* çok arzu ediyor oldukları hâlde *(henüz)* oraya girmemişlerdir.

47- *(O A'râfdaki insanların)* gözleri ateş ehli tarafına çevrildiği zaman ise: "Rabbimiz! Bizi zâlimler gürûhuyla berâber kılma!" derler.

48- A'râf ehli, kendilerini sîmâlarından tanıdıkları *(Cehennem ehli)* birtakım adamlara da seslenerek derler ki: "*(Mal ve taraftar)* toplamanız ve büyüklük taslamakta olmanız *(bugün)* size bir fayda vermedi!"

49- *(Yine A'râf ehli:)* "Allah, onları hiçbir rahmete eriştirmeyecek, diye yemîn ettiğiniz *(hor gördüğünüz)* kimseler bunlar mı?" *(derler)*. *(Sonra A'râf ehline de şöyle denilir:)* "Cennete girin! Size hiçbir korku yoktur ve siz mahzûn olmayacaksınız!"

50- Ateş ehli ise Cennet ehline: "Üzerimize biraz su veya Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden dökün!" diye bağırırlar. *(Onlar da)* derler ki: "Şübhesiz ki Allah, *(bugün artık)* bunları kâfirlere haram kıldı!"

51- Onlar ki, dinlerini bir eğlence ve bir oyun edindiler ve dünya hayâtı onları aldattı! *(Onlar)* bu günleriyle karşılaşmayı unuttukları ve âyetlerimizi bilerek inkâr etmekte oldukları gibi, artık bugün *(biz de)* onları unutacağız!

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
bize va'd etti | o şeyi ki | bulduk | gerçekten | diye | cehennem | ehline | cennet | ehli | seslendi | ve

رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ
evet | dediler | hak olarak | Rabbiniz | size va'd etti | o şeyi ki | siz de buldunuz mu | hak olarak | Rabbimiz

فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ اَنْ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ اَلَّذِينَ
onlar ki | zâlimlerin üzerine olsun | Allah'ın | lâ'neti | diye | aralarında | bir münâdî | ve nidâ etti

يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كَافِرُونَ
inkâr edicidirler | âhireti | onlar | ve | bir eğrilik | ona ararlar | ve | Allah | yolundan | men' ederler

﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمٰيهُمْ
sîmâlarıyla | hepsini | tanıyorlar | adamlar | A'râf üzerinde vardır | ve | bir perde | ikisi arasında vardır | ve

وَنَادَوْا اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
onlar iken | oraya girmemişlerdir | üzerinize olsun | selâm | diye | cennet | ehline | nidâ ettiler | ve

يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ تِلْقَٓاءَ اَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا
dediler | ateş | ehli | tarafına | gözleri | çevrildi | o vakit ki | ve | çok arzu ediyorlar

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْاَعْرَافِ
A'râf | ehli | seslendi | ve | zâlimler | gürûhuyla | beraber | bizi kılma | Rabbimiz

رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمٰيهُمْ قَالُوا مَٓا اَغْنٰى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ
toplamanız | size | bir fayda vermedi | dediler ki | sîmâlarıyla | kendilerini tanıyorlar | birtakım adamlara ki

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ اَهٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ
onları eriştirmeyecek (diye) | yemîn ettiniz | o kimseler ki | bunlar mı | büyüklük taslıyorsunuz | idiniz | o şey ki | ve

اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾
mahzûn oluyorsunuz | siz değilsiniz | ve | size | bir korku yoktur | cennete | girin | bir rahmete | Allah

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ النَّارِ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَٓاءِ
sudan | üzerimize | dökün | diye | cennet | ehline | ateş | ehli | bağırdı | ve

اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ
kâfirlere | o ikisini haram kıldı | Allah | şübhesiz | dediler ki | Allah | sizi rızıklandırdı | o şeyden ki | veya

﴿٥٠﴾ اَلَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ
artık bugün | dünya | hayatı | onları aldattı | ve | bir oyun | ve | bir eğlence | dinlerini | edindiler | onlar ki

نَنْسٰيهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَٓاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾
bilerek inkâr ediyorlar | âyetlerimizi | idiler | o şeyi ki | ve | bu | günleriyle | karşılaşmayı | unuttular | o şey gibi ki | onları unutacağız

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
ve andolsun gerçekten | biz onlara getirdik | bir kitab ki | onu iyice açıkladık | üzere | bir ilim | bir hidâyet olarak | ve | bir rahmet

لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي
bir topluluğa ki | îmân edecekler | beklemiyorlar | ancak | haberinin ortaya çıkmasını | o gün ki | gelir

تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا
haberinin çıkması | der | o kimseler ki | onu unuttular | bundan önce | gerçekten | geldi | peygamberleri | Rabbimizin

بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ
hak ile | şimdi bizim için var mı | şefâatçilerden | ki şefâat etsinler | bize | veya | geri döndürülür müyüz | ki yapalım

غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
başkasını | o şeylerden ki | idik | yapıyoruz | gerçekten | hüsrâna uğratmışlardır | kendilerini | ve | kaybolup gitmiştir | kendilerinden

مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
o şeyler ki | idiler | uyduruyorlar | şübhesiz | Rabbiniz | Allah'dır | o ki | yarattı | gökleri

وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ
ve | yeri | içinde | altı | gün | sonra | hükmetti | arşa | örtüyor | geceyi

النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ
gündüze ki | kendisini taleb ediyor | sür'atle | ve | güneşi | ve | ayı | ve | yıldızları | boyun eğdirilmişler olarak | emrine

أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ
dikkat edin | ona âiddir | yaratmak | ve | emretmek | ne yücedir | Allah | Rabbi | âlemlerin | duâ edin | Rabbinize

تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا فِي
yalvararak | ve | gizlice | şübhesiz o | sevmez | haddi aşanları | ve | fesad çıkarmayın

الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ
yeryüzünde | sonra | ıslâh edilmesinden | ve | ona duâ edin | korkarak | ve | ümîd ederek | şübhesiz | rahmeti | Allahın

قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا
yakındır | iyilik edenlere | ve | o | o zâttır ki | gönderir | rüzgârları | müjdeci olarak

بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ
önünde | rahmetinin | nihâyet | o zaman ki | yüklendi | bulutları | ağır | onu sevk ettik

لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
bir memlekete | ölü | böylece indirdik | oraya | su | ve çıkardık | onunla | hepsinden

الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾
meyvelerin | işte böyle | çıkarırız | ölüleri | tâ ki siz | ibret alırsınız

52- Şübhesiz *(biz)* onlara bir Kitab da getirdik ki, îmân edecek bir topluluğa, bir hidâyet ve bir rahmet olarak bir ilim üzere onu iyice açıkladık.

53- *(Onlar o Kitâb'ın)* haberinin *(kıyâmetin)* ortaya çıkmasından başka bir şey beklemiyorlar.

O'nun haberi *(o âkıbet)* geldiği gün, daha önce onu unutmuş olanlar derler ki: "Gerçekten Rabbimizin peygamberleri *(bize)* hakkı getirmişler.

Şimdi bizim şefâatçilerimiz var mı ki bize şefâat etsinler veya *(dünyaya)* geri döndürülür müyüz ki yapmakta olduklarımızdan başkasını yapalım?" *(Onlar)* gerçekten kendilerini hüsrâna uğratmışlardır ve uydurmakta oldukları şeyler de kendilerinden kaybolup gitmiştir.

54- Muhakkak ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan,[1] sonra arşa hükmeden, geceyi kendisini sür'atle taleb *(ve ta'kib)* eden gündüze örten Allah'dır.

Hem güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğdirilmiş olarak *(yaratan da O'dur)*! Dikkat edin!

Yaratmak da emretmek de O'na mahsustur! Âlemlerin Rabbi olan Allah, ne yücedir!

55- Rabbinize yalvara yalvara ve için için duâ edin!

Şübhesiz O, haddi aşanları sevmez!

56- Ve ıslâh edilmesinden sonra yeryüzünde fesad çıkarmayın; *(azâbından)* korkarak ve *(rahmetini)* ümîd ederek O'na duâ edin!

Şübhe yok ki Allah'ın rahmeti, iyilik edenlere *(pek)* yakındır.

57- Hem O, rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderendir.

Nihâyet *(o rüzgarlar,)* ağır *(yağmur)* bulutlar*(ını)* yüklendiği zaman, onu ölü bir memlekete sevk ederiz; böylece oraya su indiririz de onunla her çeşit meyvelerden çıkarırız.

İşte ölüleri *(de kabirlerinden)* böyle çıkarırız; tâ ki ibret alasınız!

58- *(Toprağı)* iyi olan beldeye gelince, onun bitkisi, Rabbinin izniyle, *(güzel)* çıkar. Kötü olanın ise ancak zor çıkar *(çıksa da pek faydası olmaz)*. Şükredecek bir kavim için âyetleri böyle açıklıyoruz.

59- Şânım hakkı için, Nûh'u kavmine *(peygamber olarak)* gönderdik; bunun üzerine *(onlara)* dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur! Şübhesiz ki ben, sizin üzerinize büyük bir günün azâbından korkuyorum!"

60- Kavminden ileri gelenler: "Doğrusu biz, gerçekten seni apaçık bir dalâlet içinde görüyoruz" dedi*(ler)*.

61- *(Nûh)* dedi ki: "Ey kavmim! Bende hiçbir dalâlet yoktur; fakat ben, âlemlerin Rabbi tarafından *(gönderilmiş)* bir peygamberim!"

62- "Size Rabbimin *(vahiy olarak)* gönderdiklerini teblîğ ediyorum; hem size nasîhat ediyorum ve Allah tarafından *(gelen vahiyle)*, sizin bilemeyeceğiniz şeyleri biliyorum."

63- "*(Küfür ve günahların âkıbetinden haber vererek)* sizi korkutsun da *(onlardan)* sakınasınız ve tâ ki *(böylelikle)* merhamet olunasınız diye içinizden bir adam vâsıtasıyla Rabbinizden size bir nasîhat gelmesine hayret mi ettiniz?"

64- Buna rağmen onu yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* onu ve onunla berâber gemide bulunanları kurtardık; âyetlerimizi yalanlayanları ise suda boğduk. Çünki onlar *(basîret cihetiyle)* kör bir kavim idiler.

65- Âd *(kavmin)*e de kardeşleri Hûd'u *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur! Hiç *(Allah'dan)* sakınmaz mısınız?"

66- Kavminden inkâr eden ileri gelenler: "Şübhesiz ki biz, gerçekten seni bir beyinsizlik içinde görüyoruz ve doğrusu biz, gerçekten seni yalancılardan zannediyoruz" dedi*(ler)*.

67- *(Hûd)* dedi ki: "Ey kavmim! Bende hiçbir akıl zayıflığı yoktur; fakat ben âlemlerin Rabbi tarafından *(gönderilmiş)* bir peygamberim."

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِاِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذ۪ى خَبُثَ
kötü oldu | o ki | ve | Rabbinin | izniyle | bitkisi | çıkar | iyi olan | belde | ve

لَا يَخْرُجُ اِلَّا نَكِدًا كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ
şükredecekler | bir kavim için ki | âyetleri | açıklıyoruz | işte böyle | zor | ancak | çıkmaz

٥٨ لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِه۪ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ
Allah'a | ibâdet edin | kavmim | ey | ve dedi ki | kavmine | Nûh'u | gönderdik | and olsun gerçekten

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنّ۪ٓى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ
büyük | bir günün | azâbından | sizin üzerinize | korkuyorum | şübhesiz ben | ondan başka | bir ilâh | sizin için yoktur

٥٩ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِه۪ٓ اِنَّا لَنَرٰيكَ ف۪ى ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ٦٠
apaçık | bir dalâlet içinde | elbet seni görüyoruz | doğrusu biz | kavminden | ileri gelenler | dedi

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ ب۪ى ضَلَالَةٌ وَلٰكِنّ۪ى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ٦١
âlemlerin | Rabbinden | bir peygamberim | fakat ben | bir dalâlet | bende yoktur | kavmim | ey | dedi ki

اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّ۪ى وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ
Allah'dan | biliyorum | ve | size | nasîhat ediyorum | ve | Rabbimin | gönderdiklerini | size teblîğ ediyorum

مَا لَا تَعْلَمُونَ ٦٢ اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَٓاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ
Rabbinizden | bir nasîhat | size geldi diye | ve hayret mi ettiniz | bilmiyorsunuz | o şeyleri ki

عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ
tâ ki siz | ve | sakınmanız için | ve | sizi korkutması için | sizden | bir adam | üzerinde

تُرْحَمُونَ ٦٣ فَكَذَّبُوهُ فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُ فِى
onunla beraberdir | o kimseleri ki | ve | bunun üzerine onu kurtardık | buna rağmen onu yalanladılar | merhamet olunursunuz

الْفُلْكِ وَاَغْرَقْنَا الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوا
idiler | şübhesiz onlar | âyetlerimizi | yalanladılar | o kimseleri ki | suda boğduk | ve | gemide

قَوْمًا عَم۪ينَ ٦٤ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ
Allah'a | ibâdet edin | kavmim | ey | dedi ki | Hûd'u | kardeşleri | Âd'e | ve | kör | bir kavim

مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ ٦٥ قَالَ الْمَلَاُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
inkâr ettiler | onlar ki | ileri gelenler | dedi | hiç sakınmaz mısınız | ondan başka | bir ilâh | sizin için yoktur

مِنْ قَوْمِه۪ٓ اِنَّا لَنَرٰيكَ ف۪ى سَفَاهَةٍ وَاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِب۪ينَ ٦٦
yalancılardan | elbet seni zannediyoruz | doğrusu biz | ve | bir beyinsizlik içinde | elbet seni görüyoruz | şübhesiz biz | kavminden

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ ب۪ى سَفَاهَةٌ وَلٰكِنّ۪ى رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ٦٧
âlemlerin | Rabbinden | bir peygamberim | fakat ben | bir akıl zayıflığı | bende yoktur | kavmim | ey | dedi ki

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ

size tebliğ ediyorum | gönderdiklerini | Rabbimin | ve | ben | sizin için | bir nasîhatçiyim | güvenilir | ve hayret mi ettiniz | diye

جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ

size geldi | bir nasîhat | Rabbinizden | vâsıtasıyla | bir adam | içinizden | sizi korkutması için

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ

ve | hatırlayın | o zamanı ki | sizi kılmıştı | halîfeler | ardından | kavminin

نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ

Nûh | ve | sizi ziyâde kılmıştı | yaratılışta | bir genişlikle | öyle ise hatırlayın | ni'metlerini

اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ

Allah'ın | tâ ki siz | kurtuluşa erersiniz | dediler ki | bize mi geldin | ibâdet edelim diye

اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا

Allah'a ki | o birdir | ve | bırakalım | o şeyleri ki | idi | tapıyor | atalarımız | haydi bize getir | o şeyi ki | bizi tehdîd ediyorsun

إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ

eğer | isen | doğru kimselerden | dedi ki | gerçekten | hak oldu | üzerinize

رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ

Rabbinizden | bir azab | ve | bir gazab | benimle mücâdele mi ediyorsunuz | birtakım isimlerde ki | kendilerini adlandırdınız | siz

وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا إِنِّي

ve | atalarınız | indirmedi | Allah | haklarında | hiçbir delil | öyle ise bekleyin | şübhesiz ben

مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ

sizinle berâber | bekleyenlerdenim | bunun üzerine onu kurtardık | ve | o kimseleri ki | onunla beraberdir | bir rahmetle

مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا

bizden | ve | kestik | kökünü | o kimselerin ki | yalanladılar | âyetlerimizi | ve | değildiler

مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا

mü'min kimseler | ve | Semûd'e | kardeşleri | Sâlih'i | dedi ki | ey | kavmim | ibâdet edin

اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ

Allah'a | sizin için yoktur | hiçbir ilâh | ondan başka | gerçekten | size gelmiştir | apaçık bir mu'cize

رَبِّكُمْ هَٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ

Rabbinizden | bu | dişi devesidir | Allah'ın | size | bir mu'cize olarak | o hâlde onu bırakın | yesin | arzında

اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

Allah'ın | ve | ona dokunmayın | bir kötülükle | yoksa sizi yakalar | bir azab | elemli

68- "Size Rabbimin *(vahiy olarak)* gönderdiklerini teblîğ ediyorum ve ben sizin için güvenilir bir nasîhatçiyim."

69- "Sizi *(tahammülü pek müşkil bir azâb ile)* korkutmak için içinizden bir adam vâsıtasıyla, Rabbinizden size bir nasîhat gelmesine hayret mi ettiniz? Hem hatırlayın o zamanı ki, *(Allah)* sizi Nûh kavminden sonra *(yeryüzünde)* halîfeler kılmış ve sizi yaratılışta bir genişlikle *(kuvvetçe ve boyca)* üstün kılmıştı.

Öyle ise Allah'ın ni'metlerini hatırlayın; tâ ki kurtuluşa eresiniz."

70- Dediler ki: "*(Sen)* bize, 'Bir olan Allah'a ibâdet edelim ve atalarımızın tapageldiklerini bırakalım' diye mi geldin? Eğer *(iddiânda)* doğru kimselerden isen, haydi bizi *(kendisiyle)* tehdîd etmekte olduğun *(azâb)*ı bize getir!"

71- *(Hûd)* dedi ki: "Hiç şübhesiz, üzerinize Rabbinizden bir azab ve bir gazab hak oldu.

Haklarında Allah'ın hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın *(uydurarak)* kendilerini adlandırdığı birtakım isimler*(e sâhib putlarınız)* hakkında mı benimle mücâdele ediyorsunuz? Öyle ise *(azâbı)* bekleyin, şübhesiz ben *(de)* sizinle berâber bekleyenlerdenim!"

72- Bunun üzerine onu *(Hûd'u)* ve onunla berâber olanları, tarafımızdan bir rahmetle kurtardık ve âyetlerimizi yalanlayanların ve mü'min olmayan kimselerin kökünü kestik.

73- Semûd *(kavmin)*e de kardeşleri Sâlih'i *(gönderdik)*.

Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur!

Doğrusu size Rabbinizden apaçık bir mu'cize gelmiştir.

(İşte) bu, size bir mu'cize olarak, Allah'ın dişi devesidir; o hâlde onu bırakın, Allah'ın arzında yesin *(içsin)*; ve ona bir kötülükle dokunmayın; yoksa sizi *(pek)* elemli bir azab yakalar!"

74- "Hem hatırlayın o zamanı ki *(Allah)*, sizi Âd *(kavmin)*den sonra *(yeryüzünde)* halîfeler kıldı ve sizi yeryüzünde yerleştirdi; ovalarından saraylar ediniyorsunuz ve dağlardan evler yontuyorsunuz.

Öyle ise Allah'ın ni'metlerini hatırlayın ve yeryüzünde fesad çıkarıcılar olarak bozgunculuk yapmayın!"

75- Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler, o zayıf bırakılmış *(horlanmış)* olanlara, içlerinden îmân edenlere *(alay ederek)* dedi ki: "*(Siz)* gerçekten Sâlih'i Rabbi tarafından gönderilen biri olarak mı biliyorsunuz?" *(Onlar da:)* "Şübhesiz ki biz, onunla gönderilen *(herşey)*e îmân eden kimseleriz!" dediler.

76- O büyüklük taslayanlar: "Doğrusu biz *(de sizin)* kendisine îmân ettiğiniz şeyi inkâr eden kimseleriz!" dedi*(ler)*.

77- Derken o dişi deveyi kesip Rablerinin emrine karşı *(haddi aşarak)* isyân ettiler ve dediler ki: "Ey Sâlih!

Eğer peygamberlerden isen, bizi *(kendisiyle)* tehdîd etmekte olduğun *(azâb)*ı bize getir!"

78- Bunun üzerine onları o sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çöküp kalan kimseler oldular.

79- *(Sâlih)* artık onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: "Ey kavmim!

Yemîn olsun ki size Rabbimin *(vahiy olarak)* gönderdiklerini teblîğ ettim ve size nasîhat ettim; fakat *(siz)* nasîhat edenleri sevmiyorsunuz."

80- Lût'u da *(hatırla)*! Hani kavmine şöyle demişti: "Âlemlerden hiçbirinin, sizi kendisiyle geçmediği *(sizden önce yapmadığı)* hayâsızlığı mı yapıyorsunuz?"

81- "Çünki siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz.

Hayır! Siz *(haddi aşarak)* isrâf eden bir kavimsiniz."

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
ve | hatırlayın | o vakti ki | sizi kıldı | halifeler | ardından | Âd'in | ve | sizi yerleştirdi

فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ
yeryüzünde | ediniyorsunuz | ovalarından | saraylar | ve | yontuyorsunuz | dağlardan

بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
evler | öyle ise hatırlayın | ni'metlerini | Allah'ın | ve | bozgunculuk yapmayın | yeryüzünde

مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ
fesad çıkarıcılar olarak | dedi ki | ileri gelenleri | o kimselerin ki | büyüklük tasladılar

قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ
kavminden | o kimselere ki | zayıf bırakıldılar | o kimselere ki | îmân ettiler | onlardan | biliyor musunuz

أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ
şübhesiz | Sâlih | gönderilendir | Rabbi'nden | dediler | şübhesiz biz | o şeye ki | gönderildi | onunla

مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ
îmân eden kimseleriz | dedi | o kimseler ki | büyüklük tasladılar | doğrusu biz | o şeyi ki | îmân ettiniz

بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
kendisine | inkâr eden kimseleriz | derken kestiler | deveyi | ve | isyân ettiler | emrine | Rablerinin

وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
ve | dediler ki | ey | Sâlih | bize getir | o şeyi ki | bizi tehdîd ediyorsun | eğer | isen | peygamberlerden

﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾
bunun üzerine onları yakaladı | o sarsıntı | ve oldular | yurtlarında | diz üstü çöküp kalan kimseler

فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي
artık yüz çevirdi | onlardan | ve | dedi ki | ey | kavmim | and olsun gerçekten | size tebliğ ettim | gönderdiklerini | Rabbimin

وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلُوطًا
ve | nasîhat ettim | size | fakat | sevmiyorsunuz | nasîhat edenleri | ve | Lût'u

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ
o vakti ki | dedi | kavmine | geliyor musunuz | hayâsızlığa ki | sizi geçmedi | kendisiyle

أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً
hiçbir kimse | âlemlerden | şübhesiz siz | gerçekten geliyorsunuz | erkeklere | şehvetle

مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾
başka | kadınlardan | bil'akis | siz | bir kavimsiniz | isrâf eden

وَ مَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِه۪ٓ اِلَّٓا اَنْ قَالُوٓا اَخْرِجُوهُمْ
ve | olmadı | cevâbı | kavminin | ancak | demeleri | onları çıkarın

مِنْ قَرْيَتِكُمْۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾
memleketinizden | şübhesiz onlar | birtakım insanlardır ki | fazla temizleniyorlar

فَاَنْجَيْنَاهُ وَ اَهْلَهُٓ اِلَّا امْرَاَتَهُۘ كَانَتْ مِنَ الْغَابِر۪ينَ
bunun üzerine onu kurtardık | ve | ehlini | hâriç | karısı | oldu | geride kalanlardan

﴿٨٣﴾ وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَراًۜ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
ve | yağdırdık | üzerlerine | bir yağmur | işte bak | nasıl | oldu

عَاقِبَةُ الْمُجْرِم۪ينَ ﴿٨٤﴾ وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْباًۜ قَالَ
âkıbeti | günahkârların | ve | Medyen'e | kardeşleri | Şuayb'ı | dedi ki

يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ
ey | kavmim | ibâdet edin | Allah'a | sizin için yoktur | bir ilâh | ondan başka | gerçekten | size gelmiştir

بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْم۪يزَانَ وَ لَا تَبْخَسُوا
apaçık bir mu'cize | Rabbinizden | artık tam yapın | ölçüyü | ve | tartıyı | ve | eksik vermeyin

النَّاسَ اَشْيَٓاءَهُمْ وَ لَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ
insanlara | eşyâlarını | ve | fesad çıkarmayın | yeryüzünde | sonra

اِصْلَاحِهَاۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَۚ
ıslâh edilmesinden | işte bu | hayırlıdır | sizin için | eğer | iseniz | mü'min kimseler

﴿٨٥﴾ وَ لَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَ تَصُدُّونَ
ve | oturmayın | herbirine | yolun | tehdîd ediyorsunuz | ve | men' ediyorsunuz

عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِه۪ وَ تَبْغُونَهَا عِوَجاًۚ وَ اذْكُرُٓوا
yolundan | Allahın | o kimseyi ki | îmân etti | ona | ve | ona arıyorsunuz | bir eğrilik | ve | hatırlayın

اِذْ كُنْتُمْ قَل۪يلاً فَكَثَّرَكُمْۖ وَ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
o vakti ki | idiniz | az | sizi çoğalttı | ve | bakın | nasıl | oldu

عَاقِبَةُ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿٨٦﴾ وَ اِنْ كَانَ طَٓائِفَةٌ مِنْكُمْ اٰمَنُوا
âkıbeti | fesad çıkaranların | ve | eğer | ise | bir kısmı | sizden | îmân etmişler

بِالَّذ۪ٓي اُرْسِلْتُ بِه۪ وَ طَٓائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
o şeye ki | gönderildim | kendisiyle | ve | bir kısmı | îmân etmemişler | artık sabredin

حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَاۚ وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿٨٧﴾
tâ ki | hüküm verinceye kadar | Allah | aramızda | ve | o | hayırlısıdır | hüküm verenlerin

82- Hâlbuki kavminin cevâbı *(alay ederek)*: "Onları memleketinizden çıkarın!

Çünki onlar fazla temizlenen insanlarmış!" demelerinden başka bir şey olmadı.

83- Bunun üzerine *(biz de)* onu ve ehlini kurtardık; ancak karısı hâriç; *(o,)* geride *(azabda)* kalanlardan oldu.

84- Ve üzerlerine *(taştan)* bir yağmur yağdırdık.

İşte bak günahkârların âkıbeti nasıl oldu!

85- Medyen *(kavmin)*e de kardeşleri Şuayb'ı *(gönderdik)*.

Dedi ki: "Ey kavmim!

Allah'a ibâdet edin, sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur!

Şübhesiz Rabbinizden size apaçık bir mu'cize gelmiştir; artık ölçüyü ve tartıyı tam yapın, insanlara, eşyâlarını *(mallarını)* eksik vermeyin ve ıslâh edilmesinden sonra yeryüzünde fesad çıkarmayın!

Eğer mü'min kimseler iseniz, *(bilin ki)* bunlar sizin için hayırlıdır."

86- "O hâlde *(insanları)* tehdîd ederek ve Allah'ın yolundan O'na îmân edenleri men' ederek, hem ona *(o yola)* bir eğrilik arayarak her yol*(un başın)*a oturmayın!

Hatırlayın ki, bir zamanlar *(siz)* az idiniz de *(O)* sizi çoğalttı; ve bakın *(sizden önce)* fesad çıkaranların âkıbeti nasıl oldu!"

87- "Eğer içinizden bir kısmı kendisiyle gönderildiğim şeye *(hakîkate)* îmân etmiş, bir kısmı da îmân etmemişlerse; artık Allah, aramızda hüküm verinceye kadar sabredin!

Çünki O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

88- Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler dedi ki: "Ey Şuayb! *(Ya)* mutlakā seni ve berâberindeki îmân edenleri memleketimizden çıkaracağız veya kesinlikle dînimize dönersiniz!" *(Şuayb)* dedi ki: "*(Biz bu teklîfinizi)* çirkin bulan kimseler olsak da mı?"

89- "Allah bizi ondan kurtardıktan sonra eğer *(tekrar)* sizin dînimize dönersek, şübhesiz ki Allah'a karşı, yalan iftirâ etmiş oluruz! Hem Rabbimiz olan Allah'ın dilemesi müstesnâ, ona dönmemiz bizim için olacak şey değildir! Rabbimiz, herşeyi ilmen kuşatmıştır *(bizim hâlimizi de bilir)*. Ancak Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz! Bizimle kavmimizin arasını hak ile aç *(hüküm ver)*; çünkü sen *(en müşkil şeyleri dahi)* açanların *(hüküm verenlerin)* en hayırlısısın!"

90- Kavminden inkâr eden ileri gelenler ise dedi ki: "Yemîn olsun ki, eğer Şuayb'a tâbi' olursanız, o takdirde doğrusu siz elbette hüsrâna uğramış kimseler olursunuz."

91- Bunun üzerine onları o sarsıntı yakaladı da yurtlarında dizüstü çöküp kalan kimseler oldular.

92- Şuayb'ı yalanlayanlar sanki orada hiç oturmamışlardı! *(Evet!)* Şuayb'ı yalanlayanlar, kendileri hüsrâna uğrayanlar oldular.

93- *(Şuayb)* artık onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: "Ey kavmim! Yemîn olsun ki size Rabbimin *(vahiy ile)* gönderdiklerini tebliğ ettim ve size nasîhat ettim. Artık *(sizin gibi)* kâfirler gürûhuna nasıl üzülürüm?"

94- İşte *(biz)* hangi şehre bir peygamber gönderdiysek, mutlakā oranın halkını sıkıntılar ve hastalıklarla yakaladık; tâ ki yalvarsınlar *(ve îmâna gelsinler)*.

95- Sonra kötülüğün *(o darlığın)* yerini, iyilik *(bolluk)*la değiştirdik. Nihâyet *(mal ve evlâd cihetiyle)* çoğaldılar ve: "Doğrusu atalarımıza *(da zaman zaman böyle)* darlıklar ve bolluklar dokunmuştu. *(Bunun tehdîd edildiğimiz azabla bir alâkası yok!)*" dediler de, kendileri hiç farkında değillerken onları ansızın yakalayıverdik.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ
Şuayb · ey · mutlaka seni çıkaracağız · kavminden · büyüklük tasladılar · o kimseler ki · ileri gelenler · dedi ki

وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا
velev ki olsak da mı · dedi ki · dînimize · kesinlikle dönersiniz · veya · memleketimizden · seninle beraber · îmân ettiler · ve o kimseleri ki

كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ
dînimize · dönersek · eğer · yalan · Allah'a · karşı · iftirâ etmişizdir · gerçekten · çirkin bulan kimseler

بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا
ona · dönmemiz · bizim için · olmaz · ve · ondan · Allah · bizi kurtardı · o vakitten ki · sonra

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ
Allah'a · ilmen · şeyi · her · Rabbimiz · kuşatmıştır · Rabbimiz · Allah'ın · dilemesi · ancak

تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾
açanların · hayırlısısın · sen · ve · hak ile · kavmimizin · arasını · ve · aramızı · aç · Rabbimiz · tevekkül ettik

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا
Şuayb'a · tâbi' olursanız · and olsun eğer · kavminden · inkâr ettiler · o kimseler ki · ileri gelenler · dedi · ve

إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
yurtlarında · ve oldular · sarsıntı · derken onları yakaladı · elbet hüsrâna uğrayanlarsınız · o takdirde · doğrusu siz

جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ
o kimseler ki · orada · hiç oturmamışlardı · sanki · Şuayb'ı · yalanladılar · o kimseler ki · dizüstü çökenler

كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ
dedi · ve · onlardan · artık yüz çevirdi · elbet hüsrâna uğrayanlar · kendileri · oldular · Şuayb'ı · yalanladılar

يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَىٰ
üzülürüm · artık nasıl · size · nasîhat ettim · ve · Rabbimin · gönderdiklerini · size tebliğ ettim · and olsun gerçekten · kavmim · ey

عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا
ancak · hiçbir peygamberi · bir şehire · göndermedik · ve · kâfirler · gürûhuna

أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ
sonra · yalvarırlar · tâ ki onlar · hastalıklarla · ve · sıkıntılar ile · oranın halkını · yakaladık

بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
dokunmuştu · gerçekten · demelerine dek · ve · çoğalmalarına dek · tâ ki · iyilikle · kötülüğün · yerini · değiştirdik

آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾
farkında değiller · kendileri iken · ansızın · ve onları yakaladık · bolluklar · ve · darlıklar · atalarımıza

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰٓى اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ
ve – e-ğer – gerçekten – halkı – o şehirlerin – îmân etselerdi – ve – sakınsalardı – elbette açardık – üzerlerine – bereketler

مِنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوا فَاَخَذْنَاهُمْ
gökten – ve – yerden – fakat – yalanladılar – bunun üzerine onları yakaladık

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
o şey yüzünden ki – idiler – kazanıyorlar – yoksa emin mi oldular – halkı – o şehirlerin – kendilerine gelmesinden – azâbımızın

بَيَاتاً وَهُمْ نَٓائِمُونَ ﴿٩٧﴾ اَوَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
geceleyin – kendileri iken – uyuyan kimseler – ve emîn mi oldular – halkı – o şehirlerin – kendilerine gelmesinden – azâbımızın

ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ اَفَاَمِنُوا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ
kuşluk vakti – kendileri iken – oynuyorlar – yoksa emîn mi oldular – tuzağından – Allah'ın – fakat emîn olmaz – tuzağından

اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذ۪ينَ يَرِثُونَ
Allah'ın – ancak – kavmi – hüsrâna uğrayanlar – ve yola getirmedi mi – o kimseleri ki – vâris oluyorlar

الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ اَهْلِهَٓا اَنْ لَوْ نَشَٓاءُ اَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ
yeryüzüne – ardından – sâhiblerinin – şübhesiz – eğer – dileseydik – kendilerini musîbete uğratırdık – günahları yüzünden

وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرٰى نَقُصُّ
ve mühür vururuz – üzerine – kalbleri – ve onlar – işitmezler – işte – o şehirler ki – anlatıyoruz

عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓائِهَا وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
sana – onların haberlerinden – ve and olsun gerçekten – kendilerine getirdiler – peygamberleri – apaçık mu'cizeler

فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ
fakat olamadılar – îmân edecekler – o şeylere ki – yalanladılar – bundan önce – işte böyle – mühür vurur

اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ
Allah – üzerine – kalbleri – kâfirlerin – ve – bulmadık – onların çoğunda

مِنْ عَهْدٍ وَاِنْ وَجَدْنَٓا اَكْثَرَهُمْ لَفَاسِق۪ينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ
ahd(e vefâ)dan – ve – doğrusu – bulduk – onların çoğunu – gerçekten fâsık kimseler – sonra

بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪
gönderdik – onlardan sonra – Mûsâ'yı – mu'cizelerimizle – Fir'avun'a – ve – ileri gelenlerine

فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿١٠٣﴾
fakat zulmettiler – onlara – fakat bak – nasıl – oldu – âkıbeti – fesad çıkaranların

وَقَالَ مُوسٰى يَا فِرْعَوْنُ اِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٠٤﴾
ve – dedi – Mûsâ – ey – Fir'avun – şübhesiz ben – bir peygamberim – Rabbinden – âlemlerin

96- Hem gerçekten o şehirlerin halkı îmân edip *(peygamberlerine karşı gelmekten)* sakınsalardı, elbette üzerlerine gökten ve yerden nice bereketler açardık; fakat *(onlar, peygamberlerini)* yalanladılar; bunun üzerine *(biz de)* onları, kazanmakta oldukları *(günahlar)* yüzünden *(azâbımız ile)* yakalayıverdik.

97- Yoksa o şehirlerin halkı, kendileri uyuyan kimseler iken azâbımızın kendilerine geceleyin gelmesinden emin mi oldular?

98- Veya o şehirlerin halkı, kendileri eğlenirlerken, azâbımızın kendilerine kuşluk vakti *(güpegündüz)* gelmesinden mi emîn oldular?

99- Yoksa Allah'ın tuzağından mı emîn oldular? Fakat hüsrâna uğrayanlar gürûhundan başkası Allah'ın tuzağından emîn olmaz.

100- *(Eski)* sâhiblerinden sonra yeryüzüne vâris olanları hâlâ *(şu hakîkat)* yola getirmedi mi ki; eğer dileseydik, kendilerini günahları yüzünden musîbete uğratırdık. Hem *(biz)* onların kalblerini mühürleriz de onlar *(nasîhati)* işitmezler!

101- İşte o şehirler ki, sana onların haberlerinden bir kısmını anlatıyoruz. Ve Celâlim hakkı için, peygamberleri kendilerine apaçık mu'cizeler getirdiler! Fakat daha önce *(mu'cizeler gelmeden evvel)* yalanladıkları şeylere, îmân edecek olmadılar. İşte Allah, kâfirlerin kalblerini *(küfürlerindeki inadları sebebiyle)* böyle mühürler!

102- Hem onların çoğunda ahde vefâ diye bir şey bulmadık. Fakat doğrusu onların çoğunu gerçekten fâsık kimseler bulduk.(1)

103- Sonra onların ardından Mûsâ'yı mu'cizelerimizle Fir'avun'a ve *(kavminin)* ileri gelenlerine gönderdik de onlara *(o mu'cizelere olan inkârlarıyla nefislerine)* zulmettiler. Fakat bak fesad çıkaranların âkıbeti nasıl oldu!

104- İşte Mûsâ dedi ki: "Ey Fir'avun! Şübhesiz ki ben, âlemlerin Rabbi tarafından *(gönderilmiş)* bir peygamberim!"

105- "Bana düşen, Allah'a karşı haktan başka bir şey söylemememdir! Şübhesiz ki size Rabbinizden apaçık bir delil *(bir mu'cize)* getirdim; artık İsrâiloğullarını benimle berâber gönder!"

106- *(Fir'avun)* dedi ki: "Eğer bir delil getirdiysen *(ve)* doğru söyleyenlerden isen haydi onu getir!"

107- Bunun üzerine *(Mûsâ)* asâsını *(yere)* bıraktı. Bir de baktılar ki, o, apaçık bir ejderhâ!

108- Ve elini *(koynundan)* çıkardı, bir de ne görsünler, o da bakanlara bembeyaz *(nûr saçan bir el)*!

109- Fir'avun'un kavminden ileri gelenler dedi ki: "Hakîkaten bu, gâyet bilgin bir sihirbazdır!"

110- "Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor." *(Fir'avun:)* "Öyle ise ne buyurursunuz?" *(dedi).*

111, 112- *(Onlar da:)* "Onu ve kardeşini *(Hârûn'u)* beklet ve şehirlere toplayıcılar gönder! Bütün bilgin sihirbazları sana getirsinler!" dediler.

113- Nihâyet *(bütün usta ve mâhir)* sihirbazlar Fir'avun'a geldiler: "Eğer gâlib gelenler biz olursak, doğrusu bize gerçekten bir mükâfât var *(değil mi?)*" dediler.

114- *(Fir'avun:)* "Evet, hem elbette siz, kesinlikle *(bana)* yakın kılınanlardan olacaksınız" dedi.

115- *(Sihirbazlar:)* "Ey Mûsâ! *(Hünerini ortaya)* atacak mısın, yoksa *(önce)* atanlar biz mi olalım?" dediler.

116- *(Mûsâ:)* "Siz atın!" dedi. Artık ne zaman ki *(onlar hünerlerini ortaya)* attılar, insanların gözlerini büyülediler; onlara korku saldılar ve büyük bir sihir *(meydana)* getirdiler.

117- Derken *(biz de)* Mûsâ'ya: "Asânı *(yere)* bırak!" diye vahyettik. Bir de baktılar ki, o, *(onların)* uydurmakta oldukları şeyleri yutuyor!

118- Böylece hakîkat ortaya çıktı ve yapmakta oldukları şeyler *(sihirler)* boşa gitti.

119- Artık orada mağlûb oldular ve *(kendilerini üstün görüyorlar iken)* küçük düşen kimselere döndüler.

120- Ve *(bu mu'cizenin aslâ bir sihir olmadığını anlayan)* sihirbazlar, *(hep birden)* secde edici kimseler olarak atıl*(ıp yere kapan)*dılar.(1)

حَقِيقٌ عَلٰٓى اَنْ لَٓا اَقُولَ عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّۜ قَدْ جِئْتُكُمْ
lâyıktır · söylememem · karşı · Allah'a · ancak · hakkı · gerçekten · size getirdim

بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنٖٓي اِسْرَٓائٖلَۜ ﴿١٠٥﴾ قَالَ
apaçık bir delil · Rabbinizden · artık gönder · benimle beraber · İsrâiloğullarını · dedi ki

اِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِاٰيَةٍ فَاْتِ بِهَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقٖينَ ﴿١٠٦﴾
eğer · isen · getirdin · bir delil · haydi getir · onu · eğer · isen · doğru söyleyenlerden

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبٖينٌۚ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَاِذَا هِيَ
bunun üzerine attı · asâsını · birden o anda · o · bir ejderhâdır · apaçık · ve · çekip çıkardı · elini · birden o anda · o

بَيْضَٓاءُ لِلنَّاظِرٖينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا
bembeyazdır · bakanlara · dedi ki · ileri gelenler · kavminden · Fir'avun'un · şübhesiz · bu

لَسَاحِرٌ عَلٖيمٌۙ ﴿١٠٩﴾ يُرٖيدُ اَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِكُمْۚ
gerçekten bir sihirbazdır · gayet bilgin · istiyor · sizi çıkarmasını · yurdunuzdan

فَمَاذَا تَاْمُرُونَ ﴿١١٠﴾ قَالُٓوا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِرٖينَۙ
öyle ise ne · buyurursunuz · dediler · onu beklet · ve · kardeşini · ve · gönder · şehirlerde · toplayıcılar

﴿١١١﴾ يَاْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلٖيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَٓاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُٓوا
sana getirsinler · herbirini · sihirbazın · gayet bilgin · ve · geldi · sihirbazlar · Fir'avun'a · dediler

اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبٖينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ
şübhesiz · bize var (değil mi) · elbet bir mükâfat · eğer · olursak · biz · gâlib gelenler · dedi · evet · ve · şübhesiz siz

لَمِنَ الْمُقَرَّبٖينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِمَّٓا اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّٓا اَنْ نَكُونَ
elbette yakın kılınanlardansınız · dediler · ey · Mûsâ · ya · senin atman · ve · ya · olmamız

نَحْنُ الْمُلْقٖينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُوا فَلَمَّٓا اَلْقَوْا سَحَرُٓوا اَعْيُنَ النَّاسِ
bizim · atanlar · dedi · atın · artık ne zaman ki · attılar · büyülediler · gözlerini · insanların

وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَٓاؤُ۫ بِسِحْرٍ عَظٖيمٍ ﴿١١٦﴾ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ
ve · onlara korku saldılar · ve · getirdiler · bir sihir · büyük · ve · vahyettik · Mûsâ'ya · diye

اَلْقِ عَصَاكَۚ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُونَۚ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ
bırak · asânı · birden o anda · o · yutuyor · o şeyleri ki · uyduruyorlar · böylece ortaya çıktı

الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَۚ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا هُنَالِكَ
hakîkat · ve · boşa gitti · o şeyler ki · idiler · yapıyorlar · artık mağlûb oldular · orada

وَانْقَلَبُوا صَاغِرٖينَۚ ﴿١١٩﴾ وَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدٖينَۚ ﴿١٢٠﴾
ve · dönüştüler · küçük düşen kimselere · ve · atıldılar · sihirbazlar · secde edici kimseler olarak

قَالُوٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسٰى وَ هٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ

dediler · îmân ettik · Rabbine · âlemlerin · Rabbine · Mûsâ'nın · ve · Hârûn'un · dedi

فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ

Fir'avun · îmân mı ettiniz · ona · önce · izin vermemden · size · şübhesiz · bu · elbet bir hîledir ki · onu kurdunuz

فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَآ اَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَاُقَطِّعَنَّ

şehirde · çıkarmanız için · oradan · ahâlisini · fakat ileride · bileceksiniz · mutlaka keseceğim

اَيْدِيَكُمْ وَ اَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

ellerinizi · ve · ayaklarınızı · çaprazlama · sonra · kesinlikle sizi asacağım · hep beraber

قَالُوٓا اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَ مَا تَنْقِمُ مِنَّآ اِلَّآ اَنْ

dediler ki · şübhesiz biz · Rabbimize · dönecek olanlarız · ve · intikâm almıyorsun · bizden · ancak · diye

اٰمَنَّا بِاٰيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَٓاءَتْنَا رَبَّنَآ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَ تَوَفَّنَا

îmân ettik · âyetlerine · Rabbimizin · o zaman ki · bize geldi · Rabbimiz · boşalt · üzerimize · sabır · ve · bizi vefât ettir

مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ وَ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوسٰى

müslüman kimseler olarak · ve · dedi · ileri gelenler · kavminden · Fir'avun'un · bırakacak mısın · Mûsâ'yı

وَ قَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَ يَذَرَكَ وَ اٰلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ

ve · kavmini · fesad çıkarsınlar diye · yeryüzünde · ve · seni terk etsinler diye · ve · ilâhlarını · dedi ki · öldüreceğiz

اَبْنَٓاءَهُمْ وَ نَسْتَحْيٖ نِسَٓاءَهُمْ وَ اِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

oğullarını · ve · sağ bırakacağız · kadınlarını · ve · şübhesiz biz · onların üstünde · kahredici üstünlük sâhibleriyiz

قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّٰهِ وَ اصْبِرُوا اِنَّ الْاَرْضَ

dedi · Mûsâ · kavmine · yardım isteyin · Allah'dan · ve · sabredin · şübhesiz · yeryüzü

لِلّٰهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

Allahındır · ona vâris kılar · o kimseyi ki · diler · kullarından · ve · âkıbet · takvâ sâhiblerinindir

قَالُوٓا اُوذِينَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَاْتِيَنَا وَ مِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسٰى

dediler ki · bize eziyet edildi · öncesinden · bize gelmen · ve · o şeyden sonra ki · bize geldin · dedi · umulur

رَبُّكُمْ اَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَ يَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْاَرْضِ

Rabbinizin · helâk etmesi · düşmanınızı · ve · sizi halef kılması · yeryüzünde

فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَ لَقَدْ اَخَذْنَآ اٰلَ فِرْعَوْنَ

ve bakması · nasıl · amel edeceksiniz · ve · and olsun gerçekten · yakaladık · ehlini · Fir'avun

بِالسِّنِينَ وَ نَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

kıtlıklar ile · ve · bir eksiltme ile · mahsûllerden · tâ ki onlar · ibret alırlar

---

121, 122- "Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârûn'un Rabbine îmân ettik!" dediler.

123- Fir'avun: "*(Ben)* size izin vermeden önce mi ona îmân ettiniz?" dedi. "Şübhesiz ki bu, *(buraya gelmeden önce aranızda kararlaştırarak)* ahâlisini oradan çıkarmanız için şehirde kurduğunuz apaçık bir hîledir. Fakat ileride, bileceksiniz!"

124- "Mutlakā ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim, sonra kesinlikle sizi hep berâber asacağım!"

125- *(Onlar)* dediler ki: "Zâten biz, Rabbimize dönücüleriz!"(1)

126- "Ve *(sen)* sâdece, bize *(o mû'cizeler)* geldiğinde Rabbimizin âyetlerine îmân ettik diye bizden intikām alıyorsun. Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve bizi Müslüman kimseler olarak vefât ettir!"

127- Fir'avun'un kavminden ileri gelenler ise dedi ki: "Mûsâ'yı ve kavmini, yeryüzünde fesad çıkarsınlar, seni ve ilâhlarını terk etsinler diye mi bırakacaksın?" *(Fir'avun onlara)* dedi ki: "*(Biz)* onların oğullarını öldüreceğiz, kadınlarını *(kız çocuklarını)* ise sağ bırakacağız! Çünki gerçekten biz, onların üstünde kahredici üstünlüğe sâhib kimseleriz!"

128- Mûsâ kavmine şöyle dedi: "Allah'dan yardım isteyin ve sabredin! Şübhesiz ki yeryüzü Allah'ındır; ona kullarından dilediğini vâris kılar. Hem *(güzel)* âkıbet, takvâ sâhiblerinindir."

129- *(Onlar)* dediler ki: "*(Ey Mûsâ! Sen)* bize gelmeden önce de, geldikten sonra da bize eziyet edildi." *(Mûsâ şöyle)* dedi: "Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helâk eder ve sizi yeryüzünde *(onların yerine)* hâkim kılar da, nasıl amel edeceğinize bakar."

130- Muhakkak ki *(biz,)* Fir'avun ehlini, belki ibret alırlar diye *(yıllarca)* kıtlıklar ve mahsûllerden bir eksiltme ile yakaladık *(cezâlandırdık)*.

فَاِذَا جَٓاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هٰذِهٖۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ
onlara isâbet ederse · eğer · ve · bu · bizimdir · dediler · iyilik · onlara geldi · işte o zaman ki

سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسٰى وَمَنْ مَعَهُۜ اَلَٓا اِنَّمَا طَٓائِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ
Allahın · katındandır · onların uğursuzluğu · ancak · dikkat edin · beraberindedir · o kimseleri ki · ve · Mûsâ'yı · uğursuz sayarlardı · bir kötülük

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهٖ مِنْ
onu · bize getirdin · her ne ki · dediler ki · ve · bilmezler · onların çoğu · fakat

اٰيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَاۙ فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَاَرْسَلْنَا
artık gönderdik · îmân edici kimseler · sana · yine de biz değiliz · kendisiyle · bizi sihirlemen için · bir mu'cizeden

عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ
kan · ve · kurbağalar · ve · haşerât · ve · çekirge · ve · tûfan · onların üzerine

اٰيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾
günahkâr · bir topluluk · oldular · ve · buna rağmen büyüklük tasladılar · ayrı ayrı · mu'cizeler olarak

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
Rabbine · bizim için · duâ et · Mûsâ · ey · dediler · o azâb · üzerlerine · çöktü · ne zaman ki · ve

بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَۚ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ
sana · mutlaka îmân edeceğiz · azâbı · bizden · açarsan · and olsun eğer · senin yanında · söz verdi · o şey hürmetine ki

وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى
azâbı · kendilerinden · açtık · nihâyet ne zaman ki · İsrâiloğullarını · seninle beraber · ve muhakkak göndereceğiz

اَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ
ve onları boğduk · kendilerinden · bunun üzerine intikâm aldık · yeminlerini bozuyorlar · o anda onlar · ona erişicidirler · onlar · bir vakte kadar ki

فِي الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾
gâfil kişiler · onlardan · idiler · ve · âyetlerimizi · yalanladılar · çünki şübhesiz onlar · denizde

وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ
doğularına · güçsüz düşürülüyorlar · idiler · onlar ki · kavmi · vâris kıldık · ve

الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَاۜ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
Rabbinin · sözü · tamâmlandı · ve · kendisini · bereketli kıldık · o ki · batılarına · ve · yerin

الْحُسْنٰى عَلٰى بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ بِمَا صَبَرُواۜ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ
idi · o şeyi ki · harâb ettik · ve · sabrettiler · o şey sebebiyle ki · İsrâiloğullarına · o pek güzel

يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾
yükseltiyorlar · idiler · o şeyleri ki · ve · kavmi · ve · Fir'avun · yapıyor

131- İşte onlara iyilik geldiği zaman: "Bu bizim *(hakkımız)*dır" derler. Ama onlara bir kötülük isâbet ederse, Mûsâ ve onunla berâber olanları uğursuz sayarlardı. Dikkat edin! Onların uğursuzluğu *(kendi amellerinden olup)* ancak Allah katındandır; fakat onların çoğu bilmezler.

132- Ve dediler ki: "Bizi kendisiyle sihirlemek için her ne olursa olsun onu bize mu'cize getirsen de biz sana îmân edici kimseler değiliz."

133- Artık *(biz de)* onların üzerine ayrı ayrı mu'cizeler olarak; tûfan, çekirge, haşerât, kurbağalar ve *(sularına)* kan gönderdik, buna rağmen büyüklük tasladılar ve bir günahkârlar topluluğu oldular.

134- Derken üzerlerine o kötülük *(o azab)* çökünce: "Ey Mûsâ! Senin yanında olan *(sana)* verdiği söz hürmetine bizim için Rabbine duâ et; yemîn olsun ki, eğer bizden azâbı kaldırırsan, sana mutlakā îmân edeceğiz ve muhakkak İsrâiloğullarını seninle berâber göndereceğiz!" dediler.

135- Nihâyet onların kendisine erişici oldukları bir vakte kadar *(biz)* kendilerinden azâbı kaldırınca, onlar hemen yeminlerini bozdular.

136- Bunun üzerine *(biz de)* gerçekten onların âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gâfil kişiler olmaları sebebiyle kendilerinden intikām aldık da onları denizde boğduk.

137- *(Öteden beri)* güçsüz düşürülmekte olan kavmi ise, kendisini bereketli kıldığımız yerin *(Şam ve Mısır'ın)* doğularına ve batılarına vâris kıldık. Böylece Rabbinin İsrâiloğullarına olan o pek güzel söz, sabretmeleri sebebiyle tamâmen yerine geldi. Fir'avun'un ve kavminin yapmakta olduğu *(sarayları)*nı ve yükseltmekte oldukları *(köşk ve bahçeleri)*ni ise, harâb ettik.

وَ جَاوَزْنَا بِبَنٖٓى اِسْرَٓائٖيلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
ve | geçirdik | İsrâiloğullarını | denizden | derken geldiler | bir kavme ki | tapıyorlar

عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَهُمْۚ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَٓا اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌۜ
birtakım putlara | onlara mahsus | dediler ki | ey | Mûsâ | kıl | bize | bir ilâh | o şey gibi ki | onların var | birtakım ilâhları

قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ فٖيهِ
dedi | şübhesiz siz | bir kavimsiniz ki | câhillik ediyorsunuz | şübhesiz | bunlar | helâke mahkûmdur | o şey ki | onlar | içindedir

وَ بَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغٖيكُمْ اِلٰهًا
ve | bâtıldır | o şeyler ki | idiler | yapıyorlar | dedi | başka mı | Allah'dan | size arayacağım | bir ilâh

وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿١٤٠﴾ وَ اِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ
o iken | sizi üstün kılmış | âlemlere | ve | bir zaman | sizi kurtarmıştık

مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۚ يُقَتِّلُونَ
ehlinden | Fir'avun | sizi ma'ruz bırakıyorlardı | en kötüsüne | azâbın | öldürüyorlardı

اَبْنَٓاءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْۜ وَ فٖى ذٰلِكُمْ
oğullarınızı | ve | hayatta bırakıyorlardı | kadınlarınızı | ve | bunda vardı

بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿١٤١﴾ وَ وَاعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثٖينَ
bir imtihan | Rabbinizden | büyük | ve | va'dleştik | Mûsâ ile | otuz

لَيْلَةً وَ اَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مٖيقَاتُ رَبِّهٖٓ اَرْبَعٖينَ لَيْلَةًۚ
gece (için) | ve | bunu tamamladık | on (gece) ile | böylece tamamlandı | ta'yîn ettiği vakit | Rabbisinin | kırk | geceye

وَ قَالَ مُوسٰى لِاَخٖيهِ هٰرُونَ اخْلُفْنٖى فٖى قَوْمٖى وَ اَصْلِحْ وَ لَا
ve | dedi | Mûsâ | kardeşine | Hârûn'a | benim yerime geç | içinde | kavmimin | ve | ıslâh et | ve

تَتَّبِعْ سَبٖيلَ الْمُفْسِدٖينَ ﴿١٤٢﴾ وَ لَمَّا جَٓاءَ مُوسٰى لِمٖيقَاتِنَا وَ كَلَّمَهُ
uyma | yoluna | fesad çıkaranların | ve | ne zaman ki | geldi | Mûsâ | ta'yîn ettiğimiz vakit için | ve | ona konuştu

رَبُّهُۙ قَالَ رَبِّ اَرِنٖٓى اَنْظُرْ اِلَيْكَۜ قَالَ لَنْ تَرٰينٖى وَلٰكِنِ انْظُرْ
Rabbi | dedi | Rabbim | bana göster | bakayım | sana | buyurdu ki | beni aslâ göremiyeceksin | fakat | bak

اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰينٖىۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى
dağa | artık eğer | durursa | yerinde | o hâlde ileride | beni göreceksin | derken ne zaman ki | tecellî etti

رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَ خَرَّ مُوسٰى صَعِقًاۚ فَلَمَّٓا اَفَاقَ
Rabbi | dağa | onu kıldı | paramparça | ve | düştü | Mûsâ | bayılarak | nihâyet ne zaman ki | ayıldı

قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَ اَنَا۬ اَوَّلُ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿١٤٣﴾
dedi | seni tenzîh ederim | tevbe ettim | sana | ve | ben | ilkiyim | îmân edenlerin

138- Hem İsrâiloğullarını denizden geçirdik; derken kendilerine mahsus birtakım putlara tapan bir kavme rastladılar. Dediler ki: "Ey Mûsâ! Onların nasıl birtakım ilâhları varsa, *(sen de)* bize *(öyle)* bir ilâh yap!" *(Mûsâ da:)* "Hakîkaten siz câhillik etmekte olan bir kavimsiniz!" dedi.

139- "Şübhesiz ki bunlar *(yok mu)*, kendilerinin içinde bulundukları şey *(, bâtıl dinleri)* helâke mahkûmdur ve yapmakta oldukları şey bâtıldır."

140- "O sizi âlemlere üstün kılmış iken, size Allah'dan başka ilâh mı arayacağım?" dedi.

141- Hem bir zaman sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştık; *(onlar)* sizi azâbın en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyorlardı. *(Yeni doğan)* oğullarınızı öldürüp, kadınlarınızı *(kız çocuklarınızı)* ise hayatta bırakıyorlardı. İşte bunda, *(size)* Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.

142- Ve Mûsâ ile otuz gece için va'dleştik, hem bunu on *(gece daha ilâve etmek)* ile tamamladık; böylece Rabbisinin ta'yîn ettiği vakit, kırk geceye tamamlandı ve Mûsâ kardeşi Hârûn'a dedi ki: "Kavmimin içinde benim yerime geç, *(onları)* ıslâh et ve fesad çıkaranların yoluna uyma!"

143- Mûsâ ta'yîn ettiğimiz vakitte gelip de Rabbi ona hitab buyurunca: "Rabbim! Bana *(kendini)* göster; sana bakayım!" dedi.

(Rabbi) buyurdu ki: "*(Sen)* beni *(bu dünyada)* aslâ göremezsin; fakat dağa bak, şayet *(o)* yerinde durabilirse, o takdirde *(sen de)* beni görebilirsin!" Derken Rabbi dağa tecellî edince onu paramparça etti; Mûsâ da bayılarak *(yere)* düştü! Nihâyet ayılınca: "*(Rabbim!)* Seni her noksanlıktan tenzîh ederim! *(Bu talebimden dolayı)* sana tevbe ettim ve ben îmân edenlerin ilkiyim!" dedi.[1]

144- *(Allah)* buyurdu ki: "Ey Mûsâ! Şübhesiz ki ben gönderdiklerimle *(sana vahyettiklerimle)* ve *(seninle)* konuşmamla seni insanların üzerine seçtim.

Artık *(lütfumdan)* sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol!"

145- Hem *(biz,)* bir nasîhat ve herşey için bir açıklama olmak üzere, ona *(Tevrât'a âid)* levhalarda herşeyi yazdık da *(dedik ki)*: "Bunları kuvvetle tut, kavmine de emret, bunların *(takvâ cihetiyle)* en güzelini tutsunlar!

Size, yakında *(görüp ibret almanız için)* fâsıkların *(harâb olmuş)* yurdunu göstereceğim."

146- Yeryüzünde haksız yere kibirlenenleri *(de)* âyetlerimden yakında uzaklaştıracağım.

(Onlar) her mu'cizeyi görseler de *(yine)* ona îmân etmezler.

Hem hidâyet yolunu görseler, onu yol edinmezler. Fakat azgınlığın yolunu görseler, onu *(hemen kendilerine)* yol edinirler.

Bunun sebebi, şübhesiz onların âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gâfil kimseler olmalarıdır.

147- Âyetlerimizi ve âhirete kavuşmayı yalanlayanlara gelince, onların amelleri boşa gitmiştir.

(Onlar) yapmakta olduklarından başka bir şeyle mi cezâlandırılacaklar *(sanıyorlar)*?[1]

148- Ve kendisinin *(Tûr dağına gitmesinin)* ardından Mûsâ'nın kavmi, ziynet eşyâlarından *(yapılmış)* böğürmesi olan bir buzağı heykelini *(ilâh)* edindiler; görmediler mi ki gerçekten o, ne onlarla konuşuyor, ne de onlara bir yol gösteriyor!

Onu *(ilâh)* edindiler ve zâlimler oldular.

149- Nihâyet *(pişmanlık)* ellerine düşürüldü *(ve üzüntülerinden ellerini ısırır oldular)* da, şübhesiz kendilerinin gerçekten saptıklarını görünce: "Yemîn olsun ki, eğer Rabbimiz bize merhamet etmez ve bize mağfiret etmezse, muhakkak hüsrâna uğrayanlardan olacağız!" dediler.

قَالَ يَا مُوسٰٓى اِنّ۪ي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتٖي وَبِكَلَامٖي

konuşmamla ve gönderdiklerimle insanların üzerine seni seçtim şübhesiz ben Mûsâ ey buyurdu

فَخُذْ مَٓا اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي

ona yazdık ve şükredenlerden ol ve sana verdim o şeyleri ki artık al

الْاَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْص۪يلًا لِكُلِّ شَيْءٍ

herşey için bir açıklama olmak üzere ve bir nasîhat olmak üzere herşeyden levhalarda

فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِاَحْسَنِهَاۜ سَاُر۪يكُمْ

size yakında göstereceğim bunların en güzelini tutsunlar kavmine emret ve kuvvetle ve bunları tut

دَارَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿١٤٥﴾ سَاَصْرِفُ عَنْ اٰيَاتِيَ الَّذ۪ينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي

kibirleniyorlar o kimseleri ki âyetlerimden yakında çevireceğim fâsıkların yurdunu

الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَاۚ

ona îmân etmezler bir mu'cizeyi her görürlerse eğer ve haksız yere yeryüzünde

وَاِنْ يَرَوْا سَب۪يلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلًاۚ وَاِنْ يَرَوْا

görürlerse eğer ve bir yol onu edinmezler hidâyet yolunu görürlerse eğer ve

سَب۪يلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَب۪يلًاۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوا

yalanladılar çünki şübhesiz onlar budur bir yol onu edinirler azgınlık yolunu

بِاٰيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِل۪ينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذ۪ينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا

âyetlerimizi yalanladılar o kimseler ki ve gâfil kimseler onlardan idiler ve âyetlerimizi

وَلِقَٓاءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْۜ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا

idiler o şeyile ki ancak cezâlandırılmayacaklar amelleri boşa gitmiştir âhirete kavuşmayı ve

يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسٰى مِنْ بَعْدِه۪ مِنْ حُلِيِّهِمْ

ziynet eşyâlarından kendisinden sonra Mûsâ'nın kavmi edindi ve yapıyorlar

عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌۜ اَلَمْ يَرَوْا اَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْد۪يهِمْ

onlara göstermiyor ve onlarla konuşmuyor şübhesiz o görmediler mi ki onun böğürmesi vardır heykelini ki bir buzağı

سَب۪يلًاۢ اِتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِم۪ينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ ف۪ٓي

düşürüldü ne zaman ki ve zâlimler oldular ve onu edindiler bir yol

اَيْد۪يهِمْ وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّواۙ قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا

Rabbimiz bize merhamet etmezse and olsun eğer dediler saptılar gerçekten şübhesiz kendileri gördüler ve ellerine

وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿١٤٩﴾

hüsrâna uğrayanlardan muhakkak olacağız bize mağfiret etmezse ve

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِه۪ غَضْبَانَ اَسِفًاۙ قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُون۪ي

ve / ne zaman ki / döndü / Mûsâ / kavmine / kızgın olarak / üzgün olarak / dedi / ne kötü o şey ki / bana halef oldunuz

مِنْ بَعْد۪يۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْۚ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَاَخَذَ بِرَاْسِ

benden sonra / acele mi ettiniz / emrine / Rabbinizin / ve / bıraktı / levhaları / ve / tuttu / başını

اَخ۪يهِ يَجُرُّهُٓ اِلَيْهِۜ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُون۪ي

kardeşinin / onu çekiyor / kendine doğru / dedi / (ey) oğlu / anamın / doğrusu / kavim / beni zayıf buldular

وَكَادُوا يَقْتُلُونَن۪يۘ فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَٓاءَ وَلَا تَجْعَلْن۪ي مَعَ

ve / nerede ise idiler / beni öldürüyorlar / artık güldürme / bana / düşmanları / ve / beni kılma / beraber

الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ ل۪ي وَلِاَخ۪ي وَاَدْخِلْنَا ف۪ي

kavmiyle / zâlimler / dedi / Rabbim / mağfiret eyle / bana / ve / kardeşime / ve / bizi dâhil eyle

رَحْمَتِكَۘ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ ﴿١٥١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ

rahmetine / ve / sen / en merhametlisisin / merhametlilerin / şübhesiz / o kimseler ki / edindiler / buzağıyı

سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ

yakında onlara erişecektir / bir gazab / Rablerinden / ve / bir zillet / hayatında / dünya

وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَر۪ينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذ۪ينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا

ve / işte böyle / cezâlandırırız / iftirâ edenleri / ve / o kimseler ki / yaptılar / kötülükleri / sonra / tevbe ettiler

مِنْ بَعْدِهَا وَاٰمَنُوٓاۘ اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٥٣﴾

onlardan sonra / ve / îmân ettiler / şübhesiz / Rabbin / bunlardan sonra / çok bağışlayandır / çok merhametlidir

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَۚ وَف۪ي نُسْخَتِهَا

ve / ne zaman ki / dindi / Mûsâ'dan / öfke / aldı / levhaları / ve / onların nüshasında vardır

هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ مُوسٰى

bir hidâyet / ve / bir rahmet / o kimseler için ki / onlar / Rableri için / korkarlar / ve / seçti / Mûsâ

قَوْمَهُ سَبْع۪ينَ رَجُلًا لِم۪يقَاتِنَاۚ فَلَمَّٓا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ

kavminden / yetmiş / adam / ta'yîn ettiğimiz vakit için / ne zaman ki / onları yakaladı / o şiddetli sarsıntı / dedi ki

رَبِّ لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّايَۜ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ

Rabbim / eğer / dileseydin / onları helâk ederdin / bundan önce / ve / beni / bizi helâk mı edeceksin / o şeyler yüzünden ki / yaptı

السُّفَهَٓاءُ مِنَّاۚ اِنْ هِيَ اِلَّا فِتْنَتُكَۜ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَٓاءُ وَتَهْد۪ي

beyinsizler / bizden / değildir / o / ancak / senin imtihânın / dalâlete atarsın / onunla / o kimseyi ki / dilersin / ve / hidâyete erdirirsin

مَنْ تَشَٓاءُۜ اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِر۪ينَ ﴿١٥٥﴾

o kimseyi ki / dilersin / sen / velîmizsin / artık bizi bağışla / ve / bize merhamet buyur / ve / sen / hayırlısısın / bağışlayanların

150- Böylece Mûsâ *(Tûr dağından, onların yaptıklarından dolayı)* kızgın ve üzgün olarak kavmine dönünce: "Bana ardımdan ne kötü halef oldunuz! Rabbinizin emrine *(sabretmeden)* acele mi ettiniz?" dedi. *(Tevrât)* levhaları*(nı yere)* bıraktı ve kardeşinin başından tuttu, onu kendine doğru çekmeye başladı. *(Kardeşi de:)* "*(Ey)* anamın oğlu! Doğrusu *(bu)* kavim beni hırpaladı ve nerede ise beni öldürüyorlardı! Artık düşmanları bana güldürme ve beni *(bu)* zâlimler gürûhuyla berâber tutma!" dedi.

151- *(Mûsâ:)* "Rabbim! Bana ve kardeşime mağfiret eyle ve bizi rahmetine koy! Çünki sen, merhametlilerin en merhametlisisin!"(1) dedi.

152- Şübhesiz ki buzağıyı *(ilâh)* edinenler yok mu, onlara yakında Rablerinden bir gazab ve dünya hayâtında bir zillet erişecektir. İşte iftirâ edenleri ise, böyle cezâlandırırız.

153- Kötülükleri yapıp da sonra ardından tevbe edip îmân edenler ise, muhakkak ki Rabbin bunun *(bu tevbenin)* ardından, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

154- Nihâyet Mûsâ'nın öfkesi yatışınca, levhaları aldı. Onların *(bir)* nüshasında ise, o kimseler için bir hidâyet ve bir rahmet vardır ki, onlar Rablerinden korkarlar.

155- Ve Mûsâ, ta'yîn ettiğimiz vakit*(te ta'yîn ettiğimiz yere gelip mağfiret dilemeleri)* için kavminden *(buzağıya tapmayan)* yetmiş adam seçti. Onları da o şiddetli sarsıntı yakalayınca *(Mûsâ)* dedi ki: "Rabbim! Eğer dileseydin *(buzağıya tapanlara engel olmadıkları ve onları terk etmedikleri için)* onları da *(ve dileseydin)* beni de daha önce helâk ederdin.

İçimizden bazı beyinsizlerin yaptığı şeyler yüzünden bizi helâk mı edeceksin? *(Helâk etme yâ Rabbî!)* Bu, senin imtihânından başka bir şey değildir. Onunla kimi dilersen *(küfürlerindeki ısrarları sebebiyle)* dalâlete atar, kimi de dilersen *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirirsin. Sen bizim velîmizsin; artık bize mağfiret eyle; ve bize merhamet buyur; çünki sen bağışlayanların en hayırlısısın!"

156- Ve *(Mûsâ:)* "Bize bu dünyada da, âhirette de iyilik yaz; şübhesiz ki biz sana yöneldik." *(dedi)*.

(Allah ise) buyurdu ki: "Azâbımı, *(kötülük yapanlardan)* dilediğime isâbet ettiririm.

Rahmetim ise herşeyi kaplamıştır.

Fakat *(âhirette)* onu *(günahlardan)* sakınanlara, zekâtı verenlere ve âyetlerimize îmân edenlere yazacağım!"

157- *(Onlar, Mûsâ ve Îsâ'ya îmân edip tâbi' oldukları gibi)* yanlarındaki Tevrât ve İncîl'de kendisini *(ismini ve sıfatlarını)* yazılı buldukları o resûle, o ümmî [1] peygambere *(Muhammed'e de)* tâbi' olanlardır.

(O peygamber) onlara iyiliği emreder ve onları kötülükten yasaklar; hem onlara temiz şeyleri helâl, pis şeyleri ise üzerlerine haram kılar; hem onların ağırlıklarını *(ağır mükellefiyetlerini)* ve üzerlerinde olan zincirleri *(tatbîkı zor hükümleri)* indirir.

Artık ona îmân eden, ona hürmet eden, ona yardım eden ve onunla berâber indirilen nûra *(Kur'ân'a)* tâbi' olanlar var ya, işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir!

158- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Ey insanlar!

Muhakkak ki ben, sizin hepinize, göklerin ve yerin mülkü kendisinin olan Allah'ın *(gönderdiği)* peygamberiyim.

O'ndan başka ilâh yoktur; *(O)* hayat verir ve *(O)* öldürür.

Öyleyse Allah'a ve O'nun ümmî peygamber olan Resûlüne îmân edin; o *(peygamber)* ki, Allah'a ve O'nun kelimelerine *(kitablarına)* îmân eder; ona tâbi' olun ki hidâyete eresiniz."[2]

159- Mûsâ'nın kavminden bir cemâat de vardır ki, *(insanlara)* hak ile doğru yolu gösterirler ve onunla adâleti tatbîk ederler.

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ

âhirette ve iyilik dünya bu içinde bize yaz ve

اِنَّا هُدْنَا اِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ

dilerim o kimseye ki onu isâbet ettiririm azâbım ki buyurdu sana yöneldik şübhesiz biz

وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ

sakınırlar o kimselere ki fakat onu yazacağım şeyi her kaplamıştır rahmetim ve

وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ١٥٦ اَلَّذِينَ

o kimselerdir ki îmân ederler âyetlerimize onlar o kimseler ki ve zekâtı verirler ve

يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا

yazılı kendisini buluyorlar o ki ümmî peygambere resûle tâbi' oluyorlar

عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ يَاْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ

iyiliği onlara emreder İncîl'de ve Tevrât'da yanlarındaki

وَيَنْهٰيهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ

haram kılar ve temiz şeyleri onlara helâl kılar ve kötülükten onları yasaklar ve

عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّتِي

onlar ki zincirleri ve ağırlıklarını onlardan indirir ve pis şeyleri üzerlerine

كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ

ona yardım ettiler ve ona hürmet ettiler ve ona îmân ettiler artık o kimseler ki üzerlerinde idiler

وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي اُنْزِلَ مَعَهُ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ١٥٧

kurtuluşa erenler onlardır işte onlar beraberinde indirildi o ki nûra tâbi' oldular ve

قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنِّي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي

o zâtın ki hepinize size Allah'ın peygamberiyim şübhesiz ben insanlar ey de ki

لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَاٰمِنُوا

öyleyse îmân edin öldürür ve hayat verir o ancak bir ilâh yoktur yerin ve göklerin mülkü onundur

بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ

Allah'a îmân eder o ki ümmî olan peygambere Resûlüne ve Allah'a

وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ١٥٨ وَمِنْ

ve hidâyete eresiniz tâ ki siz ona tâbi' olun ve kelimelerine ve

قَوْمِ مُوسٰى اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ١٥٩

adâleti tatbîk ederler onunla ve hak ile doğru yolu gösterirler bir cemâat ki Mûsâ'nın kavminden vardır

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا

ve | onları parça parça böldük | iki | on | kabîleye | ümmetlere | ve | vahyettik

إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ

Mûsâ'ya | o vakit ki | kendisinden su istedi | kavmi | diye | vur | asânla | taşa

فَانبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ

hemen fışkırdı | ondan | iki | on | pınar | gerçekten | bildi | her | kabîle

مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ

içecekleri yeri | ve | gölgeledik | üzerlerini | bulutlarla | ve | indirdik | onlara

الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

kudret helvası | ve | bıldırcın | yiyin | temizlerinden | o şeylerin ki | sizi rızıklandırdık

وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ١٦٠

ve | bize zulmetmediler | fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlar

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا

ve | bir zaman | denilmişti | onlara | yerleşin | şu | şehre | ve | yiyin | ondan

حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا

o yerde ki | dilediniz | ve | deyin | yâ Rab bizi affet | ve | girin | kapıdan | secde edenler olarak

نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ١٦١ فَبَدَّلَ

bağışlayalım | sizin için | hatâlarınızı | yakında artıracağız | iyilik edenlere | fakat değiştirdi

الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ

o kimseler ki | zulmettiler | onlardan | bir sözle ki | başkadır | o şeyden ki | söylendi | kendilerine

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا

bu sebeble gönderdik | üzerlerine | kötü bir azab | gökten | o şeyden dolayı ki | idiler

يَظْلِمُونَ ١٦٢ وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ

zulmediyorlar | ve | onlara sor | şehirden | o ki | idi

حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ

kenarında | deniz | bir zaman | haddi aşıyorlardı | cumartesi gününde | o zaman ki | onlara geliyordu

حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ

balıkları | günde | cumartesileri olan | suyun yüzüne çıkarak | ve | o gün ki | cumartesi ta'tîli yapmıyorlar

لَا تَأْتِيهِمْ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ١٦٣

onlara gelmiyordu | işte böyle | onları imtihân ediyorduk | o şeyden dolayı ki | idiler | isyân ediyorlar

160- Onları *(İsrâiloğullarını)* on iki kabîleye, ümmetlere ayırdık.

(Tîh çölünde) kavmi kendisinden su isteyince Mûsâ'ya: "Asânla taşa vur!" diye vahyettik.

(Taşa vurunca) hemen ondan on iki pınar fışkırdı![1] Her kabîle *(su)* içeceği yeri iyice bildi!

Hem üzerlerini bulutlarla gölgeledik ve onlara kudret helvası ile bıldırcın indirdik.

"Sizi rızıklandırdığımız temiz şeylerden yiyin!" *(dedik).*

Hâlbuki *(onlar, nankörlük etmekle)* bize zulmetmediler; fakat kendilerine zulmediyorlardı.

161- Bir zaman onlara şöyle denilmişti: "Şu şehre *(Kudüs'e)* yerleşin; ondan dilediğiniz yerde yiyin; ' حِطَّةٌ *(Yâ Rab! Bizi affet!)*' deyin ve kapıdan secde eden *(hürmetle eğilen)* kimseler olarak girin ki sizin hatâlarınızı bağışlayalım.

(Bu bağışlamadan sonra) yakında iyilik edenlere *(mükâfâtlarını)* daha da artıracağız."

162- Fakat içlerinden zulmedenler, o sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdi; bu sebeble *(biz de)* zulmetmekte olduklarından dolayı üzerlerine gökten kötü bir azab gönderdik.

163- *(Ey Resûlüm!)* Onlara *(o yahudilere)*, deniz kenarındaki o şehir *(halkının hâlin)*-den sor!

Bir zaman *(onlar)* Cumartesi gününde *(o günün hürmetini ihlâl ederek)* haddi aşıyorlardı; onlara balıkları Cumartesi günlerinde, suyun yüzüne çıkarak geliyordu; Cumartesi ta'tîli yapmıyor oldukları gün ise, onlara gelmiyordu.

İsyân etmekte olduklarından dolayı onları böyle imtihân ediyorduk.

164- Hani içlerinden bir cemâatte: "Allah'ın kendilerini helâk edici olduğu veya şiddetli bir azâb ile onları cezâlandırıcı olduğu bir kavme ne diye nasîhat ediyorsunuz?" demişti. *(Nasîhat edenler ise:)* "Rabbinize bir ma'zeret *(beyân etmek)* için, bir de umulur ki *(günah işlemekten)* sakınırlar diye *(nasîhat ediyoruz)*!" dediler.

165- Artık ne zaman ki *(onlar)* kendilerine yapılan nasîhatleri unuttular, *(biz de)* kötülükten yasaklayanları kurtardık; zulmedenleri de isyân etmekte olduklarından dolayı şiddetli bir azâb ile yakaladık!

166- Buna rağmen *(onlar)*, kendisinden yasaklandıkları şeylerde *(ısrâr ile)* isyân ettiklerinde, *(biz de)* onlara: "Aşağılık kimseler olarak, maymunlar olun!" dedik.[1]

167- Bir vakit de Rabbin, muhakkak onların üzerine kıyâmet gününe kadar, kendilerini azâbın en kötüsüne ma'ruz bırakacak kimseleri göndereceğini i'lân etmişti. Şübhesiz ki Rabbin, elbette azâbı çabuk verendir. Yine muhakkak ki O, gerçekten Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

168- Onları *(o yahudileri)* ise yeryüzünde parça parça topluluklar hâlinde böldük. Onlardan bir kısmı sâlih kimselerdir, bir kısmı da bundan aşağıdır. Onları iyiliklerle ve kötülüklerle imtihân ettik; tâ ki *(kötülüklerden)* dönsünler.

169- Buna rağmen onların ardından yerlerine, Kitâb'a vâris olan birtakım *(kötü)* kimseler geldi; şu değersiz dünyanın geçici menfaatini alıyorlar ve: "*(Nasıl olsa)* bize mağfiret edilecek!" diyorlar. Fakat kendilerine, ona benzer bir menfaat daha gelse onu da alırlar.

Allah'a karşı haktan başka bir şey söylemeyeceklerine dâir Kitab'da kendilerinden sağlam söz alınmamış mıydı? Ve onun içindekini okumamışlar mıydı? Hâlbuki âhiret yurdu, *(günahlardan)* sakınanlar için daha hayırlıdır. Hiç akıl erdirmez misiniz?

170- Kitâb'a sımsıkı tutunup namazı hakkıyla edâ edenler ise *(bilsinler ki)*, şübhesiz biz, iyilik için çalışanların mükâfâtını zâyi' etmeyiz.[2]

وَاِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًاۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ
kendilerini helâk edicidir | Allah | bir kavme ki | niçin nasihat ediyorsunuz | onlardan | bir cemâat | demişti | bir zaman | ve

اَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَد۪يدًاۜ قَالُوا مَعْذِرَةً اِلٰى رَبِّكُمْ
Rabbinize | bir ma'zeret için | dediler | şiddetli | bir azâb ile | onları cezâlandırıcıdır | veya

وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِه۪ٓ اَنْجَيْنَا الَّذ۪ينَ
o kimseleri ki | kurtardık | kendisiyle | nasihat edildiler | o şeyleri ki | unuttular | artık ne zaman ki | sakınırlar | umulur ki onlar | ve

يَنْهَوْنَ عَنِ السُّٓوءِ وَاَخَذْنَا الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَـ۪ٔيسٍ بِمَا
o şeyden dolayı ki | şiddetli | bir azâb ile | zulmettiler | o kimseleri ki | yakaladık | ve | kötülükten | yasaklarlar

كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ
onlara | dedik | kendisinden | yasaklandılar | o şeylerden ki | isyân ettiler | ve ne zaman ki | isyân ediyorlar | idiler

كُونُوا قِرَدَةً خَاسِ۪ٔينَ ﴿١٦٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ
üzerlerine | muhakkak gönderecek | Rabbin | i'lân etmişti | bir vakit | ve | aşağılık kimseler olarak | maymunlar | olun

اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۜ اِنَّ رَبَّكَ
Rabbin | şübhesiz | azâbın | kötüsüne | kendilerini ma'ruz bırakacak | o kimseleri ki | kıyâmet | gününe kadar

لَسَر۪يعُ الْعِقَابِۚ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي
onları parça parça böldük | ve | çok merhametlidir | elbette çok bağışlayandır | şübhesiz o | ve | azâbı | elbette çabuk olandır

الْاَرْضِ اُمَمًاۚ مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذٰلِكَۘ وَبَلَوْنَاهُمْ
onları imtihân ettik | ve | bundan | aşağı | onlardan vardır | ve | sâlih kimseler | onlardan vardır | topluluklar olarak | yeryüzünde

بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ
onlardan sonra | buna rağmen yerine geçti | dönerler | tâ ki onlar | kötülüklerle | ve | iyiliklerle

خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَيَقُولُونَ
diyorlar | ve | en değersizin | şu | geçici menfaatini | alıyorlar | kitaba | vâris oldular | birtakım halefler ki

سَيُغْفَرُ لَنَاۚ وَاِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُۜ اَلَمْ يُؤْخَذْ
alınmamış mıydı | onu alırlar | ona benzer | bir menfaat | kendilerine gelirse | eğer | ve | bize | mağfiret edilecek

عَلَيْهِمْ م۪يثَاقُ الْكِتَابِ اَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا
okudular | ve | hakkı | ancak | Allah'a karşı | söylememeleri için | kitabda | sağlam söz | kendilerinden

مَا ف۪يهِۜ وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذ۪ينَ يَتَّقُونَۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذ۪ينَ
o kimseler ki | ve | hiç akıl erdirmez misiniz | sakınırlar | o kimseler için ki | hayırlıdır | âhiret | yurdu | ve | içindedir | o şeyi ki

يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَۜ اِنَّا لَا نُض۪يعُ اَجْرَ الْمُصْلِح۪ينَ ﴿١٧٠﴾
ıslâh edicilerin | mükâfâtını | zâyi' etmeyiz | şübhesiz biz | namazı | hakkıyla edâ ettiler | ve | kitaba | sımsıkı tutunuyorlar

وَاِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّٓوا اَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْۚ

onlara düşecek bir şey şübhesiz o zannetmişlerdi ve bir gölgeliktir sanki o üzerlerine dağı kaldırmıştık bir zaman ve

خُذُوا مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فٖيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

sakınırsınız tâ ki siz içindedir o şey ki hatırlayın ve kuvvetle size verdik o şeyi ki tutun

﴿١٧١﴾ وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنٖٓي اٰدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ

zürriyetlerini bellerinden Âdemoğullarından Rabbin aldı bir zaman ve

وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْۚ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْۜ قَالُوا بَلٰىۚ شَهِدْنَاۚ

şâhid olduk evet dediler ki Rabbiniz değil miyim kendilerine karşı onları şâhid tutmuştu ve

اَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غَافِلٖينَۙ ﴿١٧٢﴾ اَوْ تَقُولُٓوا

dersiniz veya habersiz kimseler bundan idik şübhesiz biz kıyâmet günü dersiniz diye

اِنَّمَٓا اَشْرَكَ اٰبَٓاؤُ۬نَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْۚ

onlardan sonra bir nesil idik ve bundan önce atalarımız şirk koşmuştu ancak

اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ

âyetleri açıklarız böyle ve bâtılı yerleştirenler yaptı o şey yüzünden ki artık bizi helâk mı edeceksin

وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذٖٓي اٰتَيْنَاهُ اٰيَاتِنَا

âyetlerimizi kendisine verdik o kimsenin ki haberini onlara oku ve dönerler olur ki onlar ve

فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوٖينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ

eğer ve azgınlardan böylece oldu şeytan bunun üzerine onu peşine taktı onlardan ve sıyrılıp çıktı

شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلٰكِنَّهُٓ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰيهُۚ

nefsinin arzusuna uydu ve dünyaya yerleşti fakat o onlarla elbette onu yükseltirdik dileseydik

فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِۚ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْۜ

dilini çıkarıp solur onu bırakırsan veya dilini çıkarıp solur üzerine varırsan eğer köpeğin misâli gibidir işte onun misâli

ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَاۚ فَاقْصُصِ الْقَصَصَ

kıssayı artık anlat âyetlerimizi yalanladılar onlar ki kavmin misâli işte budur

لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَٓاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا

âyetlerimizi yalanladılar onlar ki o kavim misâlce ne kötüdür düşünürler tâ ki onlar

وَاَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدٖيۚ

hidâyete eren işte odur Allah hidâyete erdirirse kimi zulmediyorlar idiler kendilerine ve

وَمَنْ يُضْلِلْ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

hüsrâna uğrayanlar onlardır artık işte onlar dalâlete atarsa kimi ve

---

171- Bir zaman *(Tûr)* dağı*(nı)*, bir gölgelikmiş gibi üzerlerine kaldırmıştık da, gerçekten onu *(üstlerine düştü düşecek)* olan bir şey zannetmişlerdi. *(Onlara:)* "Size verdiğimizi *(Kitâb'ı)* kuvvetle tutun ve içinde olanları hatırlayın, tâ ki *(ona muhâlefetten)* sakınasınız!" *(diye emretmiştik)*.

172- Hani Rabbin, Âdemoğullarının bellerinden zürriyetlerini çıkarıp da onları kendilerine karşı şâhid tutmuştu *(ve buyurmuştu ki:)* "*(Ben)* sizin Rabbiniz değil miyim?" *(Bütün ruhlar)* قَالُوا بَلٰى *(dediler ki:)* "*(Evet! Sen bizim Rabbimizsin!)* Şâhid olduk!" Tâ ki kıyâmet günü: "Doğrusu biz bundan habersiz kimselerdik!" demeyesiniz.

173- Veya: "Daha önce ancak atalarımız şirk koşmuştu; *(biz ise)* onlardan sonra gelen bir nesil idik. Artık bâtılı *(şirki, yeryüzüne)* yerleştirenlerin yaptıkları yüzünden bizi helâk mı edeceksin?" demeyesiniz diye *(böyle yaptık)*.

174- Olur ki *(küfürlerinden)* dönerler diye âyetleri böyle açıklarız.

175- *(Ey Resûlüm!)* Onlara *(o yahudilere)* şu kimsenin haberini de oku ki, kendisine âyetlerimizi verdik de *(o inkâr ederek)* onlardan sıyrılıp çıktı; bunun üzerine şeytan onu peşine taktı; böylece azgınlardan oldu.[1]

176- Hâlbuki dileseydik onu onlarla *(verdiğimiz âyetlerle)* elbette yükseltirdik; fakat o, dünyaya meyletti ve nefsinin arzusuna uydu. İşte onun misâli, köpeğin misâli gibidir! Üzerine varsan da dilini çıkarıp solur, onu bıraksan da dilini çıkarıp solur! İşte âyetlerimizi yalanlayan kavmin misâli budur! Artık bu kıssayı *(onlara)* anlat; tâ ki düşünsünler.

177- Âyetlerimizi yalanlayan ve kendilerine de zulmetmekte olan kavmin misâli ne kötüdür!

178- Allah kimi *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirirse, işte hidâyete eren odur. Kimi de *(küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, işte onlar gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

179- Celâlim hakkı için, cinlerden ve insanlardan birçoğunu *(kendi irâdeleriyle hak edecekleri üzere)* Cehennem için yarattık. Onların kalbleri vardır, *(ancak kendi küfürleri sebebiyle artık)* onlarla *(hakkı zevk edip)* anlamazlar; onların gözleri vardır *(ama)* onlarla *(Allah'ın delîllerini)* görmezler; onların kulakları da vardır, *(ama)* onlarla *(İlâhî nasîhatleri)* işitmezler! İşte onlar hayvanlar gibidir; hattâ daha da aşağıdırlar. İşte onlar, gâfillerin ta kendileridir.

180- Esmâü'l-Hüsnâ *(en güzel isimler)* ise Allah'ındır! Öyleyse O'na onlarla duâ edin;(1) ve O'nun isimleri hakkında haktan *(meyledip)* sapanları bırakın! *(Onlar,)* yakında yapmakta olduklarının karşılığını göreceklerdir.

181- Yarattıklarımızdan bir ümmet de vardır ki, *(insanlara)* hak ile doğru yolu gösterirler ve onunla adâleti tatbîk ederler.

182- Âyetlerimizi yalanlayanları ise, bilmedikleri yerden yavaş yavaş *(helâke)* yaklaştırırız.

183- Hem onlara mühlet veriyorum. Doğrusu benim tuzağım *(onları âniden yakalamam)* pek çetindir!

184- Düşünmediler mi ki arkadaşlarında *(Muhammed'de)* hiçbir delilik yoktur. O ancak *(Allah'ın azâbı ile)* apaçık bir korkutucudur.

185- Göklerin ve yerin melekûtuna *(İlâhî tasarrufâtın açıkça göründüğü cihetine)*, Allah'ın yarattığı herhangi bir şeye ve ecellerinin gerçekten yaklaşmış olabileceğine bakmadılar mı? Artık ondan *(Kur'ân'dan)* sonra hangi söze îmân edecekler.

186- Allah kimi *(küfrü sebebiyle)* dalâlete atarsa, o takdirde onu hidâyete erdirecek kimse yoktur ve *(Allah)* onları azgınlıkları içinde bırakır da bocalayıp dururlar!

187- *(Ey Habîbim!)* Sana, "Onun gelip dayanması ne zaman?" diye kıyâmetten soruyorlar. De ki: "Onun ilmi ancak Rabbimin katındadır. Onu vakti *(geldiği)*nde ortaya çıkaracak ancak O'dur!" *(O kıyâmet)* göklerde ve yerde *(olan bütün mahlûkâta)* ağır gelmiştir! Size ancak ansızın gelecektir! Sanki sen ondan haberdarmışsın gibi, sana soruyorlar. De ki: "Onun ilmi ancak Allah katındadır; fakat insanların çoğu *(bu ilmin Allah'a âid olduğunu)* bilmezler!"

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ

anlamazlar kalbleri onların vardır insanlardan ve cinlerden birçoğunu cehennem için yarattık ve andolsun gerçekten

بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ

işte onlar onlarla işitmezler kulakları onların ve vardır onlarla görmezler gözleri onların ve vardır onlarla

كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ

isimler Allahındır ve gâfiller kendileridir işte onlar şaşkındır onlar bi'akis hayvanlar gibidir

الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ

karşılığını göreceklerdir isimleri hakkında haktan sapıyorlar o kimseleri ki bırakın ve onlarla öyleyse ona duâ edin en güzel

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ

hak ile doğru yolu gösterirler bir ümmet ki yarattık o kimselerden vardır ki ve yapıyorlar idiler o şeylerin ki

وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ

onları yavaş yavaş yaklaştıracağız âyetlerimizi yalanladılar o kimseler ki ve adâleti tatbîk ederler onunla ve

مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ

pek çetindir tuzağım şübhesiz onlara mühlet veriyorum ve bilmiyorlar o yerden ki

يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوَلَمْ

apaçık bir korkutucu ancak o değildir hiçbir delilik arkadaşlarında yoktur ve düşünmediler mi

يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ

bir şeyden Allah yarattı o şeye ki ve yerin ve göklerin melekûtuna ve bakmadılar mı

وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ

ondan sonra söze artık hangi ecelleri yaklaşmış gerçekten olması umulur şübhesiz ve

يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي

içinde onları bırakır ve onu hidâyete erdirecek artık yoktur Allah dalâlete atarsa kimi îmân edecekler

طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا

onun gelip dayanması ne zamandır kıyâmetten sana soruyorlar bocalayıp dururlar azgınlıkları

قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي

ağır gelmiştir o ancak vaktinde onu ortaya çıkarmayacak Rabbimin katındadır onun ilmi ancak de ki

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا

ondan haberdarmışsın sanki sen sana soruyorlar ansızın ancak size gelmeyecektir yerde ve göklerde

قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

bilmezler insanların çoğu fakat Allahın katındadır onun ilmi ancak de ki

قُلْ لَٓا اَمْلِكُ لِنَفْسٖى نَفْعًا وَلَا ضَرًّا اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُ وَلَوْ كُنْتُ

olsaydım | eğer | ve | Allah | diledi | o şeye ki | ancak | ne bir zarara | ve | bir faydaya | kendim için | mâlik olamam | de ki

اَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِىَ السُّٓوءُ

kötülük | bana dokunmazdı | ve | hayırdan | mutlaka çoğaltırdım | gaybı | biliyorum

اِنْ اَنَا اِلَّا نَذٖيرٌ وَبَشٖيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذٖى خَلَقَكُمْ

sizi yarattı | o zâttır ki | o | îmân edecekler | bir kavim için ki | bir müjdeleyici | ve | bir korkutucu | ancak | ben değilim

مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا فَلَمَّا

işte ne zaman ki | ona | ünsiyet etsin diye | eşini | ondan | kıldı | ve | tek | bir nefisten

تَغَشّٰيهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفٖيفًا فَمَرَّتْ بِهٖ فَلَمَّٓا اَثْقَلَتْ دَعَوَا اللّٰهَ

Allah'a | ikisi duâ etti | ağırlaştı | işte ne zaman ki | onunla | ve dolaştı | hafif | bir yük | yüklendi | onu örtüp bürüdü

رَبَّهُمَا لَئِنْ اٰتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرٖينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّٓا

fakat ne zaman ki | şükredenlerden | elbette oluruz | kusursuz bir kimse | bize verirsen | and olsun eğer | Rablerine

اٰتٰيهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَٓاءَ فٖيمَٓا اٰتٰيهُمَا فَتَعَالَى اللّٰهُ

Allah | hâlbuki pek yücedir | ikisine verdi | o şey hakkında ki | birtakım ortaklar | ona | ikisi kıldı | kusursuz bir kimse | ikisine verdi

عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ اَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

yaratılıyorlar | kendileri iken | bir şey | yaratamaz | o şeyleri ki | şirk mi koşuyorlar | ortak koşuyorlar | o şeylerden ki

﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطٖيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَٓا اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَاِنْ

eğer | ve | yardım edebilirler | ne kendilerine | ve | bir yardıma | onlara | güç yetiremezler | ve

تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَٓاءٌ عَلَيْكُمْ اَدَعَوْتُمُوهُمْ

onları çağırdınız mı | size | eşittir | size tâbi' olmazlar | hidâyete | onları da'vet ederseniz

اَمْ اَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾ اِنَّ الَّذٖينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'dan | başka | tapıyorsunuz | onlar ki | şübhesiz | suskun kimseler misiniz | siz | yoksa

عِبَادٌ اَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجٖيبُوا لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | size | ve cevab versinler | haydi onları çağırın | sizin gibi | bir takım kullardır

صَادِقٖينَ ﴿١٩٤﴾ اَلَهُمْ اَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَٓا اَمْ لَهُمْ اَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَٓا

onlarla | tutacaklar | elleri ki | onların var mı | yoksa | onlarla | yürüyecekler | ayakları ki | onların var mı | doğru kimseler

اَمْ لَهُمْ اَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَٓا اَمْ لَهُمْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا

onlarla | işitecekler | kulakları ki | onların var mı | yoksa | onlarla | görecekler | gözleri ki | onların var mı | yoksa

قُلِ ادْعُوا شُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ كٖيدُونِ فَلَا تُنْظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

ve bana mühlet vermeyin | bana tuzak kurun | sonra | ortaklarınızı | çağırın | de ki

188- De ki: "Benim kendim için, Allah'ın dilemesi dışında, ne bir faydaya, ne de bir zarara mâlik değilim! Çünki gaybı biliyor olsaydım, daha çok hayır elde ederdim ve bana hiçbir kötülük dokunmazdı! Ben ancak, îmân edecek bir kavim için bir korkutucu ve bir müjdeleyiciyim."

189- Sizi tek bir nefisten *(Âdem'den)* yaratan ve ondan da gönlü ona ısınsın diye[1] eşini *(Havvâ'yı)* yaratan O'dur. İşte ne zaman ki *(o)* onu örtüp bürüdü, *(eşi)* hafif bir yük yüklendi de onu *(bir müddet)* gezdirdi. Nihâyet *(yükü)* ağırlaşınca Rableri olan Allah'a şöyle duâ ettiler: "Yemîn olsun ki, eğer bize kusursuz bir çocuk verirsen, elbette *(bu ni'metine de)* şükredenlerden oluruz!"

190- Fakat *(onların neslinden öyle insanlar da var ki, Allah)* onlara kusursuz bir çocuk verince, kendilerine verdiği *(bu çocuk)* hakkında O'na *(Allah'a)* birtakım ortaklar koşmağa başladılar. Hâlbuki Allah, onların ortak koşmakta oldukları şeylerden pek yücedir.

191- Kendileri de yaratılıyor oldukları hâlde, hiçbir şey yaratamayacak şeyleri *(Allah'a)* şirk mi koşuyorlar?

192- Hâlbuki *(bu putlar)* ne onlara bir yardımda bulunabilirler, ne de kendi nefislerine yardım edebilirler.

193- Eğer onları hidâyete de da'vet etseniz, size tâbi' olmazlar. Siz onları çağırsanız da suskun kimseler olsanız da sizin için birdir.

194- Allah'dan başka tapmakta olduklarınız da sizin gibi kullardır; eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, haydi onları çağırın da size cevab versinler!

195- Onların yürüyecekleri ayakları mı var; yoksa tutacakları elleri mi var; yoksa görecekleri gözleri mi var; yoksa işitecekleri kulakları mı var? *(Ey Resûlüm!)* De ki: "*(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızı çağırın; sonra bana *(hep berâber)* tuzak kurun da bana bir an bile mühlet vermeyin!"

196- "Şübhesiz ki benim velîm *(dost ve yardımcım)*, Kitâb'ı *(Kur'ân'ı)* indiren Allah'dır ve O, bütün sâlih kimselere velîlik eder."

197- O'ndan başka tapmakta olduklarınız ise, ne size yardımda bulunabilirler, ne de kendilerine yardım edebilirler.

198- Hâlbuki onları *(o putları)* hidâyete da'vet etseniz, işitmezler! Çünki onların sana baktıklarını görürsün, hâlbuki onlar görmezler!

199- *(Ey Habîbim!)* Af *(ve kolaylık)* yolunu tut; iyiliği emret ve câhillerden yüz çevir!

200- Eğer şeytandan *(gelen)* bir vesvese seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın!(1) Çünki O, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir.

201- *(Allah'dan)* gerçekten sakınanlar, kendilerine şeytandan *(gelen)* bir vesvese dokunduğu zaman, *(Allah'ın emir ve yasaklarını)* hatırlayıp derhâl *(hakîkati)* gören kimselerdir.

202- *(Şeytanların)* kardeşlerine *(kâfirlere)* gelince, *(şeytanlar)* onları azgınlığa sürüklerler; sonra da yakalarını bırakmazlar.

203- Ve onlara *(arzularına göre)* bir âyet getirmediğin zaman: "Bunu da uydursaydın ya!" derler. De ki: "*(Ben)* ancak Rabbimden bana vahyolunana tâbi' olurum!" Bu *(Kur'ân)*, îmân edecek bir topluluk için Rabbinizden *(gelen)* basîretler *(deliller)*dir ve bir hidâyet ve bir rahmettir.

204- Hem Kur'ân okunduğu zaman, hemen onu dinleyin ve susun ki merhamet olunasınız!

205- Hem Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam zikret; ve sakın gâfillerden olma!

206- Muhakkak ki Rabbinin katındakiler *(melekler)*, O'na ibâdet etmekten kibirlenmezler. O'nu tesbîh ederler ve yalnız O'na secde ederler!(2)

إِنَّ وَلِيِّۦَ اللّٰهُ الَّذ۪ى نَزَّلَ الْكِتَابَ ۘ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِح۪ينَ ﴿١٩٦﴾

şübhesiz | benim velîm | Allah'dır | o zât ki | indirdi | kitabı | ve | o | velîlik eder | sâlih kimselere

وَالَّذ۪ينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ لَا يَسْتَط۪يعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَٓا اَنْفُسَهُمْ

onlar ki ve | tapıyorsunuz | ondan başka | güç yetiremezler | size yardıma | ve | ne kendilerine

يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوا ۜ وَتَرٰيهُمْ

yardım edebilirler | ve | eğer | onları da'vet ederseniz | hidâyete | işitmezler | ve | onları görürsün

يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ

bakıyorlar | sana | onlar iken | görmezler | tut | affı | ve | emret | iyiliği

وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِل۪ينَ ﴿١٩٩﴾ وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ

ve | yüzçevir | câhillerden | ve | eğer | seni dürterse | şeytandan | bir vesvese

فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ۜ اِنَّهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢٠٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا

hemen sığın | Allah'a | şübhesiz o | hakkıyla işitendir | herşeyi bilendir | şübhesiz | o kimseler ki | sakındılar

اِذَا مَسَّهُمْ طَٓائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَاِذَا هُمْ

o zaman ki | kendilerine dokundu | bir dolaşıcı | şeytandan | hatırladılar | derhâl o anda | onlar

مُبْصِرُونَ ۚ ﴿٢٠١﴾ وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِى الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

gören kimselerdir | ve | kardeşleri | onları sürüklerler | azgınlığa | sonra | yakalarını bırakmazlar

﴿٢٠٢﴾ وَاِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِاٰيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا ۜ قُلْ اِنَّمَا

ve | o zaman ki | onlara getirmedin | bir âyet | dediler | olmaz mıydı | onu uydursan | de ki | ancak

اَتَّبِعُ مَا يُوحٰٓى اِلَيَّ مِنْ رَبّ۪ي ۚ هٰذَا بَصَٓائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ

tâbi' olurum | o şey ki | vahyolunur | bana | Rabbimden | bu | basîretlerdir | Rabbinizden

وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ

ve | bir hidâyettir | ve | bir rahmettir | bir topluluk için ki | îmân edecekler | ve | o zaman ki | okundu | Kur'ân

فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَاَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَاذْكُرْ رَبَّكَ

hemen dinleyin | onu | ve | susun | tâ ki siz | merhamet olunursunuz | ve | zikret | Rabbini

ف۪ي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخ۪يفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ

içinden | yalvararak | ve | korkarak | ve | yüksek olmayanı ile | sözden | sabahleyin

وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِل۪ينَ ﴿٢٠٥﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ عِنْدَ رَبِّكَ

ve | akşamları | ve | olma | gâfillerden | şübhesiz | o kimseler ki | katındadır | Rabbinin

لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

kibirlenmezler | ona ibâdet etmekten | ve | onu tesbîh ederler | ve | ona | secde ederler

سجده

سُورَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا

artık korkun | peygambere | ve | Allah'a âiddir | ganîmetler | de ki | ganîmetlerden | sana soruyorlar

اللّٰهَ وَاَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَاَط۪يعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ اِنْ كُنْتُمْ

iseniz | eğer | Resûlüne | ve | Allah'a | itâat edin | ve | aranızdaki | hâli | düzeltin | ve | Allah'dan

مُؤْمِن۪ينَ ﴿١﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ

kalbleri | ürperdi | Allah | anıldı | o vakit ki | o kimselerdir ki | mü'minler | ancak | mü'minler

وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ ا۪يمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

tevekkül ederler | Rablerine | ve | îmân cihetiyle | onları artırdı | âyetleri | kendilerine | okundu | o vakit ki | ve

اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ

onlardır | işte onlar | infâk ederler | kendilerini rızıklandırdık | o şeylerden ki | ve | namazı | hakkıyla edâ ederler | onlar ki

الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَر۪يمٌ

bol | bir rızık | ve | bir mağfiret | ve | Rableri | katında | dereceler | onlar için vardır | gerçek | mü'minler

﴿٤﴾ كَمَا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّ فَر۪يقًا مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ

mü'minlerden | bir kısmı | doğrusu | ve | hak uğruna | evinden | Rabbin | seni çıkardı | o şey gibi ki

لَكَارِهُونَ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَاَنَّمَا يُسَاقُونَ

sürükleniyorlar | sanki o şey gibi ki | ortaya çıktı | o şeyden sonra ki | hak husûsunda | seninle mücâdele ediyorlardı | gerçekten isteksizlerdi

اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾ وَاِذْ يَعِدُكُمُ اللّٰهُ اِحْدَى الطَّٓائِفَتَيْنِ

iki tâifeden | birini | Allah | size va'd ediyordu | o vakit | ve | bakıyorlar | onlar iken | ölüme

اَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ اَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُر۪يدُ

istiyordu | ve | sizin | olur | silah | sâhibi | olmayan | şübhesiz | istiyordunuz | ve | sizindir | şübhesiz o

اللّٰهُ اَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِه۪ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٧﴾

kâfirlerin | kökünü | kesmesini | ve | sözleriyle | hakkı | gerçekleştirmesini | Allah

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

günahkârlar | hoş görmese | velev ki | bâtılı | ortadan kaldırması | ve | hakkı | gerçekleştirmesi için

8- ENFÂL SÛRESİ

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 75 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana ganîmetlerden soruyorlar. De ki: "Enfâl *(ganîmetler hakkında hüküm)* Allah'a ve peygambere âiddir." Artık Allah'dan korkun ve aranızdaki hâli *(ihtilâfı)* düzeltin! Eğer *(gerçek)* mü'minler iseniz, Allah'a ve Resûlüne itâat edin![1]

2- Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalbleri ürperir; kendilerine O'nun âyetleri okunduğunda *(bu, onların)* îmanlarını artırır ve *(onlar yalnız)* Rablerine tevekkül ederler.

3- Onlar ki, namazı hakkıyla edâ ederler ve kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden *(Allah yolunda)* sarf ederler.

4- İşte gerçek mü'minler onlardır. Onlar için Rableri katında dereceler, bir mağfiret ve dâimî bir rızık vardır.

5- *(Onların ganîmetler hakkındaki ihtilâfı)* şu hâle benzer ki, Rabbin seni evinden hak uğruna *(da'vân adına)* çıkarmıştı da, *(sâdece kervan için çıkıp, bir cihad emriyle karşılaşınca)* doğrusu mü'minlerden bir kısmı *(buna)* gerçekten isteksizlerdi.

6- *(Hak)* ortaya çıktıktan *(ve artık cihâd gerekli olduktan)* sonra, sanki onlar *(göz)* göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi *(netîcesindeki güzellikleri düşünmeden)* o hak husûsunda seninle mücâdele ediyorlardı.

7- O vakit Allah size, iki tâifeden *(silâhsız kervan veya silâhlı düşmandan)* birinin şübhesiz sizin olacağını va'd ediyordu; fakat *(siz,)* gerçekten zayıf *(ve silahsız)* olanın sizin olmasını istiyordunuz; hâlbuki Allah, sözleriyle o hakkı gerçekleştirmek *(İslâm'ı üstün kılmak)* ve kâfirlerin kökünü kesmek istiyordu.

8- Ki günahkârlar hoş görmese de, o hakkı gerçekleştirsin ve o bâtılı ortadan kaldırsın!

9- Hani Rabbinizden yardım istiyordunuz da: "Şübhesiz ben size ardı ardına *(gelen)* bin melekle yardım ediciyim!" diye duânızı kabûl etmişti.

10- Allah bunu ancak bir müjde olsun ve kalbleriniz bununla mutmain olsun diye yapmıştı. Yardım, ancak Allah tarafındandır. Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti her zaman üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

11- O zaman sizi, tarafından bir emniyet olmak üzere hafif bir uykuya bürüyordu ve üzerinize gökten bir su indiriyordu ki, bununla sizi temizlesin, sizden şeytanın pisliğini *(vesvesesini)* gidersin, kalblerinizi pekiştirsin *(kendine bağlasın)* ve bununla ayakları*(nızı)* sâbit kılsın![1]

12- Yine o vakit Rabbin meleklere şöyle vahyediyordu: "Şübhesiz ben sizinle berâberim; haydi îmân edenlere sebât verin! İnkâr edenlerin kalblerine korku salacağım; haydi vurun *(onların)* boyunları üstüne! Ve vurun onların bütün parmaklarına!"

13- Bu *(azab)*, gerçekten onların Allah'a ve Resûlüne karşı gelmeleri yüzündendir. Kim Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse, artık şübhesiz *(bilsin)* ki Allah, azâbı pek şiddetli olandır.

14- İşte bu size *(Allah'ın azâbı)*dır. Haydi bunu tadın! Muhakkak kâfirler için bir de Cehennem azâbı vardır.

15- Ey îmân edenler! Ordu hâlinde inkâr edenlerle karşılaştığınız zaman, *(çokluklarına bakarak)* hemen onlara arkalarınızı dönmeyin *(kaçmayın)*!

16- *(Tekrar)* savaşmak için bir tarafa çekilen veya başka bir birliğe katılan müstesnâ, kim öyle bir günde onlara arkasını dönerse *(kaçarsa)*, artık hiç şübhesiz Allah'dan bir gazaba uğramış olur ve onun varacağı yer Cehennemdir! O ise ne kötü varılacak yerdir!

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ

o vakit | yardım istiyordunuz | Rabbinizden | ve icâbet etmişti | size | şübhesiz ben | size yardım ediciyim | bin kişi ile

مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ إِلَّا بُشْرٰى

meleklerden | ardı ardına | ve | bunu kılmamıştı | Allah | ancak | bir müjde olarak

وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ

ve mutmain olması için | onunla | kalbleriniz | ve | yardım yoktur | ancak | tarafından | Allah | şübhesiz | Allah

عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ

dâima üstündür | her işi hikmetlidir | o zaman | sizi bürüyordu | hafif bir uykuya | bir emniyet olarak | ondan | ve | indiriyordu | üzerinize

مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ

gökten | bir su | sizi temizlemesi için | onunla | ve | gidermesi için | sizden | pisliğini | şeytanın

وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾ إِذْ يُوحِي رَبُّكَ

ve bağlaması için | kalblerinizi | ve | sâbit kılması için | onunla | ayakları | o vakit | vahyediyordu | Rabbin

إِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي

meleklere | şübhesiz ben | sizinle beraberim | haydi sebât verin | o kimselere ki | îmân ettiler | salacağım

فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ

kalblerine | o kimselerin ki | inkâr ettiler | korku | haydi vurun | üstüne | boyunları

وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللّٰهَ

ve | vurun | onlardan | bütün | parmaklara | budur | çünki gerçekten onlar | karşı geldiler | Allah'a

وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ

ve | Resûlüne | ve | kim | karşı gelirse | Allah'a | ve | Resûlüne | artık şübhesiz | Allah | pek şiddetlidir

الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ

azâbı | işte budur | haydi onu tadın | ve | şübhesiz | kâfirler için vardır | azâbı

النَّارِ ﴿١٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا

cehennem | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | o zaman ki | karşılaştınız | o kimselerle ki | inkâr ettiler

زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ

ordu hâlinde | hemen onlara dönmeyin | arkalarınızı | ve | kim | onlara dönerse | o gün

دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ

arkasını | ancak | bir tarafa çekilen | savaşmak için | veya | katılan | bir birliğe | artık gerçekten

بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

uğramıştır | bir gazaba | Allah'dan | ve | barınağı | cehennemdir | ve | ne kötü | dönüş yeridir

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ

işte onları öldürmediniz fakat Allah onları öldürdü ve atmadın o zaman ki attın

وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاۤءً حَسَنًا اِنَّ اللّٰهَ

fakat Allah attı ve imtihân etmesi için mü'minleri ondan bir imtihanla güzel şübhesiz Allah

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

hakkıyla işitendir herşeyi bilendir işte budur ve şübhesiz Allah zayıf düşürendir tuzağını kâfirlerin

﴿١٨﴾ اِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاۤءَكُمُ الْفَتْحُ وَاِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ

eğer fetih istiyorsanız işte gerçekten size geldi fetih ve eğer sonverirseniz artık o

خَيْرٌ لَكُمْ وَاِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ

hayırlıdır sizin için ve eğer dönerseniz döneriz ve aslâ fayda veremez size topluluğunuz

شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَاۤ اَيُّهَا

bir şeyle velev ki çok olsa ve şübhesiz Allah beraberdir mü'minlerle ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ

o kimseler ki îmân ettiler itâat edin Allah'a ve Resûlüne ve yüz çevirmeyin ondan

وَاَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

siz iken işitiyorsunuz ve olmayın o kimseler gibi ki dediler işittik kendileri iken işitmiyorlar

﴿٢١﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَاۤبِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ

şübhesiz kötüsü debelenen hayvanların katında Allahın sağırlardır dilsizlerdir o kimseler ki

لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَاَسْمَعَهُمْ

akıl erdirmiyorlar ve eğer bilseydi Allah onlarda bir hayır elbette onlara işittirirdi

وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَاۤ اَيُّهَا

ve eğer onlara işittirseydi gerçekten geri dönerlerdi onlar iken yüz çeviren kimseler ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ

o kimseler ki îmân ettiler icâbet edin Allah'a ve Resûle o zaman ki sizi da'vet etti

لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَاَنَّهُ

o şeylere ki size hayat verecek ve bilin şübhesiz Allah girer arasına kişi ve kalbi ve şübhesiz o

اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ

ona toplanacaksınız ve sakının bir fitneden ki isâbet etmez o kimselere ki zulmettiler sizden

خَاۤصَّةً وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

sâdece ve bilin şübhesiz Allah pek şiddetli olandır azâbı

17- İşte onları *(Bedir'de aslında, siz)* öldürmediniz, velâkin onları Allah öldürdü! Attığın zaman da *(sen)* atmadın, fakat Allah attı![1] Hem mü'minleri güzel bir imtihanla *(ni'metle, zafer ve ganîmetle)* imtihân etmek için *(böyle yaptı)*. Şübhesiz ki Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

18- İşte bu *(imtihanlar)* böyledir; muhakkak ki Allah, kâfirlerin tuzağını zayıf düşürendir.

19- *(Ey kâfirler!)* Eğer fetih istiyorsanız, işte gerçekten size *(istediğinizin aksine, sizin mağlûb olduğunuz)* fetih geldi! Eğer *(peygambere düşmanlıktan)* vazgeçerseniz, artık bu sizin için hayırlıdır. Fakat *(savaşa)* dönerseniz, *(biz de ona yardıma)* döneriz. Çok da olsa topluluğunuz, size aslâ bir fayda veremez; çünki Allah, mü'minlerle berâberdir.

20- Ey îmân edenler! Allah'a ve Resûlüne itâat edin; ve siz *(Kur'ân'ı)* işitip durduğunuz hâlde ondan yüz çevirmeyin!

21- Kendileri işitmedikleri hâlde "İşittik" diyenler gibi de olmayın!

22- Şübhe yok ki, *(yeryüzünde)* debelenen hayvanların Allah katında en kötüsü, o *(hakkı)* anlamayan sağırlar ve *(o'nu i'tirâf etmeyen)* dilsizlerdir!

23- Hâlbuki Allah onlarda bir hayır bilseydi, elbette onlara işittirirdi. *(Bu hâlleriyle)* onlara işittirse bile, onlar *(haktan)* yüz çeviren kimseler olarak doğrusu yine geri dönerlerdi.

24- Ey îmân edenler! *(Peygamber)* size hayat verecek şeylere sizi da'vet ettiği zaman, Allah'a ve Resûl*(ün)*e icâbet edin! Ve bilin ki şübhesiz Allah, kişi ile kalbi arasına girer ve *(siz)* muhakkak O'nun huzûruna toplanacaksınız!

25- Hem öyle bir fitneden sakının ki, *(geldiği zaman)* içinizden sâdece zulmedenlere dokunmaz *(umûmî olur)*![2] Ve bilin ki şübhesiz Allah, azâbı pek şiddetli olandır.

26- Hatırlayın ki, *(bir zamanlar)* siz az idiniz, yeryüzünde *(Mekke'de)* güçsüz bırakılmış *(horlanmış)* kimselerdiniz, insanların *(her an)* sizi yakalayıvermesinden korkuyordunuz; fakat *(Allah)* sizi *(Medîne'de)* barındırdı, sizi yardımıyla kuvvetlendirdi ve size temiz şeylerden rızık verdi ki şükredesiniz.

27- Ey îmân edenler!

Allah'a ve Resûl*(ün)*e ihânet etmeyin!

Hem siz bile bile emânetlerinize de hâinlik etmeyin!

28- Ve bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız *(sizin için)* ancak birer imtihandır, büyük mükâfât ise ancak Allah katındadır.

29- Ey îmân edenler!

Eğer Allah'dan sakınırsanız, size furkān *(hak ile bâtılı ayıracak bir anlayış)* verir, kötülüklerinizi örter ve size mağfiret eder.

Çünki Allah, *(pek)* büyük ihsan sâhibidir.

30- *(Ey Habîbim!)* Bir zaman inkâr edenler seni tutup bağlamak veya seni öldürmek veya seni *(yurdundan)* çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı.

Onlar tuzak kuruyorlardı[1] *(ama)* Allah da *(onlara)* tuzak kuruyordu.

Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

31- Onlara âyetlerimiz okunduğu zaman da: "Doğrusu işittik; eğer istesek elbette *(biz de)* bunun benzerini söyleriz.[2] Bu, evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir!" dediler.

32- Bir vakit de: "Ey Allah!

Eğer bu *(Kur'ân)*, senin katından hak *(bir Kitab)* ise, haydi üzerimize gökten taş yağdır veya bize elemli bir azab getir!" demişlerdi.

33- Hâlbuki sen onların içinde iken Allah onlara azâb edecek değildi.

Onlar istiğfâr ederken de Allah onlara azâb edici değildi.

وَاذْكُرُوا اِذْ اَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْاَرْضِ تَخَافُونَ

ve · hatırlayın · o zamanı ki · siz · az idiniz · güçsüz bırakılmış kimselerdiniz · yeryüzünde · korkuyordunuz

اَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰيكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ

sizi yakalayıvermesinden · insanların · fakat sizi barındırdı · ve · sizi kuvvetlendirdi · yardımıyla

وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا اَيُّهَا

ve · size rızık verdi · temiz şeylerden · tâ ki siz · şükredersiniz · ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا اَمَانَاتِكُمْ

o kimseler ki · îmân ettiler · ihânet etmeyin · Allah'a · ve · Resûle · ve · ihânet etmeyin · emânetlerinize

وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوا اَنَّمَا اَمْوَالُكُمْ

siz iken · biliyorsunuz · ve · bilin · ancak · mallarınız

وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا اَيُّهَا

ve · çocuklarınız · bir imtihandır · ve · şübhesiz · Allah · onun katındadır · mükâfât · büyük · ey

الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ

o kimseler ki · îmân ettiler · eğer · sakınırsanız · Allah'dan · kılar · size · ayırıcı bir anlayış · ve · örter

عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

sizden · kötülüklerinizi · ve · mağfiret eder · size · ve · Allah · sâhibidir · ihsan · büyük

وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ اَوْ يَقْتُلُوكَ اَوْ يُخْرِجُوكَ

ve · bir vakit · tuzak kuruyordu · sana · o kimseler ki · inkâr ettiler · seni tutup bağlamaları için · veya · seni öldürmeleri · veya · seni çıkarmaları

وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا

ve · tuzak kuruyorlardı · ve · tuzak kuruyordu · Allah · ve · Allah · hayırlısıdır · tuzak kuranların · ve · o vakit ki

تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ

okundu · onlara · âyetlerimiz · dediler · gerçekten · işittik · eğer · isteseydik · elbette söylerdik · benzerini

هٰذَا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَاِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ

bunun · bu değildir · ancak · masalları · evvelkilerin · ve · bir vakit · demişlerdi · ey Allah · eğer · ise

هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ

bu · o · hak · senin katından · haydi yağdır · üzerimize · bir taş

السَّمَاءِ اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ

gökten · veya · bize getir · bir azâb · elemli · ve · değildi · Allah · onlara azâb edecek

وَاَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

sen iken · içlerinde · ve · değildi · Allah · onlara azâb edici · onlar iken · istiğfâr ediyorlar

وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ

ve – ne – var onlar için – onlara azâb etmesi hususunda – Allah'ın – onlar iken – men' ediyorlar

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُٓوا اَوْلِيَٓاءَهُ اِنْ اَوْلِيَٓاؤُهُ

Mescid-i Harâm'dan – ve – olmadılar – ona ehil olanlar – değildir – ona ehil olanlar

اِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ

ancak – takvâ sâhibleri – fakat – onların çoğu – bilmezler – ve – olmadı

صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَٓاءً وَتَصْدِيَةً فَذُوقُوا

onların namazları – yanında – Beyt'in – ancak – ıslık çalmak – ve – el çırpmak – öyleyse tadın

الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ

azâbı – o şeyden dolayı ki – idiniz – inkâr ediyorsunuz – şübhesiz – o kimseler ki – inkâr ettiler – infâk ederler

اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ

mallarını – men' etmek için – yolundan – Allah – daha da onları infâk edecekler – sonra

تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

olacak – kendilerine – bir pişmanlık – sonra – mağlûb olacaklardır – ve – o kimseler ki – inkâr ettiler

اِلٰى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ

cehenneme – toplanacaklardır – ayırması için – Allahın – pis olanı – temizden – ve – kılar

الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ

kötüyü – bazısını – üstüne – bazısı – böylece onu yığar – hepsini – ve onu kılar

فِي جَهَنَّمَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا

cehennemde – işte onlar – onlardır – hüsrâna uğrayanlar – de – o kimselere ki – inkâr ettiler

اِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَاِنْ يَعُودُوا فَقَدْ

eğer – son verirlerse – bağışlanır – onlara – o şeyler ki – gerçekten – geçmiştir – ve – eğer – dönerlerse – artık gerçekten

مَضَتْ سُنَّتُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ

geçmiştir – tatbîk edilen kanun – evvelkilere – ve – onlarla savaşın – tâ ki – olmayıncaya kadar – bir fitne

وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ

ve – oluncaya kadar – din – hepsi – Allah'ın – o hâlde eğer – sonverirlerse – artık şübhesiz

اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا اَنَّ

Allah – o şeyleri ki – yapıyorlar – hakkıyla görücüdür – ve – eğer – yüz çevirirlerse – o hâlde bilin – şübhesiz

اللّٰهَ مَوْلٰيكُمْ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

Allah – Mevlâ'nızdır – ne güzel – Mevlâ – ve – ne güzel – yardımcıdır

34- Hem onlar, *(mü'minleri)* Mescid-i Harâm'dan men' ettikleri ve onun *(hizmetinin)* ehli olmadıkları hâlde, neden Allah onlara azâb etmesin?

Onun *(hizmetinin)* ehli olanlar, ancak takvâ sâhibleridir; fakat onların çoğu bilmezler.

35- Onların Kâ'be yanındaki duâları ise, ıslık çalmaktan ve el çırpmaktan başka bir şey değildir.

Öyleyse inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı tadın azâbı!

36- Şübhesiz ki inkâr edenler, mallarını *(insanları)* Allah yolundan men' etmek için harcarlar.

Onları daha da harcayacaklar; sonra *(bu)* kendilerine bir pişmanlık *(vesîlesi)* olacak, sonra da mağlûb olacaklardır.

Nihâyet, inkâr edenler Cehenneme *(sevk edilerek, orada)* toplanacaklardır.

37- Ki Allah, pis olanı temizden *(kâfiri mü'minden)* ayırsın ve kötüleri birbiri üstüne koyup hepsini yığsın da onu Cehenneme atsın![1]

İşte onlar gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

38- *(Ey Resûlüm!)* İnkâr edenlere de ki: "Eğer *(şirk ve düşmanlıktan)* vazgeçerlerse, geçmiş günahları bağışlanır.

Eğer *(savaşa)* dönerlerse, o takdirde öncekilere tatbîk edilen *(İlâhî)* kânun geçmiştir!

(Onlar gibi helâk olmalarını beklesinler!)"

39- Artık fitne kalmayıncaya ve din tamâmen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın!

O hâlde *(küfürden)* vazgeçerlerse, artık şübhesiz ki Allah, onların yapmakta olduklarını hakkıyla görücüdür.

40- Fakat *(îmandan)* yüz çevirirlerse o hâlde bilin ki, şübhesiz Allah, sizin Mevlânızdır.

(O) ne güzel Mevlâ ve ne güzel yardımcıdır!

41- Eğer Allah'a ve hak ile bâtılın ayrıldığı o gün, o iki ordunun *(Bedir'de)* karşılaştığı gün kulumuza indirdiklerimize îmân etmişseniz, bilin ki ganîmet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri, artık şübhesiz Allah'a, peygambere, akrabâlar*(ın)*a, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara âiddir. Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

42- Hani siz, vâdinin *(Medîne'ye)* daha yakın *(olan, savaşa elverişsiz kumluk ve susuz)* kenarında idiniz; onlar ise daha uzak kenarında *(daha müsâid bir mevki'de)* idiler; kervan da *(aleyhinize olarak)* sizden daha aşağıda idi.

Eğer *(savaşmak üzere belli bir yer için)* sözleşmiş olsaydınız, elbette o anlaştığınız yer husûsunda ihtilâfa düşerdiniz; fakat Allah, *(ezelî ilminde)* yapılmış *(hükmedilmiş)* bir işi yerine getirmek için *(sizi onlarla karşı karşıya getirdi)* ki, helâk olan apaçık bir delîl ile *(daha muvâfık mevzi'de hem kalabalık olmasına rağmen, mağlûb olarak)* helâk olsun; yaşayan da apaçık bir delille *(Allah'ın yardımı ile gâlib geldiklerini görerek)* yaşasın! Şübhesiz ki Allah ise, elbette Semî' *(duâlarınızı işiten)*dir, Alîm *(ihtiyâcınızı bilen)*dir.

43- O zaman, Allah sana uykunda *(gözüne)* onları az gösteriyordu. Eğer onları sana çok gösterseydi, elbette korkardınız ve bu iş *(savaş)* husûsunda gerçekten ihtilâfa düşerdiniz; fakat Allah *(sizi bundan)* kurtardı. Muhakkak ki O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

44- O vakit karşılaştığınız zaman onları sizin gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu ki, Allah *(ezelî ilminde)* yapılmış *(hükmedilmiş)* bir işi yerine getirsin! Nihâyet *(bütün)* işler ancak Allah'a döndürülecektir.

45- Ey îmân edenler! Bir *(düşman)* ordu*(su)* ile karşılaştığınız zaman, artık sebât edin ve Allah'ı çok zikredin ki kurtuluşa eresiniz.

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ

ve / bilin / şübhesiz o şeyler ki / ganîmet aldınız / bir şey-den / artık şübhesiz / Allah'a âiddir / beşte biri / ve / peygam-bere

وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ

ve / sâhib-lerine / akrabâ-lık / ve / yetimlere / ve / yoksullara / ve / yolda kalmışa / eğer / iseniz

آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى

îmân et-mişsiniz / Allah'a / ve / o şey-lere ki / indir-dik / kulumuza / gün / hak ile bâtı-lın ayrıldığı / gün / karşı-laştığı

الْجَمْعَانِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ

iki toplu-luğun / ve / Allah / herşeye / hakkıyla gü-cü yetendir / o va-kit / siz idi-niz / vâdinin ke-narında

الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ

daha ya-kın / ve / onlar idiler / vâdinin ke-narında / daha uzak / ve / kervan idi / daha aşa-ğıda

مِنْكُمْ ۚ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ ۙ وَلَٰكِنْ

sizden / ve / eğer / sözleşsey-diniz / elbette ihtilâfa düşerdiniz / anlaştığınız yer husûsunda / fakat

لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ

yerine getir-mesi için / Alla-hın / bir işi ki / idi / yapılmış / helâk ol-ması için / o kim-senin ki / helâk oldu / apaçık bir delîl ile

وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

ve / yaşa-ması / o kim-senin ki / yaşadı / apaçık bir delil ile / ve / şüb-hesiz / Allah / elbette hak-kıyla işitendir / herşeyi bilendir

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ

o va-kit / onları sana gösteriyordu / Allah / uykunda / az / ve / eğer / onları sana gösterseydi / çok / elbette gev-şerdiniz

وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ

ve / elbette çeki-şirdiniz / iş husûsunda / fakat / Allah / kurtardı / şübhe-siz o / hakkıyla bilendir

بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ

içinde olanı / sînelerin / ve / o va-kit / onları size gösteriyordu / o za-man ki / karşılaştınız

فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ

gözlerinizde / az / ve / sizi azaltıyordu / gözlerinde

لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

yerine ge-tirmesi için / Allah'ın / bir işi ki / idi / yapılmış / ve / Allah'a / döndürü-lecektir / işler

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا

ey / o kimse-ler ki / îmân ettiler / o va-kit ki / karşılaştınız / bir topluluk ile / artık sebât edin

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

ve / zikredin / Allah'ı / çok / tâ ki siz / kurtuluşa erer-siniz

وَاَط۪يعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ

gider ve sonra gevşersiniz birbirinizle çekişmeyin ve Resûlüne ve Allah'a itâat edin ve

ر۪يحُكُمْ وَاصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِر۪ينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا

olmayın ve sabredenlerle beraberdir Allah şübhesiz sabredin ve rüzgârınız

كَالَّذ۪ينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَٓاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ

men' ediyorlar ve insanlara gösteriş yaparak ve çalım satarak yurtlarından çıktılar o kimseler gibi ki

عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُح۪يطٌ ﴿٤٧﴾ وَاِذْ زَيَّنَ

süslemişti o vakit ve hakkıyla kuşatıcıdır yapıyorlar o şeyleri ki Allah ve Allah yolundan

لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ

bugün size gâlib gelecek yoktur demişti ve amellerini şeytan onlara

النَّاسِ وَاِنّ۪ي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَٓاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ

geri geri gitti iki topluluk birbirini gördü fakat ne zaman ki size yardımcıyım şübhesiz ben ve insanlardan

عَلٰى عَقِبَيْهِ وَقَالَ اِنّ۪ي بَر۪ٓيءٌ مِنْكُمْ اِنّ۪ٓي اَرٰى مَا لَا تَرَوْنَ

göremiyorsunuz o şeyleri ki görüyorum şübhesiz ben sizden uzağım şübhesiz ben dedi ve iki ökçesi üzerinde

اِنّ۪ٓي اَخَافُ اللّٰهَ وَاللّٰهُ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ اِذْ يَقُولُ

diyorlardı o zaman ki azâbı pek şiddetli olandır Allah ve Allah'dan korkarım şübhesiz ben

الْمُنَافِقُونَ وَالَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ د۪ينُهُمْ

dinleri bunları aldattı bir hastalık kalblerinde var o kimseler ki ve münâfıklar

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٤٩﴾

her işi hikmetlidir dâima üstündür Allah artık şübhesiz Allah'a tevekkül ederse kim ve

وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذ۪ينَ كَفَرُوا الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ

vuruyorlar melekler inkâr ettiler o kimselerin ki canlarını alıyor o vakti ki görseydin eğer ve

وُجُوهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَر۪يقِ ﴿٥٠﴾ ذٰلِكَ بِمَا

o şeydendir ki işte bu cehennemin azâbını tadın ve arkalarına ve yüzlerine

قَدَّمَتْ اَيْد۪يكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَب۪يدِ ﴿٥١﴾ كَدَأْبِ

âdeti gibidir kullara zulmedici değildir Allah şübhesiz ve elleriniz takdîm etti

اٰلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ

Allah'ın âyetlerini inkâr etmişlerdi onlardan öncedir o kimselerin ki ve Fir'avun ehlinin

فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

azâbı pek şiddetli olandır pek kuvvetlidir Allah şübhesiz günahları sebebiyle Allah ve onları yakalamıştı

46- Allah'a ve Resûlüne itâat edin; birbirinizle çekişmeyin; sonra içinize korku düşer de *(size heybet veren)* rüzgârınız *(kuvvetiniz)* gider;[1] o hâlde sabredin! Şübhesiz ki Allah, sabredenlerle berâberdir.

47- Çalım satarak, insanlara gösteriş yaparak yurtlarından çıkanlar ve Allah yolundan men' edenler gibi olmayın! Allah, *(onların)* yapmakta olduklarını *(ilim ve kudretiyle)* hakkıyla kuşatıcıdır.

48- O zaman *(Bedir günü)* şeytan onlara amellerini süslü göstermiş ve: "Bugün insanlardan size gālib gelecek kimse yoktur ve şübhesiz ben de size yardımcıyım!" demişti. Fakat iki ordu birbirini görünce arkasını döndü ve: "Şübhesiz ben sizden uzağım; doğrusu ben sizin görmediğiniz şeyleri *(mü'minlere yardıma gelen melekleri)* görüyorum; ben elbette Allah'dan *(O'nun beni helâk etmesinden)* korkarım. Çünki Allah, azâbı şiddetli olandır!" demişti.

49- O zaman münâfıklar ve kalblerinde hastalık bulunanlar *(sizin için)*: "Bunları, dinleri aldattı!" diyorlardı. Hâlbuki kim Allah'a tevekkül ederse, artık muhakkak ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün olan)*dır, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

50- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Melekler o inkâr edenlerin canlarını alırken bir görseydin, onların yüzlerine ve arkalarına vuruyorlar ve: "Tadın Cehennemin *(yakıcı)* azâbını!" *(diyorlardı)*.

51- İşte bu *(azab)*, ellerinizin takdîm ettiği şeyler *(daha önce işlediğiniz günahlar)* yüzündendir; yoksa, şübhesiz ki Allah kullar*(ın)*a zulümkâr değildir.

52- *(Bu müşriklerin âdeti)* Fir'avun ehlinin ve onlardan öncekilerin âdeti gibidir. *(Onlar da)* Allah'ın âyetlerini inkâr etmişlerdi; Allah da onları günahları sebebiyle yakalamıştı. Şübhesiz ki Allah, Kavî *(pek kuvvetli olan)*dır, azâbı pek şiddetli olandır.

53- Bu *(azâb)* şundandır: Kendilerinde bulunanı *(iyi hâllerini)* değiştirmedikçe, muhakkak ki Allah, bir kavme ni'met olarak ihsân buyurduğunu değiştirici olmaz ve şübhesiz Allah, Semî' *(herşeyi işiten)*-dir, Alîm *(hâllerini hakkıyla bilen)*dir.

54- *(Bunların âdeti)* Fir'avun ehlinin ve onlardan öncekilerin âdeti gibidir. *(Onlar da)* Rablerinin âyetlerini yalanlamışlardı. Bunun üzerine *(biz de)* onları günahları sebebiyle helâk etmiş ve Fir'avun ehlini *(denizde)* boğmuştuk. Çünki *(onların)* hepsi zâlim kimseler idiler.

55- Şübhesiz ki *(yeryüzünde)* debelenen hayvanların Allah katında en kötüsü, o kimselerdir ki, inkâr ettiler.(1) Artık onlar îmân etmezler!

56- Onlar, kendileriyle andlaşma yaptığın, sonra da her def'asında andlaşmalarını bozan ve *(Allah'dan)* sakınmayan kimselerdir.

57- O hâlde onları savaşta yakalarsan, artık onlar*(a vereceğin cezâ)* ile arkalarında bulunanları *(öyle)* ürküt ki ibret alsınlar!

58- Eğer *(seninle andlaşma yapan)* bir kavmin hâinlik etmesinden gerçekten korkarsan, artık eşit olarak *(onlarla yaptığın andlaşmayı bozduğunu)* kendilerine *(açıkça bildirerek andlaşmalarını kaldır)* at! Muhakkak ki Allah, hâinleri sevmez.

59- İnkâr edenler sakın öne geçtiklerini *(kaçıp kurtulduklarını)* sanmasınlar! Şübhe yok ki onlar *(Allah'ı)* âciz bırakamazlar.

60- Onlara karşı gücünüzün yettiği her kuvvetten ve *(cihâd için)* bağlanıp beslenen atlardan *(sürekli bakımı yapılan savaş vâsıtalarından)* hazırlayın; bununla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin kendilerini bilmediğiniz, Allah'ın onları bildiği diğer *(düşman)* kimseleri korkutursunuz. Hem Allah yolunda her ne şey sarf ederseniz, karşılığı size tam olarak verilir ve siz *(aslâ)* haksızlığa uğratılmazsınız.(2)

61- Eğer *(onlar)* barışa yanaşırlarsa, o hâlde *(sen de)* ona *(o barışa)* yanaş ve Allah'a tevekkül et! Şübhesiz ki Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak O'dur.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى

tâ ki | bir kavme | ihsân buyurdu | bir ni'meti ki | değiştirici | olmadı | Allah | çünki şübhesiz | budur

يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْۙ وَاَنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۙ ﴿٥٣﴾ كَدَاْبِ اٰلِ

ehlinin | âdeti gibidir | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | şübhesiz | ve | kendilerindedir | o şeyi ki | değiştirmelerine dek

فِرْعَوْنَۙ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنَا

bunun üzerine helâk etmiştik | Rablerinin | âyetlerini | yalanlamışlardı | onlardan öncedir | o kimselerin ki | ve | Fir'avun

هُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَغْرَقْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَۚ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِم۪ينَ

zâlim kimseler | idiler | hepsi | ve | Fir'avun | ehlini | boğmuştuk | ve | günahları sebebiyle | onları

﴿٥٤﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَٓابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَۚ

îmân etmezler | artık onlar | inkâr ettiler | o kimselerdir ki | Allahın | katında | debelenen hayvanların | en kötüsü | şübhesiz

﴿٥٥﴾ اَلَّذ۪ينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ ف۪ي كُلِّ مَرَّةٍ

her def'asında | andlaşmalarını | bozuyorlar | sonra | kendileriyle | andlaşma yaptın | o kimselerdir ki

وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ

o kimseleri ki | onlar ile | artık ürküt | savaşta | onları yakalarsan | o hâlde eğer | sakınmıyorlar | onlar | ve

خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً

hâinlik cihetiyle | bir kavimden | gerçekten korkarsan | eğer | ve | ibret alırlar | tâ ki onlar | arkalarındadır

فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَٓاءٍۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَٓائِن۪ينَ ﴿٥٨﴾ وَلَا

ve | hâinleri | sevmez | Allah | şübhesiz | eşit olmak üzere | kendilerine | artık at

يَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا سَبَقُواۜ اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾ وَاَعِدُّوا

hazırlayın | ve | âciz bırakamazlar | şübhesiz onlar | öne geçtiler | inkâr ettiler | o kimseler ki | sakın sanmasınlar

لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ

korkutursunuz | atlardan | bağlanıp beslenenden | ve | bir kuvvetten | gücünüz yetti | o şeyi ki | onlara karşı

بِه۪ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَر۪ينَ مِنْ دُونِهِمْۚ

onlardan başka | diğerlerini | ve | düşmanınızı | ve | Allahın | düşmanını | onunla

لَا تَعْلَمُونَهُمْۚ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ ف۪ي سَب۪يلِ

yolunda | bir şeyden | infâk ederseniz | o şey ki | ve | onları biliyor | Allah | kendilerini bilmiyorsunuz

اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ

barışa | meylederlerse | eğer | ve | haksızlığa uğratılmazsınız | siz | ve | size | tam olarak verilir | Allah

فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٦١﴾

herşeyi bilen | hakkıyla işiten | odur | şübhesiz o | Allah'a | tevekkül et | ve | ona | o hâlde meylet

وَاِنْ يُرِيدُوا اَنْ يَخْدَعُوكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ هُوَ الَّذٖٓى اَيَّدَكَ

ve eğer / isterlerse / sana hîle yapmalarını / artık şübhesiz / sana yeter / Allah / o / o zâttır ki / sana kuvvet verdi

بِنَصْرِهٖ وَبِالْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٢﴾ وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا فِى الْاَرْضِ

yardımıyla / ve mü'minlerle / ve birleştirdi / arasını / kalblerinin / eğer / infâk etseydin / o şeyleri ki / yeryüzündedir

جَمٖيعًا مَٓا اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ بَيْنَهُمْ اِنَّهُ

hepsini / birleştirmemiştin / arasını / kalblerinin / fakat / Allah / birleştirdi / aralarını / şübhesiz o

عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِىُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ

dâima üstündür / her işi hikmetlidir / ey / peygamber / sana yeter / Allah / ve / o kimselere ki / sana tâbi' oldu

الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِىُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنٖينَ عَلَى الْقِتَالِ

mü'minlerden / ey / peygamber / teşvîk et / mü'minleri / savaşa

اِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ

eğer / olursa / sizden / yirmi kişi / sabreden / gâlib gelirler / iki yüz kişiye / ve / eğer / olursa

مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفًا مِنَ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ

sizden / yüz kişi / gâlib gelirler / bin kişiye / o kimselerden ki / inkâr ettiler / çünki gerçekten onlar / bir kavimdir ki

لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ اَنَّ فٖيكُمْ ضَعْفًا

anlamıyorlar / şimdi / hafifletti / Allah / sizden / ve / bildi / şübhesiz / sizde var / bir zayıflık

فَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَاِنْ يَكُنْ

artık eğer / olursa / sizden / yüz kişi / sabreden / gâlib gelirler / iki yüz kişiye / ve / eğer / olursa

مِنْكُمْ اَلْفٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفَيْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرٖينَ ﴿٦٦﴾

sizden / bin kişi / gâlib gelirler / iki bin kişiye / izniyle / Allahın / ve / Allah / berâberdir / sabredenlerle

مَا كَانَ لِنَبِىٍّ اَنْ يَكُونَ لَهُٓ اَسْرٰى حَتّٰى يُثْخِنَ فِى الْاَرْضِ

(doğru) olmadı / bir peygamber için / olması / onun / esirleri / tâ ki / ağır basıncaya dek / yeryüzünde

تُرٖيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللّٰهُ يُرٖيدُ الْاٰخِرَةَ وَاللّٰهُ

istiyorsunuz / geçici menfaatini / dünyanın / ve / Allah / istiyor / âhireti / ve / Allah

عَزٖيزٌ حَكٖيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللّٰهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ

dâima üstündür / her işi hikmetlidir / eğer olmasaydı / bir yazı / Allah'dan / geçmiş / elbette size dokunurdu

فٖيمَٓا اَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ

o şey hakkında ki / aldınız / bir azâb / büyük / artık yiyin / o şeyden ki / elde ettiniz

حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٦٩﴾

helâl olarak / temiz olarak / ve / korkun / Allah'dan / şübhesiz / Allah / çok bağışlayandır / çok merhamet edendir

62- Eğer sana hîle yapmak isterlerse, artık şübhesiz ki Allah sana yeter! O *(Allah)* ki, sana yardımıyla ve mü'minlerle kuvvet verendir.

63- Ve *(birbirlerine düşman olanların)* kalblerinin arasını *(îman ve ihlâsla)* birleştirdi. Eğer yeryüzünde bulunanların hepsini sarf etseydin, yine onların kalblerinin arasını birleştiremezdin; fakat Allah, *(onları birbirlerine kardeş yaparak)* aralarını *(muhabbetle)* kaynaştırdı. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ gālib gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

64- Ey peygamber! Sana ve mü'minlerden sana tâbi' olanlara, Allah yeter!

65- Ey peygamber! Mü'minleri savaşa *(cihâda)* teşvîk et! Eğer sizden sabreden yirmi kişi olursa, *(müşriklerden)* iki yüz kişiye gālib gelirler. Eğer sizden yüz kişi olursa, inkâr edenlerden bin kişiye gālib gelirler; çünki gerçekten onlar *(hakîkati)* anlamayan bir kavimdir.

66- Şimdi Allah, muhakkak sizde bir zayıflık bulunduğunu bildiğinden sizden *(yükünüzü)* hafifletti. Artık eğer sizden sabreden yüz kişi olursa, *(onlardan)* iki yüz kişiye gālib gelirler. Eğer sizden bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin kişiye gālib gelirler. Allah ise, sabredenlerle berâberdir.

67- Yeryüzünde *(küfrün belini kırıp)* ağır basmadıkça, bir peygamberin esirlerinin olması *(fidye alması)* muvâfık değildir! *(Siz)* şu dünyanın geçici menfaatini istiyorsunuz; Allah ise âhireti *(arzulamanızı)* istiyor. Çünki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

68- Eğer Allah tarafından *(Ashâb-ı Bedr'in bağışlandığına dâir)* önceden verilmiş bir yazı *(hüküm)* olmasaydı, *(esirlere bedel olarak)* aldığınız *(fidye)*den dolayı elbette size *(pek)* büyük bir azab dokunurdu.

69- Artık elde ettiğiniz ganîmetten helâl ve temiz olarak yiyin ve Allah'dan korkun! Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فٖٓي اَيْدٖيكُمْ مِنَ الْاَسْرٰٓى اِنْ يَعْلَمِ
bilirse eğer esirlerden elinizdedir o kimselere ki de ki peygamber ey

اللّٰهُ فٖي قُلُوبِكُمْ خَيْراً يُؤْتِكُمْ خَيْراً مِمَّٓا اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
size mağfiret eder ve sizden alındı o şeyden ki hayırlısını size verir bir hayır kalblerinizde vardır Allah

وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ٧٠ وَاِنْ يُرٖيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا
ihânet etmişlerdi ki gerçekten sana ihânet etmek isterlerse eğer ve çok merhamet edendir çok bağışlayandır Allah ve

اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ ٧١ اِنَّ
şübhesiz her işi hikmetli olandır herşeyi bilendir Allah ve onlara karşı ve imkân vermişti bundan önce Allah'a

الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فٖي سَبٖيلِ
yolunda canlarıyla ve mallarıyla cihâd ettiler ve hicret ettiler ve îmân ettiler o kimseler ki

اللّٰهِ وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ
bazısının dostlarıdır bazıları işte onlar yardım ettiler ve barındırdılar o kimseler ki ve Allah

وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
hiçbir şey dostluklarından size yoktur hicret etmediler ve îmân ettiler o kimseler ki ve

حَتّٰى يُهَاجِرُوا وَاِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدّٖينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ
yardım etmektir artık size gereken din husûsunda sizden yardım isterlerse eğer ve hicret etmelerine dek tâ ki

اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مٖيثَاقٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ٧٢
hakkıyla görücüdür yapıyorsunuz o şeyleri ki Allah ve bir andlaşma aralarında ve aranızda (var) bir kavme karşı ki ancak

وَالَّذٖينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ
bir fitne olur eğer onu yapmazsanız bazısının dostlarıdır bazıları inkâr ettiler o kimseler ki ve

فِي الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبٖيرٌ ٧٣ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فٖي سَبٖيلِ
yolunda cihâd ettiler ve hicret ettiler ve îmân ettiler o kimseler ki ve büyük bir fesâd ve yeryüzünde

اللّٰهِ وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقّاً لَهُمْ
onlar için vardır gerçek mü'minler onlardır işte onlar yardım ettiler ve barındırdılar o kimseler ki ve Allah

مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرٖيمٌ ٧٤ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا
hicret ettiler ve bundan sonra îmân ettiler o kimseler ki ve dâimî bir rızık ve bir mağfiret

وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ
bazıları akrabâlık sâhibleri ve sizdendir artık işte onlar sizinle beraber cihâd ettiler ve

اَوْلٰى بِبَعْضٍ فٖي كِتَابِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ٧٥
hakkıyla bilendir herşeyi Allah şübhesiz Allah'ın kitabında bazısına daha lâyıktır

70- Ey peygamber! Elinizde bulunan esirlere de ki: "Eğer Allah kalblerinizde bir hayır olduğunu bilirse *(kalblerinizde bir hayır ve îmân varsa)*, size sizden alınan *(fidye)* den daha hayırlısını verir ve size mağfiret eder." Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)* dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.(1)

71- Eğer *(o esirler)* sana ihânet etmek isterlerse ki, daha önce de şübhesiz Allah'a hâinlik etmişlerdi de, *(Allah)* onlara karşı *(sana)* imkân vermişti. Allah ise, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

72- Doğrusu îmân edip hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla canlarıyla cihâd eden *(Muhâcir)*ler ve *(onları)* barındırıp yardım edenler *(Ensâr)* var ya, işte onlar birbirlerinin velîleri *(vârisleri)*dirler.(2)

Îmân edip de *(henüz)* hicret etmeyenler ise, hicret edinceye kadar onların velâyetinden *(mîrasçılığından)* size hiçbir şey yoktur. Fakat din husûsunda sizden yardım isterlerse, artık üzerinize *(onlara)* yardım etmek düşer; ancak aranızda kendileriyle andlaşma bulunan bir kavme karşı *(yardım istemeleri)* müstesnâ. Allah ise, yapmakta olduklarınızı hakkıyla görücüdür.

73- İnkâr edenler de birbirlerinin dostlarıdırlar. Eğer siz bunu *(birbirinizle yardımlaşmayı)* yapmazsanız, yeryüzünde bir fitne ve büyük bir fesâd olur.

74- Îmân edip hicret edenler ve Allah yolunda cihâd eden *(Muhâcir)*ler ve *(onları)* barındırıp yardım edenler *(Ensâr)* var ya, işte gerçek mü'minler, ancak onlardır! Kendileri için *(Rablerinden)* bir mağfiret ve dâimî bir rızık vardır.

75- Sonradan îmân edip hicret edenler ve sizinle berâber cihâd edenlere gelince, işte onlar da sizdendir. Akrabâlar ise, Allah'ın kitâbında *(O'nun hükmüne göre)* birbirlerine *(mîras husûsunda)* daha lâyıktırlar. Şübhesiz ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

سُورَةُ التَّوْبَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بَرَٓاءَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ٓ اِلَى الَّذ۪ينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَۜ

bir ihtardır · Allah'dan · ve · Resûlünden · o kimselere ki · andlaşma yaptınız · müşriklerden

فَس۪يحُوا فِي الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَاعْلَمُوٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِز۪ي ١

öyleyse dolaşın · yeryüzünde · dört · ay · ve · bilin · şübhesiz siz · âciz bırakıcılar değilsiniz

اللّٰهِۙ وَاَنَّ اللّٰهَ مُخْزِي الْكَافِر۪ينَ ٢ وَاَذَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ٓ اِلَى

Allah'ı · ve · şübhesiz · Allah · rezîl edicidir · kâfirleri · ve · bir i'lân-dır ki · Allah'dan · ve · Resûlünden

النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَر۪ٓيءٌ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَۙ وَرَسُولُهُۜ فَاِنْ

insanlara · günü · Hacc-ı Ekber · şübhesiz · Allah · uzaktır · müşriklerden · ve · Resûlü · o hâlde eğer

تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْۚ وَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِز۪ي

tevbe ederseniz · artık o · hayırlıdır · sizin için · ve · eğer · yüz çevirirseniz · o takdirde bilin · şübhesiz siz · âciz bırakıcılar değilsiniz

اللّٰهِۜ وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ اَل۪يمٍۙ ٣ اِلَّا الَّذ۪ينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ

Allah'ı · ve · müjdele · o kimseleri ki · inkâr ettiler · bir azâb ile · elemli · ancak · o kimseler ki · andlaşma yaptınız

الْمُشْرِك۪ينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْـًٔا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ اَحَدًا فَاَتِمُّٓوا

müşriklerden · sonra · size eksiklik yapmadılar · bir şeyle · ve · yardım etmediler · aleyhinizde · bir kimseye · artık tamamlayın

اِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ اِلٰى مُدَّتِهِمْۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّق۪ينَ ٤ فَاِذَا انْسَلَخَ

onlara · andlaşmalarını · müddetlerine kadar · şübhesiz · Allah · sever · sakınanları · fakat o zaman ki · sıyrıldı

الْاَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِك۪ينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ

aylar · haram · artık öldürün · müşrikleri · o yerde ki · kendilerini buldunuz · ve · onları yakalayın

وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍۚ فَاِنْ تَابُوا وَاَقَامُوا

ve · kendilerini hapsedin · ve · oturun · onlar için · her · gözetleme yerine · fakat eğer · tevbe ederlerse · ve · hakkıyla edâ ederlerse

الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَخَلُّوا سَب۪يلَهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ

namazı · ve · verirlerse · zekâtı · artık serbest bırakın · yollarını · şübhesiz · Allah · çok bağışlayandır · çok merhametlidir

٥ وَاِنْ اَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ اسْتَجَارَكَ فَاَجِرْهُ حَتّٰى يَسْمَعَ كَلَامَ

ve · eğer · biri · müşriklerden · senden emân dilerse · artık ona emân ver · tâ ki · işitinceye dek · kelâmını

اللّٰهِ ثُمَّ اَبْلِغْهُ مَاْمَنَهُۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ٦

Allahın · sonra · onu ulaştır · emin olacağı yere · işte budur · çünki şübhesiz onlar · bir kavimdir ki · bilmiyorlar

9- TEVBE SÛRESİ[1]

[Medîne devrinde nâzil olmuştur, 129 âyettir.]

1- *(Bu,)* Allah ve Resûlünden, kendileriyle andlaşma yaptığınız müşriklere *(ahidlerini bozduklarından dolayı)* bir ihtardır!

2- *(Ey müşrikler! Öyleyse ahdinizin bozulduğu şu andan i'tibâren)* artık yeryüzünde dört ay daha dolaşın; ama bilin ki siz, Allah'ı aslâ âciz bırakıcılar değilsiniz ve muhakkak ki Allah, kâfirleri rezîl edicidir!

3- Ve Hacc-ı Ekber *(en büyük hac)* günü Allah ve Resûlünden insanlara bir i'lândır ki, şübhesiz Allah ve Resûlü müşriklerden uzaktır.

O hâlde tevbe ederseniz, artık bu sizin için hayırlıdır ve eğer *(İslâm'dan)* yüz çevirirseniz o takdirde bilin ki, siz Allah'ı aslâ âciz bırakıcılar değilsiniz.

(Ey Habîbim!) İnkâr edenleri *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

4- Ancak kendileriyle andlaşma yaptığınız, sonra da *(andlaşma şartlarında)* size hiçbir eksiklik yapmamış ve aleyhinizde hiçbir kimseye yardım etmemiş olan müşrikler müstesnâ; artık onlara müddetleri *(bite)*ne kadar andlaşmalarını tamamlayın!

Muhakkak ki Allah, *(sözünde durup, haksızlıktan)* sakınanları sever.

5- Fakat haram aylar çıktığı zaman, artık müşrikleri, kendilerini bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayın ve kendilerini *(kaçmalarını önleyerek)* hapsedin; her gözetleme *(ve geçit)* yerine onlar*(ı bulundukları yerden çıkartmamak)* için oturun *(o kavşakları tutun)*!

Fakat tevbe ederler, namazı hakkıyla edâ ederler ve zekâtı verirlerse, artık yollarını serbest bırakın!

Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*-dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

6- Eğer müşriklerden biri senden emân dilerse, artık ona emân ver; tâ ki Allah'ın kelâmını işitsin; sonra da onu emîn olacağı yere ulaştır!

Bu *(emân)*, elbette onların *(hakîkati)* bilmeyen bir kavim olmalarındandır.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ
yanında ve Allahın katında bir andlaşma müşrikler için olur nasıl

رَسُولِهٖٓ اِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۚ
Mescid-i Harâm'ın yanında andlaşma yaptınız o kimseler ki ancak Resûlü

فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ
sever Allah şübhesiz onlara o hâlde doğruluk-la muâmele edin size artık eğer dürüst davranırlarsa

الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾ كَيْفَ وَاِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا
gözetmezler size gâlib gelirlerse halbuki eğer nasıl takvâ sâhiblerini

فِيكُمْ اِلًّا وَلَا ذِمَّةًۜ يُرْضُونَكُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبٰى
kaçınır ve ağızlarıyla sizi hoşnûd ederler ne bir yemin ve bir ahd hakkınızda

قُلُوبُهُمْۚ وَاَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَۚ ﴿٨﴾ اِشْتَرَوْا بِاٰيَاتِ
âyetlerini sattılar fâsık kimselerdir onların çoğu ve kalbleri

اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهٖۜ اِنَّهُمْ سَٓاءَ مَا كَانُوا
idiler o şeyler ki ne kötüdür şübhesiz onlar ki yolundan men' ettiler az bir bedele Allah'ın

يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ اِلًّا وَلَا ذِمَّةًۜ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ
onlardır işte onlar ve ne bir yemin ve bir ahd bir mü'min hakkında gözetmezler yapıyorlar

الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَاِنْ تَابُوا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ
zekâtı verirlerse ve namazı hakkıyla kılarlarsa ve tevbe ederlerse artık eğer haddi aşanlar

فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِۜ وَنُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
bilecekler bir kavim için ki âyetleri açıklıyoruz ve dinde o takdirde kardeşlerinizdirler

وَاِنْ نَكَثُٓوا اَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
dîninize dil uzatırlarsa ve verdikleri sözün ardından yeminlerini bozarlarsa eğer ve

فَقَاتِلُٓوا اَئِمَّةَ الْكُفْرِۙ اِنَّهُمْ لَٓا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ
son verirler tâ ki onlar onlara yemin yoktur şübhesiz onlar küfrün önderlerini artık öldürün

﴿١٢﴾ اَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُٓوا اَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِاِخْرَاجِ
çıkarmaya azmetti ler ve yeminlerini bozdular bir kavimle ki savaşmayacak mısınız

الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَؤُكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍۜ اَتَخْشَوْنَهُمْۚ
onlardan korkacak mısınız def'a ilk size karşı başladılar kendileri ve peygamberi

فَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾
mü'min kimseler iseniz eğer kendisinden korkmanıza daha lâyıktır o hâlde Allah

7- Müşrikler için, Allah katında ve Resûlü yanında *(sözlerinde durmadıkları hâlde)* nasıl bir andlaşma olabilir? Ancak *(Hudeybiye günü)* Mescid-i Harâm'ın yanında kendileriyle andlaşma yaptıklarınız müstesnâ.

Artık *(onlar)* size dürüst davranırlarsa, o hâlde *(siz de)* onlara böyle doğrulukla muâmele edin!

Şübhesiz ki Allah, takvâ sâhiblerini sever.

8- Nasıl *(bir andlaşmaları olabilir ki)*? Eğer *(onlar)* size gâlib gelselerdi, hakkınızda ne bir yemin, ne de bir ahd *(söz)* gözetirlerdi.

Ağızlarıyla sizi hoşnûd ederler, fakat kalbleri *(buna)* yanaşmaz!

Onların çoğu *(sözlerinde durmayan)* fâsık kimselerdir.

9- Allah'ın âyetlerini az bir bedel karşılığında sattılar da *(insanları)* O'nun yolundan men' ettiler.

Muhakkak ki onların yapmakta oldukları ne kötüdür!

10- Bir mü'min hakkında ne bir yemin, ne de bir ahd *(söz)* gözetirler.

İşte onlar gerçekten haddi aşanlardır.

11- Artık tevbe ederler, namazı hakkıyla kılarlar ve zekâtı verirlerse, o takdirde dinde kardeşlerinizdirler.(1) *(Bu hakîkatlerin kıymetini)* bilecek bir kavim için âyetleri açıklıyoruz.

12- Eğer verdikleri sözden sonra yeminlerini bozarlar ve dîninize dil uzatırlarsa, artık küfrün o önderlerini öldürün!

Çünki onlar yeminleri*(ne bağlılıkları)* olmayanlardır; tâ ki *(diğerleri o hâllerinden)* vazgeçsinler.

13- Yeminlerini bozan, peygamberi *(Mekke'den)* çıkarmaya azmeden ve size karşı *(savaşa)* önce kendileri başlayan bir kavimle savaşmayacak mısınız? Onlardan korkacak mısınız? Eğer *(siz)* mü'min kimseler iseniz, o hâlde *(iyi bilin ki)* Allah, kendisinden korkmanıza daha lâyıktır.(2)

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْدِيكُمْ وَ يُخْزِهِمْ وَ يَنْصُرْكُمْ
size yardım etsin | ve | onları rezîl etsin | ve | ellerinizle | Allah | onlara azâb etsin | onlarla savaşın

عَلَيْهِمْ وَ يَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَ يُذْهِبْ غَيْظَ
öfkesini | gidersin | ve | mü'minlerden | bir topluluğun | gönüllerine | şifâ versin | ve | onlara karşı

قُلُوبِهِمْ وَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Allah | ve | diler | o kimsenin ki | Allah | tevbesini kabul eder | ve | kalblerinin

﴿١٥﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
cihâd ettiler | o kimseleri ki | Allah | ortaya çıkarmamışken | (kendi hâlinize) bırakılacağınızı | sandınız mı | yoksa

مِنْكُمْ وَ لَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَ لَا رَسُولِهِ وَ لَا
ve | ne Resûlünden | ve | Allah'dan | başkasını | edinmediler | ve | sizden

الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَ اللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ
müşrikler için | (doğru) olmadı | yapıyorsunuz | o şeylere ki | haberdardır | Allah | ve | sırdaş | ne mü'minlerden

اَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِدِينَ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُولٰئِكَ
işte onlar | küfürle | kendi aleyhlerine | şâhidler iken | Allah'ın | mescidlerini | i'mâr etmeleri

حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ
mescidlerini | i'mâr eder | ancak | ebedî kalıcıdırlar | onlar | ateşte | ve | amelleri | boşa gitmiştir

اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ اَقَامَ الصَّلٰوةَ وَ اٰتَى الزَّكٰوةَ
zekâtı | verdi | ve | namazı | hakkıyla edâ etti | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân etti | o kimse ki | Allahın

وَ لَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰى اُولٰئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ
hidayete erenlerden | olmaları | işte onların | artık umulur | Allah'dan | ancak | korkmadı | ve

﴿١٨﴾ اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ
îmân etti | o kimse gibi ki | Mescid-i Harâm'ı | i'mâr etmeyi | ve | hacılara | su vermeyi | kıldınız mı

بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ
katında | bir olmazlar | Allah | yolunda | cihâd etti | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a

اللّٰهِ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَ هَاجَرُوا
hicret ettiler | ve | îmân ettiler | o kimseler ki | zâlimler | topluluğunu | hidâyete erdirmez | Allah | ve | Allahın

وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ اَعْظَمُ
daha büyüktürler | canlarıyla | ve | mallarıyla | Allah | yolunda | cihâd ettiler | ve

دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَ اُولٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾
kurtuluşa erenler | kendileridir | işte onlar | ve | Allah'ın | katında | derece i'tibârıyla

14- Onlarla savaşın ki, Allah sizin ellerinizle onlara azâb etsin ve onları rezîl etsin, hem onlara karşı size yardım etsin ve mü'minlerden bir topluluğun gönüllerine şifâ versin!

15- Hem kalblerinin öfkesini gidersin!

Allah, dilediğinin tevbesini *(kendi lütfundan)* kabûl eder.

Çünki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

16- Yoksa *(siz)*, içinizden cihâd edenleri ve Allah'dan, Resûlünden ve mü'minlerden başkasını sırdaş edinmeyenleri Allah ortaya çıkarmadan, kendi hâlinize bırakılacağınızı mı sandınız?[1] Hâlbuki Allah, ne yaparsanız hakkıyla haberdardır.

17- Müşriklerin, kendi küfürlerine *(bizzat)* kendileri şâhidler iken, Allah'ın mescidlerini *(husûsan Kâ'be'yi)* i'mâr etmeleri olacak şey değildir!

İşte onların amelleri boşa gitmiştir.

Ve ateşte onlar, ebedî olarak kalıcıdırlar.

18- Allah'ın mescidlerini, ancak Allah'a ve âhiret gününe îmân eden, namazı hakkıyla edâ eden, zekâtı veren ve Allah'dan başkasından korkmayan kimseler i'mâr eder; işte hidayete erenlerden olmaları umulanlar da onlardır!

19- Hacılara su vermeyi ve Mescid-i Harâm'ı i'mâr etme *(hizmetiyle meşgûl olan kimse)*yi, Allah'a ve âhiret gününe îmân eden ve Allah yolunda cihâd eden bir kimse gibi mi tuttunuz? *(Hâlbuki onlar)* Allah katında bir olmazlar.

Allah ise, zâlimler topluluğunu *(isyanlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

20- Îmân edip hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihâd edenler, Allah katında derece i'tibârıyla daha büyüktürler.

İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir!

21- Rableri onlara, tarafından bir rahmet ve bir rıdvânı *(en büyük ihsan olarak kendilerinden râzı olduğunu)* ve onlar için içlerinde dâimî ni'metler bulunan Cennetleri müjdeler!

22- *(Onlar)* orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar.

Şübhesiz ki *(en)* büyük mükâfât Allah katındadır.

23- Ey îmân edenler!

Eğer îmâna karşı küfrü *(tercîh edip)* seviyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi *(dahi gerçek)* dostlar edinmeyin!

Artık içinizden kim onları *(o hâlde iken gerçek)* dost edinirse, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

24- De ki: "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, zevceleriniz, kabîleniz, kazandığınız mallar, *(iyi iken)* durgunluğa uğramasından korktuğunuz ticâret ve hoşunuza giden meskenler size Allah'dan, Resûlünden ve O'nun yolunda cihâd etmekten daha sevgili ise, artık Allah *(hakkınızda azab)* emrini getirinceye kadar bekleyin!

Çünki Allah, fâsıklar topluluğunu *(isyanlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez."

25- And olsun ki Allah, size birçok yerlerde ve Huneyn gününde yardım etmişti.

Hani *(o gün)* çokluğunuz sizi gururlandırmıştı da *(bu i'timâdınız)* size hiçbir fayda vermemişti ve yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti; sonra *(düşmana)* arkanızı çeviren kimseler olduğunuz hâlde dönüp kaçmıştınız.(1)

26- Sonra Allah, peygamberinin üzerine ve mü'minlerin üzerine sekînetini *(kalblere sükûnet ve huzur veren rahmetini)* indirdi; hem sizin görmediğiniz *(meleklerden)* ordular indirdi ve inkâr edenlere azâb etti.

Kâfirlerin cezâsı ise, işte budur.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا

onlara müjdeler | Rableri | bir rahmeti | tarafından | ve | bir rıdvânı | ve | cennetleri | onlar için vardır | içlerinde

نَعِيمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ

ni'metler | dâimî | devamlı kalıcıdırlar | orada | ebedî olarak | şübhesiz | Allah | onun katındadır | mükâfât

عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ

büyük | ey | o kimseler ki | îmân ettiler | edinmeyin | babalarınızı | ve | kardeşlerinizi

أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ

dostlar | eğer | severlerse | küfrü | îmâna karşı | ve | kim | onları dost edinirse

مِنْكُمْ فَأُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ

sizden | artık işte onlar | kendileridir | zâlimler | de ki | eğer | ise | babalarınız

وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ

ve | oğullarınız | ve | kardeşleriniz | ve | zevceleriniz | ve | kabîleniz

وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا

ve | mallar ki | onları kazandınız | ve | ticâret ki | korkuyorsunuz | durgunluğa uğramasından

وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ

ve | meskenler ki | ondan hoşlanıyorsunuz | daha sevgili | size | Allah'dan | ve | Resûlünden

وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِأَمْرِهِ وَاللّٰهُ

ve | cihâd etmekten | yolunda | artık bekleyin | tâ ki | getirinceye dek | Allah | emrini | ve | Allah

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ

hidâyete erdirmez | topluluğunu | fâsıklar | and olsun gerçekten | size yardım etmişti | Allah

فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ

yerlerde | birçok | ve | gününde | Huneyn | o vakit | sizi gururlandırmıştı | çokluğunuz

فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ

ama fayda vermemişti | size | bir şeyle | ve | dar gelmişti | size | yeryüzü

بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ

o şey ile beraber ki | geniş oldu | sonra | dönmüştünüz | arkasını çevirenler olarak | sonra | indirdi | Allah | sekînetini

عَلٰى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا

üzerine | peygamberinin | ve | üzerine | mü'minlerin | ve | indirdi | ordular ki | görmediniz

وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

ve | azâb etti | o kimselere ki | inkâr ettiler | ve | işte budur | cezâsı | kâfirlerin

ثُمَّ يَتُوبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ
Allah ve diler o kimsenin ki bunun ardından Allah tevbesini kabûl eder sonra

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
müşrikler ancak îmân ettiler o kimseler ki ey çok merhamet edendir çok bağışlayandır

نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا وَاِنْ
eğer ve bu yıllarından sonra Mescid-i Harâm'a artık yaklaşmasınlar bir pisliktir

خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ اِنْ
eğer fazlından Allah sizi zengin edecektir o takdirde ileride fakirliğe düşmekten korkarsanız

شَاءَ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ
o kimselerle ki savaşın her işi hikmetli olandır herşeyi bilendir Allah şübhesiz dilerse

لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
haram saymıyorlar ve âhiret ne gününe ve Allah'a îmân etmiyorlar

مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
hak dîni din edinmiyorlar ve Resûlü ve Allah haram kıldı o şeyleri ki

الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
elden cizye onlar verinceye dek tâ ki kitab kendilerine verildi o kimselerden ki

وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللّٰهِ
Allah'ın oğludur Uzeyr yahudiler dedi ve küçülmüş olanlar onlar iken

وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللّٰهِ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ
(geveledikleri) sözleridir işte bu Allah'ın oğludur Mesîh hristiyanlar dedi ve

بِاَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِؤُنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
bundan önce inkâr ettiler o kimselerin ki sözüne benzetiyorlar ağızlarıyla

قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اِتَّخَذُوا اَحْبَارَهُمْ
hahamlarını edindiler çevriliyorlar nasıl Allah onları kahretsin

وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ
oğlu Mesîh'i ve Allah'dan başka rabler râhiblerini ve

مَرْيَمَ وَمَا اُمِرُوا اِلَّا لِيَعْبُدُوا اِلٰهًا وَاحِدًا
tek bir İlâh'a ibâdet etmeleri için ancak emrolunmadılar ve Meryem'in

لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾
ortak koşuyorlar o şeylerden ki o pek münezzehtir o ancak ilâh yoktur

27- Sonra Allah, bunun ardından dilediğinin tevbesini kabûl eder *(hikmetine binâen kendi lütfundan ona tevbe nasîb eder).*

Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

28- Ey îmân edenler!

Müşrikler ancak bir necis *(bir pislik)*tir; bu yıllarından sonra artık Mescid-i Harâm'a *(Kâ'be ve civârına)* yaklaşmasınlar!

Fakat *(bundan dolayı)* fakirliğe düşmekten korkarsanız, o takdirde Allah dilerse, sizi fazlından ileride zengin edecektir.

Şübhesiz ki Allah, Alîm *(herşeyi hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

29- Kendilerine kitab verilenlerden Allah'a ve âhiret gününe îmân etmeyen, Allah'ın ve Resûlünün haram kıldığını haram saymayan ve hak dîni din edinmeyen kimselerle, zelil bir hâle düşmüş kimseler olarak kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın!

30- Yahudiler: "Uzeyr, Allah'ın oğludur" dediler; hristiyanlar da: "Mesîh, Allah'ın oğludur" dediler.

(Hâşâ!) Bu, onların ağızlarıyla geveledikleri sözleridir.

(Ki) önceden inkâr edenlerin sözüne benzetiyorlar.

Allah onları kahretsin!

Nasıl da *(haktan)* çevriliyorlar!

31- *(Yahudiler)* hahamlarını, *(hristiyanlar da)* râhiblerini ve Meryemoğlu Mesîh'i Allah'dan başka rabler edindiler.

Hâlbuki ancak tek bir İlâh'a ibâdet etmekle emrolunmuşlardı.

O'ndan başka ilâh yoktur!

O, *(onların)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzehtir![1]

32- Allah'ın nûrunu ağızlarıyla *(güyâ)* söndürmek istiyorlar; hâlbuki kâfirler hoşlanmasa da Allah, mutlakā nûrunu tamamlamak ister.(1)

33- Müşrikler hoşlanmasa da, onu *(İslâm'ı)* dinlerin hepsine üstün kılmak için, Resûlünü hidâyet ve hak dîn ile gönderen O'dur.

34- Ey îmân edenler!

Doğrusu hahamlardan ve râhiblerden bir çoğu insanların mallarını bâtıl *(haksız)* sebeblerle yerler ve *(onları)* Allah yolundan men' ederler.

Ve o kimseler ki, altın ve gümüşü biriktirirler ve onları Allah yolunda sarf etmezler.

İşte onları *(pek)* elemli bir azâb ile müjdele!

35- Cehennem ateşi bunların *(bu biriktirilen malların)* üzerlerinde kızdırılacağı gün, artık onların alınları, yanları ve sırtları bunlarla dağlanacak!

(Kendilerine o gün:) "*(İşte)* bu, kendiniz için toplayıp sakladıklarınız; öyleyse biriktirmekte olduklarınız *(sebebiyle hak ettiğiniz azâb)*ı tadın!" *(denilecek)*.

36- Şübhesiz ki, gökleri ve yeri yarattığı günde, Allah'ın Kitâbı'nda *(Levh-i Mahfûz'da)* Allah katındaki ayların sayısı on iki aydır; onlardan dördü haram *(aylar)*dır.

İşte doğru din budur; öyleyse onda *(o haram aylarda günahlara girerek)* nefislerinize zulmetmeyin ve müşrikler nasıl sizinle hepsi birleşerek savaşıyorlarsa, siz de onlarla *(kendi aranızda)* birleşerek savaşın!

Ve bilin ki Allah, gerçekten takvâ sâhibleriyle berâberdir.

يُرِيدُونَ اَنْ يُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَ يَاْبَى
istiyorlar · söndürmelerini · nûrunu · Allah'ın · ağızlarıyla · ve · râzı olmuyor

اللّٰهُ اِلَّا اَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ٣٢
Allah · ancak · tamamlamasından · nûrunu · velev ki · hoşlanmasa · kâfirler

هُوَ الَّذ۪ي اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَ د۪ينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
o · o zâttır ki · gönderdi · Resûlünü · hidâyet ile · ve · dîn ile · hak · onu üstün kılmak için · üzerine

الدّ۪ينِ كُلِّه۪ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ٣٣ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوٓا
dinlerin · hepsinin · velev ki · hoşlanmasa · müşrikler · ey · o kimseler ki · îmân ettiler

اِنَّ كَث۪يرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَ الرُّهْبَانِ لَيَاْكُلُونَ اَمْوَالَ النَّاسِ
doğrusu · bir çoğu · hahamlardan · ve · râhiblerden · gerçekten yerler · mallarını · insanların

بِالْبَاطِلِ وَ يَصُدُّونَ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ وَ الَّذ۪ينَ يَكْنِزُونَ
bâtıl sebeblerle · ve · men' ederler · yolundan · Allah · ve · o kimseler ki · biriktirirler

الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا ف۪ي سَب۪يلِ
altın · ve · gümüşü · ve · onları sarf etmezler · yolunda

اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ٣٤ يَوْمَ يُحْمٰى عَلَيْهَا ف۪ي
Allah · işte onları müjdele · bir azâb ile · elemli · o gün ki · kızdırılacak · bunların üzeri

نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَ جُنُوبُهُمْ
ateşinde · cehennem · artık dağlanacak · bunlarla · alınları · ve · yanları

وَ ظُهُورُهُمْ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا
ve · sırtları · bu · o şeylerdir ki · biriktirdiniz · kendiniz için · öyleyse tadın

مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ٣٥ اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ
o şeyleri ki · idiniz · biriktiriyorsunuz · şübhesiz · sayısı · ayların · katında

اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا ف۪ي كِتَابِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
Allah'ın · iki · on · aydır · kitabında · Allah'ın · o günde ki · yarattı · gökleri

وَ الْاَرْضَ مِنْهَٓا اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذٰلِكَ الدّ۪ينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا
ve · yeri · onlardan · dördü · haramdır · işte budur · din · doğru · öyleyse zulmetmeyin

ف۪يهِنَّ اَنْفُسَكُمْ وَ قَاتِلُوا الْمُشْرِك۪ينَ كَٓافَّةً كَمَا
onlarda · nefislerinize · ve · savaşın · müşriklerle · topluca · o şey gibi ki

يُقَاتِلُونَكُمْ كَٓافَّةً وَ اعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّق۪ينَ ٣٦
sizinle savaşıyorlar · topluca · ve · bilin · şübhesiz · Allah · berâberdir · takvâ sâhibleriyle

إِنَّمَا النَّسِيۤءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
ancak | ertelemek | bir artmadır | küfürde | dalâlete düşürülür | onunla | o kimseler ki | inkâr ettiler

يُحِلُّونَهُ عَامًا وَ يُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِؤُا عِدَّةَ
onu helâl sayarlar | bir yıl | ve | onu haram sayarlar | bir yıl | uydurmaları için | sayısına

مَا حَرَّمَ اللّٰهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللّٰهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوۤءُ
o şeyin ki | haram kıldı | Allah | böylece helâl kılarlar | o şeyi ki | haram kıldı | Allah | süslendi | kendilerine | kötülüğü

أَعْمَالِهِمْ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ٣٧
amellerinin | ve | Allah | hidâyete erdirmez | topluluğunu | kâfirler

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا
ey | o kimseler ki | îmân ettiler | ne (oldu) | size | o zaman ki | denildi | size | seferber olun

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ
yolunda | Allah | ağırlaştınız | yere | râzı mı oldunuz

بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
hayatına | dünya | âhiretten | fakat menfaati değildir | hayatının | dünya

فِي الْاٰخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ٣٨ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ
âhiretin yanında | ancak | pek az | eğer seferber olmazsanız | sizi cezâlandırır

عَذَابًا أَلِيمًا وَ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَ لَا تَضُرُّوهُ
bir azâb ile | elemli | ve | yerinize getirir | bir kavim | sizden başka | ve | ona zarar veremezsiniz

شَيْئًا وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٣٩ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ
bir şeyle | ve | Allah | herşeye | hakkıyla gücü yetendir | eğer ona yardım etmezseniz | artık gerçekten

نَصَرَهُ اللّٰهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
ona yardım etmişti | Allah | o vakit ki | onu çıkardı | o kimseler ki | inkâr ettiler

ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
ikincisi olarak | iki (kişi)nin | o zaman | o ikisi | mağaradaydı | o vakit | diyordu | arkadaşına

لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
üzülme | şübhesiz | Allah | bizimle beraberdir | artık indirmişti | Allah | sekînetini | ona

وَ أَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَ جَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلٰى
ve | ona kuvvet vermişti | ordularla ki | onları görmediniz | ve | kılmıştı | sözünü | o kimselerin ki | inkâr ettiler | en alçak

وَ كَلِمَةُ اللّٰهِ هِيَ الْعُلْيَا وَ اللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٤٠
ve | sözü | Allah'ın | odur | en yüce olan | ve | Allah | dâima üstündür | her işi hikmetli olandır

37- *(Haram ayını hîle için başka bir aya)* ertelemek *(öyle i'tibâr etmek)*, ancak küfürde bir artmadır; inkâr edenler onunla dalâlete düşürülür; onu bir yıl helâl sayarlar, bir yıl da onu haram sayarlar ki, Allah'ın haram kıldığının sayısına uydursunlar da Allah'ın haram kıldığını *(güyâ)* helâl kılsınlar!

Amellerinin kötülüğü kendilerine süslü gösterildi.

Hâlbuki Allah, kâfirler topluluğunu *(isyanlarındaki ısrarları sebebiyle)* hidâyete erdirmez.

38- Ey îmân edenler!

Size ne oldu ki: "Allah yolunda seferber olun!" denildiği zaman *(olduğunuz)* yere ağırlaştınız *(çakılıp kaldınız)*!

Âhiretten *(vazgeçip)* dünya hayâtına mı râzı oldunuz? Fakat *(iyi bilin ki)* dünya hayâtının menfaati, âhiretin yanında ancak pek azdır.

39- Eğer *(savaş için)* koşup toplanmazsanız, *(Allah)* sizi *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandırır ve yerinize sizden başka bir kavim getirir; hem O'na hiçbir zarar veremezsiniz.

Çünki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

40- Eğer ona *(Muhammed'e)* yardım etmezseniz o takdirde *(bilin ki)*, muhakkak o inkâr edenler, *(Ebû Bekir'le berâber)* iki kişiden biri olarak onu *(Mekke'den)* çıkardıklarında Allah ona yardım etmişti.

O zaman o ikisi mağaradaydılar da hani arkadaşına: "Üzülme, şübhesiz ki Allah bizimle berâberdir!" diyordu. [1]

Artık Allah, ona sekînetini *(kalbine sükûnet ve huzur veren rahmetini)* indirmiş, sizin görmediğiniz ordularla da ona *(Resûlüne)* kuvvet vermiş ve inkâr edenlerin sözünü *(küfür da'vâlarını)* en alçak kılmıştı.

En yüce olan, ancak Allah'ın sözüdür.

Çünki Allah, Azîz *(kudreti herşeye üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

41- *(Ey mü'minler!)* Gerek hafif, gerek ağırlıklı olarak *(savaş için)* seferber olun ve mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda cihâd edin! Eğer bilirseniz, bu sizin için hayırlıdır.

42- Eğer yakın bir *(dünya)* menfaat*(i)* ve orta *(mesâfede)* bir yolculuk olsaydı *(o geride kalan münâfıklar)* elbette sana tâbi' olurlardı; fakat meşakkatli mesâfe*(deki Tebük Seferi)* onlara uzak geldi.

Bununla berâber: "Eğer gücümüz yetseydi, elbette sizinle berâber çıkardık!" diye Allah'a yemîn edeceklerdir.

(Bu yalan yeminleriyle) kendilerini helâk ediyorlar.

Allah ise, hiç şübhesiz onların yalancı kimseler olduklarını biliyor.

43- *(Habîbim, yâ Muhammed!)*

Allah, *(geçmiş gelecek her türlü günahtan korumakla)* seni affetmiştir.

(Fakat) doğru *(söyleyen)* kimseler sana belli olmadan ve yalancıları bilmeden niçin onlara izin verdin?

44- Allah'a ve âhiret gününe îmân edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihâd etmeleri husûsunda *(cihaddan geri kalmak için)* senden izin istemez.

Allah ise, takvâ sâhiblerini pek iyi bilendir.

45- Ancak Allah'a ve âhiret gününe îmân etmeyen ve kalbleri şübheye düşmüş olup da şübheleri içinde bocalayıp duranlar senden izin ister.

46- Eğer *(cihâda)* çıkmak isteselerdi, elbette onun için bir hazırlık *(bir tedbir)* hazırlarlardı; fakat Allah onların *(cihâda)* çıkmaya kalkmalarını çirkin gördü de onları *(o şereften)* alıkoydu; *(onlara:)* "*(Evlerinde)* oturan *(kadın)*larla berâber oturun!" denildi.

47- Eğer içinizde *(savaşa)* çıkmış olsalardı, size bozgunculuktan başka bir şey artırmazlardı ve sizi fitneye düşürmek isteyerek aranızda koşarlardı. İçinizde onları can kulağıyla dinleyecek olanlar da var.

Allah ise, o zâlimleri çok iyi bilendir.

اِنْفِرُوا خِفَافًا وَ ثِقَالًا وَ جَاهِدُوا بِاَمْوَالِكُمْ وَ اَنْفُسِكُمْ
seferber olun · hafif olarak · ve · ağırlıklı olarak · ve · cihâd edin · mallarınızla · ve · canlarınızla

فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾
yolunda · Allah · işte bu · hayırlıdır · sizin için · eğer · iseniz · biliyorsunuz

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَ سَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلٰكِنْ بَعُدَتْ
eğer · olsaydı · bir menfaat · yakın · ve · bir yolculuk · orta · elbette sana tâbi' olurlardı · fakat · uzak geldi

عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
onlara · meşakkatli mesâfe · ve · yemîn edeceklerdir · Allah'a · eğer · gücümüz yetseydi · elbette çıkardık

مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ اَنْفُسَهُمْ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾
sizinle beraber (diye) · helâk ediyorlar · kendilerini · ve · Allah · biliyor · şübhesiz onlar · yalancı kimselerdir

عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكَ
affetmiştir · Allah · seni · niçin · izin verdin · onlara · tâ ki · belli oluncaya kadar · sana

الَّذِينَ صَدَقُوا وَ تَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِينَ
o kimseler ki · doğru söylediler · ve · sen bilinceye dek · yalancıları · senden izin istemez · o kimseler ki

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ
îmân ettiler · Allah'a · ve · gününe · âhiret · cihâd etmeleri husûsunda · mallarıyla

وَ اَنْفُسِهِمْ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ اِنَّمَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِينَ
ve · canlarıyla · ve · Allah · pek iyi bilendir · takvâ sâhiblerini · ancak · senden izin ister · o kimseler ki

لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ ارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
îmân etmiyorlar · Allah'a · ve · gününe · âhiret · ve · şübheye düşmüş · kalbleri

فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَ لَوْ اَرَادُوا الْخُرُوجَ
ve onlar · içinde · şübheleri · bocalayıp dururlar · ve · eğer · isteseydiler · çıkmak

لَاَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
elbette hazırlardı · onun için · bir hazırlık · fakat · çirkin gördü · Allah · çıkmaya kalkmalarını · böylece onları alıkoydu

وَ قِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ
ve · denildi · oturun · beraber · oturanlarla · eğer · çıksaydılar · içinizde · size bir şey artırmazlardı

اِلَّا خَبَالًا وَ لَاَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
ancak · bozgunculuk · ve · mutlaka fitneye koşarlardı · aranızda · sizi düşürmek istiyorlar · fitneye

وَ فِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾
ve · içinizde var · can kulağıyla dinleyenler · onları · ve · Allah · çok iyi bilendir · zâlimleri

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْاُمُورَ
and olsun gerçekten – istediler – fitne çıkarmak – bundan önce – ve – çevirmişlerdi – sana – birtakım işler

حَتّٰى جَٓاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
nihâyet – geldi – hak – ve – gālib geldi – emri – Allah'ın – onlar iken – hoşlanmayan kimseler

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ ل۪ي وَلَا تَفْتِنّ۪يۜ اَلَا فِي الْفِتْنَةِ
ve – onlardan vardır – o kimse ki – der – izin ver – bana – ve – beni fitneye düşürme – dikkat edin – fitneye

سَقَطُواۜ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُح۪يطَةٌ بِالْكَافِر۪ينَ ﴿٤٩﴾ اِنْ
düştüler – ve – şübhesiz – cehennem – elbette kuşatıcıdır – kâfirleri – eğer

تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْۚ وَاِنْ تُصِبْكَ مُص۪يبَةٌ يَقُولُوا
sana isâbet ederse – bir iyilik – onları üzer – ve eğer – sana isâbet ederse – bir musîbet – derler

قَدْ اَخَذْنَٓا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ
doğrusu – almıştık – tedbîrimizi – bundan önce – ve – dönüp giderler – onlar iken – sevinçli kimseler

﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُص۪يبَنَٓا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَاۚ هُوَ مَوْلٰينَاۚ وَعَلَى
de ki – bize aslâ isâbet etmez – ancak – o şey ki – yazdı – Allah – bizim için – o – Mevlâmızdır – ve

اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَٓا اِلَّٓا
Allah'a – bu sebeble tevekkül etsin – mü'minler – de ki – beklemiyorsunuz – bize – ancak

اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِۜ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُص۪يبَكُمُ
birini – iki iyiliğin – ve – biz – bekliyoruz – size – size isabet ettirmesini

اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِه۪ٓ اَوْ بِاَيْد۪ينَاۘ فَتَرَبَّصُٓوا
Allah'ın – bir azâbı – kendi katından – veya – bizim ellerimizle – öyleyse bekleyin

اِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ اَنْفِقُوا طَوْعاً اَوْ كَرْهاً
doğrusu biz – sizinle beraber – bekleyicileriz – de ki – infâk edin – gönüllü olarak – veya – gönülsüz olarak

لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْۜ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْماً فَاسِق۪ينَ ﴿٥٣﴾
asla kabul edilmeyecektir – sizden – şübhesiz siz – oldunuz – topluluğu – fâsıklar

وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ اِلَّٓا اَنَّهُمْ كَفَرُوا
ve – onlara mâni' olmadı – kabul edilmesi için – kendilerinden – infâk etmelerinin – ancak – gerçekten onlar – inkâr ettiler

بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِه۪ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ
Allah'ı – ve – Resûlünü – ve – gelmezler – namaza – ancak – onlar iken

كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾
tenbeller – ve – infâk etmezler – ancak – onlar iken – isteksiz kimseler

48- And olsun ki *(onlar)* daha önce de fitne çıkarmak istemişler ve sana birtakım işler çevirmişlerdi; nihâyet hak geldi ve onlar *(bundan)* hoşlanmayan kimseler oldukları hâlde Allah'ın emri gālib geldi.

49- Onlardan öylesi de vardır ki: "Bana izin ver de beni fitneye düşürme!" der.

Dikkat edin, *(onlar zâten)* fitneye düşmüşlerdir!

Muhakkak ki Cehennem, kâfirleri elbette çepeçevre kuşatıcıdır.

50- Eğer sana bir iyilik isâbet ederse, *(bu)* onları üzer.

Fakat sana bir musîbet gelirse: "Doğrusu *(biz)* önceden tedbîrimizi almıştık" derler ve onlar sevinçli kimseler olarak dönüp giderler.

51- De ki: "Allah'ın bizim için yazdığından başkası bize aslâ isâbet etmez.(1)

O bizim Mevlâmızdır.

Öyleyse mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsin!"

52- De ki: "*(Siz)* bizim için iki iyiliğin *(zafer veya şehâdetin)* birinden başkasını mı bekliyorsunuz? Biz ise sizin için, Allah'ın ya kendi katından veya bizim ellerimizle size bir azab vermesini bekliyoruz.

Öyleyse bekleyin, doğrusu biz de *(Allah'ın size nasıl muâmele edeceğini görmek üzere)* sizinle berâber bekleyicileriz!"

53- De ki: "*(Allah yolunda)* ister gönüllü ister gönülsüz harcayın, *(verdikleriniz)* sizden *(aslâ)* kabûl edilmeyecektir.

Çünki siz, bir fâsıklar topluluğu oldunuz!"

54- Onların harcamalarının, kendilerinden kabûl edilmesine mâni' olan, gerçekten onların Allah'ı ve Resûlünü inkâr etmeleri, namaza ancak tenbel tenbel gelmeleri ve *(mallarını)* ancak isteksiz kimseler olarak harcamalarından başka bir şey değildir.

55- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık onların ne malları, ne de evlâdları seni imrendirmesin! Allah bunlarla ancak, onlara dünya hayâtında azâb etmeyi ve onların kâfir kimseler olarak canlarının çıkmasını istiyor.

56- Doğrusu onlar, muhakkak sizden olduklarına dâir Allah'a yemîn de ediyorlar. Hâlbuki onlar sizden değildirler; fakat onlar *(sizden)* korkan *(ve bunun için Müslüman gözüken)* bir topluluktur.

57- Eğer bir sığınak veya mağaralar veya girecek herhangi bir delik bulsalardı, elbette onlar koşarak oraya yönelirlerdi.

58- Onlardan öylesi de vardır ki, sadakalar *(ve ganîmetlerin taksîmi)* husûsunda seni ayıplar. Artık onlardan kendilerine verilirse hoşnûd olurlar; fakat onlardan *(o arzu ettikleri şeylerden)* kendilerine verilmezse hemen kızarlar.

59- Gerçekten onlar, Allah ve Resûlünün kendilerine verdiğine râzı olup: "Allah bize yeter; Allah bize fazlından yakında *(yine)* verir, Resûlü de *(verir)*; doğrusu biz ancak Allah'a rağbet edicileriz" deselerdi *(elbette kendileri için hayırlı olurdu)*.

60- Sadakalar *(zekâtlar)*, Allah'dan bir farz olarak ancak, fakirlere, yoksullara, *(zekâtı toplamak için me'mur kılınmakla)* onun üzerine çalışanlara, kalbleri *(İslâm'a)* ısındırılacak olanlara, *(âzâd edilmek üzere efendisiyle belli bir bedel karşılığında anlaşmış olan)* kölelere, borçlulara, Allah yolunda olanlara ve yolda kalmışlara mahsustur. Ve Allah, Alîm *(menfaatinize olanı hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(en doğru hükmü veren)*dir.

61- Onlardan *(o münâfıklardan)* öyleleri de vardır ki, peygamberi incitirler ve: "O *(her söylediğimizi dinleyen)* bir kulaktır" derler. De ki: "*(O,)* sizin için bir hayır kulağıdır *(yalnız hayrı dinler)*; Allah'a îmân eder, mü'minlere de güvenir; sizden îmân edenler için ise bir rahmettir." Allah'ın Resûlünü incitenler yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْۜ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ

artık seni imrendirmesin / malları / ve / ne evlâdları / ancak / istiyor / Allah / onlara azâb etmesini

بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

bunlarla / hayatında / dünya / ve / çıkar / canları / onlar iken / kâfir kimseler

﴿٥٥﴾ وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْۜ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ

ve / yemîn ediyorlar ki / Allah'a / doğrusu onlar / sizdendir (diye) / halbuki onlar değildir / sizden / fakat onlar

قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَاً اَوْ مَغَارَاتٍ اَوْ مُدَّخَلاً

bir topluluktur ki / korkuyorlar / eğer / bulsalardı / bir sığınak / veya / mağaralar / veya / girecek bir delik

لَوَلَّوْا اِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي

elbette yönelirlerdi / oraya / onlar iken / koşuyorlar / ve / onlardan vardır / o kimse ki / seni ayıplar / husûsunda

الصَّدَقَاتِۚ فَاِنْ اُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَاِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَٓا اِذَا

sadakalar / artık eğer / kendilerine verilseydi / onlardan / hoşnûd olurlardı / ve / eğer / kendilerine verilmezse / onlardan / hemen

هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ رَضُوا مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ

onlar / kızarlar / ve / eğer / gerçekten onlar / râzı olsalardı / o şeylere ki / onlara verdi / Allah / ve / Resûlü

وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْت۪ينَا اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ وَرَسُولُهُٓ اِنَّٓا

ve / dediler / bize yeter / Allah / bize yakında verir / Allah / fazlından / ve / Resûlü / doğrusu biz

اِلَى اللّٰهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ اِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَٓاءِ

Allah'a / rağbet edicileriz / ancak / sadakalar / fakirlere mahsustur

وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْعَامِل۪ينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي

ve / yoksullara / ve / çalışanlara / onun üzerine / ve / ısındırılacak olanlara / kalbleri / ve

الرِّقَابِ وَالْغَارِم۪ينَ وَف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّب۪يلِۜ فَر۪يضَةً

kölelere / ve / borçlulara / ve / yolunda (olanlara) / Allah / ve / yolda kalmışa / bir farz olarak

مِنَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ الَّذ۪ينَ

Allah'dan / ve / Allah / herşeyi bilendir / her işi hikmetli olandır / ve / onlardan vardır / o kimseler ki

يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ اُذُنٌۜ قُلْ اُذُنُ خَيْرٍ

incitirler / peygamberi / ve / derler / o / bir kulaktır / de ki / kulağıdır / hayır

لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِن۪ينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

sizin için / îmân eder / Allah'a / ve / güvenir / mü'minlere / ve / bir rahmettir / o kimseler için ki / îmân ettiler

مِنْكُمْۜ وَالَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٦١﴾

sizden / ve / o kimseler ki / incitiyorlar / Resûlü / Allah'ın / onlar için vardır / bir azab / elemli

يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْۚ وَاللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ

yemîn ederler | Allah'a | sizin için | sizi hoşnûd etmeleri için | ve | Allah | ve | Resûlü

اَحَقُّ اَنْ يُرْضُوهُ اِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّهُ

daha lâyıktır | kendisini râzı etmelerine | eğer | iseler | mü'min kimseler | bilmediler mi | şu şübhesiz ki

مَنْ يُحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَاۜ

kim | karşı gelirse | Allah'a | ve | Resûlüne | artık şübhesiz | onun için vardır | ateşi | cehennem | ebedî kalıcı olarak | içinde

ذٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ اَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ

işte budur | rezillik | büyük | kaçınırlar | münâfıklar | indirilmesinden | onlara

سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْۜ قُلِ اسْتَهْزِؤُاۚ اِنَّ اللّٰهَ مُخْرِجٌ مَا

bir sûrenin ki | onlara haber verecek | o şeyi ki | kalblerindedir | de ki | alay edin | şübhesiz | Allah | ortaya çıkarıcıdır | o şeyi ki

تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ اِنَّمَا كُنَّا

kaçınıyorsunuz | ve | and olsun eğer | onlara sorarsan | elbette derler | ancak | biz idik

نَخُوضُ وَنَلْعَبُۜ قُلْ اَبِاللّٰهِ وَاٰيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ

lâfa dalıyoruz | ve | oynuyoruz | de ki | Allah ile mi | ve | âyetleriyle | ve | peygamberiyle | idiniz

تَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ

alay ediyorsunuz | özür dilemeyin | gerçekten | kâfir oldunuz | sonra

اِيمَانِكُمْۜ اِنْ نَعْفُ عَنْ طَٓائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَٓائِفَةً

îmân etmenizden | eğer | affedersek (bile) | bir tâifeyi | sizden | azâb edeceğiz | bir tâifeye

بِاَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ

çünki şübhesiz onlar | idiler | günahkâr kimseler | münâfık erkekler | ve | münâfık kadınlar

بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍۢ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ

bazıları | bazısındandır | emrederler | kötülüğü | ve | men' ederler

الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْۜ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْۜ

iyilikten | ve | sıkı tutarlar | ellerini | unuttular | Allah'ı | bunun üzerine onları unuttu

اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ

şübhesiz | münâfıklar | kendileridir | fâsıklar | va'd etti | Allah | münâfık erkeklere

وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَاۜ

ve | münâfık kadınlara | ve | kâfirlere | ateşini | cehennem | ebedî kalıcılar olarak | içinde

هِيَ حَسْبُهُمْۚ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌۙ ﴿٦٨﴾

o | onlara yeter | ve | onlara lâ'net etti | Allah | ve | onlar için vardır | bir azab | dâimî

62- *(Münâfıklar)* sizi hoşnûd etmek için size Allah'ın üzerine yemîn ederler.

Eğer mü'min kimseler iseler, kendisini râzı etmelerine Allah ve Resûlü daha lâyıktır.

63- Şunu gerçekten bilmediler mi ki, kim Allah'a ve Resûlüne karşı gelirse artık şübhesiz onun için, içinde ebedî olarak kalıcı olduğu Cehennem ateşi vardır.

İşte büyük rezillik budur.

64- Münâfıklar, kalblerinde olanı kendilerine haber verecek bir sûrenin onlara *(mü'minlere)* indirilmesinden endişe ederler.

De ki: "*(Siz)* alay edin. Şübhesiz ki Allah, kaçındığınız şeyi ortaya çıkarıcıdır."

65- And olsun ki onlara *(niçin alay ettiklerini)* sorsan, elbette: "Biz ancak *(lâfa)* dalıp şakalaşıyorduk" derler.

De ki: "Allah ile, O'nun âyetleriyle ve O'nun peygamberiyle mi alay ediyordunuz?"

66- *(Boşuna)* özür dilemeyin; îmân etmenizden sonra gerçekten kâfir*(liğinizi açığa vurmuş)* oldunuz!

İçinizden bir kısmını *(samîmî tevbelerine binâen)* affetsek bile, bir kısmına da gerçekten onlar günahkâr kimseler olduklarından dolayı azâb edeceğiz!

67- Münâfık erkekler ve münâfık kadınlar birbirlerindendir.

Kötülüğü emrederler, iyilikten men' ederler ve ellerini sıkı tutarlar *(hayır yapmazlar)*.

(Onlar) Allah'ı unuttular, bunun üzerine *(O da)* onları unuttu *(lütfundan mahrûm etti)*!

Şübhesiz ki münâfıklar, fâsıkların ta kendileridir.

68- Allah, münâfık erkeklere, münâfık kadınlara ve kâfirlere, içinde ebediyen kalıcı oldukları Cehennem ateşini va'd etti.[1] O, onlara yeter!

Allah ise onlara lâ'net etti! Ve onlar için dâimî bir azab vardır.

69- *(Ey münâfıklar! Siz de)* sizden öncekiler gibisiniz; *(hâlbuki onlar)* kuvvetçe sizden daha şiddetli, mallar ve çocuklar cihetiyle daha çok idiler.

Böylece *(onlar dünyadan)* kendi nasibleriyle faydalanmak istediler; sizden öncekiler kendi paylarına düşenle nasıl zevk sürmek istedilerse, artık siz de kendi kısmetinizle faydalandınız ve *(bâtıla)* dalanlar gibi *(siz de o batağa)* daldınız.

İşte onlar dünya ve âhirette amelleri boşa gidenlerdir.

Ve yine onlar gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

70- Onlara kendilerinden öncekilerin; Nûh, Âd ve Semûd kavminin, İbrâhîm kavminin, Medyen halkının ve *(Lut kavmi gibi)* alt üst olan *(şehir)*lerin haber*(ler)*i gelmedi mi? Peygamberleri onlara mu'cizeler getirmişti.

Böylece Allah onlara zulmediyor değildi; fakat *(onlar bu inkârlarıyla)* kendilerine zulmediyorlardı.

71- Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar ise birbirlerinin dost *(ve yardımcı)*larıdırlar.

İyiliği emreder, kötülükten yasaklarlar, namazı hakkıyla edâ ederler, zekâtı verirler, Allah'a ve Resûlüne itâat ederler.

İşte onlar, Allah'ın kendilerine *(âhirette de)* merhamet edeceği kimselerdir.

Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

72- Allah, mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, altlarından ırmaklar akan, içinde ebedî olarak kalıcı oldukları Cennetler ve Adn Cennetlerinde güzel meskenler va'd etti.(1) Allah'ın rıdvânı *(râzı olması)* ise daha büyüktür!

İşte büyük kurtuluş budur!

كَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُٓوا اَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ اَكْثَرَ
o kimseler gibi ki | sizden öncedir | idiler | daha şiddetli | sizden | kuvvetçe | ve | daha çok

اَمْوَالاً وَ اَوْلاَداًۜ فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلاَقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ
mallar cihetiyle | ve | çocuklar cihetiyle | böylece faydalanmak istediler | kendi nasibleriyle | artık faydalandınız

بِخَلاَقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلاَقِهِمْ
kısmetinizle | o şey gibi ki | faydalandı | o kimseler ki | sizden öncedir | kendi paylarıyla

وَ خُضْتُمْ كَالَّذ۪ي خَاضُواۜ اُو۬لٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي
ve | bâtıla daldınız | o kimseler gibi ki | bâtıla daldılar | işte onlar ki | boşa gitmiştir | amelleri

الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِۚ وَ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ اَلَمْ يَأْتِهِمْ
dünyada | ve | âhirette | ve | işte onlar | onlardır | hüsrâna uğrayanlar | onlara gelmedi mi

نَبَأُ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ
haberi | o kimselerin ki | kendilerinden öncedir | kavminin | Nûh | ve | Âd | ve | Semûd | ve | kavminin

اِبْرٰه۪يمَ وَ اَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ الْمُؤْتَفِكَاتِۜ اَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
İbrâhîm | ve | halkının | Medyen | ve | alt üst olan şehirlerin | onlara gelmişti | peygamberleri

بِالْبَيِّنَاتِۚ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ
mu'cizeler ile | böylece değildi | Allah | onlara zulmedecek | fakat | idiler | kendilerine

يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۢ
zulmediyorlar | ve | mü'min erkekler | ve | mü'min kadınlar | bazıları | dostlarıdır | bazısının

يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ
emrederler | iyiliği | ve | yasaklarlar | kötülüğü | ve | hakkıyla edâ ederler | namazı

وَ يُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَ يُط۪يعُونَ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُۜ اُو۬لٰٓئِكَ
ve | verirler | zekâtı | ve | itâat ederler | Allah'a | ve | Resûlüne | işte onlar ki

سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللّٰهُ
kendilerine merhamet edecektir | Allah | şübhesiz | Allah | dâima üstündür | her işi hikmetli olandır | va'd etti | Allah

الْمُؤْمِن۪ينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
mü'min erkeklere | ve | mü'min kadınlara | cennetler | akar | altlarından | ırmaklar

خَالِد۪ينَ ف۪يهَا وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً ف۪ي جَنَّاتِ عَدْنٍۜ
ebedî kalıcılar olarak | içinde | ve | meskenler | güzel | Cennetlerinde | Adn

وَ رِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُۜ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٧٢﴾
ve | bir rıza | Allah'dan | daha büyüktür | işte bu | odur | kurtuluş | büyük

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِق۪ينَ وَ اغْلُظْ

ey / peygamber / cihâd et / kâfirlerle / ve / münâfıklarla / ve / sert davran

عَلَيْهِمْ وَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ

onlara / ve / onların barınağı / cehennemdir / ve / ne kötü / dönüş yeridir / yemîn ediyorlar

بِاللّٰهِ مَا قَالُوا وَ لَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ كَفَرُوا بَعْدَ

Allah'a / söylemediler (diye) / ve / and olsun gerçekten / söylediler / sözünü / küfür / ve / kâfir oldular / sonra

اِسْلَامِهِمْ وَ هَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَ مَا نَقَمُوٓا اِلَّٓا اَنْ اَغْنٰيهُمُ

islâmlarından / ve / yeltendiler / o şeye ki / muvaffak olamadılar / ve / intikâm almaya kalkmadılar / ancak / diye / kendilerini zengin etti

اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ مِنْ فَضْلِه۪ فَاِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ

Allah / ve / Resûlü / fazlından / artık eğer / tevbe ederlerse / olur / hayırlı / kendileri için

وَ اِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ عَذَابًا اَل۪يمًا فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ

ve / eğer / yüz çevirirlerse / onları cezâlandıracaktır / Allah / bir azâb ile / elemli / dünyada / ve / âhirette

وَ مَا لَهُمْ فِي الْاَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَص۪يرٍ ﴿٧٤﴾ وَ مِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ

ve / onlar için yoktur / yeryüzünde / bir dost / ve / ne bir yardımcı / ve / onlardan / kimisi / söz verdi

اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰينَا مِنْ فَضْلِه۪ لَنَصَّدَّقَنَّ وَ لَنَكُونَنَّ مِنَ

Allaha / and olsun eğer / bize verirse / fazlından / mutlaka sadaka vereceğiz / ve / mutlaka olacağız (diye)

الصَّالِح۪ينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّٓا اٰتٰيهُمْ مِنْ فَضْلِه۪ بَخِلُوا بِه۪ وَ تَوَلَّوْا

sâlihlerden / fakat ne zaman ki / onlara verdi / fazlından / cimrilik ettiler / onda / ve / döndüler

وَ هُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا ف۪ي قُلُوبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ

onlar iken / yüz çeviren kimseler / işte âkıbetlerini yaptı / bir nifak / kalblerinde / o güne kadar ki

يَلْقَوْنَهُ بِمَٓا اَخْلَفُوا اللّٰهَ مَا وَعَدُوهُ وَ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

onunla karşılaşacaklar / o şey sebebiyle ki / caydılar / Allaha / o şeyden ki / onu söz verdiler / ve / o şey sebebiyle ki / idiler / yalan söylüyorlar

﴿٧٧﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوٰيهُمْ وَ اَنَّ

bilmediler mi / şübhesiz / Allah / bilir / sırlarını / ve / fısıldaşmalarını / ve / şübhesiz

اللّٰهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ اَلَّذ۪ينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّع۪ينَ مِنَ

Allah / çok iyi bilendir / gizlilikleri / o kimseler ki / ayıplıyorlar / gönülden verenleri

الْمُؤْمِن۪ينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَ الَّذ۪ينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ

mü'minlerden / sadakalar husûsunda / ve / o kimseler ki / bulamıyorlar / ancak / güçlerinin yettiğini

فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٧٩﴾

bu yüzden alaya alıyorlar / onları / alay etmiştir / Allah / onlarla / ve / onlar için vardır / bir azâb / elemli

73- Ey peygamber! Kâfirlerle ve münâfıklarla cihâd et ve onlara sert davran! Onların varacağı yer ise, Cehennemdir. Ve o ne kötü varılacak yerdir!

74- *(O sözü)* söylemediklerine dâir Allah'a yemîn ediyorlar. Hâlbuki, o küfür sözünü gerçekten söylediler de İslâm*(ı kabûl etme)*lerinden sonra kâfir oldular ve muvaffak olamadıkları şeye *(peygambere sû-i kasd yapmaya da)* yeltendiler. Sırf Allah ve Resûlü, fazlından kendilerini zengin etti diye *(buna rağmen nankörlük ederek)* intikâm almaya kalktılar. Artık tevbe ederlerse, kendileri için hayırlı olur. Eğer yüz çevirirlerse, Allah onları dünya ve âhirette *(pek)* elemli bir azâb ile cezâlandıracaktır! Yeryüzünde onlar için ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır!

75- Onlardan kimisi de: "Yemîn olsun ki, eğer *(Allah)* fazlından bize verirse, mutlakā sadaka *(ve zekâtını)* vereceğiz ve mutlakā sâlihlerden olacağız" diye Allah'a söz verdi.

76- Fakat *(Allah)* fazlından onlara verince, onda cimrilik ettiler ve onlar *(Allah'a itâatten)* yüz çeviren kimseler olarak *(sözlerinden)* döndüler.

77- İşte Allah'a verdikleri sözden dönmeleri ve yalan söyleyegelmeleri sebebiyle, *(Allah da)* âkıbetlerini, kendisiyle karşılaşacakları güne kadar kalblerinde *(devâm edecek)* bir nifak yaptı.

78- Bilmediler mi ki şübhesiz Allah, onların sırlarını ve fısıldaşmalarını bilir; çünki şübhesiz Allah, *(bütün)* gizlilikleri çok iyi bilendir![1]

79- Sadakalar husûsunda, *(onu, imkânları olup)* gönülden *(gelerek çokça)* veren mü'minleri de *(zengin olmadıklarından)* güçlerinin yettiğinden başkasını bulamayanları da ayıplayarak, bu yüzden onları alaya alan *(o münâfık)*lar yok mu, *(asıl)* Allah onlarla alay etmiştir ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır!

80- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlar için ister mağfiret dile, ister onlar için mağfiret dileme *(hiç fark etmez)*! Eğer onlar için yetmiş def'a da istiğfâr etsen, Allah onları aslâ bağışlamayacaktır! Bu, şübhesiz ki onların, Allah'ı ve Resûlünü inkâr etmeleri sebebiyledir. Allah ise, *(inkârlarındaki ısrarları yüzünden)* fâsıklar topluluğunu hidâyete erdirmez.

81- *(Tebük Seferinden)* geride bırakılan *(münâfık)*lar, Allah Resûlüne muhâlefet ederek *(sefere çıkmayıp)* oturmalarıyla sevindi*(ler)*; mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihâd etmekten hoşlanmadılar ve: "Bu sıcakta sefere çıkmayın!" dediler. De ki: "Cehennem ateşi sıcaklık cihetiyle daha çetindir!" Eğer anlasalardı!

82- Artık kazanmakta oldukları *(günahları)*na bir cezâ olarak az gülsünler, çok ağlasınlar!

83- Öyleyse Allah seni *(Tebük Seferinden sonra)* onlardan bir tâifeye döndürür de *(bundan sonraki savaşlara)* çıkmak için senden izin isterlerse, o takdirde de ki: "Artık ebedî olarak, benimle berâber *(cihâd için)* aslâ çıkmayacaksınız ve benimle birlikte hiçbir düşmanla aslâ savaşmayacaksınız! Çünki siz ilk def'a *(çağrıldığınızda)* oturmaya râzı oldunuz; öyleyse geride kalanlarla berâber oturun!"

84- Onlardan ölen birinin üzerine, ebedî olarak aslâ namaz kılma ve onun kabri başında durma! Çünki onlar, Allah ve Resûlünü inkâr ettiler ve onlar, fâsık kimseler olarak öldüler.

85- Onların malları ve evlâdları seni imrendirmesin! Allah bunlarla ancak *(bu ısrarlı inkârları sebebiyle)* onlara hem dünyada azâb etmeyi hem de *(affa lâyık olmadıklarından)* onların kâfir kimseler olarak canlarının çıkmasını istiyor.

86- "Allah'a îmân edin ve Resûlü ile berâber cihâd edin!" diye bir sûre indirildiğinde, içlerinden servet sâhibi olanlar, senden izin istedi ve: "Bizi bırak, *(evlerinde)* oturan *(kadın)*larla berâber olalım!" dediler.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْع۪ينَ مَرَّةً فَلَنْ
artık aslâ | def'a | yetmiş | onlar için | mağfiret dilersen | eğer | onlar için | mağfiret dileme | ve-ya | onlar için | mağfiret dile

يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَاللّٰهُ
Allah | ve | Resûlünü | ve | Allah'ı | inkâr ettiler | çünki şübhesiz onlar | işte budur | onları | Allah | bağışlamayacaktır

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ
muhâlefet ederek | oturmalarıyla | geride bırakılanlar | sevindi | fâsıklar | topluluğunu | hidâyete erdirmez

رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُوا اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ف۪ي
canlarıyla | ve | mallarıyla | cihâd etmelerinden | hoşlanmadılar | ve | Allahın | Resûlüne

سَب۪يلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ
daha çetindir | cehennemin | ateşi | de ki | sıcakta | sefere çıkmayın | dediler | ve | Allah | yolunda

حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَل۪يلًا وَلْيَبْكُوا
ağlasınlar | ve | az | artık gülsünler | anlıyorlar | olsalardı | eğer | sıcaklıkca

كَث۪يرًا جَزَٓاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَاِنْ رَجَعَكَ اللّٰهُ
Allah | seni döndürürse | öyleyse eğer | kazanıyorlar | idiler | o şeylere ki | bir cezâ olarak | çok

اِلٰى طَٓائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ
benimle beraber | aslâ çıkmayacaksınız | o takdirde de ki | çıkmak için | ve senden izin isterlerse | onlardan | bir tâifeye

اَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا اِنَّكُمْ رَض۪يتُمْ بِالْقُعُودِ اَوَّلَ
ilk | oturmaya | râzı oldunuz | şübhesiz siz | bir düşmanla | benimle birlikte | aslâ savaşmayacaksınız | ve | ebediyen

مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِف۪ينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ
öldü | onlardan | birinin | üzerine | namaz kılma | ve | geride kalanlarla | beraber | öyleyse oturun | def'a

اَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِه۪ اِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَمَاتُوا
öldüler | ve | Resûlünü | ve | Allah'ı | inkâr ettiler | şübhesiz onlar | onun kabri | yanında | durma | ve | ebediyen

وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾ وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ
Allah | istiyor | ancak | evlâdları | ve | onların malları | seni imrendirmesin | ve | fâsık kimseler | onlar iken

اَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ
kâfir kimseler | onlar iken | canlarının | çıkmasını | ve | dünyada | bunlarla | onlara azâb etmesini

﴿٨٥﴾ وَاِذَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ اَنْ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِه۪
Resûlü ile | beraber | cihâd edin | ve | Allah'a | îmân edin | diye | bir sûre | indirildi | o zaman ki | ve

اسْتَأْذَنَكَ اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِد۪ينَ ﴿٨٦﴾
oturanlarla | beraber | olalım | bizi bırak | dediler | ve | onlardan | servet | sâhibleri | senden izin istedi

رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ

artık onlar | kalbleri | mühürlendi | ve | geride kalanlarla | beraber | olmalarına | râzı oldular

لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لٰكِنِ الرَّسُولُ وَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا

cihâd ettiler | beraberinde | îmân ettiler | o kimseler ki | ve | peygamber | fakat | anlamazlar

بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ وَ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ

onlardır | işte onlar | ve | hayırlar | onlar içindir | işte onlar | ve | canlarıyla | ve | mallarıyla

الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ

ırmaklar | altlarından | akar | cennetler | onlar için | Allah | hazırladı | kurtuluşa erenler

خَالِدِينَ فِيهَا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَ جَٓاءَ الْمُعَذِّرُونَ

özür bahâne edenler | geldi | ve | büyük | kurtuluş | işte budur | orada | ebedî kalıcıdırlar

مِنَ الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَ قَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللّٰهَ

Allah'a | yalan söylediler | o kimseler ki | oturdu | ve | kendilerine | izin verilmesi için | bedevîlerden

وَ رَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ

bir azab | onlardan | inkâr ettiler | o kimselere ki | yakında isâbet edecektir | Resûlüne | ve

اَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَٓاءِ وَ لَا عَلَى الْمَرْضٰى وَ لَا

ve | ne hastalara | ve | zayıflara | yoktur | elemli

عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ اِذَا نَصَحُوا لِلّٰهِ

Allah'a | sâdık kaldılar | o takdirde ki | bir günah | infâk edecekler | o şeyi ki | bulamıyorlar | ne o kimselere ki

وَ رَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَ اللّٰهُ

Allah | ve | bir yol | iyilik edenlerin | aleyhine | yoktur | Resûlüne | ve

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾ وَ لَا عَلَى الَّذِينَ اِذَا مَٓا اَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ

kendilerini bindirmen için | sana geldiler | o şey vaktinde ki | o kimselerin ki | aleyhine yoktur | ve | çok merhametlidir | çok bağışlayandır

قُلْتَ لَٓا اَجِدُ مَٓا اَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَ اَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ

dolup taşıyor | gözleri iken | geri döndüler | üzerine | sizi bindireceğim | o şeyi ki | bulamıyorum | dedin

مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا اَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ اِنَّمَا السَّبِيلُ

yol | ancak | infâk edecekler | o şeyi | bulamamalarından dolayı | üzülerek | yaştan

عَلَى الَّذِينَ يَسْتَاْذِنُونَكَ وَهُمْ اَغْنِيَٓاءُ رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا

olmalarına | râzı oldular | zenginler | kendileri iken | senden izin istiyorlar | o kimselerin ki | aleyhinedir

مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

bilmezler | artık onlar | kalblerini | Allah | mühürledi | ve | geride kalanlarla | beraber

87- Geride kalan *(kadın)*larla berâber olmaya râzı oldular ve *(isyanlarındaki ısrarları yüzünden)* kalbleri mühürlendi; artık onlar *(hakkı)* anlamazlar!

88- Fakat peygamber ve berâberindeki îmân edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihâd ettiler!

İşte, *(bütün)* hayırlar ancak onlar içindir ve işte onlar gerçekten kurtuluşa erenlerdir.

89- Allah onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler hazırladı; orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

İşte büyük kurtuluş budur!

90- Ve bedevîlerden özür bahâne edenler, kendilerine izin verilsin diye geldiler; Allah'a ve Resûlüne yalan söyleyenler ise oturdu.

Onlardan inkâr edenlere yakında *(pek)* elemli bir azab isâbet edecektir!

91- Allah'a ve Resûlüne sâdık kaldıkları takdirde, zayıflara da hastalara da sarf edecek bir şey bulamayanlara da *(cihaddan geri kalmalarından dolayı)* bir günah yoktur.

(Böyle sâdık kalarak) iyilik edenlerin aleyhine *(onları suçlamak için)* bir yol yoktur.

Çünki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

92- Kendilerini *(savaşa katılmak üzere bir binek te'mîn ederek)* bindirmen için sana geldikleri zaman: "Sizi üzerine bindireceğim bir şey *(bir binek)* bulamıyorum!" deyince, *(kendilerinden)* sarf edecek bir şey bulamadıkları için üzüntüden gözleri yaş döke döke geri dönen kimselerin aleyhine de *(suçlamak için yol yoktur)*!

93- *(Aleyhlerine)* yol, ancak kendileri zengin kimseler oldukları hâlde *(sırf cihâda gitmemek için)* senden izin isteyenleredir.

(Onlar) geride kalan *(kadın)*larla berâber olmaya râzı oldular; Allah da *(isyanlarındaki inadları sebebiyle)* onların kalblerini mühürledi; artık onlar *(hakkı)* bilmezler.

94- *(O münâfıklar, Tebük'ten)* kendilerine döndüğünüz zaman size özür beyân edecekler. De ki: "*(Hiç)* ma'zerette bulunmayın, size aslâ inanmayacağız! Allah, sizin haberlerinizden bir kısmını gerçekten bize bildirmiştir. *(Bundan sonraki)* amelinizi Allah da görecek, Resûlü de! Sonra, gizli olanı ve görüneni hakkıyla bilen *(Allah')*a döndürüleceksiniz; artık *(O da)* size, yapmakta olduğunuzu haber verecektir!"

95- Onlara döndüğünüz zaman, kendilerin*(i kınamak)*dan vazgeçesiniz diye, size Allah adına yemîn edecekler. Artık onlardan yüz çevirin! Çünki onlar pisliktir! Kazanmakta oldukları *(günahları)*na cezâ olarak varacakları yer ise Cehennemdir!

96- Kendilerinden râzı olasınız diye size yemîn edecekler. Fakat *(siz)* onlardan râzı olsanız bile, artık Allah, o fâsıklar topluluğundan aslâ râzı olmaz!

97- *(Arabların göçebe kısmı olan)* bedevîler, küfür ve nifak cihetiyle *(şehirdekilerden)* daha şiddetli ve Allah'ın, Resûlüne indirdiği şeylerin *(o hükümlerin)* hudûdunu bilmemeye daha lâyıktırlar. Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

98- Hem bedevîlerden öylesi vardır ki, *(Allah yolunda)* harcadığını zarar sayar ve *(bundan kurtulmak için)* sizin başınıza belâlar gelmesini bekler. *(O)* kötü belâ kendi başlarına gelsin! Hâlbuki Allah, Semî' *(onların sözlerini hakkıyla işiten)*dir, Alîm *(niyetlerini hakkıyla bilen)*dir.

99- Bedevîlerden öylesi de vardır ki, Allah'a ve âhiret gününe îmân eder, *(Allah yolunda)* harcadığını Allah katında yakınlıklara ve peygamberin duâlarına vesîle sayar. Bilesiniz ki gerçekten o *(harcadıkları şeyler)*, kendileri için *(Allah katında)* bir yakınlıktır. Allah, onları yakında rahmetine *(Cennetine)* koyacaktır. Şübhesiz ki Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

يَعْتَذِرُونَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا

ma'zerette bulunmayın | de ki | kendilerine | döndünüz | o zaman ki | size | özür beyân edecekler

لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى

görecek | ve | sizin haberlerinizi | Allah | bize haber verdi | gerçekten | size | aslâ inanmayacağız

اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

görüneni | ve | gizli olanı | bilene | döndürüleceksiniz | sonra | Resûlü | ve | amelinizi | Allah

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ

Allah adına | yemîn edecekler | yapıyorsunuz | idiniz | o şeyleri ki | artık size haber verecektir

لَكُمْ اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَاَعْرِضُوا عَنْهُمْ

onlardan | artık yüz çevirin | kendilerinden | vazgeçmeniz için | onlara | döndünüz | o zaman ki | size

اِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

kazanıyorlar | idiler | o şeylere ki | cezâ olarak | cehennemdir | barınakları | ve | pisliktir | şübhesiz onlar

﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنَّ

artık şübhesiz | onlardan | râzı olursanız | fakat eğer | kendilerinden | râzı olmanız için | size | yemîn edecekler

اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ اَلْاَعْرَابُ اَشَدُّ

daha şiddetlidir | bedevîler | fâsıklar | topluluğundan | râzı olmaz | Allah

كُفْرًا وَنِفَاقًا وَاَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ

Allah | indirdi | o şeylerin ki | hudûdunu | bilmemelerine | daha lâyıktır | ve | nifakca | ve | küfürce

عَلٰى رَسُولِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْاَعْرَابِ

bedevîlerden vardır | ve | her işi hikmetli olandır | herşeyi bilendir | Allah | ve | Resûlüne

مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ

kendilerine olsun | belâlar | size | bekler | ve | zarar | infâk eder | o şeyi ki | edinir | o kimse ki

دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْاَعْرَابِ

bedevîlerden vardır | ve | herşeyi bilendir | hakkıyla işitendir | Allah | ve | kötü | belâ

مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ

infâk eder | o şeyi ki | edinir | ve | âhiret | gününe | ve | Allah'a | îmân eder | o kimse ki

قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ اَلَا اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ

kendileri için | bir yakınlıktır | şübhesiz o | dikkat edin | peygamberin | duâlarına | ve | Allahın | katında | yakınlıklar

سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

çok merhamet edendir | çok bağışlayandır | Allah | şübhesiz | rahmetine | Allah | yakında onları koyacaktır

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِينَ

ve / öne geçenler / birinci olanlar / muhâcirlerden / ve / ensârdan / ve / o kimseler ki

اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ

onlara tâbi' oldular / güzelce / râzı olmuştur / Allah / onlardan / ve / râzı olmuşlardır / ondan / ve / hazırlamıştır / onlar için

جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ

cennetler / akar / altlarından / ırmaklar / devamlı kalıcıdırlar / orada / ebedî olarak / işte budur / kurtuluş

الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ اَهْلِ

büyük / ve / o kimselerden vardır ki / çevrenizdedir / bedevîlerden / münâfık olanlar / ve / halkından vardır

الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ

Medîne / mahâret kazanmışlardır / üzerine / nifak / onları bilmezsin / biz / onları biliriz

سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَاٰخَرُونَ

onlara yakında azâb edeceğiz / iki def'a / sonra / döndürüleceklerdir / bir azâba / büyük / ve / diğerleri

اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ

i'tiraf ettiler / günahlarını / karıştırdılar / bir ameli / sâlih / ve / bir başkasıyla / kötü olan / umulur / Allah'dan

اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ

tevbelerini kabul etmesi / şübhesiz / Allah / çok bağışlayandır / çok merhamet edendir / al / onların mallarından

صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ

bir sadaka ki / kendilerini temizlersin / ve / onları arındırırsın / onunla / ve / duâ et / onlar için / şübhesiz

صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ

senin duân / bir yatıştırmadır / onlar için / ve / Allah / hakkıyla işitendir / herşeyi bilendir / bilmediler mi / şübhesiz / Allah

هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَاْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ

odur ki / kabul eder / tevbeyi / kullarından / ve / alır / sadakaları / ve / şübhesiz / Allah

هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ

odur / tevbeleri kabul eden / çok merhametli olan / ve / de ki / yapın / artık görecek / Allah / yaptığınızı / ve / Resûlü

وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ

ve / mü'minler / ve / yakında döndürüleceksiniz / hakkıyla bilene / gizli olanı / ve / görüneni / artık size haber verecektir

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ

o şeyleri ki / idiniz / yapıyorsunuz / ve / diğerleri / bırakılmış kimselerdir / emrine / Allah'ın

اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ya / onlara azâb eder / ve / ya / tevbelerini kabul eder / ve / Allah / herşeyi bilendir / her işi hikmetlidir

---

100- Sâbikûn'un, *(İslâm'a olan hizmetleriyle öne geçenlerin)* birincileri olan Muhâcirler ve Ensâr ile onlara güzelce tâbi' olanlar var ya, Allah onlardan râzı olmuştur ve *(onlar da)* O' ndan râzı olmuşlardır ve *(Allah)* onlar için, altlarından ırmaklar akan Cennetler hazırlamıştır; orada ebedî olarak devamlı kalıcıdırlar. İşte büyük kurtuluş budur![1]

101- Çevrenizdeki bedevîlerden münâfık olanlar da vardır. Medîne halkından da *(bazıları)* vardır ki, nifakta mahâret kazanmışlardır, *(sen ise)* onları bilmezsin! Onları biz biliriz. Onlara yakında iki def'a *(dünyada ve kabirde)* azâb edeceğiz; sonra da *(âhirette)* büyük bir azâba döndürüleceklerdir.

102- Diğerleri de günahlarını i'tirâf ettiler; sâlih bir ameli, kötü olan bir başkasıyla karıştırdılar. Umulur ki Allah, onların tevbesini kabûl eder. Şübhesiz Allah, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

103- Onların mallarından bir sadaka al ki, onunla kendilerini *(günahlardan)* temizleyesin ve onları arındırasın. Hem onlar için duâ et! Çünki senin duân onlar için *(kalblerini)* bir yatıştırmadır. Allah ise, Semî' *(herşeyi işiten)*dir, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir.

104- Bilmediler mi ki, kullarından tevbe'yi kabûl eden ve sadakaları alan şübhesiz ancak Allah'dır; Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(kullarına çok merhamet eden)* de ancak Allah'dır.

105- Ve de ki: "*(Dilediğinizi)* yapın! Artık yaptığınızı Allah görecek, Resûlü ve mü'minler de! Sonra yakında, gizli olanı ve görüneni hakkıyla bilen *(Allah')*a döndürüleceksiniz; artık *(O da)* size, yapmakta olduklarınızı haber verecektir."

106- *(Savaşa gitmeyenlerin)* diğer bir kısmı da Allah'ın emrine bırakılmış kimselerdir; onlara ya azâb eder, ya da *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* tevbelerini kabûl eder. Çünki Allah, Alîm *(onların kalbinde olanı hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(hükmettiği her işte hikmetli olan)*dır.

107- Bir de *(mü'minlere)* zarar vermek, inkâr*(larını takviye)* etmek, mü'minlerin arasını ayırmak ve daha önce Allah ve Resûlü ile harb eden kimseye gözetleme *(yeri)* yapmak için bir mescid edinenler vardır.

(Onlar:) "İyilikten başka bir şey istemedik" diye yemîn de edecekler.

Hâlbuki Allah şâhidlik eder ki, şübhesiz onlar elbette yalancıdırlar!

108- Orada hiçbir vakit *(namaza)* durma!

İlk günden beri takvâ üzere kurulan *(Kuba)* mescid*(i)*, elbette içinde *(namaza)* durmana daha lâyıktır.

Orada *(günahlarından)* temizlenmeyi seven erler vardır.

Allah da iyice temizlenenleri sever.

109- O hâlde binâsını, Allah'dan sakınma *(takvâ üzere olma)* korkusu ve bir rıdvân *(O'nun rızâsı)* üzerine kuran *(mü'min bir)* kimse mi hayırlıdır; yoksa binâsını yıkılmak üzere olan bir uçurumun kenarına kurup da onunla berâber Cehennem ateşine yuvarlanan *(münâfık bir)* kimse mi? Hâlbuki Allah, zâlimler topluluğunu *(küfürleri sebebiyle)* hidâyete erdirmez!

110- Onların yaptıkları binâ, kalbleri parçalanıncaya *(ölünceye)* kadar, kalblerinde bir şübhe *(ve nifak sebebi)* olarak devâm edecektir.

Allah ise, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

111- Şübhesiz ki Allah, mü'minlerden nefislerini ve mallarını, karşılığında Cennet hakîkaten onların olmak üz ere satın almıştır![1]

(Onlar) Allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler; *(Allah tarafından onlara)* Tevrât'ta, İncîl'de ve Kur'ân'da *(söz verilen bu Cennet, Allah'ın)* kendi üzerine hak bir va'ddir.

Ve Allah'dan daha çok sözünü yerine getiren kim olabilir? Öyle ise yaptığınız bu alış-verişinizden dolayı sevinin!

İşte büyük kurtuluş ise ancak budur!

وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَ كُفْرًا وَ تَفْرِيقًا

ayırmak | ve | inkâr etmek | ve | zarar vermek için | bir mescid | edindiler | o kimseler (vardır) ki | ve

بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ اِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ مِنْ

Resûlü ile | ve | Allah ile | harb etti | o kimseye ki | gözetleme yeri | ve | mü'minlerin | arasını

قَبْلُ وَ لَيَحْلِفُنَّ اِنْ اَرَدْنَا اِلَّا الْحُسْنٰى وَ اللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ

şübhesiz onlar | şâhidlik eder ki | Allah | ve | iyilik | ancak | istemedik | elbet yemîn edecekler | ve | bundan önce

لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ اَبَدًا لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى

takvâ | üzere | kuruldu | elbette bir mescid ki | hiçbir vakit | orada | durma | elbette yalancıdırlar

مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ اَنْ

severler | erler ki | orada vardır | içinde | durmana | daha lâyıktır | günün | ilkinden

يَتَطَهَّرُوا وَ اللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ اَفَمَنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلٰى

üzerine | binâsını | kurdu | o hâlde o kimse mi ki | iyice temizlenenleri | sever | Allah | ve | temizlenmelerini

تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمْ مَنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلٰى

binâsını | kurdu | o kimse mi ki | yoksa | hayırlıdır | bir rıza | ve | Allah'dan | sakınma

شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

topluluğunu | hidâyete erdirmez | Allah | ve | cehennem | ateşine | onunla | ve yuvarlandı | yıkılacak olan | bir uçurum | kenarına

الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي

bir şübhe olarak | binâ ettiler | o ki | onların binâları | yok olmaz | zâlimler

قُلُوبِهِمْ اِلَّا اَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَ اللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Allah | ve | kalbleri | parçalanmasıyla | ancak | kalblerinde

﴿١١٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنْفُسَهُمْ وَ اَمْوَالَهُمْ

mallarını | ve | nefislerini | mü'minlerden | satın almıştır | Allah | şübhesiz

بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُونَ

ki öldürürler | Allah | yolunda | savaşırlar | cennet | şübhesiz onların olmak karşılığında

وَ يُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرٰيةِ وَ الْاِنْجِيلِ

İncîl'de | ve | Tevrât'ta | hak olarak | kendi üzerine | bir va'ddir | öldürülürler | ve

وَ الْقُرْاٰنِ وَ مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوا

öyle ise sevinin | Allah'dan | sözünde | daha vefâlı | kimdir | ve | Kur'ân'da | ve

بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

büyük | kurtuluş | odur | işte bu | ve | onunla | alış-veriş yaptınız | o ki | alış-verişinizden dolayı

اَلتَّٓائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّٓائِحُونَ الرَّٓاكِعُونَ
tevbe edenler / ibâdet edenler / hamd edenler / oruç tutanlar / rükû' edenler

السَّاجِدُونَ الْاٰمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّاهُونَ
secde edenler / emredenler / iyiliği / ve / men' edenler

عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّٰهِ وَ بَشِّرِ
kötülükten / ve / muhâfaza edenlerdir / hudûdunu / Allah'ın / ve / müjdele

الْمُؤْمِنِينَ ١١٢ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَ الَّذِينَ اٰمَنُوٓا اَنْ يَسْتَغْفِرُوا
mü'minleri / (doğru) olmadı / peygamber için / ve / o kimseler için ki / îmân ettiler / mağfiret dilemeleri

لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا اُو۬لٖي قُرْبٰى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ
müşrikler için / velev ki / olsalar / sâhibi / akrabâlık / ardından / o şeyin ki / belli oldu / kendilerine

اَنَّهُمْ اَصْحَابُ الْجَحٖيمِ ١١٣ وَ مَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرٰهٖيمَ لِاَبٖيهِ اِلَّا
şübhesiz onlar / ehlidirler / cehennem / ve / değildi / mağfiret dilemesi / İbrâhîm'in / babası için / ancak

عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَٓا اِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُٓ اَنَّهُ عَدُوٌّ
bir va'dden dolayı ki / onu söz verdi / ona / fakat ne zaman ki / kendisine belli oldu / gerçekten o / bir düşmandır

لِلّٰهِ تَبَرَّاَ مِنْهُ اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ لَاَوَّاهٌ حَلٖيمٌ ١١٤ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ
Allah'a / uzaklaştı / ondan / şübhesiz / İbrâhîm / elbette çok içlidir / yumuşak huyludur / ve / değildir / Allah

لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ اِذْ هَدٰيهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ اِنَّ
dalâlete düşürecek / bir kavmi / o vakitten sonra ki / kendilerini hidâyete erdirdi / tâ ki / açıklayıncaya dek / onlara / o şeyleri ki / sakınıyorlar / şübhesiz

اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ١١٥ اِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ
Allah / herşeyi / hakkıyla bilendir / şübhesiz / Allah / onundur / mülkü

السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ يُحْيٖي وَ يُمٖيتُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
göklerin / ve / yerin / hayat verir / ve / öldürür / ve / sizin için yoktur / başka / Allah'dan

مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا نَصٖيرٍ ١١٦ لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ
bir dost / ve / ne bir yardımcı / and olsun gerçekten / Allah tevbeye muvaffak eyledi / peygamberi

وَ الْمُهَاجِرٖينَ وَ الْاَنْصَارِ الَّذٖينَ اتَّبَعُوهُ فٖي سَاعَةِ
ve / muhâcirleri / ve / ensârı / onlar ki / ona tâbi' oldular / zamanında

الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزٖيغُ قُلُوبُ فَرٖيقٍ
güçlük / ardından / o şeyin ki / nerede ise / eğrilecekti / kalbleri / bir kısmının

مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ اِنَّهُ بِهِمْ رَؤُفٌ رَحٖيمٌ ١١٧
onlardan / sonra / tevbelerini kabul buyurdu / şübhesiz o / onlara karşı / çok şefkatlidir / çok merhametlidir

112- *(Bu va'de mazhar olanlar:)* Tevbe edenler, ibâdet edenler, hamd edenler, oruç tutanlar, rükû' edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten men' edenler ve Allah'ın hudûdunu *(ona riâyet ederek)* muhâfaza edenlerdir.

(Ey Habîbim!) O mü'minleri *(Cennetle)* müjdele!

113- Hakîkaten onların, Cehennem ehli oldukları kendilerine belli olduktan sonra, akrabâ bile olsalar, ne peygamberin ne de îmân edenlerin, müşrikler için mağfiret dilemeleri *(doğru)* olmaz!

114- İbrâhîm'in, babası için mağfiret dilemesi ise, sâdece ona söz verdiği bir va'dden dolayı idi.

Fakat gerçekten onun bir Allah düşmanı olduğu kendisine belli olunca, ondan uzaklaştı.

Şübhesiz ki İbrâhîm, elbette çok içli *(çok âh eden, inleyen)* ve yumuşak huylu *(bir peygamber)* idi.

115- Allah ise bir kavmi, kendilerini hidâyete erdirdikten sonra, sakınacakları şeyleri onlara açıklamadıkça dalâlete düşürecek değildir.

Muhakkak ki Allah, herşeyi hakkıyla bilendir.

116- Şübhesiz ki göklerin ve yerin mülkü *(hükümranlığı)* ancak Allah'ındır!

(O) hayat verir ve *(O)* öldürür! Sizin için Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır!

117- And olsun ki Allah, *(Tebük Seferine katılmayanlara izin vermesinden dolayı)* peygamberi*(ni affettiği gibi)*, o güçlük zamânında ona tâbi' olan Muhâcirlerle Ensârı da, içlerinden bir kısmının kalbleri nerede ise eğrilmek üzere olmasının ardından tevbeye muvaffak eyledi. Sonra da onların tevbelerini kabûl buyurdu.

Çünki O, onlara karşı Raûf *(çok şefkatli olan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

118- *(Allah, seferden)* geri bırakılan o üç kişinin de *(tevbesini kabûl etti)*! Öyle ki, yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş, vicdanları kendilerini sıktıkça sıkmış ve Allah'*(dan gelecek olan)*a karşı yine O'ndan başka sığınacak hiçbir yer olmadığını anlamışlardı.

Sonra *(Allah)* onları tevbeye muvaffak kıldı ki tevbe etsinler!

Çünki, Tevvâb *(tevbeleri çok kabûl eden)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak Allah'dır.

119- Ey îmân edenler! Allah'dan sakının ve doğru kimselerle berâber olun!

120- Medîne halkının ve çevresindeki bedevîlerin, Allah'ın Resûlünden geri kalmaları ve onun canından *(önce)* kendi canlarını düşünmeleri *(doğru)* olmaz!

Bu, şundandır: Gerçekten onlar, kendilerine Allah yolunda *(çekecekleri)* bir susuzluk, bir yorgunluk, bir açlık isâbet etmez ve kâfirleri kızdırarak ayak basacakları bir yer ve düşmana karşı kazanacakları bir zafer yoktur ki, mukâbilinde kendilerine bu sebeble sâlih bir amel yazılmış olmasın!

Çünki Allah, iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmez.

121- Hem *(Allah yolunda)* ne küçük, ne de büyük olarak sarf edecekleri bir nafaka, ne de geçecekleri bir vâdi olmaz ki, lehlerine *(bir sevab olarak)* yazılmış olmasın!

Tâ ki Allah kendilerini, yapmakta olduklarının daha güzeliyle mükâfâtlandırsın!

122- Bununla berâber, mü'minler hep berâber *(cihâd için)* seferber olacak değillerdir.

Fakat onların her kabîlesinden bir tâifenin *(sefere)* çıkmaları, *(diğerlerinin)* dîni iyice öğrenmeleri ve *(seferden)* kendilerine döndükleri zaman, kavimlerini *(Allah'ın tehdîd ettiği hususlarda, azâbı ile)* korkutmaları gerekmez miydi? Tâ ki onlar *(da günahlardan)* sakınsınlar.

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذ۪ينَ خُلِّفُواۜ حَتّٰٓى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ
onlara · dar geldi · o vakit ki · nihâyet · geri bırakıldılar · onlar ki · o üç kişiye · ve

الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّٓوا اَنْ
şübhesiz · anladılar · ve · vicdanları · kendilerini · sıkıştırdı · ve · genişlemiş · o şey-le ki · yeryüzü

لَا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّٓا اِلَيْهِۜ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُواۜ اِنَّ اللّٰهَ
Allah · şübhesiz · tevbe etmeleri için · onları tevbeye muvaffak kıldı · sonra · ona · ancak · Allah'dan · sığınacak bir yer · yoktur

هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿١١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ
Allah'dan · sakının · îmân ettiler · o kimseler ki · ey · çok merhametli olan · tevbeleri kabul eden · odur

وَكُونُوا مَعَ الصَّادِق۪ينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَد۪ينَةِ وَمَنْ
o kimseler için ki · ve · Medîne · halkı için · (doğru) olmadı · doğru kimselerle · beraber · olun · ve

حَوْلَهُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ
Allah'ın · Resûlünden · geri kalmaları · bedevîlerden · çevrelerindedir

وَلَا يَرْغَبُوا بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِه۪ۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ
çünki şübhesiz onlar · işte budur · onun canından (önce) · kendi canlarına · ne rağbet etmeleri · ve

لَا يُص۪يبُهُمْ ظَمَاٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
Allah · yolunda · ne bir açlık · ve · ne bir yorgunluk · ve · bir susuzluk · kendilerine isâbet etmez

وَلَا يَطَؤُ۫نَ مَوْطِئًا يَغ۪يظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ
nâil olmazlar · ve · kâfirleri · kızdırır · basılacak bir yere ki · ayak basmazlar · ve

عَدُوٍّ نَيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِه۪ عَمَلٌ صَالِحٌۜ اِنَّ اللّٰهَ
Allah · şübhesiz · sâlih · bir amel · mukâbilinde · kendilerine · yazılmıştır · ancak · bir zafere · düşmana karşı

لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَۙ ﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغ۪يرَةً
küçük · bir nafaka · infâk etmezler · ve · iyilik edenlerin · mükâfâtını · zâyi' etmez

وَلَا كَب۪يرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ
Allah · onları mükâfâtlandırması için · lehlerine · yazılmıştır · ancak · bir vâdiyi · kat' etmezler · ve · ne büyük · ve

اَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَٓافَّةًۜ
hep beraber · seferber olacak · mü'minler · değil idi · ve · yapıyorlar · idiler · o şeylerin ki · daha güzeliyle

فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَٓائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدّ۪ينِ
dîni · iyice öğrenmeleri için · bir tâife · onlardan · kabîlenin · herbirinden · fakat seferber olmalı değil miydi

وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُٓوا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾
sakınırlar · tâ ki onlar · kendilerine · döndüler · o zaman ki · kavimlerini · korkutmaları için · ve

حزب ٢

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا قَاتِلُوا الَّذ۪ينَ يَلُونَكُمْ مِنَ
ey | o kimseler ki | îmân ettiler | savaşın | o kimselerle ki | yakınınızdadır

الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا ف۪يكُمْ غِلْظَةًۜ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ
kâfirlerden | ve | bulsunlar | sizde | bir şiddet | ve | bilin | şübhesiz | Allah

مَعَ الْمُتَّق۪ينَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ اَيُّكُمْ
takvâ sâhibleriyle beraberdir | ve | o şey vakti ki | indirildi | bir sûre | bunun üzerine onlardan | o kimse ki | der | hanginiz ki

زَادَتْهُ هٰذِه۪ٓ ا۪يمَانًاۚ فَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا فَزَادَتْهُمْ ا۪يمَانًا وَهُمْ
onu artırdı | bu | îmân cihetiyle | ama | işte | o kimseler ki | îmân ettiler | artık onları artırdı | îman cihetiyle | ve | onlar

يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ
sevinirler | ve | ama | o kimseler ki | kalblerinde vardır | bir hastalık | artık onları artırdı

رِجْسًا اِلٰى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ اَوَلَا يَرَوْنَ
küfür cihetiyle | küfürlerine | ve | öldüler | onlar iken | kâfir kimseler | ve görmüyorlar mı

اَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ ف۪ي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ
şübhesiz onlar | imtihân ediliyorlar | herbirinde | yılın | bir def'a | veya | iki def'a | sonra | tevbe etmiyorlar

وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَاِذَا مَٓا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ
ve | onlar değildir | ibret alıyorlar | ve | o şey vakti ki | indirildi | bir sûre | baktı | bazıları

اِلٰى بَعْضٍۜ هَلْ يَرٰيكُمْ مِنْ اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُواۜ صَرَفَ اللّٰهُ
bazısına | sizi görüyor mu | bir kimse | sonra | savuştular | çevirmiştir | Allah

قُلُوبَهُمْ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ
kalblerini | çünki şübhesiz onlar | bir kavimdir ki | anlamıyorlar | and olsun gerçekten | size geldi | bir peygamber

مِنْ اَنْفُسِكُمْ عَز۪يزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَر۪يصٌ عَلَيْكُمْ
kendinizden | ağırdır | ona | o şey ki | sıkıntıya düştünüz | düşkündür | size karşı

بِالْمُؤْمِن۪ينَ رَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿١٢٨﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُۘ
mü'minlere | çok şefkatlidir | çok merhametlidir | buna rağmen eğer | yüz çevirirlerse | artık de ki | bana kâfîdir | Allah

لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظ۪يمِ ﴿١٢٩﴾
ilâh yoktur | ancak | o | ona | tevekkül ettim | ve | o | Rabbidir | Arşın | büyük

سُورَةُ يُونُسَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعُ اٰيَاتٍ

123- Ey îmân edenler! Kâfirlerden *(öncelikle)* sizin yakınınızda olanlarıyla savaşın; *(öyle ki)* sizde bir şiddet bulsunlar!

Ve bilin ki şübhesiz Allah, takvâ sâhibleriyle berâberdir.

124- Hem bir sûre indirildiği zaman, bunun üzerine onlardan *(o münâfıklardan)* bazısı: "Bu, hanginizin îmânını artırdı?" der.

Fakat îmân edenlere gelince, işte *(her inen sûre)* onların îmanlarını artırır ve onlar *(bunu müjde kabûl ederek)* sevinirler.

125- Kalblerinde bir hastalık *(nifak)* olanlara gelince ise, artık *(her âyetimiz)* onların küfürlerine küfür kattı ve onlar kâfir kimseler olarak öldüler.

126- Doğrusu onlar, her yıl bir veya iki def'a *(çeşitli belâlarla)* imtihân edildiklerini görmüyorlar mı? Yine de ne tevbe ediyorlar ve ne de kendileri ibret alıyorlar!

127- Hâlbuki *(haklarında)* bir sûre indirildiği zaman, birbirlerine *(göz kırparak)* bakıp: "Sizi birisi görüyor mu?" *(derler)*, sonra da savuşurlar.

Gerçekten onlar *(hakkı bir türlü)* anlamayan bir kavim oldukları için Allah onların kalblerini *(küfürleri sebebiyle îmandan)* çevirmiştir.

128- Şânım hakkı için, size kendinizden öyle *(izzetli)* bir peygamber geldi ki, sıkıntıya düşmeniz ona ağır gelir; size düşkündür, mü'minlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir.[1]

129- *(Ey şefkatli Resûl!)* Eğer *(seni dinlemeyip senden)* yüz çevirirlerse, artık de ki: "Allah bana kâfîdir!

O'ndan başka ilâh yoktur!

(Ben) O'na tevekkül ettim ve O, büyük arşın Rabbidir!"[2]

10- YÛNUS (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 109 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar, o hikmetli Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir.

2- İçlerinden bir erkeğe: "İnsanları *(azâb ile)* korkut ve îmân edenlere, Rableri katında şübhesiz ki kendileri için bir 'kadem-i sıdk' *(peygamberin şefâati)* bulunduğunu müjdele!" diye vahyetmemiz, insanlar için şaşılacak bir şey mi oldu *(da)* kâfirler: "Şübhesiz bu, gerçekten apaçık bir sihirbazdır!" dedi*(ler)*.

3- Muhakkak ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa hükmeden, *(her)* işi idâre eden Allah'dır!

O'nun izni olmadan hiçbir kimse şefâat edici değildir!

İşte Rabbiniz olan Allah budur, o hâlde O'na ibâdet edin! Artık *(iyice düşünüp)* ibret almaz mısınız?

4- Hep birlikte dönüşünüz O'nadır!

(Bu,) Allah'ın hak bir va'didir.

Çünki O, *(mahlûkâtı)* yaratmaya başlar *(onları yoktan yaratır)*, sonra îmân edip sâlih ameller işleyenleri adâletle mükâfâtlandırmak için onu *(o yaratmayı âhirette)* tekrar iâde eder.

Kâfirlere gelince, inkâr etmekte olduklarından dolayı kendileri için kaynar sudan bir içecek ve *(pek)* elemli bir azab vardır.

5- O, güneşi bir ışık *(kaynağı)*, ayı ise bir nûr yapan, yılların sayısını ve *(vakitlerin)* hesâbı*(nı)* bilmeniz için de ona *(aya)* birtakım menziller *(yörüngeler)* takdîr edendir.[1] Allah, bunları ancak hak *(ve hikmet)* ile yaratmıştır. *(Bu hakîkatleri)* bilecek bir kavim için âyetleri açıklıyor.

6- Şübhesiz ki gece ile gündüzün ihtilâfında *(ard arda gelmesinde)* ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde, *(O'na karşı gelmekten)* sakınacak bir kavim için apaçık deliller vardır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
ismiyle / Allah'ın / Rahmân / Rahîm

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْحَك۪يمِ ﴿١﴾ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
elif lâm râ / işte bunlar / âyetleridir / kitabın / hikmetli / oldu mu / insanlar için / şaşılacak bir şey

اَنْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَ بَشِّرِ الَّذ۪ينَ
vahyedişimiz / bir erkeğe / onlardan / diye / korkut / insanları / ve / müjdele / o kimselere ki

اٰمَنُٓوا اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ
îmân ettiler / şübhesiz / onlar için vardır / peygamberin şefaati / katında / Rableri / dedi / kâfirler

اِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ مُب۪ينٌ ﴿٢﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
şübhesiz / bu / gerçekten bir sihirbazdır / apaçık / şübhesiz / Rabbiniz / Allah / o zâttır ki / yarattı / gökleri

وَ الْاَرْضَ ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ
ve / yeri / içinde / altı / gün / sonra / hükmetti / Arş'a / idâre eder / işi / yoktur

شَف۪يعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِه۪ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ اَفَلَا
bir şefâat edici / ancak / ardından / onun izninin / işte budur / Allah / Rabbiniz olan / o hâlde ona ibâdet edin

تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا اِنَّهُ يَبْدَؤُا
artık ibret almaz mısınız / onadır / dönüşünüz / hep birlikte / va'di / Allah'ın / hak olarak / şübhesiz o / başlar

الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
yaratmaya / sonra / onu tekrar iâde eder / mükâfâtlandırması için / o kimseleri ki / îmân ettiler / ve / yaptılar / sâlih ameller

بِالْقِسْطِ وَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَم۪يمٍ وَ عَذَابٌ اَل۪يمٌ
adâletle / ve / o kimseler ki / kâfir oldular / onlar için vardır / bir içecek / kaynar sudan / ve / bir azâb / elemli

بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَٓاءً وَ الْقَمَرَ
o şeyden dolayı ki / idiler / inkâr ediyorlar / o / o zâttır ki / kıldı / güneşi / bir ışık / ve / ayı

نُورًا وَ قَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّن۪ينَ وَ الْحِسَابَ مَا خَلَقَ
bir nûr / ve / takdîr etti / birtakım menziller / bilmeniz için / sayısını / yılların / ve / hesâbı / yaratmamıştır

اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
Allah / bunları / ancak / hak ile / açıklıyor / âyetleri / bir kavim için ki / bilecekler

﴿٥﴾ اِنَّ ف۪ي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ مَا خَلَقَ
şübhesiz / ard arda gelmesinde / gece / ve / gündüzün / ve / o şeyde ki / yarattı

اللّٰهُ فِي السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾
Allah / göklerde / ve / yerde / elbette deliller vardır / bir kavim için ki / sakınacaklar

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا

dünya | hayatına | râzı oldular | ve | bize kavuşmayı | ummazlar | o kimseler ki | şübhesiz

وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ

işte onların | gâfil olanlardır | âyetlerimizden | onlar | o kimseler ki | ve | onunla | tatmîn oldular | ve

مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

îmân ettiler | o kimseler ki | şübhesiz | kazanıyorlar | idiler | o şey sebebiyle ki | ateştir | barınağı

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ

altlarından | akar | îmân etmeleri sebebiyle | Rableri | onları hidâyete erdirir | sâlih ameller | yaptılar | ve

الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

ey Allah | sen münezzehsin (demeleridir) | orada | onların duâsı | Naîm | Cennetlerinde | ırmaklar

وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

Allah'adır | hamd | diye (demeleri)dir | duâlarının | sonu | ve | selâmdır | orada | (birbirine) temennîleri | ve

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ

acele istemeleri gibi | şerri | insanlara | Allah | hemen verseydi | eğer | ve | âlemlerin | Rabbi olan

بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا

bize kavuşmayı | ummuyorlar | o kimseleri ki | artık bırakırız | ecelleri | kendilerine | elbette hükmedilirdi | hayrı

فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا

bize yalvardı | zarar | insana | dokundu | o zaman ki | ve | bocalayıp dururlar | azgınlıkları içinde

لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ

devâm etti | sıkıntısını | ondan | açtık | fakat ne zaman ki | ayakta iken | veya | otururken | veya | yanı üzerine

كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرٍّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ

isrâf edenlere | süslendi | işte böyle | kendisine dokundu | bir sıkıntı için ki | bize duâ etmemişti | sanki

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ

sizden önceki | nesilleri | helâk ettik | and olsun gerçekten | ve | yapıyorlar | idiler | o şeyler ki

لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا

îmân edecekler | olmadılar | ve | mu'cizelerle | peygamberleri | kendilerine gelmiş iken | zulmettiler | o vakit ki

كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ

halîfeler | sizi kıldık | sonra | günahkârlar | topluluğunu | cezâlandırırız | işte böyle

فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

amel edeceksiniz | nasıl | bakalım diye | onlardan sonra | yeryüzünde

---

7, 8- Şübhesiz ki bize kavuşmayı beklemeyenler, dünya hayâtına râzı olup onunla tatmîn olanlar ve âyetlerimizden gâfil olanlar var ya, işte onların kazanmakta oldukları *(günahlar)* sebebiyle varacakları yer ateştir.

9- Muhakkak ki îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, îmân etmeleri sebebiyle Rableri, onları altlarından ırmaklar akan Naîm Cennetlerinde *(mükâfâtlandıracağı doğru bir yol üzere)* hidâyete erdirir.

10- Orada onların duâsı: سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ *(Ey Rabbimiz olan yüce Allah! Sen bütün noksan sıfatlardan münezzehsin! demeleri)*dir. Orada *(birbirlerine)* tahıyye *(temennî ve hediye)*leri de "Selâm!"dır. Duâlarının sonu ise: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *(Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur demeleri)*dir.

11- Eğer Allah, insanlara hayrı acele istemeleri *(sebebiyle verdiği)* gibi şerri de hemen verseydi, elbette onların ecellerine *(çabucak)* hükmedilirdi. Artık bize kavuşmayı ummayanları, azgınlıkları içinde bırakırız da bocalayıp dururlar.[1]

12- Ve insana *(ağır bir)* zarar dokunduğu zaman, yanı üzerine *(yatar)* iken veya otururken yâhut ayakta iken bize yalvarır. Fakat biz ondan zararını giderince, sanki kendisine dokunan bir zarardan dolayı bize duâ etmemiş gibi *(eski hâline)* devâm eder. İşte isrâf edenlere, yapmakta oldukları şeyler böyle süslü gösterildi.

13- Celâlim hakkı için, sizden önceki nesilleri, kendilerine peygamberleri mu'cizelerle geldikleri hâlde zulmettikleri ve îmân edecek de olmadıklarından helâk ettik! İşte günahkârlar topluluğunu böyle cezâlandırırız.

14- Sonra onların ardından, bakalım nasıl amel edeceksiniz diye sizi yeryüzünde halîfeler kıldık!

15- Ve onlara âyetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman, bize kavuşmayı ummayanlar: "Bundan başka bir Kur'ân getir veya bunu değiştir!" dedi.

De ki: "Onu kendiliğimden değiştirmem, benim için olmayacak şeydir!

(Çünki ben,) ancak bana vahyolunana tâbi' olurum!

Şübhesiz ki ben, Rabbime isyân ettiğim takdirde, *(gelecek)* büyük bir günün azâbından korkarım!"

16- De ki: "Eğer Allah dileseydi, onu size okumazdım ve *(Allah)* onu size *(benim lisânımla)* bildirmezdi.

İşte şübhesiz ki *(ben)* bundan önce sizin içinizde bir ömür boyu durmuşum.[1] *(Benim aslâ yalan söylemediğimi siz çok iyi bilirsiniz!)* Hiç akıl erdirmez misiniz?"

17- O hâlde, Allah'a yalan yere iftirâ edenden veya O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Şu muhakkak ki, *(öyle kâfir)* günahkârlar kurtuluşa ermez.

18- Allah'ı bırakıp da kendilerine ne zararı dokunacak, ne de fayda verecek şeylere *(putlara)* tapıyorlar ve: "Bunlar, Allah katında bizim şefâatçilerimizdir" diyorlar.

De ki: "Allah'a göklerde ve yerde bilemeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz?" O, onların ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve pek yücedir.

19- Hâlbuki insanlar ancak *(inanan ve güzel ameller işleyen)* tek bir ümmetti; sonra ihtilâfa düştüler.

Eğer Rabbin tarafından *(hak ettikleri azâbın te'hîrine dâir)* önceden *(söylenmiş)* bir söz olmasaydı *(cezâları hemen gelir ve)* üzerinde ihtilâf etmekte oldukları şeyler hakkında, aralarında elbette *(çoktan)* hüküm verilmiş olurdu.

20- "Ona, Rabbinden *(bizim istediğimiz gibi)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" diyorlar.

O hâlde de ki: "Gayb ancak Allah'ındır; *(eğer îmân etmezseniz)* artık *(cezânızı)* bekleyin, doğrusu ben de sizinle berâber *(azâbınızın nasıl olacağını)* bekleyenlerdenim!"

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍۙ قَالَ الَّذ۪ينَ لَا يَرْجُونَ

ve – o zaman ki – okunur – onlara – âyetlerimiz – apaçık olarak – dedi – o kimseler ki – ummuyorlar

لِقَٓاءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَٓا اَوْ بَدِّلْهُۜ قُلْ مَا يَكُونُ ل۪ٓي

bize kavuşmayı – getir – bir Kur'ân – başka – bundan – veya – bunu değiştir – de ki – olacak şey değil – benim için

اَنْ اُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَٓائِ نَفْس۪يۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰٓى اِلَيَّۚ اِنّ۪ٓي

onu değiştirmem – tarafından – kendim – tâbi' olmam – ancak – o şeye ki – vahyolunur – bana – şübhesiz ben

اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبّ۪ي عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ لَوْ شَٓاءَ

korkarım – eğer – isyân edersem – Rabbime – azâbından – bir günün – büyük – de ki – eğer – dileseydi

اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَدْرٰيكُمْ بِه۪ۘ فَقَدْ لَبِثْتُ

Allah – onu okumazdım – size – ve – size bildirmezdi – onu – işte şübhesiz – kaldım

ف۪يكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِه۪ۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ اَظْلَمُ

içinizde – bir ömür boyu – bundan önce – hiç akıl erdirmez misiniz – o hâlde kim olabilir – daha zâlim

مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪ۜ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

o kimseden ki – iftirâ etti – Allah'a – yalan yere – veya – yalanladı – âyetlerini – şu şübhesiz ki – kurtuluşa ermez

الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ

günahkârlar – ve – tapıyorlar – başka – Allah'dan – o şeylere ki – kendilerine zarar vermez

وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ شُفَعَٓاؤُ۬نَا عِنْدَ

ve – kendilerine fayda vermez – ve – diyorlar – bunlar – şefâatçilerimizdir – katında

اللّٰهِۜ قُلْ اَتُنَبِّؤُ۫نَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوَاتِ وَلَا فِي

Allahın – de ki – haber mi veriyorsunuz – Allaha – o şeyi ki – bilmiyor – göklerde – ve

الْاَرْضِۜ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا

ne yerde – o pek münezzehtir – ve – pek yücedir – o şeylerden ki – ortak koşuyorlar – ve – değil

كَانَ النَّاسُ اِلَّٓا اُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُواۜ وَلَوْلَا

idi – insanlar – ancak – bir ümmet – tek – sonra ihtilâfa düştüler – ve – eğer olmasaydı

كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ف۪يمَا ف۪يهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

bir söz – geçmiş – Rabbinden – elbet hüküm verilmişti – aralarında – o şeylerde ki – hakkında – ihtilâf ediyorlar

وَيَقُولُونَ لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّه۪ۚ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ

ve – diyorlar – değil miydi – indirilmeli – ona – bir mu'cize – Rabbinden – o hâlde de ki – ancak – gayb

لِلّٰهِ فَانْتَظِرُواۚ اِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ﴿٢٠﴾

Allah'ındır – artık bekleyin – doğrusu ben – sizinle beraber – bekleyenlerdenim

وَاِذَٓا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ
onların vardır bir-den kendilerine dokundu bir sıkıntının ki ardından bir rahmet insanlara tattırdık o zaman ki ve

مَكْرٌ فٖٓي اٰيَاتِنَاۜ قُلِ اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْرًاۜ اِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
yazıyorlar elçilerimiz şübhesiz tuzak cihetiyle daha sür'atlidir Allah de ki âyetlerimiz hakkında bir tuzağı

مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ الَّذٖي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِۜ حَتّٰٓى اِذَا
o vakit ki nihâyet denizde ve karada sizi gezdiriyor o zâttır ki o kuruyorsunuz o şeyleri ki

كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِۚ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرٖيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَٓاءَتْهَا
ona geldi onunla sevindiler ve hoş bir rüzgârla onlarla gittiler ve gemilerde idiniz

رٖيحٌ عَاصِفٌ وَجَٓاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ
şübhesiz onlar zannettiler ki ve her yerden dalga onlara geldi ve şiddetli bir rüzgâr

اُحٖيطَ بِهِمْۙ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصٖينَ لَهُ الدّٖينَۚ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ
bizi kurtarırsan and olsun eğer dinde onun için samîmî kimseler olarak Allah'a yalvardılar tamâmen kuşatıldılar

هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرٖينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّٓا اَنْجٰيهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي
fesad çıkarırlar hemen onlar onları kurtardı ne zaman ki şükredenlerden muhakkak olacağız bundan

الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْۙ مَتَاعَ
menfaati kendinizin aleyhinedir fesad çıkarmanız ancak insanlar ey haksız yere yeryüzünde

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاؗ ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
yapıyorsunuz idiniz o şeyleri ki artık size haber veririz dönüşünüz bizedir sonra dünya hayatının

﴿٢٣﴾ اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَٓاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَٓاءِ فَاخْتَلَطَ
ve birbirine karıştı gökten onu indirdik bir su gibidir ki dünya hayatının misâli ancak

بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُۜ حَتّٰٓى اِذَٓا اَخَذَتِ
aldı o vakit ki nihâyet hayvanlar ve insanlar yer o şeyden ki yeryüzünün bitkisi onunla

الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَٓا اَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَٓاۙ
ona güçleri yetenlerdir şübhesiz onlar halkı zannetti ve süslendi ve ziynetini yeryüzü

اَتٰيهَٓا اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصٖيدًا كَاَنْ لَمْ تَغْنَ
hiç olmamış sanki biçilmiş bir hâlde derken onu kıldık gündüz veya gece emrimiz ona geldi

بِالْاَمْسِۜ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاللّٰهُ
Allah ve düşünecekler bir kavim için ki âyetleri açıklarız işte böyle dün

يَدْعُٓوا اِلٰى دَارِ السَّلَامِۜ وَيَهْدٖي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٢٥﴾
dosdoğru bir yola diler o kimseyi ki hidâyet eder ve selâm yurduna da'vet eder

21- Kendilerine dokunan bir zarardan sonra insanlara bir rahmet tattırdığımız zaman, bir de bakarsın ki âyetlerimiz hakkında onların yine bir tuzakları vardır! De ki: "Allah, tuzak*(larıyla onlara karşılık vermek)* cihetiyle daha sür'atlidir!" Şübhesiz ki elçilerimiz *(hafaza melekleri)*, kurmakta olduğunuz tuzakları *(tek tek)* yazıyorlar.

22- Sizi karada ve denizde gezdiren O'dur. Hattâ gemilerde bulunduğunuz ve *(o gemiler)* hoş bir rüzgârla onları *(o yolcuları, akarcasına)* götürdükleri ve *(onlar da)* bununla sevindikleri bir anda, ona şiddetli bir fırtına gelir ve her yerden dalgalar onlara gelir *(hücûm eder)* de gerçekten kendilerinin tamâmen kuşatıldıklarını zannederler; *(o zaman)* dinde O'nun *(rızâsı)* için samîmî kimseler olarak Allah'a şöyle yalvarırlar: "Yemîn olsun ki, eğer bizi bundan kurtarırsan, muhakkak şükredenlerden olacağız!"

23- Fakat *(Allah)* onları kurtarınca, haksız yere yeryüzünde fesad çıkarırlar. Ey insanlar! Fesad çıkarmanız ancak kendi aleyhinizedir; dünya hayâtının *(az bir)* menfaati*(ni elde edersiniz ama)*, sonra dönüşünüz bizedir; artık *(biz de)* yapmakta olduklarınızı *(hesâb sormak üzere)* size haber veririz.

24- Dünya hayâtının misâli, ancak gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, insanların ve hayvanların yediği yeryüzü bitkileri, onun sâyesinde *(yetişip)* birbirine karışmıştır. Nihâyet yeryüzü, ziynetini takınıp *(rengârenk)* süslendiği ve halkı da gerçekten kendilerini on*(un ni'metlerinden faydalanmay)*a güçleri yeten kimseler olduklarını zannettikleri bir sırada, gece veya gündüz ona emrimiz *(bir âfetimiz)* gelir de onu, sanki dün hiç *(üzerinde bir şey)* yokmuş gibi biçilmiş bir hâle getiririz! İşte, düşünecek bir kavim için âyetleri böyle açıklarız.

25- Ve Allah, *(sizleri)* selâm yurduna *(Cennete)* da'vet eder. Ve dilediğini *(hikmetine binâen, kendi lütfundan)* dosdoğru bir yola hidâyet eder.

26- *(Îmân edip)* güzel amel işleyenlere daha güzel karşılık *(olarak Cennet)*, bir de ziyâde *(Allah'ın cemâline mazhar olmak)* vardır! Ve onların yüzlerine ne bir karalık bulaşır, ne de bir aşağılık! İşte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

27- Kötülükleri kazananlara gelince, bir kötülüğün cezâsı onun misli iledir ve onları bir zillet kaplar. Onları Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı kurtarıcı hiçbir kimse yoktur. Sanki yüzleri, geceden karanlık parçalarla kaplanmıştır. İşte onlar ateş ehlidirler! Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar!

28- Ve o *(mahşer)* günü onları hep birlikte toplayacağız, sonra şirk koşanlara: "*(Haydi)* yerinize! Siz ve *(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınız!" diyeceğiz. Artık onların aralarını ayırmışızdır ve ortakları *(olan putlar, onlara)* şöyle der: "*(Siz hakîkatte)* bize tapmıyordunuz *(kendi nefsinize ve şeytanlarınıza tapıyordunuz)*!"

29- "Şimdi bizimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter; doğrusu *(biz)* sizin *(bize)* tapmanızdan tamâmen habersiz olanlardık!"

30- İşte orada herkes geçmişte yaptıklarını deneye*(rek, neticenin ne olduğunu iyice anlaya)*cak! Artık hak Mevlâları olan Allah'a döndürülmüşlerdir ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

31- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Sizi gökten ve yerden kim rızıklandırıyor? Ya da o kulak*(lar)*a ve gözlere kim sâhib bulunuyor *(yaratıcıları kimdir)*? Ve kimdir ki ölüden diriyi çıkarıyor, diriden de ölüyü çıkarıyor! *(Bütün)* bu işleri kim idâre ediyor?" *(Sana)* hemen, "Allah!" diyeceklerdir. Bunun üzerine de ki: "Öyleyse *(O'na şirk koşmaktan)* sakınmıyor musunuz?"(1)

32- İşte sizin Hak Rabbiniz olan Allah bu *(ni'metleri veren)*dir. Haktan *(saptıktan)* sonra, dalâletten başka artık ne vardır? Öyleyse *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?

33- İşte böylece, Rabbinin isyân edenler hakkındaki, "Şübhesiz ki onlar îmân etmezler!" sözü gerçekleşmiş oldu.

لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَ زِيَادَةٌ وَ لَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذِلَّةٌ

o kimselere var – güzel amel işlediler – daha güzel karşılık – ve – ziyâde – ve – kaplamaz – yüzlerini – bir karalık – ve – ne bir aşağılık

اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَ الَّذِينَ كَسَبُوا

işte onlar – ehlidirler – cennet – onlar – orada – ebedî kalıcıdırlar – ve – o kimseler ki – kazandılar

السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ

kötülükleri – cezâsı – bir kötülüğün – onun misli iledir – ve – onları kaplar – bir zillet – onlar için yoktur – Allah'dan

مِنْ عَاصِمٍ كَاَنَّمَا اُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا

hiçbir koruyucu – sanki o şeydir ki – kaplanmış – yüzleri – parçalarla – geceden – karanlık

اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَ يَوْمَ نَحْشُرُهُمْ

işte onlar – ehlidirler – ateş – onlar – orada – ebedî kalıcıdırlar – ve – o gün ki – onları toplayacağız

جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ اَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ اَنْتُمْ وَ شُرَكَاؤُكُمْ

hep birlikte – sonra – diyeceğiz – o kimselere ki – şirk koştular – yerinize – siz – ve – ortaklarınız

فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَ قَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ اِيَّانَا تَعْبُدُونَ

artık ayırmışızdır – onların aralarını – ve – dedi – ortakları – siz değildiniz – bize – tapıyorsunuz

فَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ ﴿٢٨﴾

şimdi yeter – Allah – şâhid olarak – aramızda – ve – aranızda – doğrusu – biz idik

عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَا اَسْلَفَتْ

sizin tapmanızdan – gerçekten habersizler – işte orada – deneyecek – her – bir nefis – o şeyleri ki – geçmişte yaptı

وَ رُدُّوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

ve – döndürülmüşlerdir – Allah'a – mevlâları olan – hak – ve – kaybolup gitmiştir – onlardan – o şeyler ki – idiler – uyduruyorlar

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْاَرْضِ اَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَ الْاَبْصَارَ

de – kim ki – sizi rızıklandırıyor – gökten – ve – yerden – ya da kim – sâhib bulunuyor – işitmeye – ve – gözlere

وَ مَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ يُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ مَنْ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ

ve – kim – çıkarıyor – diriyi – ölüden – ve çıkarıyor – ölüyü – diriden – ve – kim – idâre ediyor – işleri

فَسَيَقُولُونَ اللّٰهُ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ

hemen diyeceklerdir – Allah – bunun üzerine de ki – öyleyse sakınmıyor musunuz – işte budur – Allah

رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلَالُ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ

Rabbiniz – hak – artık ne (vardır) – sonra – haktan – ancak – dalâlet – öyleyse nasıl – çevriliyorsunuz – işte böylece

حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

gerçekleşti – sözü – Rabbinin – üzerine – o kimselerin ki – isyân ettiler – şübhesiz onlar – îmân etmezler

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُۜ قُلِ اللّٰهُ

Allah | de ki | onu tekrar iâde ediyor | sonra | yaratmaya | başlıyor | o kimse ki | ortaklarınızdan var mı | de ki

يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ

o kimse ki | ortaklarınızdan var mı | de ki | çevriliyorsunuz | öyleyse nasıl | onu tekrar iâde eder | sonra | yaratmaya | başlar

يَهْد۪ٓي اِلَى الْحَقِّۜ قُلِ اللّٰهُ يَهْد۪ي لِلْحَقِّۜ اَفَمَنْ يَهْد۪ٓي اِلَى الْحَقِّ

hakka | hidâyet ediyor | öyle ise o kimse mi ki | hakka | hidâyet eder | Allah | de ki | hakka | hidâyet ediyor

اَحَقُّ اَنْ يُتَّبَعَ اَمَّنْ لَا يَهِدّ۪ٓي اِلَّٓا اَنْ يُهْدٰىۚ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ

nasıl | öyle ise size ne oldu | hidâyet olunmasıyla | ancak | doğru yolu bulamıyor | yoksa o kimse mi ki | tâbi olunmaya | daha lâyıktır

تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنّاًۜ اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْن۪ي

fayda vermez | zan | şübhesiz | zanna | ancak | onların çoğu | tâbi olmaz | ve | hüküm veriyorsunuz

مِنَ الْحَقِّ شَيْـٔاًۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ

Kur'ân | bu | olmadı | ve | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | hakkıyla bilendir | Allah | şübhesiz | bir şeyle | haktan

اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْد۪يقَ الَّذ۪ي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْص۪يلَ

açıklamasıdır | ve | kendinden öncedir | o şeyin ki | tasdîkidir | fakat | Allah'dan | başkası tarafından | uydurulma

الْكِتَابِ لَا رَيْبَ ف۪يهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۜ قُلْ

de ki | onu uydurdu | diyorlar mı | yoksa | âlemlerin | Rabbindendir | onda | şübhe yoktur | o kitâbın

فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِه۪ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ

Allah'dan | başka | gücünüz yetti | o kimseleri ki | çağırın | ve | onun benzeri | bir sûre | o hâlde getirin

اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣٨﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُح۪يطُوا بِعِلْمِه۪ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ

henüz kendilerine gelmemiş | ve | ilmini | kuşatamadılar | o şeyi ki | yalanladılar | bil'akis | doğru kimseler | iseniz | eğer

تَأْو۪يلُهُۜ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

âkıbeti | oldu | nasıl | fakat bak | onlardan öncedir | o kimseler ki | yalanlamıştı | böyle | ma'nâsı

الظَّالِم۪ينَ ﴿٣٩﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِه۪ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِه۪ۜ وَرَبُّكَ

Rabbin | ve | ona | inanmaz | kimi | onlardan | ve | ona | îmân eder | kimi | onlardan | ve | zâlimlerin

اَعْلَمُ بِالْمُفْسِد۪ينَ ﴿٤٠﴾ وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ ل۪ي عَمَل۪ي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْۚ

yaptığınız | sizedir | ve | yaptığım | bana | artık | de ki | seni yalanlalarlarsa | eğer | ve | fesad çıkaranları | en iyi bilendir

اَنْتُمْ بَر۪ٓيؤُ۫نَ مِمَّٓا اَعْمَلُ وَاَنَا بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ

o kimseler ki | onlardan vardır | ve | yapıyorsunuz | o şeyden ki | uzağım | ben | ve | yaparım | o şeyden ki | uzak kimselersiniz | siz

يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَۜ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

akıl erdirmiyorlar | iseler | eğer | ve | sağırlara | işittireceksin | fakat sen mi | seni | dinliyorlar

34- De ki: "*(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızdan, *(mahlûkâtı)* yaratmaya başlayıp, sonra onu *(o yaratmayı, âhirette)* tekrar iâde edecek olan var mı?" De ki: "Allah, yaratmaya başlar, sonra onu *(kıyâmette)* tekrar iâde eder! Öyleyse *(haktan)* nasıl çevriliyorsunuz?"

35- De ki: "*(Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızdan hakka hidâyet edecek var mı?" De ki: "Allah, hakka hidâyet eder. Öyle ise hakka hidâyet eden mi tâbi' olunmaya daha lâyıktır, yoksa hidâyet olunmadıkça kendi kendine doğru yolu bulamayan mı? Öyle ise size ne oluyor? Nasıl *(böyle esassız)* hüküm veriyorsunuz?"

36- Hâlbuki onların çoğu, zandan başka bir şeye tâbi' olmaz. Elbette zan, haktan *(ilimden)* hiçbir şeyin yerini tutmaz! Şübhesiz ki Allah, onlar ne yaparlarsa hakkıyla bilendir.

37- Bu Kur'ân ise, Allah'dan *(geldiğinden,)* başkası tarafından uydurulması olacak bir şey değildir! Fakat kendinden öncekilerin tasdîki ve o kitâbın *(yazılan hükümlerin)* açıklamasıdır; onda hiç şübhe yoktur, âlemlerin Rabbi tarafındandır!

38- Yoksa, "Onu *(Muhammed)* uydurdu" mu diyorlar? De ki: "O hâlde *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, *(yardım için)* Allah'dan başka gücünüzün yettiklerini de çağırarak onun benzeri bir sûre getirin!"(1)

39- Bil'akis *(onlar)* ilmini kavrayamadıkları ve te'vîli *(ma'nâsı)* henüz kendilerine gelmemiş olan bir şeyi *(Kur'ân'ı daha anlamadan)* yalanladılar. Onlardan öncekiler de *(peygamberlerini ve kendilerine gönderilen kitabları)* böyle yalanlamıştı ama, bak zâlimlerin âkıbeti nasıl oldu!

40- Ve onlardan kimi ona *(Kur'ân'a)* îmân eder, içlerinden kimi de ona inanmaz. Rabbin ise, fesad çıkaranları en iyi bilendir.

41- *(Ey Habîbim!)* Eğer seni yalanlarlarsa artık de ki: "Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız da sizedir! Siz benim yapmakta olduğumdan uzak kimselersiniz; ben de sizin yapmakta olduklarınızdan uzağım!"

42- Onlardan seni dinleyenler de vardır. Fakat *(hakkı anlamayan)* o sağırlara, üstelik akılları da ermiyorsa, sen mi işittireceksin?

43- Onlardan sana bakan*(lar)* da vardır. Fakat *(görmek istemeyen)* o körleri, üstelik *(kalb gözleriyle de)* görmüyorlarsa, sen mi hidâyete erdireceksin?

44- Şübhesiz ki Allah, insanlara hiçbir şekilde zulmetmez; fakat insanlar *(isyanlarıyla)* kendilerine zulmediyorlar.

45- *(Allah'ın)* onları *(mahşerde)* toplayacağı gün, sanki *(onlar dünyada)* gündüzün bir saatinden başka kalmamış gibidirler; aralarında birbirlerini tanıyacaklardır. Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar muhakkak hüsrâna uğramış ve hidâyete eren kimselerden olmamışlardır.

46- Eğer onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ın bir kısmını sana *(onları dünyada helâk ederek)* göstersek veya seni *(daha önce)* vefât ettirsek de onların dönüşü bizedir; sonra Allah, onlar ne yaparlarsa hakkıyla şâhiddir.

47- Hâlbuki her ümmetin bir peygamberi vardır. Artık peygamberleri geldiği *(ve kimi îman, kimi de inkâr ettiği)* zaman, aralarında adâletle hüküm verilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

48- "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, bu va'd *(edilen azab)* ne zaman?" diyorlar.

49- De ki: "*(Ben)* kendim için dahi, Allah'ın dilemesi müstesnâ, ne bir zarar, ne de bir faydaya sâhibim!" Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri geldiği zaman, artık ne bir saat geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler!

50- De ki: "Söyleyin bakalım! Ya O'nun azâbı geceleyin veya gündüzün size gelirse! O günahkârlar bundan hangisini acele istiyor*(lar)*?"

51- Sonra *(azab)* vukū' bulduğu zaman mı O'na îmân edeceksiniz? *(Artık o zamanki îmânınız kabûl edilmeyecek ve size şöyle denecek:)* "Şimdi mi? Hani siz gerçekten onu *(o azâbın gelmesini)* acele istiyordunuz?"

52- Sonra o zulmedenlere: "Ebedî azâbı tadın! Vaktiyle kazanmakta olduğunuz *(günahlar)*dan başkası ile cezâlandırılacak değilsiniz!" denilecek.

53- "Sâhiden o *(azab)* gerçek midir?" diye de senden haber isterler. De ki: "Evet, Rabbime yemîn olsun ki şübhesiz o, elbette gerçektir ve siz ona mâni' olacak kimseler değilsiniz!"

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا

iseler | eğer | ve | o körleri | hidâyete erdireceksin | fakat sen mi | sana | bakar | o kimse ki | onlardan vardır | ve

لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْـًٔا وَلٰكِنَّ النَّاسَ

insanlar | fakat | bir şeyle | insanlara | zulmetmez | Allah | şübhesiz | görmüyorlar

اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا سَاعَةً

bir saat | ancak | kalmamışlar | sanki | onları toplayacak | o gün ki | ve | zulmediyorlar | kendilerine

مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ

Allah'a | kavuşmayı | yalanladılar | o kimseler ki | hüsrâna uğradı | gerçekten | aralarında | birbirlerini tanıyacaklardır | gündüzden

وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ

seni vefât ettirirsek | veya | onlara va'd ediyoruz | o şeyin ki | bazısını | sana gösterirsek | eğer | ve | hidâyete eren kimselerden | olmadılar | ve

فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ

herbirine var | ve | yapıyorlar | o şeylere ki | hakkıyla şâhiddir | Allah | sonra | onların dönüşü | artık bizedir

اُمَّةٍ رَسُولٌ فَاِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ

onlar | ve | adâletle | aralarında | hüküm verildi | peygamberleri | geldi | artık o vakit ki | bir peygamber | ümmetin

لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

doğru kimseler | iseniz | eğer | va'd | bu | ne zaman | diyorlar | ve | haksızlığa uğratılmazlar

﴿٤٨﴾ قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ

Allah | diledi | o şeye ki | ancak | ne bir faydaya | ve | bir zarara | kendim için | sâhib değilim | de ki

لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا

ve | bir saat | artık geri kalamazlar | ecelleri | geldi | o vakit ki | bir ecel | ümmetin | herbirine var

يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَاذَا

neyi | gündüzün | veya | geceleyin | onun azâbı | size gelirse | eğer | gördünüz mü | de ki | öne geçemezler

يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهِ آلْاٰنَ وَقَدْ

halbuki gerçekten | şimdi mi | ona | îmân ettiniz | vukū' buldu | o vakitten ki | sonra mı | o günahkârlar | ondan | acele istiyor

كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ

azâbı | tadın | zulmettiler | o kimselere ki | denildi | sonra | acele istiyorsunuz | onu | idiniz

الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ وَيَسْتَنْبِـُٔونَكَ

senden haber isterler | ve | kazanıyorsunuz | idiniz | o şey ile ki | ancak | cezâlandırılmayacaksınız | ebedî

اَحَقٌّ هُوَ قُلْ اِي وَرَبِّي اِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

âciz bırakacak kimseler | siz değilsiniz | ve | elbet gerçektir | şübhesiz o | Rabbime yemin olsun | evet | de ki | o | gerçek midir

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِه۪ۜ وَاَسَرُّوا

gizlediler ve onu kesinlikle fedâ ederdi yeryüzündedir o şeyler ki zulmetti nefsin ki herbiri için olsa şübhesiz e-ğer ve

النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَۚ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ

onlar ve adâletle aralarında hüküm verildi ve azâbı gördüler o zaman ki pişmanlığı

لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ اَلَٓا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ اَلَٓا اِنَّ وَعْدَ

va'di şübhesiz dikkat edin yerde ve göklerdedir o şeyler ki Allahındır şübhesiz dikkat edin haksızlığa uğratılmazlar

اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْي۪ وَيُم۪يتُ وَاِلَيْهِ

ona ve öldürür ve hayat verir o bilmiyorlar onların çoğu fakat haktır Allah'ın

تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

Rabbinizden bir nasîhat size gelmiştir gerçekten insanlar ey döndürüleceksiniz

وَشِفَٓاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ

fazlıyla de ki mü'minler için bir rahmet ve bir hidâyet ve gönüllerdedir o şeye ki bir şifâ ve

اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِه۪ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُواۜ هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

topluyorlar o şeyden ki hayırlıdır o yalnız sevinsinler evet bununla rahmetiyle ve Allah'ın

﴿٥٨﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ

ve kıldınız rızıktan size Allah indirdi neyi gördünüz mü de ki

مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًاۜ قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ

Allah'a yoksa size izin verdi Allah mı de ki helâl ve haram ondan

تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذ۪ينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ

Allah'a karşı uyduruyorlar o kimselerin ki zannı nedir ve iftirâ mı ediyorsunuz

الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ

fakat insanlara karşı ihsân elbette sâhibidir Allah şübhesiz kıyâmet günü (hakkında) yalan

اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ ف۪ي شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ

ondan okumazsın ve bir hâlde olmazsın ve şükretmezler onların çoğu

قُرْاٰنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُف۪يضُونَ

dalarsınız o zaman ki şâhidler üzerinizde biz idik ancak bir iş yapmazsınız ve Kur'ân'dan

ف۪يهِۜ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا

ve yerde zerre ağrlığı bir şey Rabbinden gizli kalmaz ve ona

فِي السَّمَٓاءِ وَلَٓا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَٓا اَكْبَرَ اِلَّا ف۪ي كِتَابٍ مُب۪ينٍ ﴿٦١﴾

apaçık bir kitabdadır ancak ne daha büyük ve bundan ne daha küçük ve ne gökte

54- Şübhesiz ki zulmeden *(ve böylelikle cezâyı hak eden)* her nefis yeryüzünde bulunan herşey, *(kendisinin)* olsaydı, *(o azabdan kurtulmak için)* onu kesinlikle fedâ ederdi.

Ve azâbı gördüklerinde, için için pişmanlık duyarlar.

Artık aralarında adâletle hüküm verilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

55- Dikkat edin! Muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır.

(Ve yine) dikkat edin! Şübhesiz Allah'ın va'di haktır; fakat onların çoğu bilmiyorlar.

56- O, hem hayat verir, hem öldürür.

Ve *(sonunda hepiniz)* O'na döndürüleceksiniz![1]

57- Ey insanlar! Muhakkak ki size Rabbinizden bir nasîhat, gönüllerde olana bir şifâ ve mü'minler için bir hidâyet ve bir rahmet *(olan Kur'ân)* gelmiştir.

58- De ki: "Ancak Allah'ın fazlıyla ve rahmetiyle, evet yalnız bununla sevinsinler!

Bu, onların *(dünyadaki bütün)* toplamakta olduklarından hayırlıdır."

59- De ki: "Söyleyin bakalım! Allah size rızık olarak neleri indirdi de *(siz)* ondan *(bir kısmını)* helâl ve *(bir kısmını)* haram kıldınız?" De ki: "Allah mı size *(böyle)* izin verdi, yoksa Allah'a iftirâ mı ediyorsunuz?"

60- Ve Allah'a karşı yalan uyduranların, kıyâmet günü *(nasıl cezâlandırılacakları)* hakkındaki zanları nedir? Şübhesiz ki Allah, insanlara karşı elbette büyük ihsan sâhibidir; fakat onların çoğu şükretmezler.

61- *(Ey Resûlüm!)* Her ne hâlde bulunsan, o Kur'ân'dan her ne okusan ve *(ey insanlar)* her ne iş yapsanız, ona daldığınız zaman mutlakâ *(biz)* üzerinizde şâhidizdir.

Ne yerde, ne de gökte zerre kadar bir şey Rabbinden gizli kalır; ne bundan daha küçük, ne de daha büyük *(hiçbir şey)* yoktur ki, apaçık bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da)* bulunmasın![2]

62- Dikkat edin! Şübhesiz, Allah'ın velî *(kul)*larına hiçbir korku yoktur ve onlar mahzun *(da)* olmayacaklardır.[1]

63- Onlar, îmân edip *(günahlardan)* sakınmakta olan kimselerdir.

64- Dünya hayâtında da, âhirette de *(en büyük)* müjde onlaradır.

Allah'ın kelimelerinde *(size verdiği sözlerde)* değişme yoktur!

İşte büyük kurtuluş ancak budur!

65- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların sözü seni üzmesin!

Şübhesiz ki izzet *(asıl üstünlük)* tamâmen Allah'ındır!

O, Semî' *(onların konuştuklarını işiten)*dir, Alîm *(kalblerinde olanı bilen)*dir.

66- Dikkat edin! Göklerde kim var, yerde kim varsa şübhesiz Allah'ındır.

Allah'dan başkasına yalvarıp duranlar *(hakîkatte Allah'a şirk)* koştukları ortaklara uymuyorlar *(çünki o putların bunlardan haberleri bile yoktur)*; *(onlar)* ancak zanna tâbi' oluyorlar.

Ve onlar, sâdece yalan söylüyorlar.[2]

67- Geceyi içinde istirâhat etmeniz için *(karanlık)*, gündüzü ise *(çalışmanız için etrâfınızı)* aydınlatıcı kılan O'dur.

Şübhe yok ki bunda, dinleyen bir kavim için apaçık deliller vardır.

68- "Allah çocuk edindi" dediler. *(Hâşâ!)* O bundan münezzehtir!

O, Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır. Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar O'nundur.

Yanınızda buna *(bu asılsız iddiânıza dâir)* hiçbir delil yoktur!

Allah'a karşı bilemeyeceğiniz şeyi mi söylüyorsunuz?

69- De ki: "Allah'a karşı yalan uyduranlar, şübhesiz kurtuluşa eremezler!"

70- Dünyada *(az)* bir faydalanmanın ardından, dönüşleri bizedir; sonra da, inkâr etmekte olduklarından dolayı onlara *(pek)* şiddetli azâbı tattırırız.

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

dikkat edin | şübhesiz | velîleri | Allahın | bir korku yoktur | kendilerine | ve | onlar değildir | mahzun oluyorlar

﴿٦٢﴾ اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرٰى فِي

o kimselerdir ki | îmân ettiler | ve | idiler | sakınıyorlar | onlaradır | müjde

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ

hayatında | dünya | ve | âhirette | değiştirme yoktur | kelimeleri için | Allah'ın

ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ

işte bu | odur | kurtuluş | büyük | ve | seni üzmesin | onların sözü

إِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَآ إِنَّ لِلّٰهِ

şübhesiz | izzet | Allah'ındır | tamâmen | o | hakkıyla işitendir | herşeyi bilendir | dikkat edin | şübhesiz | Allahındır

مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ

o kimseler ki | göklerdedir | ve | o kimseler ki | yerdedir | ve | uymuyor | o kimseler ki

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُرَكَآءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ

yalvarıyorlar | başkasına | Allah'dan | (şirk koştukları) ortaklara | tâbi' olmuyorlar | ancak | zanna

وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ

ve | onlar değildir | ancak | yalan söylüyorlar | o | o zâttır ki | kıldı | size

الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي

geceyi | istirâhat etmeniz için | içinde | ve | gündüzü | aydınlatıcı | şübhesiz

ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ

bunda vardır | elbette deliller | bir kavim için ki | dinliyorlar | dediler | edindi | Allah

وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

bir çocuk | o (bundan) münezzehtir | o | çok zengindir | onundur | o şeyler ki | göklerdedir | ve | o şeyler ki | yerdedir

إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهٰذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ

yanınızda yoktur | hiçbir delil | buna | söylüyor musunuz | karşı | Allah'a

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ

o şeyi ki | bilmiyorsunuz | de ki | şübhesiz | o kimseler ki | uyduruyorlar | karşı | Allah'a

الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ

yalan | kurtuluşa ermezler | bir faydalanmadır | dünyada | sonra | bizedir | dönüşleri

ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

sonra | onlara tattırırız | azâbı | şiddetli | o şeyden dolayı ki | idiler | inkâr ediyorlar

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوحٍۢ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ
size | büyüdü | ise | eğer | kavmim | ey | kavmine | demişti | bir vakit | Nûhun | haberini | onlara | oku | ve

مَقَامٖى وَتَذْكٖيرٖى بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُٓوا
artık toplayın | tevekkül etmişim | o hâlde Allah'a | Allahın | âyetlerini | hatırlatmam | ve | benim ikâmetim

اَمْرَكُمْ وَشُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً
bir dert | üzerinize | işiniz | olmasın | sonra | ortaklarınızla beraber | işinizi

ثُمَّ اقْضُٓوا اِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ
zâten sizden istemedim | yüz çevirirseniz | bununla beraber eğer | bana mühlet vermeyin | ve | bana | hükmü icra ediniz | sonra

مِنْ اَجْرٍۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِۙ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمٖينَ
müslümanlardan | olmamla | emrolundum | ve | Allah'a âid | ancak | benim ücretim değildir | hiçbir ücret

﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ
onları kıldık | ve | gemide | beraberindedir | o kimseleri ki | ve | bunun üzerine onu kurtardık | buna rağmen onu yalanladılar

خَلَٓائِفَ وَاَغْرَقْنَا الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَاۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
oldu | nasıl | artık bak | âyetlerimizi | yalanladılar | o kimseleri ki | suda boğduk | ve | halîfeler

عَاقِبَةُ الْمُنْذَرٖينَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهٖ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَٓاؤُ۫هُمْ
ve onlara getirdiler | kavimlerine | nice peygamberleri | ondan sonra | gönderdik | sonra | o korkutulanların | sonu

بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهٖ مِنْ قَبْلُۜ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى
mühürleriz | işte böyle | bundan önce | onu | yalanladılar | o şeye ki | îmân edecekler | fakat değillerdi | apaçık deliller

قُلُوبِ الْمُعْتَدٖينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى وَهٰرُونَ اِلٰى
Hârûn'u | ve | Mûsâ'yı | onlardan sonra | gönderdik | sonra | haddi aşanların | kalblerini

فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهٖ بِاٰيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمٖينَ
günahkârlar | topluluğu | oldular | ve | fakat büyüklük tasladılar | mu'cizelerimizle | ileri gelenlerine | ve | Fir'avun'a

﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُٓوا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُبٖينٌ ﴿٧٦﴾
apaçık | elbette bir sihirdir | bu | doğrusu | dediler | tarafımızdan | hak | onlara geldi | nihâyet ne zaman ki

قَالَ مُوسٰٓى اَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَكُمْۜ اَسِحْرٌ هٰذَاۜ وَلَا يُفْلِحُ
kurtuluşa ermez | ve | bu | bir sihir midir | size geldi | ne zaman ki | hak için | diyor musunuz | Mûsâ | dedi

السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا
atalarımızı | üzerinde | bulduk | o şeyden ki | döndüresin diye | bize mi geldin | dediler ki | sihirbazlar

وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَٓاءُ فِي الْاَرْضِۜ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنٖينَ ﴿٧٨﴾
inananlar | ikinize | biz değiliz | ve | yeryüzünde | saltanat | ikinize | olsun diye | ve

71- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onlara Nûh'un haberini oku! Hani, kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! Eğer benim *(aranızda)* ikâmetim ve Allah'ın âyetlerini hatırlatmam size *(gözünüze)* büyüyorsa, o hâlde *(bilin ki ben)* Allah'a tevekkül etmişim. Artık *(siz Allah'a şirk koştuğunuz)* ortaklarınızla berâber işinizi toplayın *(da ne yapacağınıza karar verin)*; sonra bu işiniz üzerinize dert olmasın; sonra bana yapacağınızı yapın ve bana hiç mühlet vermeyin!"

72- "Bununla berâber eğer yüz çevirirseniz, zâten *(ben)* sizden bir ücret istemedim ki! Benim ücretim ancak Allah'a âiddir[1] ve *(ben)* Müslümanlardan olmakla emrolundum!"

73- Buna rağmen onu yalanladılar; bunun üzerine onu ve onunla berâber gemide bulunanları kurtardık; onları *(yeryüzünde)* halîfeler kıldık; âyetlerimizi yalanlayanları ise suda boğduk. Artık bak o korkutulanların sonu nasıl oldu!

74- Sonra onun ardından nice peygamberleri kavimlerine gönderdik; derken onlara apaçık deliller getirdiler; fakat önceden yalanladıkları şeye *(yine)* îmân edecek değillerdi. İşte *(biz)*, haddi aşanların kalblerini *(küfürleri sebebiyle)* böyle mühürleriz!

75- Sonra onların ardından Mûsâ ve Hârûn'u, mu'cizelerimizle Fir'avun'a ve *(kavminin)* ileri gelenlerine gönderdik; fakat *(onlar)* büyüklük tasladılar ve bir günahkârlar topluluğu oldular.

76- Nihâyet onlara tarafımızdan hak gelince: "Doğrusu bu apaçık bir sihirdir" dediler.

77- Mûsâ: "Size hak gelince, onun için böyle mi diyorsunuz? Bu bir sihir midir? Hâlbuki sihirbazlar kurtuluşa ermez!" dedi.

78- *(Onlar)* dediler ki: "*(Sen)* bize, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyden bizi döndüresin de yeryüzünde saltanat sâdece ikinizin *(kardeşin Hârûn ile senin)* olsun diye mi geldin? Biz, ikinize de inanacak kimseler değiliz."

79- Fir'avun: "Bana bütün mahâretli sihirbazları getirin!" dedi.

80- Nihâyet sihirbazlar gelince, Mûsâ onlara: "Siz *(sihir yapmak üzere)* ne atacak kimseler iseniz, atın *(da hünerinizi gösterin)*!" dedi.

81- Bunun üzerine *(onlar, iplerini ve değneklerini)* atınca Mûsâ dedi ki: "Sizin getirdiğiniz şey sihirdir *(bir göz boyamadır)*. Şübhesiz ki Allah, onu boşa çıkaracaktır. Çünki Allah, fesad çıkaranların işini düzeltmez."

82- "Ve günahkârlar istemese de Allah, sözleriyle *(hükümleriyle)* hakkı gerçekleştirecektir."

83- Buna rağmen Fir'avun'un ve ileri gelenlerinin, kendilerini fitneye *(işkenceye)* atmasından korktukları için Mûsâ'ya, kavminin *(genç)* bir tâifesinden başkası îmân etmedi. Çünki Fir'avun yeryüzünde çok büyüklenen *(bir zorba)* idi. Ve doğrusu o, gerçekten *(haddi aşarak)* isrâf edenlerdendi.

84- Mûsâ ise dedi ki: "Ey kavmim! Eğer Allah'a îmân ettiyseniz ve eğer *(O'na gerçekten teslîm olmuş)* Müslümanlarsanız, o hâlde sâdece O'na tevekkül edin!"

85- Bunun üzerine dediler ki: "*(Biz,)* ancak Allah'a tevekkül ettik. Rabbimiz! Bizi o zâlimler topluluğuna bir fitne kılma *(onları bize musallat etme)*!"

86- "Ve bizi rahmetinle o kâfirler gürûhundan kurtar!"

87- Mûsâ'ya ve kardeşine: "Kavminiz için Mısır'da evler hazırlayın, evlerinizi namazgâh yapın ve namazı hakkıyla edâ edin! Ve *(ey Mûsâ!)* Mü'minleri *(mükâfâtla)* müjdele!" diye vahyettik.

88- Mûsâ şöyle dedi: "Rabbimiz! Şübhe yok ki sen, Fir'avun'a ve ileri gelenlerine dünya hayâtında ziynet *(şa'şaa)* ve mallar verdin. Rabbimiz! Senin yolundan saptırsınlar diye *(mi bunlara mal mülk verdin)*? Rabbimiz! *(Artık)* onların *(o azılı kâfirlerin)* mallarını yok et ve kalblerini şiddetle sık, öyle ki, elemli azâbı görünceye kadar îmân etmesinler! *(Ehl-i îmâna yaptıklarının cezâsını görsünler!)*"

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ

geldi | nihâyet ne zaman ki | mahâretli | sihirbazı | herbir | bana getirin | Fir'avun | dedi | ve

السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا

ve ne zaman ki | atacak kimselersiniz | siz | o şeyleri ki | atın | Mûsâ | onlara | dedi | sihirbazlar

أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ

şübhesiz | onu boşa çıkaracaktır | Allah | şübhesiz | sihirdir | onu | getirdiniz | o şey ki | Mûsâ | dedi | attılar

اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ

sözleriyle | hakkı | Allah | gerçekleştirecektir | ve | fesad çıkaranların | işini | düzeltmez | Allah

وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَا آمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ

kavminden | bir zürriyet | ancak | Mûsâ'ya | buna rağmen îmân etmedi | günahkârlar | istemedi | velev ki

خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي

çok büyüklenen idi | Fir'avun | şübhesiz | ve | kendilerini işkenceye atmasından | ileri gelenlerinden | ve | Fir'avun'dan | korkmaktan dolayı

الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ

îmân ettiniz | iseniz | eğer | kavmim | ey | Mûsâ | dedi | ve ki | gerçekten isrâf edenlerdendi | doğrusu o | ve | yeryüzünde

بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا عَلَى

bunun üzerine dediler ki | müslümanlar | iseniz | eğer | tevekkül edin | o hâlde ona | Allah'a

اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

zâlimler | topluluğuna | bir fitne | bizi kılma | Rabbimiz | tevekkül ettik | Allah'a

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ

kardeşine | ve | Mûsâ'ya | vahyettik | ve | kâfirler | kavminden | rahmetinle | bizi | ve kurtar

أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ

evlerinizi | kılın | ve | evler | Mısır'da | kavminiz için | ikiniz hazırlayın | diye

قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا

Rabbimiz | Mûsâ | dedi | ve | mü'minleri | müjdele | ve | namazı | hakkıyla kılın | ve | namazgâh

إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا

Rabbimiz | dünya | hayatında | mallar | ve | ziynet | ileri gelenlerine | ve | Fir'avun'a | verdin | şübhesiz sen

لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ

şiddetle sık | ve | mallarını | sil süpür | Rabbimiz | senin yolundan | saptırmaları için

قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

elemli | azâbı | görmelerine dek | tâ ki | öyle ki îmân etmesinler | kalblerini

قَالَ قَدْ اُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَٓانِّ سَبِيلَ
buyurdu | gerçekten | kabul olunmuştur | ikinizin duâsı | artık istikâmette devâm edin | ve | sakın uymayın | yoluna

الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ
o kimselerin ki | bilmiyorlar | ve | geçirdik | İsrâiloğullarını | denizden | hemen onları takib etti

فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتّٰٓى اِذَٓا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ
Fir'avun | ve | askerleri | zulmetmek için | ve | saldırmak için | nihâyet | o zaman ki | kendisine yetişti | denizde boğulma

قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا الَّذٖٓي اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُٓوا اِسْرَٓائِيلَ وَاَنَا مِنَ
dedi | inandım | şübhesiz şuna ki | ilâh yoktur | ancak | o zât ki | îmân etti | kendisine | İsrâiloğulları | ve | ben

الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ
müslümanlardanım | şimdi mi | halbuki gerçekten | isyân ettin | bundan önce | ve | olmuştun | fesad çıkaranlardan

﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً وَاِنَّ
artık bugün | necat vereceğiz | cesedine | olman için | o kimseler için ki | arkandadır | bir ibret | ve | şübhesiz

كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ اٰيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّاْنَا
çoğu | insanlardan | âyetlerimizden | gerçekten gâfil kimselerdir | ve | and olsun gerçekten | yerleştirdik

بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا
İsrâiloğullarını | bir yurda | güzel | ve | onları rızıklandırdık | temiz şeylerden | ve ihtilâfta bulunmadılar

حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
tâ ki | kendilerine gelene dek | ilim | şübhesiz | Rabbin | hüküm verecektir | aralarında | kıyâmet günü

فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَاِنْ كُنْتَ فٖي شَكٍّ مِمَّٓا
o şeylerde ki | idiler | hakkında | ihtilâfa düşüyorlar | artık eğer | isen | içinde | bir şübhe | o şeylerden ki

اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ فَسْـَٔلِ الَّذٖينَ يَقْرَؤُنَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ
indirdik | sana | o hâlde sor | o kimselere ki | okuyorlar | kitabı | senden önce

لَقَدْ جَٓاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ
and olsun gerçekten | sana gelmiştir | hak | Rabbinden | öyle ise sakın olma | şübhe edenlerden

﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَتَكُونَ مِنَ
ve | sakın olma | o kimselerden ki | yalanladılar | âyetlerini | Allah'ın | yoksa olursun

الْخَاسِرٖينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ الَّذٖينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
hüsrâna uğrayanlardan | şübhesiz | o kimseler ki | hak oldu | üzerlerine | sözü | Rabbinin | îmân etmezler

﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَٓاءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلٖيمَ ﴿٩٧﴾
velev ki | kendilerine gelse | her | bir âyet | tâ ki | görmelerine dek | azâbı | elemli

89- *(Allah, Mûsâ'ya ve duâsına iştirâk eden Hârûn'a hitâben:)* "Şübhesiz ikinizin de duâsı *(onların küfürde ısrarları sebebiyle)* kabûl olunmuştur; artık istikâmette devâm edin ve sakın o *(hakkı, hakîkati)* bilmeyenlerin yoluna uymayın!" buyurdu.

90- Ve İsrâiloğullarını denizden geçirdik; Fir'avun ve askerleri de zulmetmek ve saldırmak için hemen onların arkalarına düştü. Nihâyet *(deniz kapanarak)* kendisini boğacağında *(Fir'avun)*: "Gerçekten şuna inandım ki, İsrâiloğullarının kendisine îmân ettiğinden başka ilâh yoktur; ben de Müslümanlardanım!" dedi.

91- *(Ona:)* "Şimdi mi *(îmân ediyorsun)*? Hâlbuki daha önce gerçekten isyân etmiş ve fesad çıkaranlardan olmuştun!" *(buyuruldu)*.

92- "*(Ey Fir'avun!)* Bugün artık senin *(boğulan)* cesedine necat *(kurtuluş)* vereceğiz *(sâhile atacağız)* ki arkandan gelenlere bir ibret olasın!"[1] Ve şübhesiz ki insanların çoğu, âyetlerimizden gerçekten gâfil kimselerdir.

93- And olsun ki İsrâiloğullarını güzel bir yurda *(Mısır'a ve Şam'a)* yerleştirdik ve onları temiz şeylerden rızıklandırdık. Kendilerine ilim *(Tevrât)* gelinceye kadar da ihtilâfta bulunmadılar. Muhakkak ki Rabbin, üzerinde ihtilâfa düşmekte oldukları şeyler hakkında kıyâmet günü aralarında hüküm verecektir.

94- *(Ey Resûlüm!)* Artık sana indirdiğimiz şeylerde *(bu anlattığımız kıssalarda)* şübhede isen, o hâlde senden önce Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* okuyanlara sor! And olsun ki sana Rabbinden hak gelmiştir; öyle ise sakın şübhe edenlerden olma!

95- Ve sakın Allah'ın âyetlerini yalanlayanlardan olma; yoksa hüsrâna uğrayanlardan olursun!

96, 97- Muhakkak ki üzerlerine Rabbinin *(azab)* sözü *(hükmü)* hak olanlar, kendilerine bütün âyetler gelmiş olsa bile, o *(pek)* elemli azâbı görünceye kadar *(isyanları sebebiyle)* îmân etmezler.[2]

98- Buna rağmen *(helâk ettiklerimizden, azâbımız kendine gelmeden önce)* îmân edip de îmânı kendine fayda veren bir şehir *(halkı daha)* olsaydı ya! Ancak Yûnus'un kavmi müstesnâ. *(Onlar)* îmân edince, kendilerinden dünya hayâtındaki rezillik azâbını açıverdik *(onlardan kaldırdık)* ve kendilerini bir zamâna kadar *(dünya ni'metlerinden)* faydalandırdık.

99- Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde kim varsa, onların hepsi birlikte elbette îmân ederdi. Öyle ise sen mi insanları mü'min kimseler olsunlar diye zorlayacaksın?

100- Hâlbuki Allah'ın izni olmadan hiçbir kimsenin îmân etmesi mümkün değildir. *(Fakat O, irâdesini îmâna sarf eden kullarını hidâyete muvaffak kılar.)* Azâbı ise, akıllarını kullanmayan *(îmânsız)*lara verir.

101- De ki: "Göklerde ve yerde neler var, bakın!" Fakat o deliller ve korkutmalar, îmân etmeyecek bir kavme fayda vermez.

102- Yoksa *(onlar)* ille de kendilerinden önce gelip geçen *(ümmet)*lerin *(başlarına gelen)* günlerinin benzerini mi bekliyorlar? De ki: "Öyleyse *(azâbı)* bekleyin, doğrusu ben de sizinle berâber *(azâbınızın nasıl olacağını)* bekleyenlerdenim."

103- Sonra peygamberlerimizi ve îmân edenleri kurtarırız. İşte böyle, mü'minleri kurtarmak üzerimize bir haktır.

104- De ki: "Ey insanlar! Eğer benim dînimden bir şübhe içinde iseniz, artık *(bilin ki, ben sizin)* Allah'dan başka tapmakta olduklarınıza tapmam; fakat sizin canınızı alacak olan Allah'a ibâdet ederim! Çünki *(ben)* mü'minlerden olmakla emrolundum!"[1]

105- "Ve *(ben)*: 'Hakka yönelmiş olarak yüzünü *(hak)* dîne doğrult! Ve sakın müşriklerden olma!' *(diye emrolundum)*."

106- "Hem 'Allah'ı bırakıp, sana ne fayda verecek ne de zararı dokunacak şeylere yalvarma! Artık *(böyle)* yaparsan, o takdirde muhakkak sen, zâlimlerden olursun!' *(diye bana emredildi)*."

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَٓا اِيمَانُهَٓا اِلَّا قَوْمَ يُونُسَۜ لَمَّٓا

ne zaman ki — Yûnusun — kavmi — ancak — îmânı — ve kendine fayda vermeli — îmân etmeli — bir şehir ki — olmalı — ve değil miydi

اٰمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ

kendilerini faydalandırdık — ve — dünya — hayatındaki — rezillik — azâbını — kendilerinden — açtık — îmân ettiler

اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَم۪يعاًۜ

birlikte — onların hepsi — yeryüzündedir — o kimseler ki — elbette îmân ederdi — Rabbin — dileseydi — eğer — ve — bir zamana kadar

اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ

bir kimse için — olmadı — ve — mü'minler — olmalarıda dek — tâ ki — insanları — zorlayacaksın — öyle ise sen mi

اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ

o kimselere ki — azâbı — kılar — ve — Allah'ın — izni ile — ancak — îmân etmesi

لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ

yerde — ve — göklerde — ne (var) — bakın — de ki — akıl erdirmiyorlar

وَمَا تُغْنِي الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ

artık değil — îmân etmeyecekler — bir kavme ki — korkutmalar — ve — o deliller — fayda vermez — ve

يَنْتَظِرُونَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذ۪ينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْۜ قُلْ

de ki — kendilerinden önce — gelip geçtiler — o kimselerin ki — günlerinin — benzerini — ancak — bekliyorlar

فَانْتَظِرُٓوا اِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجّ۪ي رُسُلَنَا

peygamberlerimizi — kurtarırız — sonra — bekleyenlerdenim — sizinle beraber — doğrusu ben — öyleyse bekleyin

وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَۚ حَقّاً عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٠٣﴾ قُلْ

de ki — mü'minleri — kurtarırız — üzerimize — hak olarak — işte böyledir — îmân ettiler — o kimseler ki — ve

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ي شَكٍّ مِنْ د۪ين۪ي فَلَٓا اَعْبُدُ الَّذ۪ينَ

o şeylere ki — artık tapmam — dînimden — bir şübhe — için de — iseniz — eğer — insanlar — ey

تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذ۪ي يَتَوَفّٰيكُمْۚ

canınızı alacak — o zâta ki — Allah'a — ibâdet ederim — fakat — Allah'dan — başka — tapıyorsunuz

وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَۙ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدّ۪ينِ حَن۪يفاًۚ

hakka yönelmiş olarak — dîne — yüzünü — doğrult — diye — ve — mü'minlerden — olmamla — emrolundum — ve

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ

sana fayda vermeyecek — o şeylere ki — Allah'dan — başka — yalvarma — ve — müşriklerden — sakın olma — ve

وَلَا يَضُرُّكَۚ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذاً مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠٦﴾

zâlimlerdensin — o takdirde — öyleyse şübhesiz sen — yaparsan — artık eğer — sana zarar vermeyecek — ve

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُٓ اِلَّا هُوَۚ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا

ve eğer | sana dokundurursa | Allah | bir zarar | artık açacak yoktur | onu | ancak | o | ve eğer | sana dilerse | bir hayır | artık yoktur

رَٓادَّ لِفَضْلِه۪ۜ يُص۪يبُ بِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ۜ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿١٠٧﴾

geri çevirecek | ihsânını | ulaştırır | onu | o kimselere ki | diler | kullarından | ve | o | bağışlayandır | merhamet edendir

قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا

de | ey | insanlar | gerçekten | size gelmiştir | hak | Rabbinizden | artık kim | hidâyete ererse | işte ancak

يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَاۚ وَمَٓا اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَك۪يلٍۜ

hidâyete erer | kendisi için | kim ve | dalâlete düşerse | işte ancak | dalâlete düşer | aleyhine | ve | ben değilim | sizin üzerinize | bir vekil

﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿١٠٩﴾

ve tâbi' ol | o şeye ki | vahyolunuyor | sana | ve | sabret | tâ ki | hüküm verinceye dek | Allah | ve | o | hayırlısıdır | hüküm verenlerin

سُورَةُ هُودٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

الٓرٰ كِتَابٌ اُحْكِمَتْ اٰيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ خَب۪يرٍۙ ﴿١﴾

elif lâm râ | bir kitabdır | sağlamlaştırılmış | âyetleri | sonra | açıklanmış | tarafından | her işi hikmetli | herşeyden haberdâr

اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَۜ اِنَّن۪ي لَكُمْ مِنْهُ نَذ۪يرٌ وَبَش۪يرٌۙ ﴿٢﴾ وَاَنِ اسْتَغْفِرُوا

ibâdet etmemeniz için | ancak | Allaha | şübhesiz ben | size | ondan | bir korkutucu | ve | bir müjdeleyici | ve | diye | mağfiret dileyiniz

رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ

Rabbinizden | sonra | tevbe ediniz | ona ki | sizi faydalandırsın | bir ni'metle | güzel | bir vakte kadar | belirli | ve | versin

كُلَّ ذ۪ي فَضْلٍ فَضْلَهُۜ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ

her | sâhibine | fazîlet | mükâfâtını | ve | eğer yüz çevirirseniz | artık şübhesiz ben | korkarım | üzerinize | azâbından | bir günün

كَب۪يرٍ ﴿٣﴾ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤﴾ اَلَٓا

büyük | Allah'adır | dönüşünüz | ve | o | herşeye | gücü yetendir | dikkat edin

اِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُۜ اَلَا ح۪ينَ يَسْتَغْشُونَ

şübhesiz onlar | bükerler | göğüslerini | gizlenmeleri için | ondan | dikkat edin | o ân ki | bürünüyorlar

ثِيَابَهُمْۙ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَۚ اِنَّهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

elbiselerine | bilir | o şeyleri ki | gizliyorlar | ve | o şeyleri ki | açıklıyorlar | şübhesiz o | bilendir | içinde olanı | sînelerin

---

107- Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa, artık onu O'ndan başka açacak *(kaldıracak)* olan kimse yoktur! Eğer sana bir hayır dilerse, O'nun ihsânını geri çevirecek kimse de yoktur!(1)

(O,) bunu *(bu ihsânını)* kullarından dilediğine ulaştırır. Çünki O, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

108- De ki: "Ey insanlar! Gerçekten size Rabbinizden hak gelmiştir. Artık kim hidâyete ererse, o takdirde ancak kendisi için hidâyete ermiş olur.

Kim de dalâlete düşerse, artık ancak kendi aleyhine dalâlete düşmüş olur. Ben sizin üzerinize *(ille de îmân etmeniz için)* vekil değilim!"

109- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sana vahyolunana tâbi' ol ve Allah hüküm verinceye kadar sabret! Çünki O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.

11- HÛD (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 123 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. *(Bu,)* Hakîm *(her işi hikmetli olan)*, Habîr *(herşeyden haberdâr olan Allah)* tarafından âyetleri sağlamlaştırılmış, sonra da açıklanmış bir Kitab'dır.

2- Tâ ki Allah'dan başkasına ibâdet etmeyesiniz! *(Ey Resûlüm! De ki:)* "Şübhesiz ki ben, size O'nun tarafından *(gönderilmiş)* bir korkutucu ve bir müjdeleyiciyim."

3- "Ve Rabbinizden mağfiret dileyesiniz, sonra O'na tevbe edesiniz ki, sizi *(dünyada)* belirli bir vakte kadar güzel bir ni'metle faydalandırsın ve *(âhirette)* her fazîlet sâhibine mükâfâtını versin! Eğer yüz çevirirseniz, artık şübhesiz ki ben, sizin üzerinize *(dehşeti)* büyük bir günün azâbından korkarım!"

4- "Dönüşünüz ancak Allah'adır. O ise, herşeye hakkıyla gücü yetendir."(2)

5- Dikkat edin! Şübhesiz ki onlar, ondan *(o peygamberden kendilerini)* gizlemek için göğüslerini bükerler. Bilesiniz, *(onlar)* elbiselerine bürünecekleri zaman dahi *(Allah)*, onlar neyi gizlerler ve neyi açıklarlarsa bilir. Çünki O, sînelerin içinde olanı hakkıyla bilendir.

6- Yeryüzünde kımıldanan hiçbir canlı yoktur ki rızkı Allah'a âid olmasın![1] *(Allah)* onun kaldığı yeri ve emânet bırakıldığı yeri bilir.

Hepsi, apaçık bir kitabda *(Levh-i Mahfûz'da yazılı)*dır.

7- Ve amelce hanginiz daha güzeldir diye sizi imtihân etmek için, gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur; arşı ise *(daha önce)* su üstünde idi.[2] *(Ey Resûlüm!)* Celâlim hakkı için, "Muhakkak siz öldükten sonra diriltilecek olan kimselersiniz!" desen, inkâr edenler mutlakā: "Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir!" der.

8- Ve and olsun ki onlardan azâbı sayılı bir müddete kadar ertelesek, mutlakā: "Ona *(o azâbın gelmesine)* mâni' olan nedir?" derler.

Dikkat edin! *(O azab)* onlara geleceği gün, kendilerinden geri çevrilecek değildir ve kendisiyle alay etmekte oldukları *(azab)*, onları kuşatmış olacaktır.

9- Şübhesiz ki, insana tarafımızdan bir rahmet tattırsak da, sonra bunu ondan çekip alsak; doğrusu o, gerçekten çok ümidsiz, çok nankör olur.

10- Hem muhakkak ki, kendisine dokunan bir zarardan sonra ona *(o insana)* bir ni'met tattırsak, mutlakā: "Kötülükler benden gitti" der.

Çünki o gerçekten çok şımarık, çok böbürlenen kimsedir.

11- Ancak sabredip, sâlih ameller işleyenler müstesnâ.

İşte onlar için bir bağışlanma ve *(pek)* büyük bir mükâfât vardır.

12- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Şimdi sen *(müşriklerin)*: "Ona bir hazîne indirilmeli veya berâberinde bir melek gelmeli değil miydi?" demeleri yüzünden, olur ki, sana vahyolunanın bir kısmını *(kabûl etmezler diye anlatmayı)* terk edici olursun.

Hem bundan dolayı göğsün daralacak olur.

Sen ancak bir korkutucusun.

Allah ise, herşeye vekîldir.

وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
kaldığı yeri | bilir | ve | rızkı | Allah'a âiddir | ancak | yeryüzünde | kımıldanan bir canlı | yoktur | ve

وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
yarattı | o zâttır ki | o | ve | apaçık | bir kitab | içindedir | hepsi | emânet bırakıldığı yeri | ve

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَٓاءِ
su | üstünde | Arş'ı | idi | ve | gün | altı | içinde | yeri | ve | gökleri

لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ
diriltilmiş olacaklarsınız | şübhesiz siz | dersen | and olsun eğer | ve | amelce | daha güzeldir (diye) | hanginiz | sizi imtihân etmek için

مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ
apaçık | bir sihir | ancak | bu | değildir | inkâr ettiler | o kimseler ki | mutlaka der | ölümün | ardından

﴿٧﴾ وَلَئِنْ اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى اُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ
mutlaka derler | sayılı | bir müddete kadar | azâbı | onlardan | ertelersek | and olsun eğer | ve

مَا يَحْبِسُهُ اَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ
kuşattı | ve | kendilerinden | geri çevrilecek | değildir | onlara gelecek | o gün ki | dikkat edin | ona mâni' olan nedir

بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ
insana | tattırırsak | and olsun eğer | ve | alay ediyorlar | kendisiyle | idiler | o şeyler ki | onları

مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ اِنَّهُ لَيَؤُسٌ كَفُورٌ
çok nankördür | gerçekten çok ümidsiz | doğrusu o | ondan | bunu çekip alırsak | sonra | bir rahmet | bizden

﴿٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ نَعْمَٓاءَ بَعْدَ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ
mutlaka der | kendisine dokundu | bir zarardan ki | sonra | bir ni'met | ona tattırırsak | and olsun eğer | ve

ذَهَبَ السَّيِّـَٔاتُ عَنِّي اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾ اِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا
sabrettiler | o kimseler ki | ancak | çok böbürlenendir | çok şımarık | çünki o | benden | kötülükler | gitti

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ
büyük | bir mükâfât | ve | bir bağışlanma | onlar için vardır | işte onlar | sâlih ameller | yaptılar | ve

﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَضَٓائِقٌ بِهِ
bundan dolayı | daralacak olandır | ve | sana | vahyolunuyor | o şeylerin ki | bazısını | terk edicisindir | şimdi olur ki sen

صَدْرُكَ اَنْ يَقُولُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَٓاءَ
gelmeli | veya | bir hazîne | ona | indirilmeli | değil miydi | demeleri yüzünden | göğsün

مَعَهُ مَلَكٌ اِنَّمَٓا اَنْتَ نَذِيرٌ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾
vekîldir | herşeye | Allah | ve | bir korkutucusun | sen | ancak | bir melek | beraberinde

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ
yoksa – diyorlar mı – onu uydurdu – de ki – öyleyse getirin – on – sûre – onun benzeri – uydurulmuş

وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾ فَإِلَّمْ
ve – çağırın – o kimseleri ki – gücünüz yetti – başka – Allah'dan – eğer – iseniz – doğru kimseler

يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَأَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ
eğer cevab vermezlerse – size – o hâlde bilin – ancak – indirilmiştir – ilmiyle – Allahın – ve şübhesiz – ilâh yoktur – ancak – o – artık siz (olacak) mısınız

مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ
müslüman kimseler – kim – ise – istiyor – hayatını – dünya – ve – ziynetini – tam veririz

إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولٰئِكَ الَّذِينَ
onlara – amellerini – orada – ve – onlar – orada – eksikliğe uğratılmazlar – işte onlar – o kimselerdir ki

لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ
yoktur – onlar için – âhirette – ancak – ateş – ve – boşa gitmiştir – o şeyler ki – yaptılar – orada – ve – bâtıldır

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ
o şeyler ki – idiler – yapıyorlar – şimdi o kimse midir ki – oldu – üzere – apaçık bir delil – Rabbinden – ve – kendisine okuyor

شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسٰى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولٰئِكَ
bir şâhid – ondan – ve – ondan önce vardır – kitabı – Mûsâ'nın – bir rehber – ve – rahmet olarak – işte onlar

يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ
îmân ederler – ona – ve – kim – inkâr ederse – onu – topluluklardan – artık ateş – onun va'd edilen yeridir

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلٰكِنَّ
öyle ise olma – içinde – bir şübhe – ondan – şübhesiz o – haktır – Rabbinden – fakat

أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى
çoğu – insanların – îmân etmezler – ve – kim olabilir – daha zâlim – o kimseden ki – iftirâ etti

اللّٰهِ كَذِبًا أُولٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلٰى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ
Allah'a – yalan söyleyerek – işte onlar – arz olunacaklar – Rablerine – ve – diyecek

الْأَشْهَادُ هٰؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ
şâhidler – işte bunlardır – o kimseler ki – yalan söylediler – karşı – Rablerine – dikkat edin – lâ'neti

اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
Allah'ın – üzerinedir – zâlimlerin – onlar ki – men' ederler – yolundan

اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾
Allah – ve – ona isterler – bir eğrilik – ve – onlar – âhireti – kendileridir – inkâr edenler

13- Yoksa: "Onu *(o Kur'ân'ı, kendisi)* uydurdu" mu diyorlar? *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "Eğer *(iddiânızda)* doğru kimseler iseniz, o takdirde onun benzeri uydurulmuş on sûre getirin! *(Yardım için)* Allah'dan başka gücünüzün yettiklerini de çağırın!"[1]

14- *(Ve, de ki:)* "Buna rağmen *(o yardıma çağırdıklarınız da)* size cevab vermedilerse *(ki veremeyecekler)*, o hâlde bilin ki, *(o Kur'ân)* ancak Allah'ın ilmiyle indirilmiştir ve O'ndan başka ilâh yoktur. Artık siz Müslüman kimseler *(oluyor)* musunuz?"

15- Kim dünya hayâtını ve ziynetini isterse, onlara orada *(dünyada)* amellerinin karşılığını tam olarak veririz ve onlara orada bir eksiklik yapılmaz.

16- İşte onlar öyle kimselerdir ki, âhirette onlar için ateşten başka bir şey yoktur. *(Dünyada özene bezene)* yaptıkları şeyler, orada *(âhirette)* boşa gitmiştir ve yapmakta oldukları şeyler bâtıldır.

17- Şimdi *(dünya hayâtını isteyen bir kimse, hiç Resûlümüz olan)* şu kimse *(gibi)* olur mu ki *(o)*, Rabbinden apaçık bir delil *(olan Kur'ân)* üzere bulunur. Ki kendisine *(o Kur'ân'ı)* O'ndan *(Rabbinden)* bir şâhid *(olan Cebrâil)* okuyor. Ondan *(o Kur'ân'dan)* önce de bir rehber ve bir rahmet olarak Mûsâ'nın Kitâb'ı *(olan Tevrât)* vardır.

İşte bunlar, ona *(Kur'ân'a)* îmân ederler. *(Muhtelif)* topluluklardan kim onu inkâr ederse, artık ateş onun va'd edilen yeridir. Öyle ise ondan *(Kur'ândan)* bir şübhe içinde olma! Şübhesiz ki o, Rabbinden *(gelen)* haktır; fakat insanların çoğu îmân etmezler.

18- Hem Allah'a yalan söyleyerek iftirâ edenden daha zâlim kim olabilir? İşte onlar *(kıyâmet günü)* Rablerine arz olunacaklar ve *(kendileri aleyhine)* şâhidler *(olarak melekler, peygamberler ve kendi uzuvları da)*: "İşte Rablerine karşı yalan söyleyenler bunlardır!" diyecek. Dikkat edin! Allah'ın lâ'neti o zâlimlerin üzerinedir!

19- Onlar ki, *(insanları)* Allah yolundan men' ederler ve ona *(o yola)* eğrilik *(bulmak)* isterler.[2] Ve onlar, âhireti inkâr edenlerin ta kendileridir.

20- İşte onlar yeryüzünde *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değillerdir ve onların Allah'dan başka, *(kendilerini kurtarabilecek)* hiçbir dostları yoktur.

(Âhirette) onlara azab kat kat artırılır.

Çünki *(kendilerine anlatılan hakîkatleri)* ne *(tahammül ederek)* dinleyebiliyorlardı, ne de görebiliyorlardı.

21- İşte onlar kendilerini hüsrâna uğratanlardır ve uydurmakta oldukları şeyler *(o hesab günü)* kendilerinden uzaklaşmıştır.

22- Hiç şübhesiz, doğrusu onlar, âhirette en fazla hüsrâna uğrayanlardır.

23- Muhakkak îmân edip sâlih ameller işleyenler ve Rablerine gönülden boyun eğenler var ya, işte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

24- Bu iki zümrenin *(mü'minlerle kâfirlerin)* hâli, kör ve sağır ile gören ve işiten kimseler gibidir.

Hiç bunlar misâlce birbirine eşit olurlar mı? Artık ibret almaz mısınız?

25, 26- And olsun ki *(biz)*, Nûh'u kavmine *(peygamber olarak)* gönderdik.

(Onlara dedi ki:) "Şübhesiz ben, sizin için Allah'dan başkasına ibâdet etmeyesiniz diye *(gönderilmiş)* apaçık bir korkutucuyum.

Doğrusu ben, sizin üzerinize *(pek)* elemli bir günün azâbından korkuyorum."[1]

27- Bunun üzerine kavminden inkâr edenlerin ileri gelenleri dediler ki: "*(Biz)* seni ancak bizim gibi bir insan olarak görüyoruz ve sana basit görüşlü aşağı *(tabakada)* olanlarımızdan başkasının tâbi' olduğunu görmüyoruz.

Bize karşı bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz; bil'akis sizi yalancı kimseler zannediyoruz."

28- *(Nûh)* dedi ki: "Ey kavmim!

Söyleyin bakalım; ya *(ben)* Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem ve *(O)*, bana kendi katından bir rahmet vermiş de, *(o rahmet)* size gizli bırakılmış ise? Siz onu istemeyen kimseler olduğunuz hâlde, *(biz)* sizi ona zorlayacak mıyız?"

اُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ

başka · onların · olmadı · ve · yeryüzünde · âciz bırakanlar · olmadılar · işte onlar

اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ

güç yetirebiliyorlar · değillerdi · azâb · onlara · kat kat artırılır · dostları · Allah'dan

السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ خَسِرُٓوا

hüsrâna uğrattılar · o kimselerdir ki · işte onlar · görüyorlar · değillerdi · ve · dinlemeye

اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ

doğrusu onlar · gerçekten · uyduruyorlar · idiler · o şeyler ki · kendilerinden · kaybolmuştur · ve · kendilerini

فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا

yaptılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki · şübhesiz · en fazla hüsrâna uğrayanlar · onlardır · âhirette

الصَّالِحَاتِ وَاَخْبَتُٓوا اِلٰى رَبِّهِمْ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ

onlar · cennet · ehlidirler · işte onlar · Rablerine · gönülden boyun eğdiler · ve · sâlih ameller

فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْاَعْمٰى وَالْاَصَمِّ وَالْبَصِيرِ

gören · ve · sağır · ve · kör gibidir · iki zümrenin · hâli · ebedî kalıcıdırlar · orada

وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا

gönderdik · ve and olsun gerçekten · artık ibret almaz mısınız · misâlce · ikisi birbirine eşit olurlar mı · işiten · ve

نُوحًا اِلٰى قَوْمِهِٓ اِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ اَنْ لَا تَعْبُدُٓوا اِلَّا

ancak · ibâdet etmeyin · diye · apaçık · bir korkutucuyum · sizin için · şübhesiz ben · kavmine · Nûh'u

اللّٰهَ اِنِّٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ اَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَاُ

ileri gelenleri · dedi ki · elemli · bir günün · azâbından · sizin üzerinize · korkuyorum · doğrusu ben · Allah'a

الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرٰيكَ اِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرٰيكَ

seni görmüyoruz · ve · bizim gibi · bir insan · ancak · seni görmüyoruz · kavminden · inkâr ettiler · o kimselerin ki

اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِينَ هُمْ اَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّاْيِ وَمَا نَرٰى لَكُمْ

sizin için · görmüyoruz · ve · görüşlü · basit · aşağı olanlarımızdır · onlar · o kimseler ki · ancak · sana tâbi' olmuş

عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ

gördünüz mü · kavmim · ey · dedi ki · yalancı kimseler · sizi zannediyoruz · bil'akis · bir üstünlük · bize karşı

اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَاٰتٰينِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ

kendi katından · bir rahmet · bana vermişse · ve · Rabbimden · apaçık bir delîl üzerinde · isem · eğer

فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ اَنُلْزِمُكُمُوهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

istemeyen kimseler · onu · siz iken · sizi ona zorlayacak mıyız · size · ve gizli bırakılmışsa

وَيَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًاۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَٓا

değil ve | Allah'a âid | ancak | ücretim değildir | bir mal | ona karşı | sizden istemiyorum | kavmim | ey | ve

اَنَا۬ بِطَارِدِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۜ اِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلٰكِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ قَوْمًا

bir kavim ki | sizi görüyorum | fakat ben | Rablerine | kavuşacak kimselerdir | şübhesiz onlar | îmân ettiler | o kimseleri ki | kovucu | ben

تَجْهَلُونَ ٢٩ وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُهُمْۜ اَفَلَا

onları kovarsam | eğer | Allah'a karşı | bana yardım eder | kim | kavmim | ey | ve | câhillik ediyorsunuz

تَذَكَّرُونَ ٣٠ وَلَٓا اَقُولُ لَكُمْ عِنْد۪ي خَزَٓائِنُ اللّٰهِ وَلَٓا

ve | Allah'ın | hazîneleri | yanımdadır | size | demiyorum | ve | artık hiç ibret almaz mısınız

اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَٓا اَقُولُ اِنّ۪ي مَلَكٌ وَلَٓا اَقُولُ لِلَّذ۪ينَ تَزْدَر۪ٓي

hor görüyor | o kimseler için ki | demem | ve | bir meleğim | şübhesiz ben | demiyorum | ve | gaybı | bilmem

اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًاۜ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْۚ

içlerindedir | o şeyleri ki | en iyi bilendir | Allah | bir hayır | Allah | onlara aslâ vermeyecek | gözleriniz

اِنّ۪ٓي اِذًا لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ٣١ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ

öyle ki çok ileri gittin | bizimle mücâdele ettin | gerçekten | Nûh | ey | dediler ki | elbette zâlimlerdenim | o takdirde | doğrusu ben

جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ٣٢

doğru kimselerden | isen | eğer | bizi tehdîd ediyorsun | o şeyi ki | haydi bize getir | bizimle mücâdelede

قَالَ اِنَّمَا يَأْت۪يكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَٓاءَ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِز۪ينَ ٣٣ وَلَا

ve | âciz bırakanlar | siz değilsiniz | ve | dilerse | eğer | Allah | onu | size getirir | ancak | dedi ki

يَنْفَعُكُمْ نُصْح۪ٓي اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُر۪يدُ

diliyor | Allah | ise | eğer | size | nasîhat etmemi | istersem | eğer | nasîhatim | size fayda vermez

اَنْ يُغْوِيَكُمْۜ هُوَ رَبُّكُمْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَۜ ٣٤ اَمْ يَقُولُونَ

diyorlar mı | yoksa | döndürüleceksiniz | ona | ve | Rabbiniz | odur | sizi dalâlete atmasını

افْتَرٰيهُۜ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ اِجْرَام۪ي وَاَنَا۬ بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ٣٥

günah işliyorsunuz | o şeylerden ki | uzağım | ben | ve | günahım | artık banadır | onu uydurduysam | eğer | de ki | onu uydurdu

وَاُو۫حِيَ اِلٰى نُوحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ

îmân etmiştir | gerçekten | o kimse ki | ancak | kavminden | îmân etmeyecek | şu şübhesiz ki | Nûh'a | vahyolundu | ve

فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَۚ ٣٦ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا

nezâretimiz ile | gemiyi | yap | ve | yapıyorlar | idiler | o şeylerden dolayı ki | öyle ise üzülme

وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْن۪ي فِي الَّذ۪ينَ ظَلَمُواۚ اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ٣٧

suda boğulmuş kimselerdir | çünki onlar | zulmettiler | o kimseler hakkında ki | bana söyleme | ve | vahyimiz ile | ve

29- "Ey kavmim! Buna *(bu yaptığım tebliğe)* karşı sizden bir mal istemiyorum. Benim ücretim ancak Allah'a âiddir ve ben îmân edenleri kovucu da değilim. Şübhesiz ki onlar, Rablerine kavuşacak kimselerdir; fakat ben, sizi câhillik etmekte olan bir kavim olarak görüyorum."

30- "Ey kavmim! Eğer onları kovarsam, Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı bana kim yardım eder? Artık hiç ibret almaz mısınız?"

31- "Ve *(ben)* size: 'Allah'ın hazîneleri yanımdadır' demiyorum; hem gaybı *(ben de)* bilmem; 'Ben şübhesiz bir meleğim' de demiyorum; sizin gözlerinizin hor gördüğü kimseler için: 'Allah onlara aslâ bir hayır vermeyecek' de demem! Allah, onların içlerinde olanı en iyi bilendir. *(Eğer o mü'minleri kovar ve böyle dersem)* o takdirde doğrusu ben mutlakā zâlimlerden olurum!"

32- Dediler ki: "Ey Nûh! Gerçekten bizimle mücâdele ettin, öyle ki bizimle mücâdelede çok ileri gittin; eğer *(iddiânda)* doğru kimselerden isen, haydi tehdîd etmekte olduğun *(azâb)*ı bize getir!"

33- *(Nûh)* dedi ki: "Onu size, eğer dilerse ancak Allah getirir ve siz *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değilsiniz."

34- "Eğer Allah sizi dalâlete atmayı diliyorsa, *(ben)* size nasîhat etmek istesem de nasîhatim size fayda vermez. Rabbiniz O'dur ve ancak O'na döndürüleceksiniz."

35- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Yoksa: "Onu *(o Kur'ân'ı, kendisi)* uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Eğer onu uydurduysam, artık günâhım banadır; fakat ben sizin işlemekte olduğunuz günahlardan uzağım!"

36- Nûh'a da şübhesiz şöyle vahyolundu: "Kavminden, gerçekten îmân etmiş olanlardan başka kimse aslâ îmân etmeyecek; öyle ise onların yapmakta olduklarından dolayı üzülme!"

37- "Bizim nezâretimiz altında ve vahyimiz ile gemiyi yap ve zulmedenler*(in bağışlanmaları)* hakkında bana *(bir şey)* söyleme *(onlar için yalvarma)*! Çünki onlar *(pek yakında)* suda boğulmuş *(olacak)* kimselerdir."

38- *(Nûh)* gemiyi yapıyor; kavminden bir gürûh da yanından geçtikçe onunla alay ediyorlardı. *(Nûh)* dedi ki: "Eğer *(siz)* bizimle eğleniyorsanız, sonunda şübhesiz biz de *(Allah'ın azâbı geldiği vakit)* sizinle, bu alay etmekte olduğunuz gibi alay edeceğiz."

39- "Artık kendisini *(dünyada)* rezîl edecek azâbın kime geleceğini ve *(âhirette)* devamlı bir azâbın kimin başına ineceğini ileride bileceksiniz!"

40- Nihâyet emrimiz gelip de fırın kaynadığı[1] *(iş kızışıp, sular kabarmak üzere olduğu)* zaman, *(Nûh'a)* buyurduk ki: "*(Canlıların)* her birinden *(erkek ve dişi olmak üzere)* ikişer eş ile *(sana îmân etmediklerinden, boğulacaklarına dâir)* aleyhinde söz geçmiş olanlar *(bir oğlunile diğer zevcen)* dışında âileni ve îmân edenleri ona *(gemiye)* yükle!" Zâten onunla berâber ancak pek az kimse îmân etmişti.

41- *(Nûh)* dedi ki: "Ona binin; onun akıp gitmesi de durması da Allah'ın ismiyledir. Şübhesiz ki Rabbim, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

42- Ve o *(gemi, sular her tarafı istîlâ ettiğinde)* onlarla birlikte dağlar gibi dalga*(lar)* içinde akıp gidiyordu. Nûh, *(kendilerinden)* ayrı bir yerde bulunan oğluna *(îmân eder ümîdiyle)*: "Ey oğulcuğum! Bizimle berâber *(sen de)* bin, kâfirlerle berâber olma!" diye seslendi.

43- *(Oğlu yine de îmân etmekten kaçınarak:)* "Beni sudan muhâfaza edecek bir dağa sığınacağım" dedi. *(Nûh:)* "Bugün *(Allah'ın)* merhamet ettiği kimse müstesnâ, Allah'ın emrinden *(azâbından)* koruyucu kimse yoktur!" dedi. Ve aralarına dalga girdi de *(artık o)* boğulanlardan oldu.

44- Nihâyet *(vakti geldiğinde)*: "Ey yer! Suyunu yut! Ve ey gök! *(Sen de yağmurunu)* tut!" denildi. Su çekildi, iş bitirildi, *(gemi)* Cûdî *(dağının)* üzerine oturdu[2] ve: "*(Allah'ın rahmetinden uzak olan)* zâlimler topluluğu helâk olsun!" denildi.

45- Nûh ise, Rabbine nidâ *(duâ)* edip dedi ki: "Rabbim! Şübhesiz ki oğlum benim âilemdendir *(sen bana âilemin kurtulacağını va'd etmiştin)*; muhakkak ki senin va'din haktır ve sen hükmedenlerin en hâkimisin!"

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَۗ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَاٌ مِنْ قَوْمِه۪ سَخِرُوا مِنْهُۜ

onunla / alay ettiler / kavminden / bir gürûh / yanından / geçti / ne zaman ki / ve / gemiyi / yapıyor / ve

قَالَ اِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَۜ ﴿٣٨﴾

alay ediyorsunuz / o şey gibi ki / sizinle / alay edeceğiz / şübhesiz biz de / bizim ile / alay ediyorsanız / eğer / dedi ki

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَۙ مَنْ يَأْت۪يهِ عَذَابٌ يُخْز۪يهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ

bir azâb / kendisine / yerleşecek / ve / kendisini rezîl edecek / azâb / ona gelecek / o kimseyi ki / artık ileride bileceksiniz

مُق۪يمٌ ﴿٣٩﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُۙ قُلْنَا احْمِلْ ف۪يهَا

ona / yükle / buyurduk ki / fırın / kaynadı / ve / emrimiz / geldi / o zaman ki / nihâyet / devamlı

مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ

söz / aleyhinde / geçmiş / o kimse ki / hâric / âileni / ve / iki / eş / herbirinden

وَمَنْ اٰمَنَۜ وَمَٓا اٰمَنَ مَعَهُٓ اِلَّا قَل۪يلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا ف۪يهَا

ona / binin / dedi / ve / pek az (kimse) / ancak / onunla beraber / îmân etmemişti / ve / îmân etti / o kimseyi ki / ve

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْر۪يهَا وَمُرْسٰيهَاۜ اِنَّ رَبّ۪ي لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٤١﴾

çok merhametlidir / elbette bağışlayandır / Rabbim / şübhesiz / durması / ve / onun akıp gitmesi / Allah'ın / ismiyledir

وَهِيَ تَجْر۪ي بِهِمْ ف۪ي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادٰى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ

idi / ve / oğluna / Nûh / seslendi / ve / dağlar gibi / dalga / içinde / onlarla / akıp giyordu / o / ve

ف۪ي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٤٢﴾

kâfirlerle / beraber / olma / ve / bizimle beraber / bin / oğulcuğum / ey / ayrı bir yerde

قَالَ سَاٰو۪ٓي اِلٰى جَبَلٍ يَعْصِمُن۪ي مِنَ الْمَٓاءِۜ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ

bugün / koruyucu yoktur / dedi / sudan / beni muhâfaza edecek / bir dağa / sığınacağım / dedi

مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَحِمَۚ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ

ve oldu / dalga / ikisinin arasına / girdi / ve / merhamet etti / o kimse ki / ancak / Allah'ın / emrinden

مِنَ الْمُغْرَق۪ينَ ﴿٤٣﴾ وَق۪يلَ يَٓا اَرْضُ ابْلَع۪ي مَٓاءَكِ وَيَا سَمَٓاءُ اَقْلِع۪ي

tut / gök / ey / ve / suyunu / yut / yer / ey / denildi / ve / boğulanlardan

وَغ۪يضَ الْمَٓاءُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَق۪يلَ

denildi / ve / Cûdî'nin / üzerine / oturdu / ve / iş / bitirildi / ve / su / çekildi / ve

بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادٰى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ

şübhesiz / Rabbim / sonra dedi ki / Rabbine / Nûh / nidâ etti / ve / zâlimler / topluluğu / helâk olsun

ابْن۪ي مِنْ اَهْل۪ي وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿٤٥﴾

hükmedenlerin / en hâkimisin / sen / ve / haktır / senin va'din / şübhesiz / ve / benim âilemdendir / oğlum

قَالَ يَا نُوحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ
buyurdu ki | ey | Nûh | şübhesiz o | değildir | senin âileden | şübhesiz o | bir ameldir | olmayan | sâlih

فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنّ۪ٓي اَعِظُكَ اَنْ تَكُونَ
öyleyse benden isteme | o şeyi ki | yoktur | senin için | hakkında | bir bilgi | şübhesiz ben | seni sakındırırım | olmandan

مِنَ الْجَاهِل۪ينَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ
câhillerden | dedi | Rabbim | doğrusu ben | sığınırım | sana | senden istememden | o şeyi ki | yoktur

ل۪ي بِه۪ عِلْمٌ وَاِلَّا تَغْفِرْ ل۪ي وَتَرْحَمْن۪ٓي اَكُنْ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٤٧﴾
benim için | hakkında | bir bilgi | ve | eğer bana mağfiret etmezsen | ve | bana merhamet etmezsen | olurum | hüsrâna uğrayanlardan

ق۪يلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اُمَمٍ مِمَّنْ
buyuruldu ki | ey | Nûh | in | bir selâm ile | bizden | ve | bereketlerle | sana | ve | ümmetlere | o kimseden ki

مَعَكَ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
beraberindedir | ve | ümmetler ki | onları faydalandıracağız | sonra | onlara dokunacaktır | bizden | bir azâb | elemli | bunlar

مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوح۪يهَٓا اِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَٓا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ
haberlerindendir | gayb | onları vahyediyoruz | sana | değildin | onları biliyorsun | sen | ve | ne kavmin

مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاصْبِرْ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٤٩﴾ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًا
önce | bundan | öyle ise sabret | şübhesiz | âkıbet | takvâ sâhiblerinindir | ve | Âd'e | kardeşleri | Hûd'u

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنْ
dedi ki | ey | kavmim | ibâdet edin | Allah'a | yoktur | sizin için | bir ilâh | ondan başka | değil

اَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
siz | ancak | iftirâ edenler | ey | kavmim | sizden istemiyorum | ona karşı

اَجْرًا اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
bir ücret | benim ücretim değildir | ancak | o zâta âiddir ki | beni yarattı | hiç mi akıl erdirmezsiniz

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَٓاءَ
ve | ey | kavmim | mağfiret dileyin | Rabbinizden | sonra | tevbe edin ki | ona | göndersin | göğü

عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا
üzerinize | bol bol | ve | size artırsın | bir güç | gücünüze | ve

تَتَوَلَّوْا مُجْرِم۪ينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
yüz çevirmeyin | günahkârlar olarak | dediler ki | ey | Hûd | bize getirmedin | apaçık bir delil | ve | biz değiliz

بِتَارِك۪ٓي اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٣﴾
terkediciler | ilâhlarımızı | sözünden dolayı | ve | biz değiliz | sana | îmân edenler

46- *(Allah)* buyurdu ki: "Ey Nûh! Şübhesiz o, senin âilenden değildir! Çünki o*(nun yaptığı)*, sâlih olmayan bir ameldir. Öyleyse hakkında bilgi sâhibi olmadığın bir şeyi benden isteme! Muhakkak ki ben seni câhillerden olmaktan sakındırırım!"

47- *(Nûh)* dedi ki: "Rabbim! Doğrusu ben, hakkında bilgi sâhibi olmadığım bir şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer bana mağfiret etmez ve bana merhamet etmezsen, hüsrâna uğrayanlardan olurum."

48- *(Tarafımızdan)* buyuruldu ki: "Ey Nûh! Sana ve berâberindekilerden *(çoğalarak tüm dünyaya yayılacak)* olan ümmetlere bizden selâm ve bereketlerle *(gemiden)* in! *(Onlardan ileride)* öyle ümmetler de olacaktır ki, kendilerini yakında *(dünyada)* faydalandıracağız, sonra *(inkâr etmelerinden dolayı)* bizden onlara *(yine pek)* elemli bir azab dokunacaktır."

49- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar gayb haberlerindendir ki, onları sana vahyediyoruz. Bundan önce onları ne sen biliyordun, ne de kavmin![1] Öyle ise sabret! Şübhesiz ki âkıbet *(sonunda asıl kazanç)* takvâ sâhiblerinindir.

50- Âd *(kavmin)*e de kardeşleri Hûd'u *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Siz ancak *(Allah'a)* iftirâ edenlersiniz."

51- "Ey kavmim! Buna *(bu yaptığım teblîğe)* karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak beni yaratana âiddir. Hiç mi akıl erdirmezsiniz?"

52- "Ey kavmim! Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin ki, üzerinize semâyı bol bol *(yağmur olarak)* göndersin[2] ve gücünüze güç katsın! Günahkârlar olarak *(haktan)* yüz çevirmeyin!"

53- Dediler ki: "Ey Hûd! Bize apaçık bir delil *(bir mu'cize)* getirmedin; biz de senin sözünle ilâhlarımızı terk ediciler değiliz, biz sana îmân edecek kimseler de değiliz."

54, 55- "*(Biz senin hakkında)* ancak: 'İlâhlarımızdan bazısı seni fenâ çarpmış' diyoruz." *(Hûd)* dedi ki: "Şübhesiz ben *(ise)* Allah'ı şâhid tutuyorum; *(siz de)* şâhid olun ki doğrusu ben, sizin O'nu *(Allah'ı)* bırakıp da şirk koşmakta olduğunuz şeylerden uzağım! Artık *(isterseniz)* hep berâber bana tuzak kurun; sonra *(da)* bana hiç mühlet vermeyin!"

56- "Şübhesiz ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. *(Yeryüzünde)* hareket eden hiçbir canlı yoktur ki, O *(Allah)* onun perçeminden *(alnından)* tutmuş *(da tasarrufu altına almış)* olmasın![1] Muhakkak ki Rabbim, dosdoğru bir yol üzerindedir."

57- "Eğer şimdi yüz çevirirseniz, artık size kendisi ile gönderilmiş olduğum şeyi *(emir ve yasakları)* size gerçekten teblîğ ettim. Hem Rabbim *(isterse)*, sizden başka bir kavmi yerinize getirir. O'na hiçbir zarar da veremezsiniz. Şübhe yok ki Rabbim, herşeyi hakkıyla gözetendir."

58- Nihâyet emrimiz gelince, Hûd'u ve berâberindeki îmân edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtuluşa erdirdik ve onları şiddetli bir azabdan kurtardık.

59- İşte Âd *(kavmi)* Rablerinin âyetlerini bilerek inkâr ettiler, O'nun peygamberlerine âsî oldular ve her inadcı zorbanın emrine uydular.

60- Böylece hem bu dünyada, hem de kıyâmet gününde lâ'nete tâbi' tutuldular. Haberiniz olsun! Şübhesiz ki Âd *(kavmi)* Rablerini inkâr ettiler. Dikkat edin! *(İsyanları yüzünden Allah'ın rahmetinden uzaklaşan)* Hûd'un kavmi olan Âd, helâk olsun!

61- Semûd *(kavmin)*e de kardeşleri Sâlih'i *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O, sizi yerden *(topraktan)* yarattı ve sizin orayı i'mâr etmenizi *(ve orada ömür sürmenizi)* istedi; öyle ise O'ndan mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin! Şübhesiz ki Rabbim, Karîb *(kullarına pek yakın)*dır, Mücîb *(duâlarına mutlakā cevab veren)*dir."

62- Dediler ki: "Ey Sâlih! *(Sen)* bundan önce aramızda gerçekten ümid beslenen bir kimse idin; *(şimdi)* atalarımızın tapageldiği şeylere kulluk etmekten bizi men' mi ediyorsun? Doğrusu biz ise, senin bizi kendisine da'vet etmekte olduğun şeyden kuşku veren ciddî bir şübhe içindeyiz."

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ
demiyoruz · ancak · seni çarpmış · bazısı · ilâhlarımızdan · fenâlıkla · dedi ki · şübhesiz ben · şâhid tutuyorum · Allah'ı

وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهِ
ve · şâhid olun ki · doğrusu ben · uzağım · o şeylerden ki · şirk koşuyorsunuz · ondan başka

فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ
artık bana tuzak kurun · hep beraber · sonra · bana mühlet vermeyin · şübhesiz ben · tevekkül ettim · Allah'a ki

رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
Rabbim · ve Rabbinizdir · hareket eden bir canlı yoktur · ancak · o · tutandır · perçeminden · şübhesiz Rabbim · bir yol üzerindedir

مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
dosdoğru · şimdi eğer · yüz çevirirseniz · artık gerçekten · size teblîğ ettim · o şeyi ki · gönderildim · kendisiyle · size

وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ
ve · yerinize getirir · Rabbim · bir kavmi · sizden başka · ve · ona zarar veremezsiniz · bir şeyle · şübhesiz Rabbim · hepsini

شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
şeyin · gözetendir · ve · ne vakit ki · geldi · emrimiz · kurtuluşa erdirdik · Hûdu · ve · o kimseleri ki · îmân ettiler · beraberinde · bir rahmetle

مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ
bizden · ve · onları kurtardık · bir azâbdan · şiddetli · ve · işte bu · Âd · bilerek inkâr ettiler · âyetlerini

رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأُتْبِعُوا فِي
Rablerinin · ve · âsî oldular · peygamberlerine · ve · uydular · emrine · her · zorbanın · inadcı · ve · tâbi' tutuldular · içinde

هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا
bu · dünya · lâ'nete · ve · kıyâmet gününde · dikkat edin · şübhesiz · Âd · inkâr ettiler · Rablerini · dikkat edin · helâk olsun

لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
Âd · kavmi (olan) · Hûd'un · ve · Semûd'e · kardeşleri · Sâlih'i · dedi ki · ey kavmim · ibâdet edin · Allah'a

مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
yoktur · sizin için · bir ilâh · ondan başka · o · sizi yarattı · yerden

وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ
ve · i'mâr etmenizi istedi · orayı · öyle ise ondan mağfiret dileyin · sonra · tevbe edin · ona · şübhesiz Rabbim · pek yakındır · icâbet edendir

﴿٦١﴾ قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَا أَتَنْهَانَا أَنْ
dediler ki · ey · Sâlih · gerçekten · idin · içimizde · ümîd beslenen · önce · bundan · bizi men' mi ediyorsun

نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾
kulluk etmemizden · tapdıkları şeylere · atalarımızın · ve doğrusu biz · elbet bir şübhe içindeyiz · o şeyden ki · bizi da'vet ediyorsun · kendisine · kuşku veren

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَ اٰتٰين۪ي مِنْهُ رَحْمَةً

dedi | ey kavmim | gördünüz mü | eğer | isem | üzerinde | apaçık bir delîl | Rabbimden | ve | bana vermişse | tarafından | bir rahmet

فَمَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَز۪يدُونَن۪ي غَيْرَ تَخْس۪يرٍ ﴿٦٣﴾

bu takdirde kim | bana yardım eder | Allah'a karşı | eğer | ona isyân etsem | o zaman bana artırmazsınız | başka | zarar vermekten

وَ يَا قَوْمِ هٰذِه۪ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ ف۪ٓي اَرْضِ اللّٰهِ

ve | ey kavmim | işte bu | dişi devesidir | Allahın | size | bir mu'cize olarak | artık onu bırakın | ye'sin | arzında | Allahın

وَ لَا تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَر۪يبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا

ve | ona dokunmayın | bir kötülükle | yoksa sizi yakalar | bir azâb | yakın | fakat onu kestiler

فَقَالَ تَمَتَّعُوا ف۪ي دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ

bunun üzerine dedi | faydalanın | yurdunuzda | üç | gün | işte bu | bir tehdiddir | olmayan

مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا

yalanlanacak | nihâyet ne zaman ki | geldi | emrimiz | kurtardık | Sâlih'i | ve | o kimseleri ki | îmân ettiler

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَز۪يزُ

beraberinde | bir rahmetle | bizden | ve | zilletinden | o günün | şübhesiz | Rabbin | odur | kuvvetli olan | dâima üstün

﴿٦٦﴾ وَ اَخَذَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوا ف۪ي دِيَارِهِمْ

ve | yakaladı | o kimseleri ki | zulmettiler | o korkunç ses | ve oldular | bulundukları yerde

جَاثِم۪ينَ ﴿٦٧﴾ كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا ف۪يهَا اَلَٓا اِنَّ ثَمُودَا۬ كَفَرُوا رَبَّهُمْ

çöküp kalan kimseler | sanki | hiç oturmamışlardı | orada | dikkat edin | şübhesiz | Semûd | inkâr ettiler | Rablerini

اَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَتْ رُسُلُنَٓا اِبْرٰه۪يمَ

dikkat edin | helâk olsun | Semûd | ve and olsun gerçekten | geldi | elçilerimiz | İbrâhîm'e

بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ اَنْ جَٓاءَ

müjde ile | dediler | selâm | dedi | selâm | bunun üzerine gecikmedi | gelmesi

بِعِجْلٍ حَن۪يذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَٓا اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ

bir buzağı ile | kızartılmış | fakat ne zaman ki | gördü | elleri | uzanmıyor | ona | onları yadırgadı

وَ اَوْجَسَ مِنْهُمْ خ۪يفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ اِنَّٓا اُرْسِلْنَٓا اِلٰى

ve | içine düştü | onlardan dolayı | bir korku | dediler | korkma | şübhesiz biz | gönderildik

قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَ امْرَاَتُهُ قَٓائِمَةٌ فَضَحِكَتْ

kavmine | Lût'un | ve | zevcesi | ayakta idi | bundan dolayı güldü

فَبَشَّرْنَاهَا بِاِسْحٰقَ وَ مِنْ وَرَٓاءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

ve ona müjdeledik | İshâk'ı | ve | ardından | İshâk'ın | Ya'kûb'u

63- *(Sâlih)* dedi ki: "Ey kavmim! Söyleyin bakalım, ya Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem ve *(O)* bana tarafından bir rahmet vermişse? O'na isyân edersem, bu takdirde Allah'*(dan gelecek azâb)*a karşı bana kim yardım eder? O zaman bana zarar vermekten başka bir şey artırmazsınız."

64- "Ey kavmim! İşte bu, size bir mu'cize olarak Allah'ın dişi devesidir; artık onu *(serbest)* bırakın, Allah'ın arzında yesin *(içsin)*! Ona bir kötülükle dokunmayın! Yoksa sizi yakın bir azab yakalar."

65- Fakat *(Semûd kavmi bu îkâzı dinlemeyerek)* onu kestiler; bunun üzerine *(Sâlih)*: "Yurdunuzda üç gün daha yaşayın! Bu, yalan olmayan bir tehdiddir!" dedi.

66- Nihâyet emrimiz gelince, Sâlih'i ve berâberindeki îmân edenleri tarafımızdan bir rahmetle *(hem o azabdan)*, hem de o günün zilletinden kurtardık. Şübhesiz ki, Kaviyy *(pek kuvvetli olan)*, Azîz *(kudreti herşeye gâlib gelen)* ancak Rabbindir.

67- Zulmedenleri ise, o korkunç ses yakaladı da bulundukları yerde çöküp kalan kimseler oldular!

68- Sanki orada hiç oturmamışlardı! Dikkat edin! Şübhesiz Semûd *(kavmi)* Rablerini inkâr ettiler. *(Ve yine)* dikkat edin! *(Peygamberlerine isyanları yüzünden Allah'ın rahmetinden uzaklaşan)* Semûd *(kavmi)* helâk olsun![1]

69- And olsun ki elçilerimiz *(melekler)* İbrâhîm'e müjde ile geldiler: "Selâm *(senin üzerine olsun)*!" dediler. Bunun üzerine *(O da:)* "Selâm *(sizin üzerinize de olsun)*!" dedi; beklemeden *(onlara)* kızartılmış bir buzağı getirdi.

70- Fakat ellerinin ona uzanmadığını görünce, onlar*(ın durumların)*ı yadırgadı ve onlardan dolayı içine bir çeşit korku düştü. *(Onlar ise:)* "Korkma! Şübhesiz ki biz *(Allah'ın melekleriyiz ve)* Lût kavmine *(azab vazîfesi ile)* gönderildik!" dediler.

71- Bu sırada *(İbrâhîm'in)* zevcesi *(Sâre)* ayakta idi; *(bu zâlim kavmin helâk edileceği müjdesini duyunca)* bundan dolayı güldü; *(biz)* de ona İshâk'ı müjdeledik; İshâk'ın ardından da *(bir torun olarak)* Ya'kûb'u!

72- *(İbrâhîm'in hanımı Sâre:)* "Vay bana! Ben ihtiyar bir kadın, bu kocam da yaşlı bir kimse iken mi doğuracağım? Doğrusu bu gerçekten şaşılacak bir şey!" dedi.

73- *(Melekler)* dediler ki: "Allah'ın işine mi şaşıyorsun?(1) Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizedir ey ev halkı! Şübhesiz ki O, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık olan)*dır, Mecîd *(ihsânı bol olan)*dır."

74- Nihâyet İbrâhîm'den korku gidip kendisine müjde gelince, Lût kavmi hakkında *(acabâ îmâna gelmezler mi, diye)* bizimle *(azab melekleriyle)* mücâdeleye başladı.

75- Çünki İbrâhîm gerçekten yumuşak huylu, çok içli *(çok âh eden, inleyen)*, kendisini tamâmen Allah'a vermiş bir kimse idi.

76- *(Melekler dediler ki:)* "Ey İbrâhîm! Bundan vazgeç! Şu muhakkak ki, gerçekten Rabbinin emri gelmiştir. Çünki onlara aslâ geri çevrilmez bir azab gelecektir."

77- Ve elçilerimiz *(olan melekler, insan sûretinde)* Lût'a gelince, onlar*(a, sapık kavminin musallat olmasın)*dan dolayı endişeye düştü, onlar yüzünden göğsü daraldı ve: "Bu, zor bir gündür!" dedi.

78- *(Elçilerimizin geldiğini haber alan)* kavmi ise koşarak ona geldiler ki *(onlar)* daha önce de o kötü işleri yapmaktaydılar. *(Lût)* dedi ki: "Ey kavmim! İşte bunlar *(kavmimin kadınları, ki benim de)* kızlarım *(sayılırlar, onlarla evlenin)*; onlar sizin için daha temizdir; artık Allah'dan sakının ve beni misâfirlerim hakkında rezîl etmeyin! İçinizden aklı başında bir adam yok mu?"

79- Dediler ki: "Yemîn olsun *(sen de)* bilirsin ki, senin kızlarında bizim için hiçbir hak yoktur. *(Kadınlara karşı bir meyil duymuyoruz.)* Doğrusu sen bizim ne istediğimizi hâlbuki çok iyi bilirsin!"

80- *(Lût:)* "Keşke size karşı bir kuvvetim olsaydı, yâhut sağlam bir kaleye sığınabilseydim!" dedi.

81- *(Melekler)* dediler ki: "Ey Lût! Şübhesiz ki biz, Rabbinin elçileriyiz; *(onlar)* sana aslâ dokunamazlar; artık gecenin bir kısmında, âileni yola çıkar ve içinizden hiçkimse geri dönüp bakmasın! Karın müstesnâ! Çünki onlara gelen *(azab)* ona da isâbet edicidir. Muhakkak ki onlara va'd olunan azab zamânı, sabah vaktidir. Sabah *(zâten)* yakın değil mi?"

قَالَتْ يَا وَيْلَتٰٓى ءَاَلِدُ وَاَنَا۬ عَجُوزٌ وَهٰذَا بَعْلٖى شَيْخًا اِنَّ
doğrusu · yaşlı bir kimse · kocam · bu · ve · ihtiyar bir kadın · ben iken · doğuracağım mı · vay bana · dedi

هٰذَا لَشَیْءٌ عَجٖيبٌ ٧٢ قَالُٓوا اَتَعْجَبٖينَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحْمَتُ
rahmeti · Allah'ın · işinden · şaşıyor musun · dediler · şaşılacak · gerçekten bir şey · bu

اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ اِنَّهُ حَمٖيدٌ مَجٖيدٌ ٧٣ فَلَمَّا ذَهَبَ
gitti · nihâyet ne zaman ki · şânı yücedir · hamdedilendir · şübhesiz o · ey ev halkı · üzerinizedir · bereketleri · ve · Allahın

عَنْ اِبْرٰهٖيمَ الرَّوْعُ وَجَٓاءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فٖى قَوْمِ لُوطٍ ٧٤
Lût · kavmi · hakkında · bizimle mücâdeleye başladı · müjde · kendisine geldi · ve · korku · İbrâhîm'den

اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ لَحَلٖيمٌ اَوَّاهٌ مُنٖيبٌ ٧٥ يَٓا اِبْرٰهٖيمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا اِنَّهُ
şu şübhesiz ki · bundan · vazgeç · İbrâhîm · ey · Allah'a tam yönelendir · çok içli · elbet yumuşak huylu · İbrâhîm · şübhesiz

قَدْ جَٓاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَاِنَّهُمْ اٰتٖيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ٧٦ وَلَمَّا جَٓاءَتْ
geldi · ve ne zaman ki · geri çevrilen · değil · bir azâb · onlara gelicidir · ve şübhesiz onlar · Rabbinin · emri · gerçekten gelmiştir

رُسُلُنَا لُوطًا سٖٓیءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هٰذَا يَوْمٌ عَصٖيبٌ
zor · bir gündür · bu · dedi · ve · tâkatçe · onlar yüzünden · daraldı · ve onlardan dolayı · kötüleşti · Lût'a · elçilerimiz

٧٧ وَجَٓاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ اِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّاٰتِ
o kötü işleri · yapıyorlar · idiler · bundan önce · ve · kendisine · koşuyorlardı · kavmi · ona geldi · ve

قَالَ يَا قَوْمِ هٰٓؤُلَٓاءِ بَنَاتٖى هُنَّ اَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا
ve · Allah'dan · artık sakının · sizin için · daha temizdir · onlar · kızlarım · işte bunlar · kavmim · ey · dedi

تُخْزُونِ فٖى ضَيْفٖى اَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشٖيدٌ ٧٨ قَالُوا
dediler · aklı başında · bir adam · sizden · yok mu · misâfirlerim · hakkında · beni rezil etmeyin

لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فٖى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرٖيدُ ٧٩
istiyoruz · o şeyi ki · elbette bilirsin · doğrusu sen · ve · bir hak · senin kızlarında · bizim için · yoktur · bildin · and olsun gerçekten

قَالَ لَوْ اَنَّ لٖى بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوٖٓى اِلٰى رُكْنٍ شَدٖيدٍ ٨٠ قَالُوا
dediler ki · sağlam · bir kaleye · sığınsam · veya · bir kuvvet · size karşı · benim olsa · şübhesiz · keşke · dedi

يَا لُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُٓوا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ
bir kısmında · âileni · artık yola çıkar · sana · aslâ dokunamazlar · Rabbinin · şübhesiz biz elçileriyiz · Lût · ey

الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ اِنَّهُ مُصٖيبُهَا
ona isâbet edicidir · şu şübhesiz ki · karın · hâric · hiç kimse · sizden · geri dönüp bakmasın · ve · gecenin

مَٓا اَصَابَهُمْ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرٖيبٍ ٨١
yakın · sabah · değil mi · sabahdır · onlara va'd olunan azâb zamanı · şübhesiz · onlara isâbet etti · o şey ki

فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهَا

üzerlerine · yağdırdık · ve · altı · üstünü · kıldık · emrimiz · geldi · ne zaman ki

حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ۝٨٢ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ

Rabbinin · katında · damgalanmış olarak · arka arkaya dizilmiş · pişirilmiş balçıktan · taşlar

وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ۝٨٣ وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا

Şuayb'ı · kardeşleri · Medyen'e · ve · uzak · zâlimlerden · o · değildir · ve

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا

eksik tutmayın · ve · ondan başka · bir ilâh · sizin için yoktur · Allah'a · ibâdet edin · kavmim · ey · dedi

الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ اِنِّي اَرٰيكُمْ بِخَيْرٍ وَ اِنِّي اَخَافُ عَلَيْكُمْ

üzerinize · korkuyorum · doğrusu ben · ve · bir hayır içinde · sizi görüyorum · şübhesiz ben · tartıyı · ve · ölçüyü

عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ ۝٨٤ وَ يَا قَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ

tartıyı · ve · ölçüyü · tam yapın · kavmim · ey · ve · çepeçevre kuşatıcı · bir günün · azâbından

بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ

yeryüzünde · bozgunculuk yapmayın · ve · eşyalarını · insanlara · eksik vermeyin · ve · adâletle

مُفْسِدِينَ ۝٨٥ بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

mü'min kimseler · iseniz · eğer · sizin için · hayırlıdır · Allah'ın · bıraktığı · ifsâd edici kimseler olarak

وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ۝٨٦ قَالُوا يَا شُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ

namazın mı · Şuayb · ey · dediler ki · muhâfız · üzerinize · ben değilim · ve

تَأْمُرُكَ اَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ اٰبَاؤُنَا اَوْ اَنْ نَفْعَلَ

yapmamızdan · veya · atalarımız · tapıyorlardı · o şeyleri ki · bırakmamızı · sana emrediyor

فِي اَمْوَالِنَا مَا نَشٰؤُا اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ۝٨٧

aklı başında · yumuşak huylu · hakîkaten sensin · şübhesiz sen · diliyoruz · o şeyi ki · mallarımız · hakkında

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي

Rabbimden · apaçık bir delîl · üzerinde · isem · eğer · gördünüz mü · kavmim · ey · dedi ki

وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا اُرِيدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى

size muhâlefet etmemi · istemiyorum · ve · güzel · bir rızık ile · tarafından · beni rızıklandırmışsa · ve

مَا اَنْهٰيكُمْ عَنْهُ اِنْ اُرِيدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ

gücüm yetti · o şeyle ki · ıslâh etmek · ancak · istemiyorum · kendisinden · sizi men' ediyorum · o şeyde ki

وَمَا تَوْفِيقِي اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيبُ ۝٨٨

yönelirim · ona · ve · tevekkül ettim · ona · Allah ile · ancak · muvaffakiyetim · değildir · ve

82- Nihâyet *(azâb)* emrimiz gelince oranın üstünü altına getirdik ve üzerlerine *(balçıktan)* pişirilmiş, arka arkaya dizilmiş taşlar yağdırdık!

83- *(Ki bu taşlar)* Rabbinin katında *(her taşın kime isâbet edeceği dahi belli olarak)* damgalanmıştır. Hem o *(taşlar)*, zâlimlerden uzak değildir!

84- Medyen *(kavmin)*e de kardeşleri Şuayb'ı *(gönderdik)*. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibâdet edin; sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur.

Artık ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın; şübhesiz ki ben, sizi bir hayır *(bolca ni'metler)* içinde görüyorum ve doğrusu ben, sizin üzerinize *(gelmesi pek muhtemel ve sizi)* çepeçevre kuşatıcı *(helâk edici)* bir günün azâbından korkuyorum."

85- "Ey kavmim! Ölçüyü ve tartıyı adâletle tutun! İnsanlara eşyâlarını eksik vermeyin ve yeryüzünde ifsâd edici kimseler olarak bozgunculuk yapmayın!"

86- "Eğer mü'min kimseler iseniz, Allah'ın bıraktığı *(meşrû' olan kâr)* sizin için hayırlıdır. Ben de sizin üzerinize *(her fesâdınıza mâni' olacak)* muhâfız değilim. *(Vazîfem ancak tebliğdir!)*"

87- Dediler ki: "Ey Şuayb! Atalarımızın tapmakta oldukları şeylerden, yâhut mallarımız hakkında ne diliyorsak yapmaktan vazgeçmemizi, sana namazın mı emrediyor? Şübhesiz ki sen, hakîkaten yumuşak huylu, aklı başında bir kimsesin!"

88- *(Şuayb)* dedi ki: "Ey kavmim! Söyleyin bakalım; ya Rabbimden apaçık bir delîl üzerinde isem ve beni tarafından güzel bir rızık ile rızıklandırmışsa? Sizi kendisinden men' ettiğim şeyler husûsunda *(siz onlardan sakınırken)* size muhâlefet etmeyi *(onları kendim yapmayı)* istiyor da değilim. *(Ben)* ancak gücümün yettiği kadar ıslâh etmek istiyorum.

Muvaffakiyetim ise ancak Allah*('ın yardımı)* iledir. *(Ben)* yalnız O'na tevekkül ettim ve ancak O'na yönelirim."

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ

ve · ey · kavmim · sakın size kazandırmasın · bana olan ayrılık · size isâbet etmesini · misli · o şeylerin ki · isâbet etti

قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ

kavmine · Nûh'un · veya · kavmine · Hûd'un · veya · kavmine · Sâlih'in · ve · değildir · kavmi · Lût'un

مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي

sizden · uzak · ve · mağfiret dileyin · Rabbinizden · sonra · tevbe edin · ona · şübhesiz · Rabbim

رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ

çok merhametlidir · çok sevendir · dediler · ey · Şuayb · anlamıyoruz · birçoğunu · o şeylerin ki · söylüyorsun

وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ

ve doğrusu biz · elbet seni görüyoruz · içimizde · zayıf olarak · ve · eğer olmasaydı · kabîlen · elbette seni taşlardık · ve · sen değilsin

عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ

üzerimize · üstün olan · dedi ki · ey · kavmim · benim kabîlem mi · daha i'tibarlı · üzerinize · Allah'dan

وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

ve · onu edindiniz · arkanızda · sırt gerisinde · şübhesiz · Rabbim · o şeyleri ki · yapıyorsunuz · tamamen kuşatıcıdır

وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ

ve · ey · kavmim · yapın · üzere · haliniz · şübhesiz ben · yapıcıyım · ileride · bileceksiniz

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي

o kimseyi ki · ona gelecek · azâb · kendisini rezîl edecek · ve · o kimseyi ki · o · yalancıdır · ve · gözetin · doğrusu ben

مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ

sizinle beraber · gözetenim · ve · ne zaman ki · geldi · emrimiz · kurtardık · Şuayb'ı · ve · o kimseleri ki

آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ

îmân ettiler · beraberinde · bir rahmetle · bizden · ve · yakaladı · o kimseleri ki · zulmettiler · o korkunç ses

فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾ كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا

ve oldular · bulundukları yerde · çöküp kalmış kimseler · sanki · hiç oturmamışlardı · orada

أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا

dikkat edin · helâk olsun · Medyen · o şey gibi ki · helâk oldu · Semûd · ve · and olsun gerçekten · gönderdik

مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ

Mûsâ'yı · mu'cizelerimizle · ve · bir delil · apaçık · Fir'avun'a · ve · ileri gelenlerine

فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

fakat uydular · emrine · Fir'avun'un · ve · emri değildi · Fir'avun'un · doğru

89- *(Şuayb dedi ki:)* "Ey kavmim! Bana olan ayrılık *(bu düşmanlığınız)*, sakın sizi Nûh kavminin veya Hûd kavminin veya Sâlih kavminin başlarına gelenler gibi bir musîbete uğratmasın! Hâlbuki *(helâk edilen)* Lût kavmi, sizden uzak değildir."

90- O hâlde "Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin! Şübhesiz ki Rabbim, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir, Vedûd *(kullarını çok seven)*dir."

91- Dediler ki: "Ey Şuayb! Senin söylemekte olduğun şeylerden birçoğunu anlamıyoruz ve doğrusu biz, seni içimizde gerçekten zayıf olarak görüyoruz. Eğer kabîlen olmasaydı, elbette seni taşla öldürürdük. Senin bizim üzerimize bir üstünlüğün de yoktur!"

92- *(Şuayb)* dedi ki: "Ey kavmim! Benim kabîlem sizin üzerinize Allah'dan daha mı i'tibarlı ki, O'nu *(ve emirlerini unutup)*, sırt dönmekle *(hesâba almayarak)* arkanızda bıraktınız. Muhakkak ki Rabbim, yapmakta olduklarınızı *(ilim ve kudretiyle)* tamâmen kuşatıcıdır."

93- "Ey kavmim! Elinizden geleni yapın; şübhesiz ben de *(yılmadan vazîfemi)* yapıcıyım! Kendisini rezîl edecek azâbın kime geleceğini ve yalancının kim olduğunu ileride bileceksiniz! Bekleyin, doğrusu ben de sizinle berâber *(onu)* bekleyiciyim!"

94- Nihâyet *(azab)* emrimiz gelince, Şuayb'ı ve berâberindeki îmân edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık; zulmedenleri ise o korkunç ses yakaladı da bulundukları yerde çöküp kalmış kimseler oldular.

95- Sanki orada hiç oturmamışlardı! Dikkat edin! Semûd *(kavmi rahmetimizden uzak kalmakla)* helâk olduğu gibi, Medyen *(halkı)* da öyle helâk olsun!

96, 97- And olsun ki Mûsâ'yı da mu'cizelerimizle ve apaçık bir delîl ile Fir'avun'a ve onun ileri gelenlerine gönderdik; fakat *(o kavim)* Fir'avun'un emrine uydular. Hâlbuki Fir'avun'un emri doğru değildi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ

önüne geçer | kavminin | kıyâmet günü | ve onları götürür | ateşe | ve | ne kötü | varma yeridir

الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَاُتْبِعُوا فِي هٰذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ بِئْسَ

o varılmış yer | ve | tâbi' tutuldular | burada | lâ'nete | ve | kıyâmet günü | ne kötü

الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ

ikrâmdır | yapılan o ikrâm | işte bu | haberlerindendir | şehirlerin | onu anlatıyoruz | sana

مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُوا

onlardan vardır | ayakta olan | ve | biçilmiş olan | ve | onlara zulmetmedik | fakat | zulmettiler

اَنْفُسَهُمْ فَمَا اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ

kendilerine | artık fayda vermedi | kendilerine | ilâhları | onlar ki | yalvarıyorlardı | başkasına

اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

Allah'dan | hiçbir şeyle | o zaman ki | geldi | emri | Rabbinin | ve | onlara artırmadılar | başka | zarar vermekten

﴿١٠١﴾ وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ اِنَّ اَخْذَهُ

ve | işte böyle | yakalaması | Rabbinin | o zaman ki | yakaladı | şehirleri | o iken | bir zâlim | şübhesiz | onun yakalaması

اَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ

pek elemlidir | pek şiddetlidir | doğrusu | bunda vardır | elbette bir ibret | o kimse için ki | korktu | azâbından | âhiret

ذٰلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ

işte bu | bir gündür | toplanılan | kendisi için | insanlar | ve | işte bu | bir gündür | şâhid olunan | ve | onu te'hîr etmiyoruz

اِلَّا لِاَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهِ

ancak | bir müddet için | sayılı | o gün ki | gelecek | konuşamaz | bir kimse | ancak | izni ile

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَاَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ

artık onlardan vardır | şakî | ve | saîd | işte ama | o kimseler ki | şakî oldular | artık ateştedirler

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ

onlar için vardır | orada | ızdırablı bir nefes alma | ve | nefes verme | ebedî kalıcıdırlar | orada | devam ettikçe | gökler

وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

ve | yer | ancak | o şey ki | diledi | Rabbin | şübhesiz | Rabbin | hakkıyla yapandır | o şeyi ki | diler

وَاَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ

ve | ama | o kimseler ki | saîd oldular | artık cennettedirler | ebedî kalıcıdırlar | orada | devam ettikçe

السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

gökler | ve | yer | ancak | o şey ki | diledi | Rabbin | bir lütuf ki | değil | kesintili

98- *(Fir'avun kavmini dünyada denize sokup boğduğu gibi)* kıyâmet gününde *(de)* kavminin önüne geçer de onları *(suya götürür gibi)* ateşe götürür. *(Güyâ rehberlik ettiği)* o vardıkları yer, ne kötü yerdir!

99- *(Onlar)* hem burada *(dünyada)*, hem de kıyâmet gününde lâ'nete tâbi' tutuldular. *(Onlara)* yapılan bu ikram, ne kötü ikramdır!

100- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Bunlar *(helâk edilen)* şehirlerin haberlerindendir ki, onu sana anlatıyoruz; onlardan *(hâlâ)* ayakta olan da vardır, biçilmiş *(ekin gibi yok)* olan da!

101- Hâlbuki *(biz)* onlara *(hak ettiklerinin dışında cezâ vererek)* zulmetmedik, velâkin *(onlar küfür ve isyanlarıyla)* kendilerine zulmettiler; artık Rabbinin emri gelince, Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları ilâhları kendilerine hiçbir fayda vermedi. Onlara zarar vermekten başka bir şey de artırmadılar.

102- İşte, *(halkı)* zâlim bir hâlde bulunan şehirleri *(azâbıyla)* yakaladığı zaman, Rabbinin yakalaması böyledir. Şübhesiz ki O'nun yakalaması, pek elemlidir, pek şiddetlidir!

103- Doğrusu bunda *(bu kıssada)*, âhiret azâbından korkanlar için elbette bir ibret vardır. Bu *(kıyâmet vakti)*, insanların onda toplanmış olacağı bir gündür ve bu, *(herkes tarafından)* görülecek bir gündür.

104- Fakat onu *(o günü)*, ancak sayılı bir müddet için te'hîr ediyoruz.

105- Gelecek olan o gün, O'nun izni olmadan hiçbir kimse konuşamaz! Artık onlardan kimi şakîdir *(bedbahttır)*, kimi de saîddir *(bahtiyârdır)*!

106- İşte şakî olanlara gelince, artık *(o gün)* ateştedirler; onlar için orada ızdırablı *(ve çirkin bir sesle)* nefes alma ve *(çirkin bir hıçkırıkla)* nefes verme vardır!

107- Gökler ve yer durdukça orada ebedî olarak kalıcıdırlar; ancak Rabbinin dilediği müstesnâ. Çünki Rabbin, ne dilerse hakkıyla yapandır.

108- Ve saîd *(bahtiyâr)* olanlara gelince, artık *(onlar ise)* Cennettedirler; gökler ve yer durdukça orada ebedî olarak kalıcıdırlar; ancak Rabbinin dilediği müstesnâ! *(Bu)* aslâ kesilmeyip devâm eden bir lütuftur.

109- *(Ey Habîbim!)* O hâlde şunların tapmakta oldukları şeylerden *(dolayı kendilerine azâb edileceği husûsunda)* hiçbir şübhe içinde olma! *(Onlar da)* ancak daha önce atalarının tapageldiği gibi tapıyorlar. Şübhesiz biz de onlara, *(azabdan)* nasiblerini elbette eksiksiz vericiyiz.

110- And olsun ki Mûsâ'ya Kitâb'ı *(Tevrât'ı)* verdik; fakat onda ihtilâfa düşüldü *(bazısı îmân etti, bazısı etmedi)*. Fakat Rabbin tarafından *(azâbın te'hîrine dâir)* önceden söylenmiş bir söz olmasaydı, elbette aralarında hüküm *(çoktan)* verilmiş olurdu. Çünki doğrusu onlar *(kavmindeki kâfirler)*, bundan *(Kur'ân'dan)*, *(kendilerine)* kuşku veren ciddî bir şübhe içindedirler.

111- Muhakkak ki Rabbin, onların herbirine amellerinin karşılığını kesinlikle tam olarak verecektir. Çünki O, *(onlar)* ne yaparlarsa hakkıyla haberdardır.

112- O hâlde, emrolunduğun gibi dosdoğru ol![1] Berâberindeki tevbe edenler de! Ve *(Allah'ın koyduğu)* hudûdu aşmayın! Çünki O, ne yaparsanız hakkıyla görendir.

113- Zulmedenlere de meyletmeyin! Yoksa ateş size dokunur![2] Hem sizin, Allah'dan başka hiçbir dostunuz yoktur; sonra size yardım edilmez.

114- Gündüzün iki tarafında *(öğle ve ikindi vakitlerinde)* ve gecenin *(gündüze)* yakın saatlerinde *(akşam, yatsı ve sabah vakitlerinde)* ise namazı hakkıyla edâ et! Muhakkak ki iyilikler, *(büyük günahlardan kaçınmak şartıyla)* kötülükleri giderir. Bu, ibret alanlara bir nasîhattir.

115- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Artık sabret! Zîrâ şübhesiz ki Allah, iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmez.

116- Hâlbuki sizden önceki *(helâk ettiğimiz)* nesiller içinde, yeryüzünde fesad çıkarmaktan *(insanları)* men' eden fazîletli kimseler bulunmalı değil miydi? Onlardan, kurtardığımız pek az kimse müstesnâ *(içlerinde fazîletli insanlar yoktu)*. Zulmedenler ise, içinde şımartıldıklarının *(o sayısız ni'metlerin)* peşine düştü ve günahkâr kimseler oldular.

117- Rabbin o şehirleri, ahâlisi *(kendi hâllerini ve diğer insanları)* ıslâh eden kimseler iken, zulümle helâk edecek değildi.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هٰؤُلَٓاءِ مَا يَعْبُدُونَ اِلَّا كَمَا

o şey gibi ki | ancak | tapmıyorlar | şunlar | tapıyorlar | o şeylerden ki | bir şübhe | içinde | o halde olma

يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ

noksan | değil | nasiblerini | elbet onlara tam vericiyiz | şübhesiz biz | ve | bundan önce | ataları | tapıyordu

﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ

bir söz | eğer olmasaydı | ve | onda | fakat ihtilâfa düşüldü | kitâbı | Mûsâ'ya | verdik | ve and olsun gerçekten

سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ

ondan | bir şübhe | elbette içindedirler | doğrusu onlar | ve | aralarında | elbette hüküm verilmişti | Rabbin tarafından | geçmiş

مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾ وَاِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْ اِنَّهُ

şübhesiz o | amellerini | Rabbin | elbette tam verecektir | and olsun | herbirine | şübhesiz | ve | kuşku veren

بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ

beraberinde | tevbe etti | o kimse ki | ve | emrolundun | o şey gibi ki | o halde dosdoğru ol | haberdardır | yapıyorlar | o şeylere ki

وَلَا تَطْغَوْا اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا اِلَى الَّذِينَ

o kimselere ki | meyletmeyin | ve | hakkıyla görendir | yapıyorsunuz | o şeyleri ki | şübhesiz o | hudûdu aşmayın | ve

ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَٓاءَ

dostlar | Allah'dan | başka | sizin için | yoktur | ve | ateş | yoksa size dokunur | zulmettiler

ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا

yakın saatlerinde | ve | gündüzün | iki tarafında | namazı | hakkıyla edâ et | ve | size yardım edilmez | sonra

مِنَ الَّيْلِ اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّـَٔاتِ ذٰلِكَ

işte bu | kötülükleri | giderirler | iyilikler | şübhesiz | gecenin

ذِكْرٰى لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ

zâyi' etmez | Allah | zîrâ şübhesiz | sabret | ve | ibret alanlara | bir nasîhattir

اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوا

sâhibleri | sizden önceki | nesillerden | olmalı | halbuki değil miydi | iyilik edenlerin | mükâfâtını

بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ اَنْجَيْنَا

kurtardık | o kimselerden ki | pek az | ancak | yeryüzünde | fesad çıkarmaktan | yasaklıyorlar | fazîlet

مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَٓا اُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

günahkâr kimseler | oldular | ve | içinde | şımartıldılar | o şeylerin ki | zulmettiler | o kimseler ki | peşine düştü | ve | onlardan

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

ıslâh edenler | ahâlisi iken | bir zulümle | o şehirleri | helâk edecek | Rabbin | değildi | ve

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَ لَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ اِلَّا

ve eğer dileseydi · Rabbin · elbette kılardı · insanları · bir ümmet · tek · ve · geri durmazlardı · ihtilâf edenler olmaktan · ancak

مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ

o ki · merhamet etti · Rabbin · ve işte bunun için · onları yarattı · ve tamam oldu · sözü · Rabbinin · and olsun dolduracağım · cehennemi

الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ اَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَ كُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَاءِ الرُّسُلِ

cinlerden · ve · insanlardan · bütün · ve · her birini · anlatıyoruz · sana · haberlerinden · peygamberlerin

مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَ جَاءَكَ فِي هٰذِهِ الْحَقُّ وَ مَوْعِظَةٌ وَ ذِكْرٰى

o şeyi ki · takviye ederiz · onunla · kalbini · ve · sana geldi · bunda · hak · ve · bir nasîhat · ve · bir ihtar

لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَ قُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنَّا

mü'minlere · ve · de ki · o kimselere ki · îmân etmiyorlar · yapın · üzere · hâliniz · şübhesiz biz

عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَ انْتَظِرُوا اِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَ لِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ

yapanlarız · ve · bekleyin · doğrusu biz · bekleyenleriz · ve · Allah'a âiddir · gaybı · göklerin · ve · yerin

وَ اِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَ تَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

ona ve · döndürülür · iş · hepsi · öyle ise ona ibâdet et · ve tevekkül et · ona · ve değildir · Rabbin · gâfil · o şeyden ki · yapıyorsunuz

سُورَةُ يُوسُفَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَاحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا

elif lâm râ · bunlar · âyetleridir · kitabın · apaçık · şübhesiz biz · onu indirdik · bir Kur'ân olarak · Arabca

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ

tâ ki siz · akıl erdirirsiniz · biz · anlatıyoruz · sana · en güzelini · kıssaların

بِمَا اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ وَ اِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ

o şeyle ki · vahyediyoruz · sana · bu · Kur'ân'ı · ve · şübhesiz · idin · ondan önce

الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ اِذْ قَالَ يُوسُفُ لِاَبِيهِ يَا اَبَتِ اِنِّي رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ

elbette habersiz olanlardan · bir zaman · demişti · Yûsuf · babasına · ey · babacığım · doğrusu ben · gördüm · bir · on

كَوْكَبًا وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

yıldızı · ve · güneşi · ve · ayı · onları gördüm ki · bana · secde edenlerdir

118- Eğer Rabbin dileseydi, insanları elbette *(İslâm üzere)* bir tek ümmet yapardı; fakat *(onlar)* ihtilâf eden kimseler olarak, *(böyle)* devâm edip duracaklardır.

119- Ancak Rabbinin merhamet buyurduğu kimseler müstesnâ. Zâten onları bunun için *(rahmete ehil olanları rahmet, ihtilâfa ehil olanları ihtilâf için)* yarattı. Böylece Rabbinin, "Celâlim hakkı için, Cehennemi bütün cinlerden ve insanlardan dolduracağım!" sözü tamâm oldu.

120- *(Ey Resûlüm!)* Peygamberlerin haberlerinden, kendisi ile senin kalbini takviye edeceğimiz herşeyi sana anlatıyoruz. Bunda *(bu sûrede)* de sana hak ve mü'minlere bir nasîhat ve bir ihtar geldi.

121- O hâlde, îmân etmeyenlere de ki: "Elinizden geleni yapın! Şübhesiz biz de *(öyle)* yapanlarız."

122- "Ve *(siz bizim âkıbetimizi)* bekleyin; doğrusu biz de *(sizin âkıbetinizi)* bekleyenleriz."

123- Hâlbuki göklerin ve yerin gaybı Allah'a âiddir ve bütün işler hep O'na döndürülür;[1] öyle ise O'na ibâdet et ve O'na tevekkül et! Çünki Rabbin, yapmakta olduklarınızdan gâfil değildir.

12- YÛSUF (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 111 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar, apaçık Kitâb'ın âyetleridir.

2- Şübhesiz ki biz onu, anlayasınız diye, Arabca bir Kur'ân olarak indirdik.

3- Biz, bu Kur'ân'ı sana vahyetmekle, sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Elbette *(sen)* ondan önce *(bunlardan)* habersiz olanlardan idin.

4- Bir zaman **Yûsuf** babasına: "Ey Babacığım! Doğrusu ben *(rüyâmda)* on bir yıldızla güneşi ve ayı gördüm; *(hem)* gördüm ki onlar bana secde etmektedirler" demişti.

5- *(Babası Ya'kûb ise)* dedi ki: "Ey oğulcuğum! Rüyânı kardeşlerine anlatma! Sonra sana *(hased ederler ve)* bir hîle olarak tuzak kurarlar. Çünki şeytan, insan için apaçık bir düşmandır."

6- "Böylece Rabbin seni seçecek; sana rüyâların ta'bîrini öğretecek ve daha önce ataların İbrâhîm ve İshâk'a tamamladığı gibi, sana ve Ya'kûb âilesine de ni'metini tamamlayacaktır. Şübhesiz ki Rabbin, Alîm *(hakkıyla bilen)*dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır."[1]

7- And olsun ki Yûsuf ve kardeşlerin*(in kıssasın)*da, soranlar için *(çok büyük)* ibretler vardır.

8- O zaman *(kardeşleri)* demişlerdi ki: "Gerçekten Yûsuf ve *(öz)* kardeşi *(Bünyâmin)*, babamıza bizden daha sevgilidir; hâlbuki biz birbirine sıkı sıkıya bağlı bir topluluğuz *(faydamız daha çoktur)*. Muhakkak ki babamız, apaçık bir hatâ içindedir."

9- *(İçlerinden biri dedi ki:)* "Yûsuf'u öldürün veya onu bir yere bırakın ki, babanızın teveccühü yalnız size kalsın; ondan sonra *(tevbe eder)* de sâlih kimseler topluluğu olursunuz."

10- İçlerinden söz sâhibi olan biri *(Yehûda ise)*: "Yûsuf'u öldürmeyin; onu kuyunun dibine bırakın da, geçen kâfilenin biri onu *(bulup)* alsın; eğer *(gerçekten ona bir şey)* yapacak kimseler iseniz *(bâri böyle yapın!)*" dedi.

11- Dediler ki: "Ey babamız! Sana ne oldu ki Yûsuf hakkında bize güvenmiyorsun? Hâlbuki doğrusu biz, elbette onun iyiliğini isteyenleriz."

12- "Yarın onu bizimle berâber gönder; bol bol yesin *(içsin)*, oynasın! Şübhe yok ki biz, onu gerçekten muhâfaza edicileriz."

13- *(Ya'kûb)* dedi ki: "Onu götürmeniz beni hakîkaten üzer; çünki siz ondan habersiz kimseler iken, onu kurdun yemesinden korkarım!"

14- *(Onlar:)* "Yemîn olsun ki, biz birbirine bağlı bir cemâat olduğumuz hâlde eğer onu kurt yerse, o takdirde şübhesiz ki biz elbette hüsrâna uğrayanlar oluruz" dediler.

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا

bir hîle olarak | sana | sonra tuzak kurarlar | kardeşlerine | rüyânı | anlatma | oğulcuğum | ey | dedi

إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۝٥ وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ

seni seçecek | böylece | ve | apaçık | bir düşmandır | insan için | şeytan | şübhesiz

رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ

ve | sana | ni'metini | tamamlayacaktır | ve | rüyâların | ta'bîrini | sana öğretecek | ve | Rabbin

آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ

şübhesiz | İshâk'a | ve | İbrâhîm'e | bundan önce | atalarına | onu tamamladı | o şey gibi ki | Ya'kûbun | âilesine

رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝٦ لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ

ibretler | kardeşlerinde | ve | Yûsuf'da | oldu | and olsun gerçekten | her işi hikmetlidir | herşeyi bilendir | Rabbin

لِلسَّائِلِينَ ۝٧ إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰ أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ

biz iken | bizden | babamıza | daha sevgilidir | kardeşi | ve | gerçekten Yûsuf | demişlerdi | o zaman | soranlar için

عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝٨ اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ

onu atın | veya | Yûsuf'u | öldürün | apaçık | bir yanılma | elbette içindedir | babamız | şübhesiz | bir topluluk

أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا

topluluğu | ondan sonra | olasınız | ve | babanızın | teveccühü | size | kalsın | bir yere

صَالِحِينَ ۝٩ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي

onu bırakın | ve | Yûsuf'u | öldürmeyin | onlardan | bir söz sâhibi | dedi | sâlih kimseler

غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

yapacak kimseler | iseniz | eğer | kâfilenin | bazısı | onu alsın | kuyunun | dibine

۝١٠ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ

onun için | doğrusu biz | ve | Yûsuf | hakkında | bize güvenmiyorsun | sana | ne (oldu) | babamız | ey | dediler ki

لَنَاصِحُونَ ۝١١ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ

onun için | şübhesiz biz | ve | oynasın | ve | bol bol yesin | yarın | bizimle beraber | onu gönder | elbette iyilik isteyenleriz

لَحَافِظُونَ ۝١٢ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ

korkarım | ve | onu | götürmeniz | elbet beni üzer | şübhesiz ben | dedi ki | elbet muhâfaza edicileriz

أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ۝١٣ قَالُوا

dediler | habersiz kimseler | ondan | siz iken | kurdun | onu yemesinden

لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَخَاسِرُونَ ۝١٤

elbet hüsrâna uğrayanlarız | o takdirde | şübhesiz biz | bir topluluk | biz iken | kurt | onu yerse | and olsun eğer

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاَجْمَعُوا اَنْ يَجْعَلُوهُ ف۪ي غَيَابَتِ الْجُبِّ وَاَوْحَيْنَا
ne zaman ki – götürdüler – onu – ve – hep beraber oldular – kendisini kılmaya – dibinde – kuyunun – ve – vahyettik

اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَٓاؤُ۫ اَبَاهُمْ
ona – elbet onlara haber vereceksin – işlerini – bu – onlar iken – farkında olmuyorlar – ve – geldiler – babalarına

عِشَٓاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَٓا اِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا
yatsı vakti – ağlıyorlar – dediler – ey – babamız – doğrusu biz – gittik – yarış ediyorduk – ve – bırakmıştık

يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَٓا اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا
Yûsuf'u – yanında – eşyamızın – ve onu yemiş – kurt – ve – sen değilsin – inanan – bize – velev ki – olsak

صَادِق۪ينَ ﴿١٧﴾ وَجَٓاؤُ۫ عَلٰى قَم۪يصِه۪ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ
doğru söyleyenler – ve – getirdiler – üzerinde – gömleğinin – bir kan – yalan – dedi ki – bil'akis – süslemiş

لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا فَصَبْرٌ جَم۪يلٌ وَاللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا
size – nefisleriniz – bir işi – artık bir sabır – güzel – ve – Allah'dır – yardım istenecek olan – o şeye karşı ki

تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَٓاءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهُ
anlatıyorsunuz – ve – geldi – bir kâfile – sonra gönderdiler – sucularını – ve saldı – kovasını

قَالَ يَا بُشْرٰى هٰذَا غُلَامٌ وَاَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ
dedi – hey – müjde – bu – bir erkek çocuk – ve onu sakladılar – bir ticâret malı olarak – ve – Allah – hakkıyla bilendir – o şeyleri ki – yapıyorlar

﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا
ve – onu sattılar – bir fiyata – az – dirheme – birkaç – ve – idiler

ف۪يهِ مِنَ الزَّاهِد۪ينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرٰيهُ مِنْ
onun hakkında – rağbetsiz kimseler – ve – dedi – o kimse ki – onu satın aldı

مِصْرَ لِامْرَاَتِه۪ٓ اَكْرِم۪ي مَثْوٰيهُ عَسٰٓى اَنْ يَنْفَعَنَٓا
Mısır'dan – karısına – şerefli tut – onun makāmını – umulur – bize fayda vermesi

اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ
veya – onu ediniriz – evlâd – ve – böylece – yerleştirdik – Yûsuf'u – o yerde

وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِ وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰٓى اَمْرِه۪
ve – ona öğretmemiz için – ta'bîrinden – rüyâların – ve – Allah – gālibdir – emrinde

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ
fakat – çoğu – insanların – bilmezler – ve – ne zaman ki – erdi – kıvâmına

اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْز۪ي الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٢٢﴾
ona verdik – hikmet – ve – ilim – ve – böyle – mükâfâtlandırırız – iyilik edenleri

15- Nihâyet *(kardeşleri)* onu götürüp, kendisini kuyunun dibine bırakmaya hep berâber karar verdiklerinde *(ona eziyet ettiler de biz)* ona: "Şânım hakkı için, bu işlerini onlar hiç farkında olmadıkları bir sırada kendilerine haber vereceksin!" diye vahyettik.

16- Derken yatsı vakti ağlayarak babalarına geldiler.

17- Dediler ki: "Ey babamız! Doğrusu biz gittik, yarış ediyorduk; Yûsuf'u da eşyâmızın yanında bırakmıştık *(bir de baktık)* ki onu kurt yemiş! Şimdi *(biz)*, ne kadar doğru söyleyen kimseler olsak da, sen bize inanıcı değilsin!"

18- Ve *(Yûsuf'un)* gömleğinin üzerinde yalan bir kan getirdiler. *(Yûsuf'un hayatta olduğunu peygamberlik ferâsetiyle anlayan Ya'kūb)* dedi ki: "Hayır, nefisleriniz sizi *(aldatıp, kötü)* bir işe sürüklemiş. Artık *(bana düşen)* güzel bir sabır*(dır)*. Çünki sizin bu anlattıklarınıza karşı kendisinden yardım istenecek olan, ancak Allah'dır."

19- Derken *(Mısır'a giden)* bir kâfile gelip sucularını *(kuyuya)* gönderdiler *(o)* da kovasını saldı. *(Aşağıdaki Yûsuf'u gördü ve:)* "Hey, müjde! Bu bir erkek çocuk!" dedi. Onu bir ticâret malı olarak sakladılar. Hâlbuki Allah, onların ne yapacaklarını hakkıyla bilendir.

20- Onu az bir fiyata, birkaç dirheme sattılar. Zâten *(onlar)*, onun hakkında rağbetsiz *(ona değer vermeyen)* kimselerden idiler.

21- Onu satın alan Mısır'lı *(vezir)* ise, karısına: "Onun makāmını şerefli tut *(ona iyi bak)*! Olur ki bize faydası dokunur veya onu evlâd ediniriz" dedi. Böylece Yûsuf'u o yerde *(Mısır'da)* yerleştirdik *(ki adâletle hükmetsin)*, bir de ona rüyâların ta'bîrini öğretelim *(diye böyle yaptık)*.[1] Allah ise, emrinde gālibdir *(dilediği herşeyi yapar)*; fakat insanların çoğu bilmezler.

22- Nihâyet *(Yûsuf'un)* gücü kemâle erince, *(biz)* ona hikmet ve ilim verdik. İşte iyilik edenleri böyle mükâfâtlandırırız.

23- Ve o evinde kaldığı *(hanım)*, onun nefsinden murâd almak istedi de kapıları iyice kilitledi ve: "Haydi gel!" dedi. *(Yûsuf)* dedi ki: "Allah'a sığınırım! Şübhesiz ki o *(kocan)*, benim efendimdir; benim mevkiimi *(hep)* güzel tuttu. Şu muhakkak ki, zâlimler kurtuluşa ermezler."

24- Buna rağmen gerçekten *(kadın)* ona meyletmişti. Ve Rabbinin delîlini görmeseydi, *(o da)* ona meyletmişti. İşte *(biz)* kötülüğü ve fuhşu ondan uzaklaştıralım diye böyle *(delîlimiz gösterilmiş)* oldu. Muhakkak ki o, ihlâsa erdirilmiş kullarımızdandı.

25- Nihâyet *(Yûsuf önde, ikisi de)* kapıya doğru koşuştular; *(kadın)* onun gömleğini arkadan yırttı ve *(derken)* kapının yanında *(kadının)* beyi ile karşılaştılar. *(Kadın hemen:)* "Senin âilene kötülük etmek isteyenin cezâsı, zindana atılmaktan veya elemli bir azabdan başka ne olabilir?" dedi.

26- *(Yûsuf:)* "O, *(kendisi)* benim nefsimden murâd almak istedi" dedi. Onun *(o kadının)* akrabâsından bir şâhid ise şöyle şâhidlik etti: "Eğer onun *(Yûsuf'un)* gömleği önden yırtılmışsa, o hâlde *(kadın)* doğru söylemiştir; o *(Yûsuf)* ise, yalan söyleyenlerdendir."

27- "Yok onun *(Yûsuf'un)* gömleği arkadan yırtılmışsa, o hâlde *(kadın)* yalan söylemiştir; o *(Yûsuf)* ise doğru söyleyenlerdendir."

28- Bunun üzerine *(onun beyi, Yûsuf'un)* gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce *(kadına)*: "Doğrusu bu sizin tuzağınızdandır. Gerçekten sizin tuzağınız büyüktür!" dedi.

29- *(Sonra şöyle dedi:)* "Yûsuf! *(Sen)* bundan vazgeç *(bunu kimseye anlatma)*! *(Ey kadın! Sen de)* günâhın için mağfiret dile! Çünki sen, günahkârlardan oldun."

30- Şehirdeki birtakım kadınlar ise dedi ki:[1] "Vezîrin karısı, delikanlısının nefsinden murâd almak istiyormuş. Doğrusu *(ona duyduğu)* aşk, kalbine işlemiş. Muhakkak ki biz, onu apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz."

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
ve / ondan murâd almak istedi / o kimse ki / o / onun evindedir / nefsinden / ve / iyice kilitledi / kapıları

وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
ve / dedi / haydi gel / dedi / sığınırım / Allah'a / şübhesiz o / efendimdir / güzel yaptı / makāmımı

إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ
şu şübhesiz ki / kurtuluşa ermez / zâlimler / ve / and olsun gerçekten / meyletmişti / ona / ve / meyletmişti

بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ
ona / eğer olmasaydı / görmesi / delîlini / Rabbinin / işte böyledir / uzaklaştırmamız için / ondan

السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا
kötülüğü / ve / fuhşu / muhakkak ki o / kullarımızdandır / ihlâsa erdirilmiş / ve / ikisi koşuştu

الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ
kapıya / ve / yırttı / gömleğini / arkadan / ve / ikisi karşılaştı / beyi ile / yanında / kapının

قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
dedi / nedir / cezâsı / o kimsenin ki / istedi / âilene / kötülük etmek / ancak / zindana atılması / veya / bir azâb

أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ
elemli / dedi / o / benden murâd almak istedi / nefsimden / ve / şâhidlik etti / bir şâhid

أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ
akrabâsından / eğer / ise / gömleği / yırtılmış / önden / o halde (kadın) doğru söylemiştir / ve / o (erkek)

الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ
yalan söyleyenlerdendir / ve / eğer / ise / gömleği / yırtılmış / arkadan / o hâlde (kadın) yalan söylemiştir

وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ
ve / o / doğru söyleyenlerdendir / ne zaman ki / gördü / gömleğini / yırtılmış / arkadan / dedi

إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ
doğrusu bu / siz kadınların tuzağındandır / gerçekten / sizin tuzağınız / büyüktür / Yûsuf / vazgeç

عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾
bundan / ve / (ey kadın sen) mağfiret dile / günâhın için / şübhesiz sen / oldun / günahkârlardan

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ
ve / dedi / bir takım kadınlar / şehirdeki / karısı / vezîrin / murâd almak istiyormuş / delikanlısından

نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾
onun nefsinden / gerçekten / kalbine işlemiş / aşk / şübhesiz biz / elbet onu görüyoruz / bir sapıklık içinde / apaçık

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَ اَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً

ne zaman ki | işitti | onların tuzaklarını | gönderdi | kendilerine | ve | hazırladı | onlar için | yaslanacak yer

وَ اٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكّٖيناً وَ قَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ

ve | verdi | her | birine | onlardan | birer bıçak | ve | dedi | çık | karşılarına

فَلَمَّا رَاَيْنَهُ اَكْبَرْنَهُ وَ قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَ قُلْنَ حَاشَ

ne zaman ki | onu gördüler | onu pek yücelttiler | ve | kestiler | ellerini | ve | dediler | hâşâ

لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَراً اِنْ هٰذَا اِلَّا مَلَكٌ كَرٖيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذٖى

Allah için | bu değildir | bir insan | bu değildir | ancak | bir melek | çok şerefli | dedi | işte budur | o kimse ki

لُمْتُنَّنٖى فٖيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهٖ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ

beni kınadınız | hakkında | ve andolsun gerçekten | ondan murâd almak istedim | nefsinden | ki iffetini muhâfaza etti | ve andolsun eğer | yapmazsa

مَا اٰمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَ لَيَكُوناً مِنَ الصَّاغِرٖينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ

o şeyi ki | ona emrettim | elbet zindana atılacak | ve | elbet olacaktır | küçük düşenlerden | dedi | Rabbim | zindan

اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنٖى اِلَيْهِ وَ اِلَّا تَصْرِفْ عَنّٖى كَيْدَهُنَّ اَصْبُ

daha sevimlidir | bana | o şeyden ki | beni da'vet ediyorlar | kendisine | ve | eğer def' etmezsen | benden | tuzaklarını | meylederim

اِلَيْهِنَّ وَ اَكُنْ مِنَ الْجَاهِلٖينَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ

onlara | ve | olurum | câhillerden | bunun üzerine kabul etti | onu | Rabbi | ve def' etti

عَنْهُ كَيْدَهُنَّ اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ

ondan | (kadınların) tuzaklarını | şübhesiz o | odur | hakkıyla işiten | herşeyi bilen | sonra | onlara (uygun) göründü | ardından

مَا رَاَوُا الْاٰيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتّٰى حٖينٍ ﴿٣٥﴾ وَ دَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ

o şeyin ki | gördüler | delilleri | onu mutlaka zindana atacaklar | tâ ki | bir zamana | ve | girmişti | beraberinde | zindana | iki genç

قَالَ اَحَدُهُمَا اِنّٖى اَرٰينٖى اَعْصِرُ خَمْراً وَ قَالَ الْاٰخَرُ اِنّٖى اَرٰينٖى اَحْمِلُ

dedi | onlardan biri | doğrusu ben | kendimi görüyorum | sıkıyorum | şarab | ve | dedi | diğeri | doğrusu ben | kendimi görüyorum | taşıyorum

فَوْقَ رَاْسٖى خُبْزاً تَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَاْوٖيلِهٖ اِنَّا نَرٰيكَ مِنَ

üstünde | başımın | bir ekmek | yiyor | kuşlar | ondan | bize haber ver | ta'bîrini | şübhesiz biz | seni görüyoruz

الْمُحْسِنٖينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَاْتٖيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهٖ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا

iyilik edenlerden | dedi | ikinize gelmez | bir yemek ki | onunla ikiniz rızıklanacak | ancak | ikinize haber vermişimdir

بِتَاْوٖيلِهٖ قَبْلَ اَنْ يَاْتِيَكُمَا ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنٖى رَبّٖى اِنّٖى تَرَكْتُ

ta'bîrini | önce | size gelmesinden | bunlar | o şeydendir ki | bana öğretti | Rabbim | şübhesiz ben | terk ettim

مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَ هُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

dînini | bir kavmin ki | îmân etmiyorlar | Allah'a | ve | onlar | âhireti | kendileri | inkâr edenlerdir

31- Sonunda *(o kadın)* onların gizli dedikodularını işitince, kendilerine *(haber)* gönderdi ve onlar için yaslanacak bir yer *(yastıklar ve bir sofra)* hazırladı; herbirine ise birer *(keskin)* bıçak verdi ve *(meyveleri soymaya başladıklarında, Yûsuf'a)*: "Karşılarına çık!" dedi.

Bunun üzerine *(kadınlar)* onu *(Yûsuf'u)* görünce, *(eşsiz güzelliğine ve fazîletine meftûn olarak)* onu pek yüce gördüler de *(hayranlıklarından farkına bile varmadan)* ellerini kestiler ve: "Hâşâ! Allah için, bu bir insan değildir! Bu, ancak çok şerefli bir melektir!" dediler.

32- *(O kadın)* dedi ki: "İşte, hakkında beni kınadığınız kimse budur! Yemîn olsun ki *(ben)* onun nefsinden murâd almak istedim de o, iffetini muhâfaza etti *(ve beni reddetti)*. Yine yemîn olsun ki, eğer ona emrettiğimi yapmazsa, mutlakā zindana atılacak ve mutlakā küçük düşenlerden olacaktır."

33- *(Yûsuf)* dedi ki: "Rabbim! Zindan bana, bunların beni kendisine da'vet ettikleri şeyden daha sevimlidir. Eğer onların tuzaklarını benden def' etmezsen, onlara meyleder ve câhillerden olurum."

34- Bunun üzerine Rabbi onu*(n duâsını)* kabûl etti de *(o kadınların)* tuzaklarını ondan def' etti. Şübhesiz ki Semî' *(hakkıyla işiten)*, Alîm *(herşeyi bilen)* ancak O'dur.

35- Sonra *(Yûsuf'un suçsuzluğuna dâir)* o delilleri görmelerinin ardından, yine de onu bir müddet zindana atmaları *(böylelikle gözden uzak tutmaları kanâati)* kendilerine uygun göründü.

36- Onunla berâber zindana iki de genç girmişti. Onlardan biri: "Doğrusu ben *(rüyâmda)* kendimi görüyorum ki üzüm sıkıyorum!" dedi. Diğeri de: "Doğrusu ben de *(rüyâmda)* kendimi görüyorum ki başımın üstünde bir ekmek taşıyorum, kuşlar ondan yiyor" dedi. *(Bunlar:)* "Bize bunun ta'bîrini haber ver! Çünki biz seni iyilik edenlerden görüyoruz" *(dediler)*.

37- *(Yûsuf)* şöyle dedi: "Kendisiyle rızıklanacağınız hiçbir yemek size gelmez ki, daha *(o)* gelmeden onun te'vîlini *(mâhiyetini)* size haber vermiş olmayayım. Bunlar, Rabbimin bana öğrettiklerindendir. Şübhesiz ki ben, Allah'a îmân etmeyen ve kendileri gerçekten âhireti inkâr eden kimseler olan bir kavmin dînini terk ettim."

38- "Çünki *(ben,)* atalarım İbrâhîm, İshâk ve Ya'kûb'un dînine tâbi' oldum.

Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmamız, bizim için *(aslâ câiz)* olmaz!

Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur; fakat insanların çoğu şükretmezler."

39- "Ey zindan arkadaşlarım!

Ayrı ayrı olan bir çok ilâhlar mı hayırlıdır; yoksa, Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(her dilediğini kahretmeye muktedir olan)* Allah mı?"

40- "O'nu bırakıp tapmakta olduklarınız, sizin ve atalarınızın onlara taktığı birtakım isimlerden başka bir şey değildir!

Allah, onların hakkında hiçbir delil indirmemiştir.

Hüküm ancak Allah'ındır!

(O, size) kendisinden başkasına ibâdet etmemenizi emretmiştir.

İşte doğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler."

41- "Ey zindan arkadaşlarım!

(Rüyânıza gelince:) Biriniz yine efendisine şarab sunacak.

Ve diğeri ise asılacak da kuşlar onun başından yiyecek!

İşte hakkında fetvâ istediğiniz iş *(bu şekilde)* hükme bağlanmıştır."

42- Ve *(Yûsuf)* doğrusu içlerinden kurtulacak olanın o olduğunu zannettiği kimseye: "Efendinin yanında beni an!

(Umulur ki beni bu durumdan kurtarır)" dedi.

Fakat şeytan ona, efendisine anmayı unutturdu da *(Yûsuf)* senelerce zindanda kaldı.

43- Nihâyet *(bir gün)* hükümdar dedi ki: "Doğrusu ben *(rüyâmda)* yedi semiz ineği, yedi zayıf *(ineğ)*in yediğini ve yedi yeşil başak ile *(bir o kadar da)* diğer kuru başakları gördüm.

Ey ileri gelenler!

Eğer rüyâ ta'bîr ediyorsanız, bana *(bu)* rüyâmı açıklayın!"

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَٓاءٖٓي اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَۜ مَا كَانَ

ve · tâbi' oldum · dînine · atalarımın · İbrâhîm'in · ve · İshâk'ın · ve · Ya'kûb'un · (doğru) olmaz

لَنَٓا اَنْ نُشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍۜ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ

bizim için · ortak koşmamız · Allah'a · birşeyi · bu · lütfundandır · Allah'ın

عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

bize · ve · insanlara · fakat · çoğu · insanların · şükretmezler

(٣٨) يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ

ey · arkadaşlarım · zindan · ilâhlar mı · ayrı ayrı · hayırlıdır · yoksa · Allah mı

الْوَاحِدُ الْقَهَّارُۜ (٣٩) مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهٖٓ اِلَّٓا اَسْمَٓاءً سَمَّيْتُمُوهَٓا اَنْتُمْ

tek olan · dilediğini kahreden · tapmıyorsunuz · ondan başka · ancak · birtakım isimlere ki · onlarla isimlendirdiniz · siz

وَاٰبَٓاؤُ۬كُمْ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍۜ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِۜ

ve · atalarınız · indirmemiştir · Allah · onların hakkında · bir delil · hüküm değildir · ancak · Allahın

اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّٓا اِيَّاهُۜ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ

emretmiştir · ibâdet etmemenizi · ancak · kendisine · işte budur · din · dosdoğru · fakat · çoğu

النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٤٠) يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّٓا اَحَدُكُمَا فَيَسْقٖي

insanların · bilmezler · ey · arkadaşlarım · zindan · ama · ikinizden biri · yine sulayacak

رَبَّهُ خَمْرًاۚ وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَاْسِهٖۜ قُضِيَ

efendisini · şarab ile · ve · ama · diğeri · artık asılacak · ve yiyecek · kuşlar · başından · hükme bağlanmıştır

الْاَمْرُ الَّذٖي فٖيهِ تَسْتَفْتِيَانِۜ (٤١) وَقَالَ لِلَّذٖي ظَنَّ اَنَّهُ

iş · o ki · hakkında · ikiniz fetvâ istiyordunuz · ve · dedi · o kimseye ki · zannetti · doğrusu o

نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنٖي عِنْدَ رَبِّكَۘ فَاَنْسٰيهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهٖ

kurtulandır · o ikisinden · beni an · yanında · efendinin · fakat ona unutturdu · şeytan · anmayı · efendisine

فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنٖينَۜ (٤٢) وَقَالَ الْمَلِكُ اِنّٖٓي

kaldı · zindanda · bir kaç · sene · ve · dedi · hükümdar · doğrusu ben

اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ

görüyorum · yedi · ineği · semiz · onları yiyor · yedi · zayıf (inek)

وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍۜ يَٓا اَيُّهَا الْمَلَاُ

ve · yedi · başağı · yeşil · ve · diğer · kuru (başak)ları · ey · ileri gelenler

اَفْتُونٖي فٖي رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ (٤٣)

bana açıklayın · hakkında · rüyâm · eğer · iseniz · rüyâyı · ta'bîr ediyorsunuz

قَالُوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوٖيلِ الْاَحْلَامِ بِعَالِمٖينَ ﴿٤٤﴾

dediler · karmakarışık · rüyâlardır · ve · biz değiliz · ta'bîrini · bu rüyâların · bilen kimseler

وَقَالَ الَّذٖى نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوٖيلِهٖ

ve dedi · o kimse ki · kurtulmuş · o ikisinden · ve · hatırladı · sonra · nice zaman · ben · size haber veririm · ta'bîrini

فَاَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ اَيُّهَا الصِّدّٖيقُ اَفْتِنَا فٖى سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ

hemen beni gönderin · Yûsuf · ey · doğru sözlü kişi · bize açıkla · hakkında · yedi · inek · semiz

يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلّٖٓى

onları yiyor · yedi · zayıf (inek) · ve · yedi · başak · yeşil · ve · diğer · kuru (başak)lar · olur ki ben

اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنٖينَ دَاَبًا

dönerim · insanlara · umulur ki onlar · bilirler · dedi ki · ekersiniz · yedi · sene · âdet üzere

فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فٖى سُنْبُلِهٖٓ اِلَّا قَلٖيلًا مِمَّا تَاْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَاْتٖى

sonra o şeyler ki · biçtiniz · artık onu bırakın · başağında · ancak · biraz · o şeyden ki · yiyeceksiniz · sonra · gelecek

مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلٖيلًا مِمَّا

ardından · bunun · yedi · şiddetli (kıtlık yılı) · yiyecekler · önceden takdîm ettiğiniz şeyleri · onlar için · ancak · biraz · o şeyden ki

تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَاْتٖى مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فٖيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفٖيهِ

saklayacaksınız · sonra · gelecek · ardından · bunun · bir yıl ki · onda · bol yağmur verilecek · insanlar · ve · onda

يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونٖى بِهٖ فَلَمَّا جَٓاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ

sıkıp sağacaklar · ve · dedi · hükümdar · bana getirin · onu · ne zaman ki · ona geldi · elçi · dedi

ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتٖى قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ

dön · efendine · ve ona sor · ne (imiş) · hâli · o kadınların · onlar ki · kestiler · ellerini · şübhesiz

رَبّٖى بِكَيْدِهِنَّ عَلٖيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ

Rabbim · onların hîlesini · hakkıyla bilendir · dedi · ne (idi) · zorunuz · o vakit ki · murâd almak istediniz · Yûsuf'dan

عَنْ نَفْسِهٖ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُٓوءٍ

nefsinden · dediler · hâşâ · Allah için · bilmedik · onun hakkında · bir kötülük

قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزٖيزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ

dedi · karısı · vezîrin · şimdi · ortaya çıktı · hak · ben · ondan murâd almak istedim

عَنْ نَفْسِهٖ وَاِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقٖينَ ﴿٥١﴾ ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنّٖى

nefsinden · ve · şübhesiz o · gerçekten doğru söyleyenlerdendir · bu · bilmesi içindir · şübhesiz ben

لَمْ اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدٖى كَيْدَ الْخَٓائِنٖينَ ﴿٥٢﴾

ona hâinlik etmedim · gıyâbında · ve · şübhesiz · Allah · muvaffakiyete erdirmez · tuzağını · hâinlerin

44- Dediler ki: "*(Bunlar)* karmakarışık rüyâlardır. Biz ise, o rüyâların ta'bîrini bilen kimseler değiliz."

45- Bunun üzerine *(zindandaki)* iki kişiden kurtulmuş olanı, nice zaman sonra *(Yûsuf'u)* hatırladı da dedi ki: "Ben size onun ta'bîrini haber veririm; hemen beni *(zindana)* gönderin!"

46- *(Zindana gelince dedi ki:)* "Yûsuf! Ey doğru sözlü kişi! *(Rüyâda)* yedi zayıf *(ineğ)*in yedi semiz ineği yediğini ve yedi yeşil başak ile *(bir o kadar da)* diğer kuru başakları *(görmeyi)* bize açıkla! Umulur ki *(saraydaki)* insanlara dönerim de *(senin kadrini)* bilirler."

47- *(Yûsuf)* dedi ki: "Âdet*(iniz)* üzere yedi sene *(ekin)* ekersiniz! Sonra biçtiklerinizden, yiyeceğiniz az bir mikdârın dışındakileri başağında bırakın!"

48- "Sonra bunun *(bu yedi bolluk yılının)* ardından, yedi şiddetli *(kıtlık yılı)* gelecek ki, *(tohumluk için bir sonraki seneye)* saklayacağınız az bir mikdar hâriç, onlar için *(o kurak yıllara hazırlık olmak üzere)* önceden biriktirmekte olduklarınızı yiyecek *(bitirecek)*!"

49- "Daha sonra bunun ardından da bir yıl gelecek ki, onda insanlar bol yağmura kavuşturulacak ve onda *(o yılda insanlar meyveleri ve hayvanları bol bol)* sıkıp sağacaklar."

50- *(Elçi bu ta'bîri anlatınca)* bunun üzerine hükümdar: "Onu bana getirin!" dedi. Nihâyet elçi kendisine gelince, *(Yûsuf, hakkındaki ittihâmı gidermek için bu da'vete hemen icâbet etmedi ve ona)* şöyle dedi: "Efendine dön de ona sor; ellerini kesen o kadınların maksadı ne imiş? Şübhesiz ki Rabbim, onların hîlesini hakkıyla bilendir."

51- *(Mısır hükümdârı, o kadınlara:)* "Yûsuf'un nefsinden murâd almak istediğiniz zaman zorunuz neydi?" dedi. *(Onlar:)* "Hâşâ! Allah için, biz onun hakkında hiçbir kötülük bilmiş değiliz!" dediler. Vezîrin karısı da dedi ki: "Şimdi hak ortaya çıktı! Onun nefsinden *(asıl)* ben murâd almak istemiştim. Ve şübhesiz o, gerçekten doğru söyleyenlerdendir!"

52- *(Yûsuf dedi ki:)* "Bu *(iftirânın anlaşılmasını talebden maksadım)*, gerçekten benim kendisine gıyâbında hâinlik etmediğimi ve hâinlerin tuzağını kesinlikle Allah'ın muvaffakiyete erdirmeyeceğini *(sizlerin de vezîrin de)* bilmesi içindir."

53- *(Yûsuf dedi ki:)* "Hâlbuki *(ben)* nefsimi temize çıkarmıyorum. Muhakkak ki nefis, dâimâ kötülüğü emredicidir; ancak Rabbimin merhamet ettiği *(koruduğu kimse)* müstesnâ.(1) Şübhesiz ki Rabbim, Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir."

54- Hükümdar ise: "Onu bana getirin; kendime hâs *(müşâvir)* yapayım" dedi. Sonra onunla konuşunca: "Doğrusu sen bugün bizim yanımızda makam sâhibi emîn bir kimsesin!" dedi.

55- *(Yûsuf:)* "Beni memleketin hazînelerinin başına getir! Çünki ben iyi muhâfaza eden, *(idâresini)* iyi bilen bir kimseyim" dedi.

56- İşte böylece Yûsuf'a o yerde *(Mısır'da)* imkân *(ve kudret)* verdik. Oradan dilediği yerde oturuyordu. Rahmetimizi dilediğimiz kimseye nasîb ederiz ve iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmeyiz.

57- Âhiret mükâfâtı ise, îmân edip *(günahlardan)* sakınmakta olanlar için elbette daha hayırlıdır.

58- Derken, *(o kıtlık yıllarında)* Yûsuf'un kardeşleri de gelip onun huzûruna girdiler; *(Yûsuf)* derhâl onları tanıdı; hâlbuki onlar onu *(o mevki'de)* tanıyabilecek kimseler değillerdi.

59- Sonunda *(Yûsuf)* onların yüklerini hazırlayınca dedi ki: "Bana, babanızdan bir, erkek kardeşinizi *(Bünyâmin'i)* de getirin! Görmüyor musunuz, doğrusu ben ölçeği *(adam başına)* tam olarak veriyorum ve *(kardeşinizin payını da vermekle)* ben misâfirperverlerin en hayırlısıyım."

60- "Buna rağmen *(bir daha geldiğinizde)* onu bana getirmezseniz, artık benim yanımda size ölçek*(le verilecek bir şey)* yok ve bana yaklaşmayın!"

61- Dediler ki: "Ona babasından müsâade almaya çalışacağız ve doğrusu biz *(bunu)* gerçekten yapacak olan kimseleriz."

62- *(Yûsuf)* genç *(uşak)*larına da dedi ki: "*(Verdikleri)* sermâyelerini yüklerinin içine koyun; umulur ki onlar âilelerine döndükleri zaman bunu anlarlar da belki geri gelirler."

63- Nihâyet babalarına döndüklerinde dediler ki: "Ey babamız! *(Kardeşimizi bizimle göndermediğin takdirde)* bizden ölçek men' edildi; bu yüzden kardeşimizi bizimle berâber gönder ki, ölçek *(ile verilen zahîre)* alalım; artık şübhesiz ki biz onu gerçekten muhâfaza edici kimseleriz."

وَمَٓا اُبَرِّئُ نَفْسٖيۚ اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّٓوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبّٖيۜ اِنَّ رَبّٖي

ve | temize çıkarmıyorum | nefsimi | şübhesiz | nefis | dâimâ emredicidir | kötülüğü | ancak | merhamet ettiği kimse | Rabbimin | şübhesiz | Rabbim

غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونٖي بِهٖٓ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسٖيۚ

bağışlayandır | merhamet edendir | ve | dedi | hükümdar | bana getirin | onu | onu hâs yapayım | kendime

فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكٖينٌ اَمٖينٌ ﴿٥٤﴾ قَالَ اجْعَلْنٖي

ne zaman ki | onunla konuştu | dedi | doğrusu sen | bugün | bizim yanımızda | makam sâhibi | güvenilensin | dedi | beni kıl

عَلٰى خَزَٓائِنِ الْاَرْضِۚ اِنّٖي حَفٖيظٌ عَلٖيمٌ ﴿٥٥﴾ وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا

üzerine | hazînelerinin | memleketin | şübhesiz ben | iyi muhâfaza eden | iyi bilen bir kimseyim | ve | işte böylece | imkân verdik

لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِۚ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَٓاءُۜ نُصٖيبُ بِرَحْمَتِنَا

Yûsuf'a | o yerde | mekân tutuyor | oradan | o yerde ki | diliyor | nasîb ederiz | rahmetimizi

مَنْ نَشَٓاءُ وَلَا نُضٖيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنٖينَ ﴿٥٦﴾ وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ

o kimseye ki | dileriz | ve | zâyi' etmeyiz | mükâfâtını | iyilik edenlerin | ve | elbette mükâfâtı | âhiret

خَيْرٌ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَٓاءَ اِخْوَةُ

hayırlıdır | o kimseler için ki | îmân ettiler | ve | idiler | sakınıyorlar | ve | geldi | kardeşleri

يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٥٨﴾

Yûsuf'un | ve girdiler | onun huzûruna | derhâl onları tanıdı | ve | onlar | onu | tanımayanlardı

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُونٖي بِاَخٍ لَكُمْ مِنْ اَبٖيكُمْۚ اَلَا

ne zaman ki | onlara hazırladı | yüklerini | dedi | bana getirin | erkek kardeşinizi | babanızdan olan

تَرَوْنَ اَنّٖٓي اُوفِي الْكَيْلَ وَاَنَا۬ خَيْرُ الْمُنْزِلٖينَ ﴿٥٩﴾ فَاِنْ لَمْ تَأْتُونٖي بِهٖ

görmüyor musunuz | doğrusu ben | tam yapıyorum | ölçeği | ve ben | hayırlısıyım | misâfirperverlerin | buna rağmen eğer | bana getirmezseniz | onu

فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدٖي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ

artık ölçek yok | size | benim yanımda | ve | bana yaklaşmayın | dediler | ısrarla isteyeceğiz | onu

اَبَاهُ وَاِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فٖي

babasından | ve doğrusu biz | elbet yapacak kimseleriz | ve | dedi | gençlerine | kılın | sermâyelerini

رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَٓا اِذَا انْقَلَبُٓوا اِلٰٓى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ

yüklerinin içinde | umulur ki onlar | bunu anlarlar | o vakit ki | döndüler | âilelerine | belki onlar

يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُٓوا اِلٰٓى اَبٖيهِمْ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مُنِعَ

geri gelirler | ne zaman ki | döndüler | babalarına | dediler | ey | babamız | men' edildi

مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَٓا اَخَانَا نَكْتَلْ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

bizden | ölçek | bu yüzden gönder | bizimle beraber | kardeşimizi | ölçek alalım | ve | şübhesiz biz | onu | elbet muhâfaza edicileriz

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَآ اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخٖيهِ
kardeşi | hakkında | size güvendim | o şey gibi ki | ancak | onun hakkında | size güvenir miyim | dedi

مِنْ قَبْلُ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمٖينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا
ne zaman ki | ve | merhamet edenlerin | en merhametlisidir | o | ve | koruyucu | hayırlı | fakat Allah'dır | bundan önce

فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوا
dediler | kendilerine | geri verilmiş | sermâyelerini | buldular | eşyalarını | açtılar

يَٓا اَبَانَا مَا نَبْغٖى هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا وَنَمٖيرُ اَهْلَنَا
âilemize | yiyecek getiririz | ve | bize | geri verilmiş | sermâyemiz | işte bu | istiyoruz | ne | babamız | ey

وَنَحْفَظُ اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعٖيرٍ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَسٖيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ
dedi | az | bir ölçektir | bu | bir deve | ölçeği | fazla alırız | ve | kardeşimizi | muhâfaza ederiz | ve

لَنْ اُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ لَتَاْتُنَّنٖى بِهٖٓ
onu | kesin bana getireceksiniz | Allah'dan | sağlam bir söz | bana vermenize dek | tâ ki | sizinle beraber | onu aslâ göndermem

اِلَّٓا اَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّٓا اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ
söylüyoruz | o şeylere ki | Allah | dedi | sağlam sözlerini | ona verdiler | ne zaman ki | etrâfınızın kuşatılması | hâric

وَكٖيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا
girin | ve | tek | bir kapıdan | girmeyin | oğullarım | ey | dedi | ve | vekîldir

مِنْ اَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَٓا اُغْنٖى عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِنِ
bir şeyle | Allah'dan | size | fayda veremem | ve | ayrı ayrı | kapılardan

الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
tevekkül edenler | böylece güvenip dayansın | ona | ve | tevekkül ettim | ona | Allahın | ancak | hüküm değildir

﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنٖى
fayda verecek | değildi | babaları | kendilerine emretti | o yerden ki | girdiler | ne zaman ki | ve

عَنْهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فٖى نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضٰيهَا
onu yerine getirdi | Ya'kub'un | içindedir | bir ihtiyâç ki | ancak | birşeyle | Allah'dan | onlara

وَاِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
bilmezler | insanların | çoğu | fakat | ona öğrettik | o şeyden dolayı ki | bir ilim | elbet sâhibi idi | şübhesiz o | ve

﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ
dedi | kardeşini | bağrına bastı | Yûsuf'un | huzûruna | girdiler | ne zaman ki | ve

اِنّٖٓى اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾
yapıyorlar | idiler | o şeye ki | artık üzülme | senin kardeşinim | ben | şübhesiz ben

64- *(Babaları Ya'kûb)* dedi ki: "Onun hakkında size *(hiç)* inanır mıyım? İllâ ki daha evvel kardeşi *(Yûsuf)* hakkında size güvendiğim gibi ola! *(O vakit i'timâdımı boşa çıkardınız.)* Fakat *(bilirim ki, siz değil,)* en hayırlı koruyucu Allah'dır ve O, merhamet edenlerin en merhametlisidir."(1)

65- Derken eşyâlarını açtıklarında, *(götürdükleri)* sermâyelerini kendilerine geri verilmiş buldular. Dediler ki: "Ey babamız! Daha ne istiyoruz? İşte sermâyemiz, bize geri verilmiş! Yine âilemize yiyecek getiririz, kardeşimizi de muhâfaza ederiz, hem bir deve yükü fazla alırız. Bu, *(böyle cömert bir hükümdâra göre)* az bir ölçektir. *(Bize yine verir!)*"

66- *(Babaları)* dedi ki: "Etrâfınız kuşatılmadıkça *(öylesine çâresiz kalmanız müstesnâ)*, onu bana mutlakā getireceğinize dâir, Allah adına bana sağlam bir söz vermedikçe, onu sizinle berâber aslâ göndermem!" Ne zaman ki ona te'mînâtlarını verdiler, *(o da:)* "Allah, söylediklerimize Vekîldir" dedi.

67- Sonra dedi ki: "Ey oğullarım! *(Mısır'a)* tek bir kapıdan girmeyin; ayrı ayrı kapılardan girin *(ki nazar değmesin)*! Bununla berâber, Allah'dan *(gelecek)* hiçbir şeyi sizden def' edemem. Hüküm ancak Allah'ındır. O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de ancak O'na güvenip dayansın!"

68- Daha sonra babalarının kendilerine emrettiği şekilde *(ayrı ayrı kapılardan şehre)* girdiklerinde, *(bu tedbir, gerçekten)* Allah'dan *(gelecek)* hiçbir şeyi onlardan def' edecek değildi; ancak Ya'kûb'un içinde bulunan *(tevekkülde, o şeyin sebeblerine de riâyete duyduğu)* ihtiyâç ki, onu yerine getirmiş oldu. Ve şübhesiz ki o, kendisine öğrettiğimizden dolayı elbette bir ilim sâhibi idi; fakat insanların çoğu bilmezler.

69- *(Kardeşleri)* nihâyet Yûsuf'un huzûruna girdiklerinde, kardeşini *(Bünyâmin'i)* bağrına bastı: "Muhakkak *(bilesin)* ki ben gerçekten senin kardeşinim; artık *(onların bize)* yapmakta olduklarına üzülme!" dedi *(ve yapacaklarını kardeşine anlattı)*.

70- Sonunda *(Yûsuf)* onların yüklerini hazırlayınca, su kabını kardeşinin *(Bünyâmin'in)* yüküne koydu; sonra bir tellâl *(arkalarından)*: "Ey kâfile! Doğrusu siz gerçekten hırsız kimselersiniz!" diye seslendi.

71- *(Yûsuf'un kardeşleri)* onlara dönerek: "Ne kaybettiniz?" dediler.

72- *(Onlar)* dediler ki: "Melik'in su kabını kaybettik; hem onu getirene bir deve yükü *(bahşiş)* var"; *(tellâl:)* "Ben de buna kefîlim" *(dedi)*.

73- *(Yûsuf'un kardeşleri:)* "Allah'a yemîn olsun, şübhesiz *(siz de)* bilmişsinizdir ki *(biz)* bu yerde *(Mısır'da)* fesad çıkarmak için gelmedik; *(biz)* hırsız kimseler de değiliz" dediler.

74- *(O nidâ edenler:)* "Eğer yalancılar iseniz o hâlde *(sizin şeriatınıza göre)* bunun cezâsı nedir? *(Hükmünüzü siz verin!)*" dediler.

75- *(Onlar da:)* "Bunun cezâsı, *(su kabı)* kimin yükünde bulunursa, işte o *(kişinin köle olarak alıkonması)* onun cezâsıdır. O zâlimleri böyle cezâlandırırız" dediler.

76- Bunun üzerine *(Yûsuf, su kabını aramak üzere)*, kardeşinin yükünden önce onların yüklerine başladı; *(en)* sonra onu kardeşinin yükünden çıkardı. İşte Yûsuf'a böyle bir çâre öğrettik. Yoksa Melik'in kânûnuna göre *(Yûsuf)* kardeşini alıkoyamayacaktı; ancak Allah'ın dilemesi müstesnâ. *(Biz)* kimi dilersek derecelerle yükseltiriz. Her ilim sâhibinin üstünde, bir bilen vardır.[1]

77- *(Yûsuf'un kardeşleri)* dediler ki: "Eğer *(o)* çaldıysa, doğrusu daha önce onun bir kardeşi de çalmıştı." O vakit Yûsuf, bunu içine attı ve onlara bunu belli etmedi. *(İçinden:)* "Siz daha kötü durumdasınız. Hâlbuki Allah, ne anlatıyorsanız en iyi bilendir" dedi.

78- Dediler ki: "Ey azîz! Gerçekten onun çok yaşlı bir babası var *(onu bizden çok sever)*; bunun için onun yerine birimizi alıkoy! Şübhe yok ki biz, seni iyilik edenlerden görüyoruz."

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ اَخِيهِ
ve ne vakit ki | onları hazırladı | yüklerini | kıldı | su kabını | yüküne | kardeşinin

ثُمَّ اَذَّنَ مُؤَذِّنٌ اَيَّتُهَا الْعِيرُ اِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا
sonra | seslendi | bir tellâl | ey | kâfile | doğrusu siz | gerçekten hırsız kimselersiniz | dediler

وَاَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ
dönmüşler iken | onlara | ne | kaybettiniz | dediler ki | kaybettik | su kabını

الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَاَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ
melikin | ve o kimseye ki | getirdi | onu | yükü (var) | bir deve | ve ben | buna | kefîlim | dediler | Allah'a yemîn olsun

لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
gerçekten | bilmişsinizdir | gelmedik | fesad çıkarmak için | bu yerde | ve | değiliz | hırsız kimseler

﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ اِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا
dediler | o halde nedir | bunun cezâsı | eğer | iseniz | yalancılar | dediler

جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذٰلِكَ
bunun cezâsı | kimin | bulunursa | yükünde | işte o | onun cezâsıdır | böyle

نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَاَ بِاَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ اَخِيهِ
cezâlandırırız | zâlimleri | bunun üzerine başladı | kablarına | önce | kabından | kardeşinin

ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ اَخِيهِ كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ
sonra | onu çıkardı | kabından | kardeşinin | işte böyle | bir tedbir yaptık | Yûsuf için

مَا كَانَ لِيَاْخُذَ اَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ
değildi | alıkoyacak | kardeşini | dininde | melikin | ancak | dilemesi | Allah'ın

نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا
yükseltiriz | derecelerle | o kimseyi ki | dileriz | ve üstünde | her | sâhibinin | ilim | bir bilen (vardır) | dediler

اِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ اَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَاَسَرَّهَا يُوسُفُ
eğer | çalmış bulunuyorsa | ki gerçekten | çalmıştı | kardeşi | onun | bundan önce | o vakit bunu gizledi | Yûsuf

فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ اَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللّٰهُ
içinde | ve | bunu belli etmedi | onlara | dedi | siz | daha kötüsünüz | mekânca | ve | Allah

اَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا اَيُّهَا الْعَزِيزُ اِنَّ لَهُ اَبًا شَيْخًا
en iyi bilendir | o şeyleri ki | vasfediyorsunuz | dediler | ey | azîz | şübhesiz | onun var | bir babası | yaşlı

كَبِيرًا فَخُذْ اَحَدَنَا مَكَانَهُ اِنَّا نَرٰيكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾
büyük | bu yüzden al | birimizi | onun yerine | şübhesiz biz | seni görüyoruz | iyilik edenlerden

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَأْخُذَ اِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُۙ

dedi / sığınırız / Allah'a / almamızdan / ancak / o kimseyi ki / bulduk / eşyamızı / yanında

اِنَّٓا اِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّاۜ

şübhesiz biz / o takdirde / gerçekten zâlimleriz / artık ne zaman ki / ümîdlerini kestiler / ondan / bir kenara çekildiler / fısıldaşarak

قَالَ كَبِيرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُٓوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ

dedi / büyükleri / bilmediniz mi / şübhesiz / babanız / gerçekten / aldı / aleyhinizde

مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَۚ فَلَنْ اَبْرَحَ

sağlam bir söz / Allah'dan / ve / bundan önce / o şeyi ki / kusur işlediniz / hakkında / Yûsuf / artık aslâ ayrılmayacağım

الْاَرْضَ حَتّٰى يَأْذَنَ لِٓي اَبِٓي اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

bu yerden / tâ ki / izin verinceye dek / bana / babam / ya / hüküm verinceye dek / Allah / hakkımda / ve / o / en hayırlısıdır / hüküm verenlerin

﴿٨٠﴾ اِرْجِعُٓوا اِلٰٓى اَبِيكُمْ فَقُولُوا يَٓا اَبَانَٓا اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَۚ

dönün / babanıza / ve deyin / ey / babamız / şübhesiz / oğlun / hırsızlık etti

وَمَا شَهِدْنَٓا اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

ve / şâhidlik etmedik / ancak / o şeye ki / bildik / ve / değiliz / gaybın / muhâfızları

وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِٓي اَقْبَلْنَا فِيهَاۜ

ve / sor / şehre / o ki / bulunduk / içinde / ve / kervana / o ki / geldik / içinde

وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ

ve / şübhesiz biz / elbette doğru söyleyenleriz / dedi / bil'akis / süslemiş / size / nefisleriniz

اَمْرًاۜ فَصَبْرٌ جَمِيلٌۜ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًاۜ

bir işi / artık bir sabır / güzel / umulur / Allah'ın / bana getirmesi / onları / hep birlikte

اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَٓا اَسَفٰى

şübhesiz o / odur / herşeyi bilen / her işi hikmetli olan / ve / yüzçevirdi / onlardan / ve / dedi / ey / kederim

عَلٰى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

Yûsuf'a / ve / ak düştü / iki gözüne / kederden / öyle ki o / yutkunan bir kimsedir

﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى تَكُونَ

dediler / Allah'a yemîn olsun / devam ediyorsun / anıyorsun / Yûsuf'u / nihâyet / olacaksın

حَرَضًا اَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَٓا اَشْكُوا بَثِّي

dermansız bir hasta / veya / olacaksın / helâke uğrayan kimselerden / dedi / ancak / şikâyet ediyorum / üzüntümü

وَحُزْنِٓي اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

ve kederimi / Allah'a / ve / biliyorum / Allah tarafından / o şeyleri ki / bilmiyorsunuz

79- *(Yûsuf:)* "Eşyâmızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını almaktan Allah'a sığınırız; o takdirde şübhesiz ki biz gerçekten zâlimler oluruz" dedi.

80- Artık ondan ümidlerini kesince, fısıldaşarak bir kenara çekildiler. Büyükleri dedi ki: "Doğrusu babanızın sizden Allah adına sağlam söz aldığını, daha önce de Yûsuf hakkında işlediğiniz kusûru bilmediniz mi? Artık babam bana izin verinceye veya Allah, hakkımda hüküm verinceye kadar bu yerden aslâ ayrılmayacağım. O ise, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."

81- "*(Siz)* babanıza dönün de: 'Ey babamız! Gerçekten oğlun *(Bünyâmin)* hırsızlık etti. Hâlbuki *(biz)* ancak bildiğimize şâhidlik ettik; gaybın muhâfızları da değiliz, *(sana söz verirken Bünyâmin'in hırsızlık edeceğini bilemedik)*' deyin!"

82- "Hem *(istersen)* içinde bulunduğumuz şehre *(oranın ahâlisine)* ve berâberinde geldiğimiz kervana sor! Çünki şübhesiz biz *(bu işte)* elbette doğru söyleyen kimseleriz." *(deyin)*.

83- *(Döndüklerinde babaları)* dedi ki: "Hayır! Nefisleriniz sizi *(aldatıp böyle)* bir işe sürüklemiş. Artık *(bana düşen)* güzel bir sabır *(etmektir)*! Umulur ki Allah, onları *(Yûsuf'u, Bünyâmin'i ve orada kalan diğer ağabeyini)* hep birlikte bana getirir. Şübhesiz ki, Alîm *(herşeyi bilen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak O'dur."

84- Artık onlardan yüzçevirdi ve: "Ah Yûsuf'*(um)*a ah!" dedi. Tâ kederden iki gözüne ak düştü. Öyle ki *(kederini içinde tutup)* yutkunan bir kimse oldu.(1)

85- *(Evlâdları:)* "Allah'a yemîn olsun ki *(sen)* dermansız bir hastalığa tutuluncaya veya helâke uğrayan kimselerden oluncaya kadar Yûsuf'u anıp durmaktan geri kalmayacaksın!" dediler.

86- *(Ya'kûb)* dedi ki: "*(Ben)* gam ve kederimi ancak Allah'a şikâyet ediyorum.(2) Çünki Allah tarafından, sizin bilemeyeceğiniz şeyleri biliyorum."

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَاَخ۪يهِ وَلَا تَايْـَٔسُوا مِنْ رَوْحِ

rahmetinden · ümîd kesmeyin · ve · kardeşinden · ve · Yûsuf'tan · ve bir haber araştırın · gidin · oğullarım · ey

اللّٰهِۜ اِنَّهُ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ

kâfirler · topluluğu · ancak · Allah'ın · rahmetinden · ümîd kesmez · şu şübhesiz ki · Allahın

﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَٓا اَيُّهَا الْعَز۪يزُ مَسَّنَا

bize dokundu · azîz · ey · dediler · huzûruna · girdiler · bunun üzerine ne zaman ki

وَاَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجٰيةٍ فَاَوْفِ لَنَا

bize · yine de tam yap · pek ehemmiyetsiz · bir sermâye ile · geldik · ve · zarûret · âilemize · ve

الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَاۜ اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّق۪ينَ

sadaka verenleri · mükâfâtlandırır · Allah · şübhesiz · bize · bağışta bulun · ve · ölçeği

﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَاَخ۪يهِ اِذْ

o vakit ki · kardeşine · ve · Yûsuf'a · yaptınız · o şeyleri ki · bildiniz mi · dedi

اَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُٓوا ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوسُفُۜ قَالَ اَنَا

ben · dedi · Yûsuf'sun · gerçekten sen · şübhesiz sen mi · dediler · câhil kimselerdiniz · siz

يُوسُفُ وَهٰذَٓا اَخ۪ي قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَاۜ اِنَّهُ مَنْ

kim · doğrusu şu ki · bize · Allah · lütufta bulundu · gerçekten · kardeşim · bu · ve · Yûsuf'um

يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا

dediler · iyilik edenlerin · mükâfâtını · zâyi' etmez · Allah · artık şübhesiz · sabrederse · ve · sakınırsa

تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخَاطِـ۪ٔينَ ﴿٩١﴾ قَالَ

dedi · elbette hatâ edenler · olmuştuk · şübhesiz · ve · bize · Allah · seni üstün kıldı · gerçekten · Allah'a yemîn olsun

لَا تَثْر۪يبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَۜ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْۘ وَهُوَ اَرْحَمُ

en merhametlisidir · o · ve · sizi · Allah · affetsin · bugün · size · kınama yok

الرَّاحِم۪ينَ ﴿٩٢﴾ اِذْهَبُوا بِقَم۪يص۪ي هٰذَا فَاَلْقُوهُ عَلٰى وَجْهِ

yüzüne · ve onu bırakın · bu · gömleğimi · götürün · merhamet edenlerin

اَب۪ي يَاْتِ بَص۪يراًۚ وَاْتُون۪ي بِاَهْلِكُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا

ne zaman ki · ve · bütün · âilenizle birlikte · bana gelin · ve · görür hale · gelir · babamın

فَصَلَتِ الْع۪يرُ قَالَ اَبُوهُمْ اِنّ۪ي لَاَجِدُ ر۪يحَ يُوسُفَ لَوْلَٓا اَنْ

eğer olmasaydı · Yûsuf'un · kokusunu · kesin buluyorum · doğrusu ben · babaları · dedi · kervan · ayrıldı

تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَف۪ي ضَلَالِكَ الْقَد۪يمِ ﴿٩٥﴾

eski · yanılman · elbette içindesin · şübhesiz sen · Allah'a yemîn olsun · dediler · bana bunaklık isnâd etmeniz

87- "Ey oğullarım! *(Haydi)* gidin de, Yûsuf'la kardeşinden bir haber araştırın; hem Allah'ın rahmetinden ümid kesmeyin! Çünki kâfirler topluluğundan başkası, Allah'ın rahmetinden ümîd*(ini)* kesmez."[1]

88- Bunun üzerine *(kardeşleri tekrar Mısır'a gelip Yûsuf'un)* huzûruna girdiklerinde dediler ki: "Ey azîz! Bize ve âilemize zarûret *(kıtlık ve açlık)* dokundu ve pek ehemmiyetsiz bir sermâye ile geldik; *(sen)* yine de bize ölçeği tam olarak ver ve bize *(ayrıca)* bağışta bulun! *(Bize fazladan erzak ver ve kardeşimiz Bünyâmin'i bize lûtfet!)* Muhakkak ki Allah, sadaka verenleri mükâfâtlandırır."

89- *(Yûsuf)* dedi ki: "Siz câhil kimseler iken Yûsuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı bildiniz mi?"

90- *(Onlar:)* "Yoksa sen, gerçekten sen, Yûsuf musun?" dediler. *(O da:)* "*(Evet)* ben Yûsuf'um, bu da kardeşim! Şübhesiz ki Allah bize lütufta bulundu. Doğrusu şu ki, kim *(Allah'dan)* sakınır ve sabrederse, artık şübhesiz Allah, iyilik edenlerin mükâfâtını zâyi' etmez" dedi.

91- *(Kardeşleri:)* "Allah'a yemîn olsun, muhakkak ki Allah, seni bize üstün kıldı; hâlbuki şübhesiz *(biz)* elbette hatâ eden kimseler olmuştuk" dediler.

92- *(Yûsuf)* dedi ki: "Bu gün *(benim tarafımdan)* size bir kınama *(bir başa kakma)* yok! Allah sizi affetsin! Çünki O, merhamet edenlerin en merhametlisidir."

93- "Benim bu gömleğimi götürün de onu babamın yüzüne koyun, *(tâ gözleri)* görür hâle gelsin. Ve bütün âilenizle birlikte bana gelin!"

94- Böylece kervan *(Mısır'dan)* ayrılınca, babaları: "Doğrusu ben, gerçekten Yûsuf'un kokusunu duyuyorum. Eğer bana bunaklık isnâd etmeseydiniz *(beni tasdîk ederdiniz.)*"[2] dedi.

95- *(Onlar:)* "Allah'a yemîn olsun ki, şübhesiz, sen hâlâ eski yanlışlığındasın" dediler.

فَلَمَّا اَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ اَلْقٰيهُ عَلٰى وَجْهِهٖ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ

dedi · görür hâle · hemen geri geldi · yüzüne · onu bıraktı · müjdeci · geldi · ve ne zaman ki

اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا

dediler · bilmiyorsunuz · o şeylen ki · Allah tarafından · biliyorum · şübhesiz ben · size · demedim mi

يَٓا اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَٓا اِنَّا كُنَّا خَاطِئ۪ينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ

dedi · hatâ edenler · olmuştuk · şübhesiz biz · günahlarımıza · bizim için · mağfiret dile · babamız · ey

سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبّ۪ي اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ

çok merhamet eden · çok bağışlayan · odur · şübhesiz o · Rabbimden · sizin için · mağfiret dileyeceğim · ileride

﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ

dedi · ve · ana babasını · bağrına bastı · Yûsuf'un · yanına · girdiler · nihâyet ne zaman ki

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ اٰمِن۪ينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ

ana babasını · yükseltti · ve · güven içinde kimseler olarak · Allah · dilerse · eğer · Mısır'a · girin

عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَٓا اَبَتِ هٰذَا تَأْو۪يلُ

ta'bîridir · bu · babacığım · ey · dedi · ve · secde ediciler olarak · onun için · kapandılar · ve · tahtın · üstüne

رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبّ۪ي حَقًّا وَقَدْ اَحْسَنَ ب۪ٓي اِذْ

o vakit ki · bana · ihsânda bulundu · gerçekten · ve · gerçek · Rabbim · onu kıldı · gerçekten · bundan önceki · rüyâmın

اَخْرَجَن۪ي مِنَ السِّجْنِ وَجَٓاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ اَنْ نَزَغَ

bozmasının · ardından · çölden · sizi · getirdi · ve · zindandan · beni çıkardı

الشَّيْطَانُ بَيْن۪ي وَبَيْنَ اِخْوَت۪ي اِنَّ رَبّ۪ي لَط۪يفٌ لِمَا يَشَٓاءُ اِنَّهُ

şübhesiz o · diler · o şeyi ki · çok hoş tedbîr edendir · Rabbim · şübhesiz · kardeşlerimin · arasını · ve · aramı · şeytanın

هُوَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَن۪ي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَن۪ي

bana öğrettin · ve · mülkden · bana verdin · gerçekten · Rabbim · her işi hikmetli olan · herşeyi bilen · odur

مِنْ تَأْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّ۪ فِي الدُّنْيَا

dünyada · benim velîmsin · sen · yeri · ve · gökleri · ey yaratan · rüyâların · ta'bîrinden

وَالْاٰخِرَةِ تَوَفَّن۪ي مُسْلِمًا وَاَلْحِقْن۪ي بِالصَّالِح۪ينَ ﴿١٠١﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ

haberlerindendir · işte bu · sâlih kimselere · beni kat · ve · müslüman olarak · canımı al · âhirette · ve

الْغَيْبِ نُوح۪يهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُٓوا اَمْرَهُمْ

işlerine · toplandılar · o vakit ki · onların yanında · değildin · ve · sana · onu vahyediyoruz · gayb

وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَٓا اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٠٣﴾

îmân edecek kimseler · hırs göstersen · velev ki · insanların · çoğu değildir · ve · hîle yapıyorlar · onlar iken

96- Nihâyet müjdeci gelip onu *(o gömleği Ya'kûbun)* yüzüne koyunca, hemen *(gözleri)* görür hâle geri geldi. "Size, 'Bilemeyeceğiniz şeyleri Allah tarafından şübhesiz ki ben biliyorum' demedim mi?" dedi.

97- *(Oğulları:)* "Ey babamız! Bizim için *(Allahdan)* günahlarımıza mağfiret dile; biz gerçekten hatâ eden kimseler idik" dediler.

98- *(Ya'kûb:)* "Sizin için Rabbimden, daha sonra *(seher vakti)* mağfiret dileyeceğim. Şübhesiz ki Gafûr *(çok bağışlayan)*, Rahîm *(çok merhamet eden)* ancak O'dur" dedi.

99- Nihâyet *(hep berâber Mısır'a gidip)* Yûsuf'un yanına girdikleri zaman, *(onları şehrin dışında karşılayan Yûsuf)* ana-babasını bağrına bastı ve: "*(Buyurun!)* İnşâallah güven içinde kimseler olarak Mısır'a girin!" dedi.

100- Böylece *(sarayına geldiklerinde)* ana-babasını *(kendi)* tahtın*(ın)* üstüne çıkardı ve *(derken hepsi)* onun *(Yûsuf)* için secde ediciler olarak, secdeye kapandılar. *(Yûsuf)* dedi ki: "Ey Babacığım! İşte bu, evvelki rüyâmın ta'bîridir. Doğrusu Rabbim onu gerçek kıldı. Hem şübhesiz bana ihsanda bulundu; çünki beni zindandan çıkardı ve şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirdi. Muhakkak ki Rabbim, ne dilerse çok hoş tedbîr edendir. Şübhesiz ki, Alîm *(hakkıyla bilen)*, Hakîm *(her işi hikmetli olan)* ancak O'dur."

101- "Rabbim! Bana mülkden *(bir nasib)* verdin ve bana rüyâların ta'bîrinden *(bir ilim)* öğrettin. Ey gökleri ve yeri hakkıyla yaratan! Sen, dünyada da âhirette de benim velîmsin *(gerçek dostumsun)*. Canımı Müslüman olarak al ve beni sâlih kimseler arasına kat!"(1)

102- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* İşte bu *(anlatılanlar)* gayb haberlerindendir ki, onu sana vahyediyoruz. Yoksa, onlar *(Yûsuf'un kardeşleri)* hîle yaparak işlerine *(karar vermek üzere)* toplandıkları zaman, onların yanında değildin.

103- *(Sen ne kadar)* hırs göstersen de, yine insanların çoğu îmân edecek kimseler değildir.

104- Hâlbuki *(sen)* buna *(bu Kur'ân'ı tebliğ vazîfene)* karşı onlardan bir ücret istemiyorsun. O *(Kur'ân)*, *(bütün)* âlemlere ancak bir nasîhattir.

105- Hem göklerde ve yerde nice deliller vardır ki, onlar *(ibret almadan)* bunlardan yüz çevirici kimseler olarak üzerlerinden geçip giderler.

106- Hâlbuki onların çoğu, ancak müşrik kimseler olarak Allah'a îmân ederler. *(Hem inanırlar, hem de şirk koşarlar).*

107- Ya *(onlar,)* Allah'ın azâbından kuşatıcı bir musîbetin kendilerine gelmesinden veya onlar farkında değillerken kıyâmetin ansızın kendilerine gelivermesinden emîn mi oldular?

108- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* De ki: "İşte benim yolum budur! *(Ben, sizi)* bir basîret *(açıkça görünen bir delîl)* üzere Allah'a da'vet ediyorum; ben de, bana tâbi' olanlar da! Ve Allah'ı tenzîh ederim. Çünki ben *(sizin gibi)* müşriklerden değilim!"

109- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de *(bedevîlerden ve kadınlardan değil,)* şehirlerin halkından kendilerine vahyettiğimiz birtakım erkeklerden başkasını *(bir meleği, peygamber olarak)* göndermedik. *(O müşrikler)* yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin âkıbeti nasıl olmuş, baksınlar! Âhiret yurdu ise, *(günahlardan)* sakınanlar için elbette daha hayırlıdır. Hâlâ akıl erdirmeyecek misiniz?

110- Nihâyet peygamberler *(o kavimlerin îmâna gelmelerinden)* ümidlerini kestiği ve *(o kavimler de)* gerçekten onların *(o peygamberlerin)* yalancı çıkarıldıklarını zannettikleri bir sırada kendilerine yardımımız geldi de dilediğimiz kimseler *(o azabdan)* kurtarıldı. Hâlbuki günahkârlar topluluğundan azâbımız geri çevrilmez.

111- Muhakkak ki onların kıssalarında, *(selîm)* akıl sâhibleri için bir ibret vardır. *(Bu Kur'ân,)* uydurulacak bir söz değildir; fakat kendinden önce gelen *(kitab)*ların tasdîki, herşeyin açıklaması ve îmân edecek bir topluluk için bir hidâyet ve bir rahmettir.

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ
ve | onlardan istemiyorsun | buna karşı | bir ücret | o değildir | ancak | bir nasîhat | âlemlere

١٠٤ وَكَاَيِّنْ مِنْ اٰيَةٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّونَ
ve | nice | delil (var) | göklerde | ve | yerde | uğrarlar

عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ١٠٥ وَمَا يُؤْمِنُ اَكْثَرُهُمْ
üzerlerine | onlar iken | bunlardan | yüz çevirici kimseler | ve | îmân etmezler | onların çoğu

بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ١٠٦ اَفَاَمِنُوا اَنْ تَاْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ
Allah'a | ancak | onlar iken | müşrik kimseler | ve emîn mi oldular | kendilerine gelmesinden | kuşatıcı bir musîbetin | azâbından

اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ١٠٧ قُلْ
Allahın | veya | onlara gelmesinden | o saatin | ansızın | onlar iken | farkında değiller | de ki

هٰذِهِ سَبِيلِى اَدْعُوا اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيرَةٍ اَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِى وَسُبْحَانَ
budur | yolum | da'vet ediyorum | Allah'a | bir basîret üzere | ben | ve | o kimse ki | bana tâbi' oldu | ve | tenzîh ederim

اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ١٠٨ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ
Allah'ı | ve | ben değilim | müşriklerden | ve | göndermedik | senden önce

اِلَّا رِجَالًا نُوحِى اِلَيْهِمْ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى
ancak | erkekleri ki | vahyediyoruz | kendilerine | halkından | şehirlerin | hiç dolaşmadılar mı

الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
yeryüzünde | ve baksınlar | nasıl | olmuş | âkıbeti | o kimselerin ki | kendilerinden öncedir

وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُونَ ١٠٩
ve | elbette yurdu | âhiret | hayırlıdır | o kimseler için ki | sakındılar | hâlâ akıl erdirmeyecek misiniz

حَتّٰى اِذَا اسْتَيْـَٔسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا
nihâyet | o zaman ki | ümidlerini kesti | peygamberler | ve | zannettiler | şübhesiz onlar | gerçekten | yalancı çıkarıldılar

جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
kendilerine geldi | yardımımız | ve kurtarıldı | o kimseler ki | dileriz | ve | geri çevrilmez | azâbımız | topluluğundan

الْمُجْرِمِينَ ١١٠ لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُولِى الْاَلْبَابِ
günahkârlar | and olsun gerçekten | oldu | kıssalarında | bir ibret | sâhibleri için | akıl

مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ
değildir | bir söz ki | uydurulur | fakat | tasdîkidir | o şeylerin ki | kendinden öncedir

وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ١١١
ve | açıklamasıdır | herşeyin | ve | bir hidâyet | ve | bir rahmettir | bir topluluk için ki | îmân edecekler

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ اَوْ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِۜ وَالَّذ۪يٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
haktır Rabbinden sana indirildi o şey ki ve kitabın âyetleridir bunlar elif lâm mîm râ

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ
gökleri yükseltti o zâttır ki Allah îmân etmezler insanların çoğu fakat

بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَۜ كُلٌّ
her biri aya ve güneşe boyun eğdirdi ve Arş'a hükmetti sonra onları görüyorsunuz direkler olmadan

يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّىۜ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ
kat'î inanırsınız Rabbinize kavuşmaya tâ ki siz âyetleri açıklar işi idâre eder belirli bir vakte kadar akıp gider

﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ ف۪يهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًاۜ وَمِنْ كُلِّ
herbirinden ve nehirler ve sâbit dağlar orada kıldı ve yeryüzünü uzattı o zâttır ki o ve

الثَّمَرَاتِ جَعَلَ ف۪يهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
bunda var şüphesiz gündüze geceyi bürüyor iki eş orada kıldı meyvelerin

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ
bağlar ve birbirine komşu toprak parçaları yeryüzünde var ve düşünecekler bir topluluk için ki elbet deliller

مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخ۪يلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَٓاءٍ
bir su ile sulanır çatalsız ve çatallı hurma ağaçları ve ekinler ve üzümlerden

وَاحِدٍۜ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
bunda var şübhesiz meyvelerinde bazısına bazılarını üstün kılıyoruz ve tek

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا
olduk o vakit mi ki (şu) sözleridir asıl şaşılacak şey şaşıracaksan eğer ve akıl erdirecekler bir topluluk için ki elbet deliller

تُرَابًا ءَاِنَّا لَف۪ي خَلْقٍ جَد۪يدٍۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ
işte onlar ve Rablerini inkâr ettiler o kimselerdir ki işte onlar yeni bir yaratılış elbet içindeyiz şübhesiz biz mi bir toprak

الْاَغْلَالُ ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾
ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar ve boyunlarındadır demir halkalar

13- RA'D SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 43 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm, Râ. Bunlar, Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir ve sana Rabbinden indirilmiş olan *(o Kur'ân)* haktır; fakat insanların çoğu îmân etmezler.

2- Allah, o gördüğünüz gökleri direksiz yükselten, sonra arşa hükmeden, güneşi ve ayı da emrine boyun eğdirendir.

Herbiri belirli bir vakte kadar akıp gider. *(O, her)* işi idâre eder; âyetleri açıklar ki, Rabbinize kavuşacağınıza kat'î olarak inanasınız!

3- Yeryüzünü yayan, orada sâbit dağlar ve nehirler yapan ve orada her çeşit meyvelerden ikişer eş kılan da O'dur.

Geceyi gündüze *(O)* örtüyor. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için apaçık deliller vardır.

4- Hem yeryüzünde birbirine komşu *(farklı özelliklerde)* toprak parçaları *(kıt'alar)*, üzüm bağları, ekinler, bir kökten *(bir kaç gövde hâlinde)* çatallı ve çatalsız çıkan hurma ağaçları vardır; *(hepsi ayrı çeşitler olduğu hâlde)* bir su ile sulanır.

Fakat meyvelerinde onların bir kısmını bir kısmına üstün kılıyoruz.

Muhakkak ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için *(Allah'ın kudretine)* nice deliller vardır.

5- Buna rağmen *(kâfirlerin yalanlamalarına)* şaşıracaksan, asıl şaşılacak şey, onların: "Bir toprak olduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışta olacağız?" sözleridir.

İşte onlar, Rablerini inkâr edenlerdir. Hem yine onlar *(âhiret gününde)* boyunlarında *(demir)* halkalar bulunanlardır.

Ve onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

6- Bununla berâber *(müşrikler)* senden, iyilikten önce kötülüğü *(azâbı)* acele istiyorlar; hâlbuki onlardan önce *(kendileri gibi kavimlere)* doğrusu nice ibret verici cezâlar gelip geçti. Ve şübhesiz Rabbin, zulümlerine rağmen insanlar için elbette mağfiret sâhibidir. Yine şübhesiz ki Rabbin, elbette azâbı şiddetli olandır.

7- Hem inkâr edenler diyor ki: "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" *(Ey Resûlüm!)* Sen, ancak *(Allah'ın azâbı ile)* bir korkutucusun ve her kavmin bir yol göstereni vardır.

8- Allah, her dişinin neye gebe kalacağını ve rahimlerin neyi eksiltip, neyi ziyâde edeceğini bilir. Çünki O'nun katında herşey *(kader olarak yazılı)* bir ölçü iledir.

9- *(O,)* görünmeyeni de görüneni de hakkıyla bilendir; Kebîr *(pek büyük)*tür, Müteâl *(herşeyden yüce)*dir.

10- Sizden sözü gizleyenle, onu açığa vuran kimse ve geceleyin gizlenenle, gündüz vakti yürüyen kimse *(O'nun ilminde)* birdir.

11- O kimseyi önünden ve arkasından ta'kîb eden *(melek)*ler vardır; Allah'ın emriyle onu korurlar. Kendilerinde olan *(iyi hâl)*i değiştirmedikçe, şübhesiz ki Allah, bir kavme olan *(ni'metin)*i değiştirmez. Fakat Allah, bir kavme *(kendi isyanları yüzünden)* kötülük dilediği zaman, artık onu geri çevirecek kimse yoktur. Onlar için O'ndan başka bir dost da yoktur.

12- Size korku ve ümid içinde şimşeği gösteren ve *(yağmur)* yüklü bulutları meydana getiren O'dur.

13- Ve ra'd *(gök gürültüsü)* O'na hamd ile *(tesbîh ederken)*,(1) melekler de O'nun korkusundan *(yine O'nu)* tesbîh eder*(ler)*! Hem *(O,)* yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar; böyleyken onlar *(hâlâ)* Allah hakkında mücâdele ediyorlar! Hâlbuki O, *(düşmanlarına karşı)* azâbı pek şiddetli olandır.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ
gelip geçti · gerçekten · ve · iyilikten · önce · kötülüğü · senden acele istiyorlar · ve

مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ
insanlar için · bir mağfiret · elbette sâhibidir · Rabbin · şübhesiz · ve · nice ibret verici cezâlar · onlardan önce

عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ
o kimseler ki · diyor · ve · azâbı · elbette şiddetli olandır · Rabbin · şübhesiz · ve · zulümlerine karşı

كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ
herbiri için var · ve · bir korkutucusun · sen · ancak · Rabbinden · bir mu'cize · ona · indirilmeli · değil miydi · inkâr ettiler

قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغِيضُ
eksiltir · o şeyi ki · ve · dişi · her · taşır · o şeyi ki · bilir · Allah · bir yol gösteren · kavmin

الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ
hakkıyla bilendir · bir ölçü iledir · onun katında · şey · her · ve · artırır · o şeyi ki · ve · rahimler

الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ
o kimse ki · sizden · eşittir · pek yücedir · pek büyüktür · görüneni · ve · görünmeyeni

أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
belirendir · ve · geceleyin · gizlenendir · o · o kimse ki · ve · onu açığa vurdu · o kimse ki · ve · sözü · gizledi

بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
arkasından · ve · önünden · ta'kîb edenler · onun için vardır · gündüz vakti

يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى
tâ ki · bir kavimdedir · o şeyi ki · değiştirmez · Allah · şübhesiz ki · Allahın · emriyle · onu korurlar

يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ
onu · geri çevirecek yoktur · kötülük · bir kavme · Allah · diledi · o vakit ki · ve · kendilerindedir · o şeyi ki · değiştirmelerine dek

وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا
korku içinde · şimşeği · size gösterir · o zâttır ki · o · bir velî · ondan başka · onlar için yoktur · ve

وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
ona hamd ile · gök gürültüsü · tesbîh eder · ve · yüklü · bulutları · meydana getirir · ve · ümid içinde · ve

وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
onları · ve çarptırır · yıldırımları · gönderir · ve · onun korkusundan · melekler · ve

مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾
azâbı · pek şiddetli olandır · o · ve · Allah · hakkında · mücâdele ediyorlar · onlar · ve · diler · o kimseye ki

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ
ona-dır / duâ / hak / ve / o şeyler ki / duâ ediyorlar / ondan başka / cevab veremezler / kendilerine / bir şeyle

إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ
ancak / açan kimse gibidir / iki avucunu / suya doğru / erişmesi için / ağzına / ve / o değildir / ona ulaşıcı / ve / duâsı değildir

الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
kâfirlerin / ancak / sapıklık içinde / ve / Allaha / secde eder / o kimseler ki / göklerdedir / ve / yerde

طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ
isteyerek / ve / istemeyerek / ve / gölgeleri / sabah / ve / akşam / de ki / kimdir / Rabbi

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
göklerin / ve / yerin / de ki / Allah'dır / de ki / öyle ise edindiniz mi / ondan başka / dostlar ki

لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى
sâhib olmazlar / kendilerine / bir fayda / ve / ne bir zarar / de ki / bir olur mu / kör olan

وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ
ve / gören / yâhut / bir olur mu / karanlıklar / ve / nûr / yoksa / kıldılar mı / Allaha

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ
ortaklar ki / yarattı / yarattığı gibi / ve birbirine benzer mi oldu / bu yaratma / kendilerince / de ki / Allah'dır

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ
hakkıyla yaratanı / herşeyin / ve / o / bir olandır / dilediğini kahredendir / indirdi / gökten / bir su / ve aktı

أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ
vâdiler / kendi mikdarlarınca / ve yüklendi / sel / bir köpük / üste çıkan / ve / o şeyden ki / yakıyorlar / üzerini

فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
ateşte / aramak için / bir ziynet / veya / bir eşya / bir köpük (olur) / buna benzer / işte böyle / misâl getirir / Allah

الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
hak / ve / bâtıla / işte ama / köpük / böylece gider / atılmış olarak / ve ama / fayda veren şeyler / insanlara / artık kalır

فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ
yeryüzünde / işte böyle / misâl getirir / Allah / o misâlleri / o kimselere vardır ki / icâbet ettiler / Rablerine

الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
daha güzeli / ve o kimseler ki / icâbet etmediler / ona / eğer / şübhesiz onların olsa / yeryüzündekiler / hepsi / ve / bir misli / beraberinde

لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾
elbette fedâ ederlerdi / onu / işte onlar / onlara vardır / kötüsü / hesâbın / ve / barınakları / cehennemdir / ve ne kötü / yataktır

14- Hak duâ *(ve da'vet)* ancak O'nadır. O'ndan başka *(kendilerine)* duâ etmekte oldukları şeyler *(putlar)* ise, kendilerine hiçbir şekilde cevab veremezler; *(onlar)* ancak ağzına erişsin diye suya doğru iki avucunu açan kimse gibidir; hâlbuki *(elini suya doğru açmakla)* o *(su, onun ihtiyâcını anlayıp da)* ona ulaşıcı değildir. Kâfirlerin *(kendi putlarına olan)* duâsı da *(böyle)* sapıklık içinde kalmaktan başka bir şey değildir.

15- Hem göklerde ve yerde bulunan kimseler ve onların gölgeleri, sabah-akşam *(bir kısmı)* isteyerek, *(bir kısmı da)* istemeyerek *(de olsa)* Allah'a secde eder.

سجده

16- De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'dır?" *(Hem)* de ki: "Öyle ise O'nu bırakıp da kendilerine ne bir fayda ne de bir zarar vermeye sâhib olmayan birtakım dostlar mı edindiniz?"

(Hem yine) de ki: "Kör olan ile gören *(kâfir olanla îmân eden)* bir olur mu? Yâhut karanlıklarla nûr bir midir?" Yoksa Allah'a, O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar kıldılar da, kendilerince bu yaratma *(Allah'ın yaratmasıyla)* birbirine benzer mi oldu? De ki: "Herşeyi hakkıyla yaratan Allah'dır. Ve O, Vâhid *(bir olan)*dır, Kahhâr *(herşeye kudretiyle mutlak gālib olan)*dır."

17- *(Îmân ile küfrün mukāyesesi şuna benzer: Allah,)* gökten bir su indirdi de vâdiler kendi mikdarlarınca aktı; sel de üste çıkan bir köpük yüklendi. Bir ziynet veya bir eşyâ yapmak için, ateşte üzerini körüklemekte oldukları şeyler *(ma'denler)*den de buna benzer bir köpük meydana gelir.

İşte Allah, hak ile bâtıla böyle misâl getirir. Ama köpüğe gelince, böylece *(o)* yok olarak gider, *(bâtıl böyledir)*. Hâlbuki insanlara fayda veren şeyler ise, artık o yerde *(sâbit olarak)* kalır *(hak da buna benzer)*. İşte Allah, böyle misâller getirir.

18- Rableri*(nin emri)*ne icâbet edenlere, *(yaptıklarının)* daha güzeli *(olan bir karşılık, Cennet)* vardır. O'na icâbet etmeyenler ise, eğer yeryüzünde bulunanların hepsi ve onunla berâber bir misli daha gerçekten kendilerinin olsa, *(Allah'ın azâbından kurtulmak için)* onu elbette fedâ ederlerdi. İşte onlara hesâbın kötüsü vardır ve varacakları yer Cehennemdir. O ise, ne kötü yataktır!

19- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O hâlde Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, *(îmân hakîkatlerine gözleri kapalı)* o kör kimse gibi olur mu? *(Bundan)* ancak *(istikāmetli)* akıl sâhibleri ibret alırlar.

20- Onlar ki, Allah'ın ahdini yerine getirirler ve *(verdikleri)* sözü bozmazlar.

21- Ve onlar ki, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken bağı)* birleştirirler; Rablerinden korkarlar ve hesâbın kötüsünden endişe ederler.

22- Ve onlar ki, Rablerinin rızâsını arzu ederek sabrederler, namazı hakkıyla kılarlar, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar; işte onlar var ya, onlara *(dünya)* yurdun*(un güzel)* âkıbeti vardır.

23- Ki *(o güzel âkıbet)* Adn Cennetleridir. *(Onlar)* oralara, atalarından, zevcelerinden ve kendi nesillerinden sâlih olanlarla berâber girerler. Melekler de her kapıdan yanlarına girerler.

24- *(Ve:)* "Sabrettiğinizden dolayı size selâm olsun; işte *(dünya)* yurdun*(un)* âkıbeti *(olan Cennet)* ne güzeldir!" *(derler)*.

25- Hâlbuki Allah'ın ahdini *(O'na)* kat'î olarak verdikleri sözden sonra bozanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken irtibâtı)* kesenler ve yeryüzünde fesad çıkaranlara gelince, işte onlar yok mu, lâ'net onlaradır; yurdun kötüsü *(Cehennem)* de onlar içindir!

26- Allah, dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine de)* daraltır. Fakat *(onlar)* dünya hayâtıyla şımardılar. Hâlbuki dünya hayâtı, âhiretin yanında *(değersiz)* bir menfaatten başka bir şey değildir.

27- Hem inkâr edenler: "Ona *(Muhammed'e)* Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" diyor. De ki: "Şübhesiz ki Allah, dilediğini *(kendi isyânı sebebiyle)* dalâlete atar; *(rızâsına)* yöneleni ise kendi *(dîni)*ne hidâyet eder."

28- Onlar, îmân edenler ve kalbleri Allah'ın zikri ile mutmain olan kimselerdir. Bilesiniz ki, kalbler ancak Allah'ın zikri ile mutmain olur.(1)

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ

o kimse mi ki – bilir – şübhesiz o şey ki – indirildi – sana – Rabbinden – haktır – o kimse gibidir ki – o – kör oldu – ancak – ibret alır

أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ

sâhibleri – akıl – onlar ki – yerine getirirler – ahdini – Allah'ın – ve – bozmazlar – sözü

﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ

ve – onlar ki – birleştirirler – emrettiği şeyi – Allahın – onu – birleştirilmesini – ve – korkarlar – Rablerinden – ve – endişe ederler

سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا

kötüsünden – hesâbın – ve – onlar ki – sabrettiler – arzu ederek – rızâsını – Rablerinin – ve – hakkıyla kıldılar

الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ

namazı – ve – sarf ettiler – o şeylerden ki – kendilerini rızıklandırdık – gizlice – ve – açıkça – ve – savarlar

بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا

iyilikle – kötülüğü – işte onlar – onlara vardır – âkıbeti – yurdun – Cennetleridir – Adn – oralara girerler

وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ

ve – o kimse ki – sâlih oldu – atalarından – ve – zevcelerinden – ve – kendi nesillerinden – ve – melekler – girerler

عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

yanlarına – her birinden – kapının – selâm olsun – size – o şeyden dolayı ki – sabrettiniz – işte ne güzeldir – âkıbeti – yurdun

﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ

ve – o kimseler ki – bozuyorlar – ahdini – Allahın – ardından – kesin söz verilmesinin – ve – keserler – emrettiği şeyi

اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ

Allah'ın – onu – birleştirilmesini – ve – fesad çıkarırlar – yeryüzünde – işte onlar – onlaradır – lâ'net

وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ

ve – onlar içindir – kötüsü – yurdun – Allah – genişletir – rızkı – o kimseye ki – diler – ve – daraltır

وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ

ve – sevindiler – hayatıyla – dünya – ve – değildir hayatı – dünya – âhiretin yanında – ancak – bir menfaat

﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ

ve – diyor – o kimseler ki – inkâr ettiler – değil miydi – indirilmeli – ona – bir mu'cize – Rabbinden – de ki – şübhesiz

اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا

Allah – dalâlete atar – o kimseyi ki – diler – ve – hidâyet eder – kendine – o kimseyi ki – yöneldi – o kimselerdir ki – îmân ettiler

وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

ve mutmain olur – kalbleri – zikri ile – Allahın – dikkat edin – zikri ile – Allahın – mutmain olur – kalbler

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَـَٔابٍ ٢٩
dönüş yerinin · güzeli · ve · onlara · ne mutlu · sâlih ameller · yapılar · ve · îmân ettiler · o kimseler ki

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَٰكَ فِىٓ أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَآ أُمَمٌ لِّتَتْلُوَا۟ عَلَيْهِمُ
onlara · okuman için · nice ümmetler · kendilerinden önce · gerçekten geçmiştir · bir ümmet içinde · seni gönderdik · böylece

ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِٱلرَّحْمَٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
o · ancak · ilâh yok · Rabbimdir · o · de ki · Rahmân'ı · inkâr ediyorlar · onlar · ve · sana · vahyettik · o şeyi ki

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ٣٠ وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُيِّرَتْ بِهِ ٱلْجِبَالُ
dağlar · kendisiyle · yürütülseydi · bir Kur'ân ki · şübhesiz · ve eğer · tevbem · onadır · ve · tevekkül ettim · ona

أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ ٱلْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ ٱلْمَوْتَىٰ بَل لِّلَّهِ ٱلْأَمْرُ جَمِيعًا
bütün · emirler · Allah'a âiddir · bil'akis · ölüler · onunla · konuşturulsaydı · veya · yeryüzü · onunla · parçalansaydı · veya

أَفَلَمْ يَا۟يْـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعًا
bütün · insanları · hidâyete erdirirdi · Allah · dileseydi · eğer · şübhesiz · îmân ettiler · o kimseler ki · hâlâ ümîd kesmedi mi

وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا۟ قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ
konar · veya · bir belâ · yaptılar · o şey yüzünden ki · onlara isâbet eder · inkâr ettiler · o kimseler ki · geri durmaz · ve

قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِىَ وَعْدُ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ
va'dinden · caymaz · Allah · şübhesiz · Allah'ın · va'di · gelinceye kadar · tâ ki · yurtlarının · yakınına

٣١ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟
inkâr ettiler · o kimselere ki · ve mühlet verdim · senden önceki · peygamberlerle · alay edildi · ve and olsun gerçekten

ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ٣٢ أَفَمَنْ هُوَ قَآئِمٌ
gözetendir · o · öyleyse o kimse mi ki · azâbım · idi · artık nasıl · onları yakaladım · sonra

عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ قُلْ
de ki · ortaklar · Allah'a · kıldılar · ve · kazandı · o şeyle ki · nefsin · herbirini

سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّـُٔونَهُۥ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى ٱلْأَرْضِ أَم بِظَٰهِرٍ
zâhiri olanla mı · yoksa · yeryüzünde · bilmiyor · o şeyi ki · ona haber mi veriyorsunuz · yoksa · onları isimlendirin

مِّنَ ٱلْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا۟ عَنِ
men' edildiler · ve · hîleleri · inkâr ettiler · o kimselere ki · süslendi · bil'akis · lâftan

ٱلسَّبِيلِ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ٣٣ لَهُمْ عَذَابٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
hayatında · bir azab · onlar için vardır · bir hidâyete erdirecek · onun için yoktur · Allah · dalâlete atarsa · kimi · ve · yoldan

ٱلدُّنْيَا وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ ٣٤
bir koruyan · Allah'dan · onlara yoktur · ve · daha zordur · âhiret · elbette azâbı · ve · dünya

29- İmân edip sâlih ameller işleyenlere ne mutlu! Varılacak güzel yer de onlar içindir.

30- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Böylece *(biz)* seni, kendilerinden önce nice ümmetler geçmiş bulunan bir ümmet içinde gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın; onlar Rahmân'ı inkâr ediyorlar. De ki: "O, benim Rabbimdir; O'ndan başka ilâh yoktur. *(Ben)* ancak O'na tevekkül ettim, tevbem de ancak O'nadır."

31- Hem doğrusu bir Kur'ân ki, eğer kendisiyle dağlar yürütülseydi veya onunla arz parçalansaydı veya onunla ölüler konuşturulsaydı *(onlar yine îmân etmezlerdi)*! Fakat bütün emirler Allah'a âiddir. İmân edenler hâlâ anlamadılar mı ki, eğer Allah dileseydi bütün insanları elbette hidâyete erdirirdi. İnkâr edenler ise, onlara kendi yaptıkları *(isyanlar)* yüzünden belâ gelmeye devâm edecek veya *(o belâ)* yurtlarının yakınına inecektir. Nihâyet Allah'ın *(mü'minlere olan)* va'di *(Mekke'nin fetih zamânı)* gelecektir. Şübhesiz ki Allah, va'dinden dönmez.

32- And olsun ki, senden önceki peygamberlerle de alay edildi de inkâr edenlere mühlet verdim; sonra onları *(azabla)* yakaladım! Artık azâbım nasılmış *(gördüler)*!

33- Öyleyse herkesin *(hayır ve şerden)* ne yaptığını O görüp gözeten *(Allah, hiç böyle olmayan putlarla bir)* midir? Hâlbuki *(onlar)* Allah'a ortaklar koştular. De ki: "Onların isimlerini söyleyin bakalım! *(Kimdir onlar?)* Yoksa O'na yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Yoksa boş lâf ile *(kendinizi)* mi *(aldatıyorsunuz)*?" Hayır, inkâr edenlere hîleleri süslü gösterildi ve *(hak)* yoldan men' edildiler. Hâlbuki Allah, kimi *(böyle inkârları yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek kimse yoktur.

34- Onlar için dünya hayâtında bir azab vardır; âhiret azâbı ise elbette daha şiddetlidir. Onları Allah*(ın azâbın)*dan koruyacak olan hiç kimse de yoktur!

35- Takvâ sâhiblerine va'd olunan Cennetin misâli *(şöyledir)*: Altından ırmaklar akar! Meyveleri devamlıdır, gölgesi de! İşte *(günahlardan)* sakınanların âkıbeti budur! Kâfirlerin âkıbeti ise ateştir!

36- Hâlbuki kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, sana indirilenle *(Kur'ân'la)* sevinirler; bununla berâber *(aralarındaki)* topluluklardan, onun bir kısmını inkâr edenler *(de)* vardır. De ki: "*(Ben)* ancak Allah'a ibâdet edeyim ve O'na şirk koşmayayım diye emrolundum. *(Ben insanları)* ancak O'na da'vet ederim; dönüşüm de ancak O'nadır."

37- İşte böylece onu *(o Kur'ân'ı)* Arabca bir hüküm olarak indirdik. And olsun ki, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, Allah'dan senin için ne bir dost, ne de bir koruyucu vardır.

38- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Celâlim hakkı için, senden önce de nice peygamberler gönderdik; onlara da zevceler ve çocuklar verdik. Hâlbuki Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin bir mu'cize getirmesi mümkün değildir![1] Her zamânın yazılmış bir hükmü vardır.

39- Allah *(o yazıdan)* dilediğini siler, *(dilediğini de)* sâbit bırakır. Ana kitab *(olan Levh-i Mahfûz)* ise O'nun katındadır.

40- Onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ın bir kısmını sana *(onları helâk etmekle dünyada)* göstersek veya seni *(daha önce)* vefât da ettirsek, artık sana düşen ancak tebliğdir; hesab görmek ise bize âiddir.

41- Görmediler mi ki, şübhesiz biz *(ben Azîmüşşân)*, yeryüzüne *(kâfirlerin memleketlerine, mü'minlere yardım etmekle)* geliyor, onu etrâfından *(peygamberin fetihleriyle)* eksiltip duruyoruz? Ve Allah *(dilediği gibi)* hükmeder; O'nun hükmünü geri çevirecek kimse yoktur. Ve O, hesâbı pek çabuk görendir.

42- Doğrusu onlardan öncekiler de *(peygamberlerine)* tuzak kurmuştu; fakat bütün tuzaklar*(ını netîcesiz bırakmak)* Allah'a âiddir. *(Çünki O,)* herkesin ne kazanmakta olduğunu bilir. Kâfirler de, bu *(dünya)* yurdun*(un gerçek)* âkıbeti kimin olduğunu yakında bilecektir.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
misâli – cennetin – o ki – va'd olundu – takvâ sâhiblerine – akar – altından – ırmaklar

أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
meyveleri – devamlıdır – ve – gölgesi – işte budur – âkıbeti – o kimselerin ki – sakındılar – ve – âkıbeti

الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
kâfirlerin – ateştir – ve – o kimseler ki – kendilerine verdik – kitab – sevinirler

بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ
o şeyle ki – indirildi – sana – ve – topluluklardan vardır – o kimseler ki – inkâr ederler – bazısını – de ki – ancak – emrolundum

أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾
ibâdet etmemle – Allah'a – ve – şirk koşmamamla – ona – ona – da'vet ederim – ve – onadır – dönüşüm

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
ve – işte böylece – onu indirdik – bir hüküm olarak – Arabca – ve – and olsun eğer – uyarsan – arzularına

بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ
o şeyden sonra ki – sana geldi – ilimden – senin için yoktur – Allah'dan – bir dost – ve – ne bir koruyucu

﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
ve and olsun gerçekten – gönderdik – peygamberler – senden önce – ve – kıldık – onlara – zevceler – ve – çocuklar

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ
ve – olmadı – bir peygamber için – getirmesi – bir mu'cize – ancak – izni ile – Allahın – herbiri için var – ecelin – bir yazı

﴿٣٨﴾ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾
siler – Allah – o şeyi ki – diler – ve – sâbit bırakır – ve – onun katındadır – ana – kitab

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
ve – eğer – sana göstersek – bazısını – o şeyin ki – onlara va'd ediyoruz – veya – seni vefât ettirsek – artık ancak – sana gereken

الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ
tebliğdir – ve – bize âiddir – hesab – ve görmediler mi ki – şübhesiz biz – geliyoruz – yeryüzüne – onu eksiltiyoruz

أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
etrâfından – ve – Allah – hükmeder – ta'kîb edecek yoktur – onun hükmünü – ve – o – pek çabuk görendir – hesâbı

﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ
ve gerçekten – tuzak kurmuştu – o kimseler ki – onlardan öncedir – fakat Allaha âiddir – tuzaklar – bütün – bilir

مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾
o şeyi ki – kazanır – her – bir nefis – ve – yakında bilecektir – kâfirler – kimindir – âkıbeti – bu yurdun

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ

ve · der · o kimseler ki · inkâr ettiler · değilsin · bir gönderilmiş · de ki · yeter · Allah

شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

şâhid olarak · aramda · ve · aranızda · ve · o kimse ki · yanında vardır · ilmi · kitabın

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

الر كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ

elif lâm râ · bir kitab ki · onu indirdik · sana · çıkarman için · insanları · zulümâttan

إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللَّهِ

nûra · izniyle · Rablerinin · yoluna · dâima üstün olanın · hamde çok lâyık olanın · Allah'ın

الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ

o ki · onundur · o şeyler ki · göklerdedir · ve · o şeyler ki · yerdedir · ve · vay · o kâfirlere

مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

bir azâbdan dolayı · şiddetli · onlar ki · tercîh ederler · hayatını · dünya

عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

âhirete · ve · çevirirler · yolundan · Allah · ve · ona isterler · bir eğrilik

أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ

işte onlar · bir sapıklık içindedir · uzak · ve · göndermedik · bir peygamberi

إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي

ancak · lisânıyla · kendi kavminin · açıklaması için · onlara · artık dalâlete atar · Allah · o kimseyi ki · diler · ve · hidâyete erdirir

مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

o kimseyi ki · diler · ve · o · dâima üstündür · her işi hikmetlidir · ve andolsun gerçekten · gönderdik · Mûsâ'yı · mu'cizelerimizle

أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ

diye · çıkar · kavmini · zulümâttan · nûra · ve · onlara hatırlat · günlerini · Allahın

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

şübhesiz · bunda vardır · elbette ibretler · herkes için · çok sabreden · çok şükreden

---

43- Buna rağmen inkâr edenler: "Sen *(peygamber olarak)* gönderilmiş bir kimse değilsin" der.

De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter!

Ve yanında kitab ilmi bulunanlar *(yahudi ve hristiyanlardan mü'min olanlar)* da *(benim nübüvvetimi bilirler)*!"

14- İBRÂHÎM (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 52 âyettir.]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. *(Bu öyle)* bir Kitab*(dır)* ki, onu sana, insanları Rablerinin izniyle zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)*, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık)* olan *(Allah')*ın yoluna çıkarman için indirdik.

2- O Allah*('ın yoluna)* ki, göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Şiddetli bir azabdan dolayı vay hâline o kâfirlerin!

3- Onlar ki, dünya hayâtını *(severek)* âhirete tercîh ederler;[1] *(insanları)* Allah yolundan çevirirler ve ona *(o yola)* bir eğrilik *(bulmak)* isterler.

İşte onlar, *(haktan)* uzak bir sapıklık içindedirler.

4- Hâlbuki *(biz,)* her peygamberi ancak kendi kavminin lisânıyla gönderdik ki, *(Allah'ın emirlerini)* onlara açıklasın!

Artık, Allah dilediğini *(kendi isyankârlıkları yüzünden)* dalâlete atar, dilediğini de *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* hidâyete erdirir.

Çünki O, Azîz *(kudreti daîmâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

5- Şânım hakkı için, Mûsâ'yı da, "Kavmini, zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkar ve onlara Allah'ın *(geçmiş kavimlerin başına getirdiği musîbet)* günlerini hatırlat!" diye mu'cizelerimizle gönderdik.

Şübhesiz ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice ibretler vardır.

6- Ve bir zaman Mûsâ, kavmine demişti ki: "Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın; hani, sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştı; *(onlar)* sizi işkencenin en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyor; *(yeni doğan)* oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı *(kızlarınızı)* ise sağ bırakıyorlardı.

İşte bunda, size Rabbinizden büyük bir imtihan vardır."

7- "Bir vakit de Rabbiniz: 'Celâlim hakkı için, eğer şükrederseniz, muhakkak size *(ni'metimi)* artırırım ve eğer nankörlük ederseniz, şübhesiz ki azâbım pek şiddetlidir!' diye bildirmişti."

8- Mûsâ yine dedi ki: "Eğer siz ve bütün yeryüzünde bulunanlar, nankörlük ederseniz, artık şübhesiz ki Allah, elbette Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye hakkıyla lâyık olan)*dır."

9- Sizden öncekilerin, Nûh, Âd ve Semûd kavminin ve onlardan sonrakilerin haberleri size gelmedi mi? Ki onları*(n gerçek mâhiyetini)* ancak Allah bilir.

Peygamberleri onlara apaçık delillerle geldi de *(onlar)* ellerini *(peygamberlerin)* ağızlarına götürüp *(onların teblîğine dahi karşı çıkarak)*: "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeyleri inkâr ettik ve gerçekten biz, bizi kendisine da'vet etmekte olduğunuz şeyden kuşku veren kesin bir şübhe içindeyiz" dediler.

10- Peygamberleri dediler ki: "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şübhe olur mu?[1] *(O,)* günahlarınızın bir kısmını sizin için bağışlamak ve sizi*(n ecelinizi)* belirli bir vakte kadar ertelemek için sizi *(îmâna)* da'vet ediyor *(tâ o vakte kadar size mühlet veriyor)*." *(Onlar)* dediler ki: "Siz de ancak bizim gibi bir insansınız.

Bizi atalarımızın tapmakta olduklarından men' etmek istiyorsunuz; öyle ise bize apaçık bir mu'cize getirin!"

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

ve bir zaman | demişti | Mûsâ | kavmine | hatırlayın | ni'metini | Allah'ın | size olan

اِذْ اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ الْعَذَابِ

o vakit ki | sizi kurtarmıştı | ehlinden | Fir'avun | sizi ma'ruz bırakıyorlardı | kötüsüne | azâbın

وَ يُذَبِّحُونَ اَبْنَآءَكُمْ وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ وَ فِي ذٰلِكُمْ

ve | boğazlıyorlardı | oğullarınızı | ve | sağ bırakıyorlardı | kadınlarınızı | ve | işte bunda size vardır

بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَ اِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ

bir imtihan | Rabbinizden | büyük | ve | bir vakit | bildirmişti | Rabbiniz | and olsun eğer | şükrederseniz

لَاَزِيدَنَّكُمْ وَ لَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَ قَالَ مُوسٰى

elbette size artırırım | ve | and olsun eğer | nankörlük ederseniz | şübhesiz | azâbım | elbette pek şiddetlidir | ve | dedi | Mûsâ

اِنْ تَكْفُرُوٓا اَنْتُمْ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

eğer | nankörlük ederseniz | siz | ve | o kimseler ki | yeryüzündedir | bütün | artık şübhesiz | Allah | elbet çok zengindir | hamde lâyıktır

﴿٨﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ

size gelmedi mi | haberi | o kimselerin ki | sizden öncedirler | kavminin | Nûhun | ve | Âd'in

وَ ثَمُودَ وَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ جَٓاءَتْهُمْ

ve | Semûdun | ve | o kimselerin ki | onlardan sonradır | onları (kimse) bilmez | ancak | Allah (bilir) | onlara geldi

رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوٓا اَيْدِيَهُمْ فِي اَفْوَاهِهِمْ وَ قَالُوٓا

peygamberleri | apaçık delillerle | ve ittiler | ellerini | ağızlarına | ve | dediler

اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهِ وَ اِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَٓا

doğrusu biz | inkâr ettik | o şeyleri ki | gönderildiniz | kendisiyle | ve | şübhesiz biz | kesin bir şübhe içindeyiz | o şeyden ki | bizi da'vet ediyorsunuz

اِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ

kendisine | kuşku veren | dedi | peygamberleri | Allah hakkında mı var | bir şübhe | yaratanı

السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ

göklerin | ve | yerin | sizi da'vet ediyor | bağışlaması için | sizin için

ذُنُوبِكُمْ وَ يُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوٓا

günahlarınızdan (bir kısmını) | ve | sizi ertelemesi için | bir vakte kadar | belirli | dediler

اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا

siz değilsiniz | ancak | bir insan | bizim gibi | istiyorsunuz | bizi men' etmenizi

عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا فَاْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾

o şeylerden ki | idi | tapıyor | atalarımız | öyle ise bize getirin | bir delil | apaçık

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
dedi – onlara – peygamberleri – biz değiliz – ancak – bir insan – sizin gibi – fakat – Allah

يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَمَا كَانَ لَنَا اَنْ نَأْتِيَكُمْ
lütufta bulunur – o kimseye ki – diler – kullarından – ve – olmadı – bizim için – size getirmemiz

بِسُلْطَانٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
bir delil – ancak – izniyle – Allahın – ve – Allah'a – o hâlde tevekkül etsin – mü'minler

(11) وَمَا لَنَا اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَا
ve – ne (olmuş) – bize – tevekkül etmeyelim – Allah'a – halbuki gerçekten – bize göstermiş – yollarımızı

وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَا اٰذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
ve – elbette sabredeceğiz – o şeylere ki – bize eziyet yaptınız – ve – Allah'a – artık tevekkül etsin – tevekkül edenler

(12) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ
ve – dedi – o kimseler ki – inkâr ettiler – peygamberlerine – mutlakâ sizi çıkarırız

اَرْضِنَا اَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَاَوْحٰى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
memleketimizden – veya – kesinlikle dönersiniz – dînimize – bunun üzerine vahyetti – onlara – Rableri

لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ (13) وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ
muhakkak helâk edeceğiz – o zâlimleri – ve – mutlakâ sizi yerleştireceğiz – o yere

بَعْدِهِمْ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ (14)
onlardan sonra – işte bu – o kimse içindir ki – korktu – makâmımdan – ve – korktu – tehdîdimden

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (15) مِنْ وَرَائِهٖ
ve – fetih istediler – ve – hüsrâna uğradı – her – zorba – inadcı – ardından vardır

جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ (16) يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ
cehennem – ve – içirilecektir – bir sudan – irinli – onu yutmaya çalışır – ve – neredeyse olmaz

يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ
onu boğazından geçiriyor – ve – ona gelir – ölüm – herbirinden – mekânın – ve – değildir – o – ölecek bir kimse

وَمِنْ وَرَائِهٖ عَذَابٌ غَلِيظٌ (17) مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
ve – ardından vardır – bir azâb – şiddetli – misâli – o kimselerin ki – inkâr ettiler – Rablerini

اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
onların amelleri – bir kül gibidir ki – şiddetle savurdu – onu – rüzgâr – bir günde – fırtınalı – güç yetiremezler

مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (18)
o şeylerden ki – kazandılar – hiçbir şeye – işte budur – o – dalâlet – uzak olan

11- Peygamberleri onlara dediler ki: "*(Evet)* biz de ancak sizin gibi bir insanız; fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur.

Hâlbuki Allah'ın izni olmadıkça, size bir mu'cize getirmemiz, bizim için mümkün değildir. O hâlde mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etsin!"

12- "Hem bize yollarımızı dosdoğru göstermişken, neden Allah'a tevekkül etmeyelim? Bize yaptığınız eziyetlere de mutlakā sabredeceğiz.

Tevekkül edenler ise, artık ancak Allah'a tevekkül etsin."

13- Fakat inkâr edenler, peygamberlerine dedi ki: "Ya sizi mutlakā memleketimizden çıkarırız, ya da kesinlikle dînimize dönersiniz!" Bunun üzerine Rableri onlara *(o peygamberlere)* şöyle vahyetti: "*(Biz)* o zâlimleri muhakkak helâk edeceğiz!"

14- "Ve onlardan sonra sizi mutlakā o yere yerleştireceğiz." İşte bu *(va'dimiz)*, makāmımdan *(huzûrumda dikilerek hesab vermekten)* korkanlar ve tehdîdimden endişe edenler içindir.

15- Hem *(o peygamberler)* fetih istediler *(Allah da verdi)*.

Her inadcı ve zorba ise hüsrâna uğradı.

16- Ardından da Cehennem vardır; *(ona orada)* irinli bir sudan içirilecektir.

17- Onu yutmaya çalışır, fakat onu neredeyse boğazından geçiremez.

Hem ölüm ona her taraftan gelir, hâlbuki o ölecek bir kimse değildir *(ki kurtulsun)*!

Ardından da ağır bir azab vardır.

18- Rablerini inkâr edenlerin misâli şöyledir: Onların amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir küle benzer.

Kazandıklarından hiçbir şeye güçleri yetmez.

İşte *(haktan)* uzak olan dalâlet budur.

19- Görmedin mi, muhakkak Allah, gökleri ve yeri elbette hak ile *(yerli yerinde)* yaratmıştır.

Eğer dilerse sizi *(helâk edip)* giderir de *(yerinize)* yepyeni bir halk getirir.

20- Hem Allah'a göre bu zor bir şey değildir!

21- Ve *(kıyâmet günü onlar)* hep birlikte Allah'ın huzûruna çıkarlar da zayıflar, büyüklük taslayanlara der ki: "Doğrusu biz size tâbi' idik; şimdi siz, Allah'ın azâbından herhangi bir şeyi bizden def' edebilecek kimseler misiniz?" *(Onlar da)* derler ki: "Eğer Allah bizi hidâyete erdirseydi, *(biz de)* sizi elbette hidâyete sevk ederdik.

(Artık) sızlansak da sabretsek de bizim için birdir; bizim için kaçıp sığınacak bir yer yoktur!"

22- Nihâyet *(hesabları görülüp)* iş*(leri)* bitirilince şeytan *(onlara)* şöyle der: "Muhakkak ki Allah, size gerçek bir va'd ile söz verdi; *(ben de)* size va'd ettim; fakat size sözümde durmadım.

Bununla berâber benim için sizin üzerinize *(zorlayacak)* bir güç yoktu; sizi sâdece çağırdım *(siz de)* hemen *(ve hiç sonunu düşünmeden)* bana uydunuz.

Öyle ise beni kınamayın; bil'akis kendinizi kınayın!

(Bugün artık) ne ben sizin kurtarıcınızım, ne de siz benim kurtarıcımsınız!

Daha önce *(dünyada iken)* beni *(Allah'a)* ortak koşmanızı doğrusu ben *(bu gün)* inkâr ettim." Şübhesiz ki o zâlimler yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

23- Îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, Rablerinin izniyle, içinde ebedî kalıcılar olarak, altlarından ırmaklar akan Cennetlere konulmuşlardır.

Onların orada birbirlerine sağlık temennîleri: "Selâm *(sizin üzerinize olsun)*!" *(duâsı)*dır.

24- Görmedin mi, Allah nasıl bir misâl getirdi; güzel bir sözü *(kelime-i tevhîdi)*, kökü *(yerde)* sâbit, dal*(lar)*ı ise gökte olan güzel bir ağaç gibi *(kıldı)*.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ
görmedin mi — şübhesiz — Allah — yaratmıştır — gökleri — ve — yeri — hak ile — eğer — dilerse

يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
sizi giderir — ve — getirir — bir halk — yeni — ve — değildir — bu — Allah'a göre — zor bir şey

وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
ve — çıktılar — Allah'ın huzûruna — hep birlikte — ve dedi — zayıflar — o kimselere ki — büyüklük tasladılar — doğrusu biz — idik

لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا
size — tâbi' olanlar — şimdi siz (olacak) mısınız — fayda verenler — bize — azâbından — Allah'ın — bir şeyle — dediler

لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ
eğer — bize hidâyet etseydi — Allah — elbette sizi hidâyete sevk ederdik — eşittir — bizim için — sızlandık mı — yoksa

صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ
sabrettik mi — yoktur — bizim için — kaçacak bir yer — ve — dedi — şeytan — o zaman ki — bitirildi

الْأَمْرُ إِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
iş — şübhesiz — Allah — size va'd etti — bir va'd ile — gerçek — ve — size va'd ettim

فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ
fakat size caydım — ve — olmadı — benim için — sizin üzerinize — bir güç — sadece — diye

دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ
sizi çağırdım — hemen uydunuz — bana — öyle ise beni kınamayın — ve — kınayın — kendinizi

مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ
ben değilim — sizin kurtarıcınız — ve — siz değilsiniz — benim kurtarıcım — doğrusu ben — inkâr ettim

بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
o şeyi ki — beni ortak koştunuz — bundan önce — şübhesiz — o zâlimler ki — onlar için vardır — bir azâb — elemli

﴿٢٢﴾ وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
ve — sokuldu — o kimseler ki — îmân ettiler — ve — yaptılar — sâlih ameller — cennetlere — akar

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
altlarından — ırmaklar — ebedî kalıcılar olarak — içinde — izniyle — Rablerinin — onların sağlık temennileri

فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً
orada — selâmdır — görmedin mi — nasıl — misâl getirdi — Allah — misâl olarak — bir sözü

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾
hoş — bir ağaç gibi — hoş — onun kökü — sâbittir — ve — dalı — göktedir

تُؤْتٖٓي اُكُلَهَا كُلَّ حٖينٍ بِاِذْنِ رَبِّهَاۜ وَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ
verir | meyvesini | her | zaman | izniyle | Rabbisinin | ve | misâl getirir | Allah | o misâlleri

لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَ مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبٖيثَةٍ
insanlara | tâ ki onlar | ibret alırlar | ve | misâli | bir sözün | kötü

كَشَجَرَةٍ خَبٖيثَةٍۨ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ
bir ağaç gibidir | kötü | koparılmış | üstünden | yerin | yoktur | onun için | bir sebat

﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ
sebat verir | Allah | o kimselere ki | îmân ettiler | sözle | sâbit | hayatında

الدُّنْيَا وَ فِي الْاٰخِرَةِۚ وَ يُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمٖينَ وَ يَفْعَلُ اللّٰهُ
dünya | ve | âhirette | ve | dalâlete atar | Allah | zâlimleri | ve | yapar | Allah

مَا يَشَٓاءُ ﴿٢٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ
o şeyi ki | diler | görmedin mi | o kimseleri ki | değiştirdiler | ni'metini | Allah'ın

كُفْرًا وَ اَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِۙ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَۚ يَصْلَوْنَهَاۜ
küfürle | ve | kondurdular | kavimlerini | yurduna | helâk | cehenneme | oraya gireceklerdir

وَ بِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَ جَعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبٖيلِهٖۜ
ve | ne kötü | karargâhtır | ve | kıldılar | Allah'a | benzerler | saptırmaları için | yolundan

قُلْ تَمَتَّعُوا فَاِنَّ مَصٖيرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا
de ki | keyfinize bakın | artık şübhesiz | dönüşünüz | ateşedir | söyle | kullarıma | o kimselere ki | îmân ettiler

يُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَ يُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً
hakkıyla edâ etsinler | namazı | ve | infâk etsinler | o şeylerden ki | kendilerini rızıklandırdık | gizlice | ve | açıkça

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فٖيهِ وَ لَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ الَّذٖي
önce | gelmesinden | bir günün ki | bir alış-veriş yok | içinde | ve | ne bir dostluk | Allah | odur ki

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَ الْاَرْضَ وَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِهٖ
yarattı | gökleri | ve | yeri | ve | indirdi | gökten | bir su | ve çıkardı | onunla

مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي
mahsûllerden | rızık olmak üzere | size | ve | itâatkâr kıldı | sizin için | gemileri | akıp gitmesi için

الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهَارَۚ ﴿٣٢﴾ وَ سَخَّرَ لَكُمُ
denizde | izni ile | ve | itaatkâr kıldı | sizin için | nehirleri | ve | itâatkâr kıldı | sizin için

الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ دَٓائِبَيْنِۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَۚ ﴿٣٣﴾
güneşi | ve | ayı | devamlı hareket eden ikili olarak | ve | itâatkâr kıldı | sizin için | geceyi | ve | gündüzü

25- *(O ağaç,)* Rabbisinin izni ile her zaman meyvesini verir.

Ve Allah, insanlara böyle misâller getirir, tâ ki ibret alsınlar.

26- Kötü bir sözün misâli ise, yerin üstünden koparılmış, kötü bir ağaca benzer ki onun için bir sebat yoktur.

27- Allah îmân edenlere, dünya hayâtında da, âhirette de sağlam sözle *(kelime-i şehâdetle)* sebat verir.

Allah, zâlimleri ise *(kendi zulümleri sebebiyle)* dalâlete atar ve Allah, dilediğini yapar.

28, 29- Allah'ın ni'metini küfürle değiştiren ve kavimlerini helâk yurduna, Cehenneme sürükleyenleri görmedin mi? *(O kâfirler)* oraya gireceklerdir!

O ise, ne kötü karargâhtır!

30- Hem O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koştular.

De ki: "Keyfinize bakın!

Artık şübhesiz ki dönüşünüz, ateşedir!"

31- *(Ey Resûlüm!)* Îmân eden kullarıma söyle, namazı hakkıyla edâ etsinler ve içinde ne bir alış-verişin, ne de bir dostluğun olmadığı bir gün gelmeden önce, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf etsinler!

32- Allah O *(Rabbiniz)*dir ki, gökleri ve yeri yarattı ve gökten bir su indirdi de onunla size rızık olmak üzere mahsûller çıkardı.

Ve izni ile denizde akıp gitmesi için gemileri emrinize itâat eder kıldı.

Nehirleri de hizmetinize verdi.

33- *(Yörüngelerinde)* devamlı olarak hareket eden güneşi ve ayı yine sizin için itâatkâr kıldı.

Geceyi ve gündüzü de hizmetinize verdi.[1]

34- Ve size, kendisinden istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Bununla berâber, Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Muhakkak ki insan, *(Allah'ın bunca ni'metlerine rağmen)* gerçekten çok zâlimdir, çok nankördür.

35- Bir zaman da İbrâhîm şöyle demişti: "Rabbim! Bu beldeyi *(Mekke'yi)* emniyetli kıl! Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!"

36- "Rabbim! Çünki onlar *(o putlar)*, insanlardan birçoğunu dalâlete düşürdüler. Bundan sonra kim bana tâbi' olursa, artık muhakkak o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, artık şübhesiz ki sen, Gafûr *(çok bağışlayan)*sın, Rahîm *(çok merhamet eden)*sin."

37- "Rabbimiz! Doğrusu ben zürriyetimden bir kısmını *(oğlum İsmâîl ile annesi Hâcer'i)*, senin Beyt-i Harâm'ının *(Kâ'be'nin)* yanında, ekinsiz bir vâdiye yerleştirdim; Rabbimiz! Namazı hakkıyla edâ etsinler *(sana hakkıyla kulluk etsinler)* diye *(emrin üzere, böyle yaptım)*! Artık *(sen)* insanlardan bir kısım gönülleri onlara meylettir ve onları mahsûllerden rızıklandır! Umulur ki şükrederler."

38- "Rabbimiz! Şübhesiz ki sen, neyi gizler ve neyi açıklarsak bilirsin. Çünki ne yerde, ne de gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!"

39- "İhtiyar hâl*(im)*de bana İsmâîl'i ve İshâk'ı ihsân eden Allah'a hamd olsun! Şübhesiz ki Rabbim, elbette *(her)* duâyı hakkıyla işitendir."

40- "Rabbim! Beni, namazı hakkıyla edâ eden bir kimse eyle; zürriyetimden de *(böyle kimseler yarat)*! Rabbimiz! Duâmı kabûl buyur!"

41- "Rabbimiz! Hesâbın görüleceği gün, bana, ana-babama ve *(bütün)* mü'minlere mağfiret eyle!"

42- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sakın Allah'ı, zâlimlerin yapmakta olduğu şeylerden gâfil sanma! *(Rabbin)* onları, ancak kendisinde gözlerin dehşetten donup kalacağı bir güne erteler.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُۜ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَاۜ

ve | size verdi | hepsinden | o şeylerin ki | ondan istediniz | ve | eğer | sayarsanız | ni'metini | Allah'ın | onu sayamazsınız

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ

şübhesiz | insan | gerçekten çok zâlimdir | çok nankördür | ve | bir zaman | demişti | İbrâhîm

رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنٖي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ

Rabbim | kıl | bu | beldeyi | emniyetli | ve | beni uzak tut | ve | oğullarımı | tapmamızdan

الْاَصْنَامَۜ ﴿٣٥﴾ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِۚ فَمَنْ

putlara | Rabbim | şübhesiz onlar | dalâlete düşürdüler | birçoğunu | insanlardan | artık kim

تَبِعَنٖي فَاِنَّهُ مِنّٖيۚ وَمَنْ عَصَانٖي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣٦﴾

bana tâbi' olursa | artık şübhesiz o | bendendir | ve | kim | bana karşı gelirse | artık şübhesiz sen | çok bağışlayansın | çok merhamet edensin

رَبَّنَا اِنّٖي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتٖي بِوَادٍ غَيْرِ ذٖي زَرْعٍ عِنْدَ

Rabbimiz | doğrusu ben | yerleştirdim | zürriyetimden (bir kısmını) | bir vâdiye | değil | ekin sahibi | yanında

بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِۙ رَبَّنَا لِيُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِنَ

senin Beyt-i Harâm'ının | Rabbimiz | hakkıyla edâ etmeleri için | namazı | artık kıl | bir kısım gönülleri

النَّاسِ تَهْوٖي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

insanlardan | meylederler | onlara | ve | onları rızıklandır | mahsûllerden | umulur ki onlar | şükrederler

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفٖي وَمَا نُعْلِنُۜ وَمَا يَخْفٰى عَلَى

Rabbimiz | şübhesiz sen | bilirsin | o şeyi ki | gizleriz | ve | o şeyi ki | açıklarız | ve | gizli kalmaz

اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ اَلْحَمْدُ

Allah'a | hiçbir şey | yerde | ve | ne gökte | hamd

لِلّٰهِ الَّذٖي وَهَبَ لٖي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَۜ اِنَّ

Allah'adır | o ki | bana ihsân etti | ihtiyar hâlde | İsmâîl'i | ve | İshâk'ı | şübhesiz

رَبّٖي لَسَمٖيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنٖي مُقٖيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتٖيۗ

Rabbim | elbette hakkıyla işitendir | duâyı | Rabbim | beni kıl | hakkıyla edâ eden | namazı | ve | zürriyetimden

رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لٖي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنٖينَ

Rabbimiz | ve | kabul buyur | duâmı | Rabbimiz | bana mağfiret eyle | ve | ana babama | ve | mü'minlere

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا

o gün ki | gerçekleşecek | hesab | ve | sakın sanma | Allah'ı | gâfil | o şeylerden ki

يَعْمَلُ الظَّالِمُونَۜ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فٖيهِ الْاَبْصَارُۙ ﴿٤٢﴾

yapıyor | zâlimler | ancak | onları erteler | bir güne ki | dehşetten donup kalacak | onda | gözler

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ

koşacak olanlardır · kaldıranlar olarak · başlarını · dönemez · kendilerine · bakışları

وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ

ve · yürekleri · bomboştur · ve · korkut · insanları · bir gün ile ki · kendilerine gelecek · azâb

فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُجِبْ

zîrâ derler · o kimseler ki · zulmettiler · Rabbimiz · bizi te'hîr et · bir vakte kadar · yakın · icâbet edelim

دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ

senin da'vetine · ve · tâbi' olalım · peygamberlere · ve değil miydiniz · yemîn etmiştiniz

مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ

bundan önce · yoktur · sizin için · bir sona erme · ve · yerleşmiştiniz · yurtlarına

الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ

o kimselerin ki · zulmettiler · kendilerine · ve · belli olmuştu · size · nasıl · yaptık · onlara

وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ

ve · misâl getirmiştik · size · o misâlleri · ve · gerçekten · tuzak kurdular · tuzaklarıyla · ve · katındadır

اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ

Allah'ın · onlara olan tuzak · ve · eğer · olsa (da) · tuzakları · yok olacak · ondan dolayı

الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ

dağlar · öyle ise sakın sanma · Allah'ı · cayan · va'dinden · peygamberlerine · şübhesiz

اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ

Allah · dâima üstündür · sâhibidir · intikam · o gün · değiştirilir · yer · başka

الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ

yere · ve · gökler · ve · çıktılar · Allah'a · bir olan · dilediğini kahreden · ve · görürsün · suçluları

يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ

o gün · birbirlerine bağlı kimseler olarak · zincirlerle · gömlekleri · katrandandır · ve · kaplar

وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ

yüzlerini · ateş · karşılığını vermesi için · Allah · her · bir nefse · o şeyin ki · kazandı · şübhesiz

اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا

Allah · pek çabuk görendir · hesâbı · bu · bir tebliğdir · insanlara · ve · korkutulmaları için

بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

kendisiyle · ve · bilmeleri için · ancak · o · bir ilâhdır · ve · ibret alması için · sâhibleri · akıl

43- *(O gün onlar, artık)* başlarını *(kendilerine her seslenene)* korkuyla kaldıranlar olarak *(çağrıldıkları yere)* koşacak olan kimselerdir; *(öyle ki)* bakışları kendilerine *(bile)* dönemez. Kalbleri ise bomboştur *(kapıldıkları dehşetten dolayı hiçbir şey anlamazlar).*

44- *(Ey Resûlüm!)* O hâlde insanları, kendilerine azâbın geleceği gün *(kıyâmet)* ile korkut! Zîrâ *(o gün)* o zulmedenler: "Rabbimiz! Bizi *(dünyaya gönderip)* yakın bir vakte kadar *(kısa bir zaman için bile olsa, ecelimizi)* te'hîr et ki, senin da'vetine uyalım ve o peygamberlere tâbi' olalım!" derler. *(Onlara şöyle denilir:)* "Hâlbuki daha önce *(dünyada iken)* sizin için hiçbir *(şekilde)* sona erme olmadığına dâir yemîn etmemiş miydiniz?"

45- Hem *(sizden önce Âd ve Semûd gibi)* kendilerine zulmedenlerin yurtlarına yerleşmemiş miydiniz; hem onlara nasıl yaptığımız, size belli olmuştu ve *(onların hâllerinden)* size misâller getirmiştik.

46- Hâlbuki *(onlar her türlü)* tuzaklarıyla, gerçekten tuzak kurdular; Allah katında da tuzakları *(beklemedikleri cezâları)* var. Artık, isterse tuzakları dağları yerinden yok edecek olsun!

47- *(Ey Habîbim!)* Öyle ise, sakın Allah'ı, peygamberlerine olan va'dinden dönücü sanma! Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, intikam sâhibidir!

48- O gün, yer başka yere çevrilir, gökler de *(başka göklere)*![1] Ve *(herkes)* Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(kahredici üstünlük sâhibi)* olan Allah'ın huzûruna çıkarlar!

49- Hem o gün suçluları, zincirlerle birbirlerine bağlı kimseler olarak görürsün!

50- Onların gömlekleri katrandandır;[2] yüzlerini de ateş kaplar!

51- Ki Allah, herkese kazandığının karşılığını versin! Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

52- Bu *(Kur'ân)*, kendisiyle hem korkutulsunlar, hem O'nun ancak bir tek İlâh olduğunu bilsinler, hem de *(istikāmetli)* akıl sâhibleri ibret alsınlar diye insanlara bir tebliğdir.

15- HİCR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 99 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar, *(satırlarda yazılı olan)* Kitâb'ın ve *(hak ile bâtılı)* apaçık beyân eden *(okunmakta olan)* bir Kur'ân'ın âyetleridir.

2- Bir zaman olur *(Cehenneme girdiklerinde)* inkâr edenler arzu ederler ki, keşke Müslüman kimseler olsaydılar!

3- Onları bırak, yesinler *(içsinler)*, zevk etsinler ve emel, onları oyalaya dursun; artık *(yaptıklarının âkıbetini)* ileride bilecekler!

4- Hâlbuki *(biz)* hiçbir şehri, kendisi için belli bir kitab *(kader)* olmadan helâk etmedik.

5- Hiçbir ümmet, ne ecelinin önüne geçebilir, ne de *(ondan)* geri kalabilir.

6- *(Kâfirler)* dediler ki: "Ey kendisine Zikr *(Kur'ân)* indirilen kişi! Doğrusu sen gerçekten bir delisin."

7- "Eğer doğru *(söyleyen)* kimselerden idiysen, bize melekleri getirmeli değil miydin?"

8- *(Hâlbuki)* melekleri *(onların üzerine)* ancak hak *(ettikleri azâb)* ile indiririz ve o vakit *(o kâfirler kendilerine)* mühlet verilmiş kimseler de olmazlar.

9- Muhakkak ki o Zikr'i *(Kur'ân'ı)* biz indirdik ve muhakkak onu koruyucu olan da elbette biziz![1]

10- *(Ey Resûlüm!)* And olsun ki senden önce, evvelki milletlerin içinde de *(peygamberler)* gönderdik.

11- Ve onlara hiçbir peygamber gelmiyordu ki onunla alay ediyor olmasınlar.

12- İşte böylece onu *(o alayı, bir azâb olarak)* günahkârların kalblerine sokarız.

13- *(Artık)* ona *(Kur'ân'a)* îmân etmezler; hâlbuki evvelkilere tatbîk edilen *(ibret alınacak)* İlâhî kânun *(nice cezâlar)* geçmiştir. *(Onu beklesinler!)*

14, 15- Eğer onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıkacak olsalardı, gerçekten: "Herhâlde gözlerimiz boyandı; daha doğrusu biz *(gālibâ)* sihirlenmiş kimseler topluluğuyuz!" diyeceklerdi.

سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْاٰنٍ مُبِينٍ ۝١ رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimseler ki · arzu eder · bir vakit olur · apaçık beyân eden · Kur'ânın · ve · kitâbın · âyetleridir · bunlar · elif lâm râ

لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ۝٢ ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْاَمَلُ

emel · onları oyalasın · ve · zevk etsinler · ve · yesinler · onları bırak · müslümanlar · olsalardı · keşke

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝٣ وَمَٓا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ

bir kitab · onun için var iken · ancak · hiçbir şehri · helâk etmedik · ve · bilecekler · artık ileride

مَعْلُومٌ ۝٤ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۝٥ وَقَالُوا

dediler · ve · geri kalamazlar · ve · ecelini · hiç bir ümmet · geçemez · belli

يَٓا اَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ۝٦ لَوْ مَا تَأْتِينَا

bize getirmelisin · değilmiydi · gerçekten delisin · doğrusu sen · zikr · kendisine · indirildi · o kimse ki · ey

بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝٧ مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ

melekleri · indirmeyiz · doğru kimselerden · isen · eğer · melekleri

اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُٓوا اِذاً مُنْظَرِينَ ۝٨ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ

zikri · indirdik · biz · şübhesiz biz · mühlet verilenler · o vakit · olmadılar · ve · hak ile · ancak

وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ۝٩ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْاَوَّلِينَ

evvelki · milletlerin · içinde · senden önce · gönderdik · ve and olsun gerçekten · elbet koruyucu olanız · onu · ve şübhesiz biz

۝١٠ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ۝١١ كَذٰلِكَ

işte böylece · alay ediyorlar · onunla · idiler · ancak · bir peygamber · onlara gelmiyordu · ve

نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ۝١٢ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ

tatbîk edilen kanun · gerçekten geçmiştir · ve · ona · îmân etmezler · günahkârların · kalblerine · onu sokarız

الْاَوَّلِينَ ۝١٣ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَاباً مِنَ السَّمَٓاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

yukarı çıkacaklar · orada · ve olsalar · gökten · bir kapı · onlara · açsak · eğer · ve · evvelkilere

۝١٤ لَقَالُٓوا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ۝١٥

sihirlenmiş · bir topluluğuz · biz · bil'akis · gözlerimiz · bağlandı · ancak · gerçekten derlerdi

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجاً وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ١٦
ve / and olsun gerçekten / kıldık / gökte / burçlar / ve / onu süsledik / seyredenler için

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ١٧ اِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ
ve / onu koruduk / herbirinden / şeytanın / kovulmuş / ancak / kim / çalarsa / işitileni

فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ١٨ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا
hemen onu ta'kîb eder / parlak bir ateş / apaçık / ve / yeryüzünü ki / onu yaydık / ve / bıraktık / oraya

رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ١٩ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
dağlar / ve / bitirdik / orada / herşeyden / ölçülü / ve / kıldık / sizin için

فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ٢٠ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا
orada / geçim vâsıtaları / ve o kimse için ki / değilsiniz / ona / rızık veriler / ve / yoktur / hiç bir şey / ancak / yanımızdadır

خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ٢١ وَاَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ
hazîneleri / ve / onu indirmeyiz / ancak / bir mikdarla / belli / ve / gönderdik / rüzgârları

لَوَاقِحَ فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا اَنْتُمْ لَهُ
aşılayıcılar olarak / ve indirdik / gökten / bir su / böylece onunla sizi suladık / ve / siz değilsiniz / onu

بِخَازِنِينَ ٢٢ وَاِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ٢٣ وَلَقَدْ
mahzenlerde tutanlar / ve şübhesiz / elbette biz / hayat veriniz / ve / öldürürüz / ve / biz / vâris olanız / ve / and olsun gerçekten

عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ٢٤ وَاِنَّ
bildik / önce gelip geçenleri / sizden / ve and olsun şübhesiz / bildik / geri kalanları / ve / şübhesiz

رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ اِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ٢٥ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ
Rabbin / o / onları toplayacaktır / şübhesiz o / her işi hikmetlidir / her şeyi bilendir / ve / and olsun gerçekten / yarattık / insanı

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ٢٦ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
kuru bir çamurdan / bir balçıktan / şekillenmiş / ve / Cânn'ı / onu yarattık / bundan önce

مِنْ نَارِ السَّمُومِ ٢٧ وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي خَالِقٌ بَشَراً
ateşinden / sıcak rüzgâr / ve / o vakit / buyurmuştu / Rabbin / meleklere / şübhesiz ben / yaratıcıyım / bir insan

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ٢٨ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
kuru bir çamurdan / bir balçıktan / şekillenmiş / artık ne zaman ki / onu düzelttim / ve / üfledim / ona

مِنْ رُوح۪ي فَقَعُوا لَهُ سَاجِد۪ينَ ٢٩ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ
ruhumdan / hemen yere kapanın / onun için / secde ediciler olarak / bunun üzerine secde etti / melekler / onların hepsi

اَجْمَعُونَ ٣٠ اِلَّا اِبْل۪يسَ اَبٰٓى اَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِد۪ينَ ٣١
birlikte / hâriç / İblis / kaçındı / olmasından / beraber / secde edenlerle

16- And olsun ki *(biz)*, gökte burçlar yaptık ve onu, seyreden kimseler için süsledik!

17- Hem onu, her kovulmuş olan şeytandan koruduk.

18- Ancak kulak hırsızlığı eden olursa, onu da apaçık parlak *(yakıcı)* bir ateş parçası ta'kîb eder.

19- Yeryüzünü ise yaydık; oraya sâbit dağlar yerleştirdik ve orada ölçülü herşeyden *(her nebâttan)* bitirdik.

20- Hem orada, gerek sizin için, gerekse rızık vericileri olmadığınız *(etrâfınızdaki)* kimse*(ler)* için geçim vâsıtaları kıldık.

21- Hiçbir şey de yoktur ki, onun hazîneleri yanımızda olmasın; artık onu ancak belli bir mikdarda indiririz. [1]

22- Rüzgârları ise aşılayıcılar olarak gönderdik de gökten bir su indirip böylece onunla sizi suladık. Hem onu *(o suları)*, mahzenler*(in)*de tutanlar siz değilsiniz.

23- Şübhesiz ki biz ise, elbette hem hayat veririz, hem öldürürüz; *(mahlûkâtın)* hepsine vâris olan da biziz!

24- And olsun ki, sizden önce gelip geçenleri de biliriz; şübhesiz *(kıyâmete kadar)* geri kalanları da biliriz.

25- Muhakkak ki onları *(mahşerde)* ancak Rabbin toplayacaktır. Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

26- Şübhesiz insanı, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık.

27- *(Cinlerin babası olan)* Cânn'ı da, daha önce sıcağıyla öldüren *(dumansız)* ateşten yaratmıştık.

28- Hani Rabbin meleklere buyurmuştu ki: "Şübhesiz ben, kuru bir çamurdan, sûretlenmiş bir balçıktan bir insan yaratıcı olan *(Rabbiniz)*im."

29- "Artık onu *(insan olarak yaratıp)* düzelttiğimde ve ona *(yarattığım)* rûhumdan[2] üflediğimde, hemen ona secde ediciler olarak yere kapanın!"

30- Bunun üzerine meleklerin hepsi, hep birlikte secde etti.

31- Ancak *(cinlerden olan)* İblis hâriç! *(O,)* secde edenlerle berâber olmaktan kaçındı!

32- *(Allah:)* "Ey İblis! Sana ne oldu ki secde edenlerle berâber olmuyorsun?" buyurdu.

33- *(İblis:)* "*(Benim,)* kendisini kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın bir insana secde etmem mümkün değildir!" dedi.

34- *(Allah)* buyurdu ki: "Öyle ise oradan *(Cennetten)* çık! Artık hiç şübhesiz sen, *(benim rahmetimden)* kovulmuş birisin!"

35- "Ve muhakkak ki kıyâmet gününe kadar lâ'net, senin üzerinedir!"

36- *(İblis:)* "Rabbim! Öyle ise bana, *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!" dedi.

37, 38- *(Allah:)* "Haydi, doğrusu sen, bilinen vaktin gününe *(kıyâmete)* kadar mühlet verilenlerdensin!" buyurdu.

39- *(İblis)* dedi ki: "Rabbim! Beni azdırmandan dolayı, *(ben de)* mutlakā onlara yeryüzünde *(günahları)* süsleyeceğim ve mutlakā onların hepsini azdıracağım!"

40- "Ancak onlardan ihlâsa erdirilmiş olan kulların müstesnâ."

41- *(Allah)* buyurdu ki: "İşte bu *(ihlâslı kullarımı senin şerrinden korumak)* bana âid dosdoğru bir yoldur."

42- "Gerçekten kullarımın *(hiçbiri)* üzerinde senin bir hâkimiyetin yoktur; ancak azgınlardan sana uyanlar müstesnâ."

43- Artık muhakkak ki Cehennem, onların hepsine gerçekten va'd olunan yerdir.

44- Onun *(birbirinden aşağı yedi tabaka için, ayrı ayrı)* yedi kapısı vardır. Her bir kapı için, onlardan *(o tabakanın ehli olacak azgınlardan)* ayrılmış bir mikdar vardır.

45- Şübhe yok ki takvâ sâhibleri, Cennet bahçelerinde ve pınar başlarındadırlar.

46- *(Onlara:)* "Oraya *(o Cennete, sekiz kapısından)* selâmetle ve emniyette olan kimseler olarak girin!" *(denilir).*

47- Artık onların kalblerindeki kinleri *(ve bütün kötü hisleri)* söküp atmışızdır, *(hepsi de)* kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya *(oturmakta)*dırlar.[1]

48- Orada onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılacak kimseler değillerdir.

49- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarıma haber ver ki, şübhesiz ben, Gafûr *(günahları çok bağışlayan)*ım, Rahîm *(onlara çok merhamet eden)*im!

50- Bununla berâber şübhesiz ki azâbım, o *(pek)* elemli azabdır!

51- Onlara İbrâhîm'in misâfirlerinden *(meleklerden)* de haber ver!

قَالَ يَٓا اِبْلٖيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدٖينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ

buyurdu – ey – İblis – sende ne var – olmaman için – beraber – secde edenlerle – dedi

اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

olmadım – secde etmem için – bir insana ki – onu yarattın – kuru bir çamurdan – bir balçıktan – şekillenmiş

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجٖيمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى

buyurdu ki – öyle ise defol – oradan – artık şübhesiz sen – kovulmuş birisin – ve – şübhesiz – senin üzerinedir – lâ'net

يَوْمِ الدّٖينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنٖٓي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

gününe kadar – dîn – dedi – Rabbim – öyle ise bana mühlet ver – o güne kadar ki – diriltilecekler

﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرٖينَ ﴿٣٧﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ

buyurdu – haydi doğrusu sen – mühlet verilenlerdensin – gününe kadar – vaktin

الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا اَغْوَيْتَنٖي لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ

bilinen – dedi ki – Rabbim – o şeyden dolayı ki – beni azdırdın – mutlaka süsleyeceğim – onlara – yeryüzünde

وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصٖينَ

ve – mutlaka onları azdıracağım – hepsini – ancak – kulların – onlardan – ihlâsa erdirilmiş olanlar

﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقٖيمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادٖي لَيْسَ لَكَ

buyurdu ki – bu – bir yoldur – bana âid – dosdoğru – şübhesiz – kullarım – yoktur – senin için

عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوٖينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ

onlar üzerinde – bir hâkimiyet – ancak – o kimse ki – sana uydu – azgınlardan – ve – şübhesiz – cehennem

لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعٖينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ

gerçekten onların va'd olunan yeridir – hepsinin – onun için var – yedi – kapı – herbiri için var – kapının – onlardan

جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ الْمُتَّقٖينَ فٖي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوهَا

bir kısım – ayrılmış – şübhesiz – takvâ sâhibleri – cennetlerde – ve – pınar başlarındadır – oraya girin

بِسَلَامٍ اٰمِنٖينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فٖي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا

selâmetle – güven içinde kimseler olarak – ve – söküp atmışızdır – o şeyleri ki – sînelerindedir – kinden – kardeşler olarak

عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِلٖينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فٖيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا

tahtlar üzerinde – karşı karşıyadırlar – onlara dokunmaz – orada – bir yorgunluk – ve – onlar değildir – oradan

بِمُخْرَجٖينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادٖٓي اَنّٖٓي اَنَا الْغَفُورُ الرَّحٖيمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَابٖي

çıkarılacak kimseler – haber ver – kullarıma – şübhesiz ben – benim – çok bağışlayan – çok merhamet eden – ve – şübhesiz – azâbım

هُوَ الْعَذَابُ الْاَلٖيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهٖيمَ ﴿٥١﴾

odur – azâb – elemli – ve – onlara haber ver – misâfirinden – İbrâhîm'in

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

o vakit · girmişlerdi · onun yanına · ve demişlerdi · selâm · demişti · doğrusu biz · sizden · endişe edenleriz

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي

dediler · endişelenme · şübhesiz biz · seni müjdeliyoruz · bir oğul ile · çok âlim · dedi · beni mi müjdelediniz

عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ

üzerine · bana gelip çatması · ihtiyarlığın · o hâlde ne ile · müjdeliyorsunuz · dediler · seni müjdeledik

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ

hak ile · onun için olma · ümîdi kesenlerden · dedi · ve · kim · ümîd keser · rahmetinden

رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

Rabbinin · ancak · dalâlete düşenler · dedi · başka ne işiniz var · ey · elçiler

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ

dediler · doğrusu biz · gönderildik · topluluğuna · günahkârlar · hâric · âilesi · Lûtun · doğrusu biz · elbet onları kurtaranlarız

أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

hepsini · hâric · karısı · takdîr ettik · şübhesiz o · elbette geride kalanlardandır

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ

ne zaman ki · geldi · âilesine · Lût'un · elçiler · dedi · doğrusu siz · bir topluluksunuz · tanınmamışlar

﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَآتَيْنَاكَ

dediler · bil'akis · sana getirdik · o şeyi ki · idiler · hakkında · şübhe ediyorlar · ve · sana geldik

بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ

hak ile · ve · doğrusu biz · elbette doğru kimseleriz · artık yola çıkar · âileni · bir kısmında · gecenin

وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ

ve · izle · arkalarından · ve · ardına bakmasın · sizden · hiçbir kimse · ve · geçip gidin · o yere ki

تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ

emrolunuyorsunuz · ve · hükmettik · ona · şu · emri · şübhesiz · ardı · onların

مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

kesilmiştir · sabaha ulaşan kimseler iken · ve · geldi · halkı · şehrin · seviniyorlar

﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا

dedi · doğrusu · bunlar · benim misâfirlerimdir · artık beni mahcûb etmeyin · ve · sakının

اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

Allah'dan · ve · beni rezîl etmeyin · dediler · seni men' etmedik mi · elâlemden

52- Hani onun yanına girmişler de, "Selâm *(senin üzerine olsun!)*" demişlerdi. *(O da onlara yemek ikrâm etmesine rağmen, yemediklerini görünce)*: "Doğrusu biz, sizden endişe eden kimseleriz!" demişti.

53- *(Melekler ise kendilerini tanıtarak:)* "Endişelenme! Çünki biz, seni çok âlim *(olacak)* bir oğul ile müjdeliyoruz!" dediler.

54- *(İbrâhîm de:)* "Beni mi müjdelediniz, bana ihtiyarlık gelip çatmışken? O hâlde *(beni)* ne ile müjdeliyorsunuz?" dedi.

55- *(Melekler:)* "Seni hak ile *(muhakkak olacak bir şeyle)* müjdeledik; onun için ümîdi kesenlerden olma!" dediler.

56- *(İbrâhîm:)* "Zâten dalâlete düşenlerden başka Rabbinin rahmetinden kim ümîd keser?" dedi.

57- "Ey elçiler! Başka ne işiniz *(ne vazîfeniz)* var?" dedi.

58- *(Onlar)* şöyle dediler: "Doğrusu biz bir günahkârlar topluluğuna *(Lût kavmine)* gönderildik."

59- "Ancak Lût âilesi müstesnâ. Doğrusu biz, elbette onların hepsini kurtarıcı olanlarız."

60- "Ancak karısı hâriç; şübhesiz ki onun *(isyankârlığı yüzünden)* geride kalanlardan olmasını takdîr ettik."

61, 62- Nihâyet elçiler Lût âilesine geldiğinde, *(Lût onlara:)* "Doğrusu siz *(buralarda pek)* tanınmamış bir topluluksunuz" dedi.

63- Dediler ki: "Hayır, *(biz)* sana *(kavminin)*, hakkında şübhe etmekte oldukları şeyi *(azâbı)* getirdik!"

64- "Ve sana hak ile *(kavminin hak ettiği bir azâb ile)* geldik; muhakkak ki biz, elbette doğru *(söyleyen)* kimseleriz."

65- "Artık gecenin bir kısmında âileni yola çıkar ve arkalarından git; hem içinizden hiç kimse ardına bakmasın ve emrolunduğunuz yere *(Şam'a)* gidin!"

66- Ona *(Lût'a)* şu *(kesin)* emri de vahyettik: "Sabaha ulaşan kimseler iken, onların *(o fâsık kavmin)* ardı mutlakâ kesilmiş olacaktır *(helâk olacaklardır)*!"

67- Şehir halkı ise *(misâfirlerin yanına çirkin bir niyetle)* sevinerek geldi.

68- *(Lût)* dedi ki: "Doğrusu bunlar benim misâfirlerimdir; artık beni mahcûb etmeyin!"

69- "Hem Allah'dan sakının ve beni rezîl etmeyin!"

70- *(Onlar:)* "Seni elâlem*(in işine karışmak)*tan men' etmedik mi?" dediler.

71- *(Lût onlara)* dedi ki: "Eğer *(dediğinizi)* yapacak kimseler iseniz, işte bunlar *(kavmimin kadınları ki, benim de)* kızlarım *(sayılırlar, onlarla evlenin)*!"
72- *(Ey şanlı Peygamber!)* Ömrüne yemîn olsun ki, gerçekten onlar sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.
73- Nihâyet gündoğumuna ulaşan kimseler iken o *(korkunç)* ses onları yakaladı.
74- Böylece oranın üstünü altına getirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık!
75- Şübhesiz bunda, ferâsetli *(anlayışlı)* olanlar için elbette ibretler vardır.
76- Ve doğrusu o *(dehşet gününün alâmeti olan harâbeler)*, hâlâ *(çalışıp)* duran *(işlek)* bir yol üzerindedir.
77- Muhakkak ki bunda, mü'minler için elbette bir ibret vardır.
78- *(Şuayb'ın kavmi olan)* Eyke halkı da gerçekten zâlim kimselerdi.
79- Onlardan da intikam aldık. Her ikisi *(Lût kavminin şehri ile Eyke kavmi harâbeleri)* de hâlâ apaçık *(bilinen)* bir yol üzerinde *(durmakta)*dır.
80- Muhakkak ki, *(Sâlih'in kavmi olan)* Hicr halkı da peygamberleri yalanladı.
81- Onlara da mu'cizelerimizi vermiştik; fakat *(onlar)* bunlardan yüz çevirici kimseler olmuşlardı.
82- Ve *(kendilerini)* güven içinde *(zanneden)* kimseler olarak dağlardan evler yontuyorlardı.
83- Onları da sabaha çıkmakta olan kimseler iken, o *(korkunç)* ses yakaladı.
84- Artık kazanmakta oldukları şeylerin, onlara hiçbir faydası olmadı.
85- *(Biz)* gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları da ancak hak ile *(gerektiği şekilde)* yarattık. Şübhesiz kıyâmet ise mutlakâ gelicidir; *(ey Resûlüm!)* O hâlde *(onlara şimdilik)* güzel muâmele ederek aldırma!
86- Şübhe yok ki, Hallâk *(herşeyi yaratan)*, Alîm *(herşeyi bilici)* ancak Rabbindir.
87- Celâlim hakkı için, sana *(namazın her rek'atında)* tekrarlanan yedi *(âyeti, Fâtiha)*-yı ve yüce Kur'ân'ı verdik.
88- Sakın onlardan *(o kâfirlerden)* birtakım sınıfları faydalandırdığımız şeylere *(mal ve servete)* gözlerini dikme! Hem *(îmân etmiyorlar diye)* onlara üzülme ve mü'minlere *(tevâzû')* kanadını indir!
89- Ve de ki: "Şübhesiz ben, *(Allah'ın azâbı ile korkutan)* apaçık bir korkutucuyum."
90- Nitekim, o taksîm edicilere *(kendilerini sakındırdığın azâbı)* indirmişizdir.

قَالَ هٰٓؤُلَٓاءِ بَنَاتٖٓي اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَۜ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ

şübhesiz onlar / ömrüne yemîn olsun ki / yapanlar / iseniz / eğer / kızlarım / bunlar / dedi

لَفٖي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَۙ ﴿٧٣﴾

gündoğumuna ulaşan kimseler iken / o ses / nihâyet onları yakaladı / bocalıyorlardı / sarhoşlukları / gerçekten içinde

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍۜ ﴿٧٤﴾

pişirilmiş balçıktan / taşlar / üzerlerine / yağdırdık / ve / altları / oranın üstünü / böylece kıldık

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾

duran / gerçekten bir yoldadır / doğrusu o / ve / ferâsetli olanlar için / elbette ibretler / bunda vardır / şübhesiz

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنٖينَۜ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ لَظَالِمٖينَۙ

gerçekten zâlim kimseler / Eyke / halkı / idi / şübhesiz / ve / mü'minler için / elbette bir ibret / bunda vardır / şübhesiz

﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْۘ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبٖينٍۜ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ

yalanladı / and olsun gerçekten / ve / apaçık / elbet bir yol üzerindedir / şübhesiz o ikisi / ve / onlardan / ve intikam aldık

اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلٖينَۙ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا

bunlardan / fakat olmuşlardı / mu'cizelerimizi / onlara vermiştik / ve / peygamberleri / Hicr / halkı

مُعْرِضٖينَۙ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنٖينَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ

ve onları yakaladı / güven içinde kimseler olarak / evler / dağlardan / yontuyorlar / idiler / ve / yüz çevirici kimseler

الصَّيْحَةُ مُصْبِحٖينَۙ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَۜ

kazanıyorlar / idiler / o şeylerin ki / onlara / artık faydası olmadı / sabaha çıkmakta olan kimseler iken / o ses

﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّۜ

hak ile / ancak / ikisi arasındadır / o şeyleri ki / ve / yeri / ve / gökleri / yaratmadık / ve

وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ

odur / Rabbin / şübhesiz / güzel / vazgeçme ile / o halde vazgeç / mutlaka gelicidir / kıyâmet / şübhesiz / ve

الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي وَالْقُرْاٰنَ

Kur'ân'ı / ve / tekrarlanan / yediyi / sana verdik / and olsun gerçekten / ve / her şeyi bilen / herşeyi yaratan

الْعَظٖيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا

birtakım sınıfları / kendisiyle / faydalandırdık / o şeylere ki / gözlerini / sakın dikme / yüce

مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٨٨﴾

mü'minlere / kanadını / indir / ve / onlara / üzülme / ve / onlardan

وَقُلْ اِنّٖٓي اَنَا النَّذٖيرُ الْمُبٖينُۚ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمٖينَۙ ﴿٩٠﴾

taksîm edicilere / indirdik / o şey gibi ki / apaçık / korkutucu / benim / şübhesiz ben / de / ve ki

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْاٰنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ اَجْمَعِينَ
onlar ki · kıldılar · Kur'ân'ı · kısım kısım · artık Rabbine yemîn olsun · mutlaka onlara soracağız · hepsine

﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ
o şeylerden ki · idiler · yapıyorlar · öyle ise çatlatırcasına söyle · o şeyi ki · emrolunuyorsun · ve · yüz çevir

عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ اِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ
müşriklerden · şübhesiz biz · sana yettik · alay edenlere (karşı) · onlar ki

يَجْعَلُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ
kılarlar · beraber · Allah ile · bir ilâh · başka · artık ileride · bilecekler · ve · and olsun gerçekten

نَعْلَمُ اَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ
biliyoruz · şübhesiz sen · daralıyor · göğsün · o şeyler yüzünden ki · söylüyorlar · öyle ise tesbîh et · hamd ile

رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾
Rabbine · ve · ol · secde edenlerden · ve · kulluk et · Rabbine · tâ ki · sana gelinceye dek · ölüm

سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِىَ مِائَةٌ وَثَمَانٍ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

اَتٰى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾
geldi · emri · Allahın · sakın onu acele istemeyin · o pek münezzeh · ve · çok yücedir · o şeylerden ki · ortak koşuyorlar

يُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِهِ عَلٰى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اَنْ اَنْذِرُوا
indirir · melekleri · ruh ile · kendi emrinden · o kimseye ki · diler · kullarından · diye · korkutun

اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ
şübhesiz şununla ki · ilâh yok · ancak · ben · ve benden sakının · yarattı · gökleri · ve · yeri · hak ile

تَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ
pek yücedir · o şeylerden ki · ortak koşuyorlar · yarattı · insanı · bir nutfeden · hemen birden · o · bir mücâdelecidir

مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا
apaçık · ve · hayvanlar ki · onları yarattı · sizin için vardır · onlarda · ısıtıcı şeyler · ve · faydalar · ve · onlardan

تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾
yersiniz · ve sizin için vardır · onlarda · bir güzellik · o zaman ki · akşamleyin getirirsiniz · ve · o zaman ki · sabahleyin salıverirsiniz

91- Onlar ki, Kur'ân'ı kısım kısım ayırdılar *(bir kısmına hak, bir kısmına bâtıl dediler)*.

92, 93- Artık Rabbine yemîn olsun ki, onların hepsine, yapmakta oldukları şeylerden mutlakā soracağız!

94- Öyle ise emrolunduğun şeyi, çatlatırcasına söyle *(açıkça anlat)* ve müşriklerden yüz çevir!

95- Şübhesiz ki biz, o alay edenlere karşı sana yeteriz.

96- Onlar ki, Allah ile berâber başka bir ilâh edinirler. Artık *(âkıbetlerini)* ileride bileceklerdir!

97- And olsun biliyoruz ki, onların söyleyip durdukları şeyler yüzünden gerçekten senin göğsün daralıyor.

98- Öyle ise Rabbine hamd ile tesbîh et ve secde edenlerden ol!

99- Ve sana ölüm gelinceye kadar Rabbine kulluk et!

16- NAHL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 128 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Allah'ın emri *(kıyâmet)* geldi; sakın onu acele istemeyin! *(Allah, o müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve çok yücedir.

2- *(Rabbin,)* melekleri kendi emriyle, kullarından dilediğine: "Şübhesiz ki benden başka ilâh olmadığı*(nı insanlara bildirmek)* ile korkutun da benden sakının!" diye vahiy ile indirir.

3- Gökleri ve yeri hak ile *(karârınca O)* yarattı. *(Ve O, müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek yücedir.

4- İnsanı bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yarattı; bir de bakarsın ki o, apaçık bir mücâdeleci *(kesilmiş)*tir.

5- Hayvanları *(ve çok vâsıtaları)* da yarattı. Sizin için onlarda ısıtıcı şeyler ve birçok faydalar vardır; hem onlar*(ın kendisinden ve gelirin)*den yersiniz.

6- Ve akşamleyin getirirken, sabahleyin de salıverirken onlarda sizin için bir *(zevk ve)* güzellik vardır.

7- Hem *(bunlar sizi ve)* yüklerinizi öyle bir beldeye taşır*(lar)* ki, *(onlar olmasaydı)* oraya nefislerin*(izin)* ancak çok meşakkat çekmesiyle varabilirdiniz.

Şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

8- Atları, katırları ve eşekleri de onlara binmeniz için ve *(dünya hayâtınızda)* bir ziynet olsun diye *(yarattı)*.

Ve daha sizin bilmeyeceğiniz nice şeyler *(nice vâsıtalar)* yaratır.

9- Yolun doğrusu*(nu göstermek)* ise Allah'a âiddir; ondan *(o yollardan)* eğri olan da vardır.

Hâlbuki *(Allah)* dileseydi, elbette sizi hep birlikte hidâyete erdirirdi.

10- Gökten sizin için bir su indiren O'dur; içecek*(leriniz)* ondandır, içinde *(hayvanlarınızı)* otlattığınız bitkiler de ondan *(yetişmekte)*dir.

11- *(Allah)* onunla size ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzüm bağları ve her çeşit meyvelerden bitirir.[1] Muhakkak ki bunda, düşünecek bir topluluk için *(Allah'ın varlığına ve birliğine)* elbette bir delil vardır.

12- *(O,)* geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi.

Yıldızlar da O'nun emrine boyun eğdirilmişlerdir.

Şübhe yok ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için nice deliller vardır.

13- Yeryüzünde sizin için yarattığı, renkleri muhtelif şeyleri de *(size itâatkâr kıldı)*.

Şübhesiz bunda *(da)* ibret alacak bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

14- İçinden tâze bir et *(balık)* yiyesiniz ve kendisinden onu takınacağınız bir ziynet *(inci ve mercan)* çıkarasınız diye, denizi hizmetinize veren de O'dur.

Ayrıca gemileri onda *(suları)* yara yara giden *(vâsıta)*lar olarak görürsün.

(Bütün bunlar, ibret almanız) ve O'nun fazlından *(rızkınızı)* aramanız içindir; tâ ki şükredesiniz.

وَتَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغ۪يهِ

ve · taşır · yüklerinizi · bir beldeye ki · olmadınız · oraya varan kimseler

اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِؕ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌۙ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ

ancak · çok meşakkat çekmesiyle · nefislerin · şübhesiz · Rabbiniz · elbette çok şefkatlidir · çok merhametlidir · ve · atları

وَالْبِغَالَ وَالْحَم۪يرَ لِتَرْكَبُوهَا وَز۪ينَةًؕ وَيَخْلُقُ

ve · katırları · ve · eşekleri · onlara binmeniz için · ve · bir ziynet olarak · ve · yaratır

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّب۪يلِ وَمِنْهَا

o şeyleri ki · bilmiyorsunuz · ve · Allah'a âiddir · doğrultmak · yolu · ve · ondan (vardır)

جَٓائِرٌؕ وَلَوْ شَٓاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذ۪ٓي

sapan · ve · eğer · dileseydi · elbette sizi hidâyete erdirirdi · hep birlikte · odur · o zât ki

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ ف۪يهِ

indirdi · gökten · bir su · sizin için · ondandır · içecek · ve · ondandır · ağaç ki · içinde

تُس۪يمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخ۪يلَ

otlatıyorsunuz · bitirir · size · onunla · ekin · ve · zeytin · ve · hurma ağaçları

وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِؕ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ

ve · üzümler · ve · hepsinden · meyvelerin · şübhesiz · bunda vardır · elbette bir delîl · bir topluluk için ki

يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۙ وَالشَّمْسَ

düşünüyorlar · ve · itâatkâr kıldı · sizin için · geceyi · ve · gündüzü · ve · güneşi

وَالْقَمَرَؕ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِه۪ؕ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ

ve · ayı · ve · yıldızlar · boyun eğdirilmişlerdir · emrine · şübhesiz · bunda vardır · elbette delîller · bir topluluk için ki

يَعْقِلُونَۙ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُؕ

akıl erdiriyorlar · ve · o şeyleri ki · yarattı · sizin için · yeryüzünde · muhtelif · renkleri

اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي

şübhesiz · bunda vardır · elbette bir delil · bir topluluk için ki · ibret alıyorlar · ve · odur · o zât ki

سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ

itâatkâr kıldı · denizi · yemeniz için · ondan · bir et · tâze · ve · çıkarmanız için · kendisinden

حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَاۚ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ ف۪يهِ

bir ziynet ki · onu giyiniyorsunuz · ve · görürsün · gemileri · yara yara giden · onda

وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِه۪ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

ve · aramanız içindir · fazlından · ve · tâ ki siz · şükredersiniz

وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَم۪يدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا
ve · bıraktı · yeryüzünde · sâbit dağlar · sarsar diye · sizi · ve · nehirler · ve · yollar

لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
tâ ki siz · doğru gidersiniz · ve · nice alâmetler · ve · yıldız ile · onlar · doğru yolu bulurlar

﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾
öyleyse o kimse midir ki · yaratıyor · o kimse gibi ki · yaratamıyor · hâlâ ibret almaz mısınız

وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ
ve · eğer · sayarsanız · ni'metini · Allah'ın · onu sayamazsınız · şübhesiz · Allah · elbette bağışlayandır · çok merhametlidir

﴿١٨﴾ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذ۪ينَ
ve · Allah · bilir · o şeyleri ki · gizliyorsunuz · ve · o şeyleri ki · açıklıyorsunuz · ve · o şeyler ki

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
yalvarıyorlar · başkasına · Allah'dan · yaratamazlar · bir şey · ve · kendileri · yaratılıyorlar

﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ غَيْرُ اَحْيَٓاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾
ölüdürler · değildir · diriler · ve · bilmezler · ne zaman · diriltilecekler

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ
İlâh'ınız · İlâh'dır · tek · fakat o kimseler ki · îmân etmiyorlar · âhirete · kalbleri

مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ
inkârcıdır · ve · onlar · büyüklük taslayanlardır · gerçekten · şübhesiz · Allah · bilir · o şeyleri ki · gizliyorlar

وَمَا يُعْلِنُونَ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِر۪ينَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ مَاذَٓا
ve · o şeyleri ki · açıklıyorlar · doğrusu o · sevmez · büyüklük taslayanları · ve · o vakit ki · denildi · onlara · ne

اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُٓوا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُٓوا اَوْزَارَهُمْ
indirdi · Rabbiniz · dediler · masalları · evvelkilerin · yüklenmeleri için · günahlarını

كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذ۪ينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ
tamâmen · kıyâmet günü · ve · günahlarından · o kimselerin ki · onları saptırıyorlar · olmadan

عِلْمٍ اَلَا سَٓاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
bir bilgi · dikkat edin · ne kötüdür · o şey ki · yükleniyorlar · gerçekten · tuzak kurmuştu · o kimseler ki · onlardan öncedir

فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
fakat geldi · Allah · binâlarına · temellerinden · ve çöktü · üzerlerine · tavan

مِنْ فَوْقِهِمْ وَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾
tepelerinden · ve · onlara geldi · azâb · o yerden ki · farketmiyorlardı

15- Sizi sarsar diye yeryüzünde de *(direkler hükmünde)* sâbit dağlar, hem maksadlarınıza ulaşasınız diye nehirler ve yollar koydu *(yarattı)*.

16- Daha nice alâmetler *(yarattı)*! Onlar, yıldızla da doğru yolu bulurlar.

17- Öyleyse *(sizin için bu kadar ni'metleri yoktan)* yaratan *(Allah)*, *(aslâ)* yaratamayan *(putlarınız ve sâdece var olanı keşfeden insanlar)* gibi midir? Hâlâ ibret almaz mısınız?

18- Eğer Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Şübhesiz ki Allah, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

19- Ve Allah, neyi gizler ve neyi açıklarsanız bilir.

20- *(Onların)* Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise, hiçbir şey yaratamazlar; çünki *(onların)* kendileri yaratılıyorlar.

21- *(Onlar)* ölüdürler, diri değildirler! *(Kendilerinin ve kendilerine tapanların)* ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

22- İlâhınız *(olan Allah)* tek bir İlâhdır. Fakat âhirete îmân etmeyenlerin kalbleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslayan kimselerdir.

23- Hiç şübhe yok ki Allah, elbette *(onlar)* neyi gizler ve neyi açıklarlarsa bilir. Doğrusu O, büyüklük taslayanları sevmez!

24- Onlara: "Rabbiniz ne indirdi?" denildiği zaman ise: "Evvelkilerin masalları!" derler.

25- *(Böyle derler)* ki kıyâmet günü hem kendi günahlarını tamâmen yüklensinler, hem de kendilerini bilgisizce saptırdıkları kimselerin günahlarından bir kısmını! Dikkat edin ki, yüklenecekleri şey ne kötüdür!

26- Şübhesiz onlardan öncekiler de tuzak kurmuştu; fakat Allah*('ın emri)* binâlarına temellerinden geldi de tavan, tepelerinden üzerlerine çöktü ve azab onlara *(böylece)* ummayacakları bir yerden geldi.[1]

27- Sonra *(Allah)* kıyâmet günü onları rezîl eder ve: "Uğurlarında *(mü'minlere)* düşmanlık edip durduğunuz ortaklarım nerede?" buyurur. Kendilerine ilim verilmiş olanlar *(peygamberlerle mü'minler)* der ki: "Şübhesiz ki bugün, rezillik ve kötülük kâfirler üzerinedir!"

28- Onlar ki, nefislerine zulmedici kimseler oldukları hâlde iken, melekler onların canlarını alırlar. O vakit *(onlar)*: "*(Biz)* hiçbir kötülük yapmıyorduk!" diye teslîm olmuşlardır. Hayır! Muhakkak ki Allah, sizin yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

29- Öyle ise içinde ebedî kalıcılar olarak Cehennemin kapılarından girin! Artık kibirlenenlerin kalacakları yer ne kötüdür!

30- *(Günahlardan)* sakınanlara ise: "Rabbiniz ne indirdi?" denildi *(de onlar)*: "*(Bizim için iyilik ve)* hayır *(indirdi)*!" dediler. Bu dünyada *(îmân edip)* iyilik edenlere, *(her iki cihanda)* iyilik vardır. Âhiret yurdu ise elbette daha hayırlıdır. Takvâ sâhiblerinin yurdu gerçekten ne güzeldir!

31- *(O yurt,)* girecekleri Adn Cennetleridir; *(ki)* altlarından ırmaklar akar, orada kendileri için ne isterlerse vardır.(1) İşte Allah, takvâ sâhiblerini böyle mükâfâtlandırır!

32- Onlar ki, tertemiz kimseler oldukları bir hâlde iken melekler onların canlarını alırlar *(ve o ölüm ânlarında onlara)*: "Selâm sizin üzerinize olsun!" derler; *(âhirette ise kendilerine:)* "İşlemekte olduğunuz *(sâlih)* amellerden dolayı girin Cennete!" *(denir)*.

33- *(Kâfirler)* kendilerine *(ölüm)* meleklerin*(in)* gelmesinden veya Rabbinin *(azab)* emrinin gelivermesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. Hâlbuki Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar *(helâklerine sebebiyet verecek işleri yapmakla)* kendilerine zulmediyorlardı.

34- Sonunda yaptıklarının cezâsı onlara isâbet etti ve kendisiyle alay eder oldukları şey onları kuşatıverdi.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذ۪ينَ
sonra | kıyâmet günü | onları rezil eder | ve | buyurur | nerede | ortaklarım | o şeyler ki

كُنْتُمْ تُشَٓاقُّونَ ف۪يهِمْ قَالَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
idiniz | karşı geliyordunuz | uğurlarında | dedi | o kimseler ki | kendilerine verilmiş | ilim | şübhesiz | rezillik | bugün

وَالسُّٓوءَ عَلَى الْكَافِر۪ينَۙ ﴿٢٧﴾ اَلَّذ۪ينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِم۪ٓي
ve | kötülük | üzerinedir | kâfirlerin | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | zulmediciler iken

اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ
nefislerine | o vakit atmışlardır | teslîm olmayı | değildik | yapıyoruz | bir kötülükten | bil'akis | şübhesiz | Allah

عَل۪يمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا
bilendir | o şeyi ki | idiniz | yapıyorsunuz | öyle ise girin | kapılarından | cehennemin | ebedî kalıcılar olarak | içinde

فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّر۪ينَ ﴿٢٩﴾ وَق۪يلَ لِلَّذ۪ينَ اتَّقَوْا مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ
ki gerçekten ne kötüdür | barınağı | kibirlenenlerin | ve | denildi | o kimselere ki | sakındılar | ne | indirdi | Rabbiniz

قَالُوا خَيْرًاۜ لِلَّذ۪ينَ اَحْسَنُوا ف۪ي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌۜ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ
dediler | hayır | var o kimselere ki | iyilik ettiler | için de | bu | dünya | bir iyilik | ve | elbette | âhiret yurdu

خَيْرٌۜ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّق۪ينَۙ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْر۪ي
hayırlıdır | ve | elbet ne güzeldir | yurdu | takvâ sâhiblerinin | Cennetleri | Adn | oraya gireceklerdir | akar

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ ف۪يهَا مَا يَشَٓاؤُ۫نَۜ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ
altlarından | ırmaklar | onlar için vardır | orada | o şeyler ki | isterler | böyle | mükâfâtlandırır | Allah

الْمُتَّق۪ينَۙ ﴿٣١﴾ اَلَّذ۪ينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّب۪ينَۙ يَقُولُونَ
takvâ sâhiblerini | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | tertemiz kimseler iken | derler

سَلَامٌ عَلَيْكُمُۙ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾
selâm | sizin üzerinize olsun | girin | cennete | o şeyden dolayı ki | idiniz | yapıyorsunuz

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَۜ
beklemiyorlar | ancak | kendilerine gelmesini | meleklerin | veya | gelmesini | emrinin | Rabbinin

كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
böyle | yapmıştı | o kimseler ki | onlardan öncedir | ve | onlara zulmetmedi | Allah

وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ
fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlar | sonunda onlara isâbet etti | kötülüğü

مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٣٤﴾
o şeylerin ki | yaptılar | ve | kuşattı | onları | o şey ki | idiler | kendisiyle | alay ediyorlar

وَ قَالَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ

ve · dedi · o kimseler ki · şirk koştular · eğer · dileseydi · Allah · tapmazdık · ondan başka

مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَ لَا اٰبَاؤُنَا وَ لَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ

bir şeye · biz · ve · ne atalarımız · ve · haram kılmazdık · ondan başkasıyla · bir şeyi

كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلَاغُ

böyle · yapmıştı · o kimseler ki · onlardan öncedir · o halde değildir · üzerine · peygamberler · ancak · tebliğ

الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَسُولًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

apaçık · ve · and olsun gerçekten · gönderdik · için-de · ümmet · bir peygamber · diye · kulluk edin · Allah'a

وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللّٰهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ

ve · kaçının · tâğuttan · onlardan vardır · o kimse ki · hidâyet etti · Allah · ve · onlardan vardır · o kimse ki · hak oldu

عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ

üzerine · dalâlet · öyleyse yürüyün · yeryüzünde · ve bakın · nasıl · olmuş

عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰيهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ

âkıbeti · yalanlayanların · eğer · hırs gösterirsen · hidâyete ermelerine · ki şübhesiz · Allah

لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ وَ اَقْسَمُوا

hidâyete erdirmez · o kimseyi ki · dalâlete atar · ve · onlar için yoktur · yardımcılardan · ve · yemîn ettiler

بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَمُوتُ بَلٰى وَعْدًا

Allah'a · şiddetlisiyle · yeminlerinin · diriltmez · Allah · o kimseyi ki · ölür · bilakis · bir va'ddir

عَلَيْهِ حَقًّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ

onun üzerine · hak olarak · fakat · çoğu · insanların · bilmezler · açıklaması için · onlara

الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّهُمْ كَانُوا

o şeyi ki · ihtilâf ederler · hakkında · ve · bilmesi için · o kimselerin ki · inkâr ettiler · şübhesiz kendileri · idiler

كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَا اَرَدْنَاهُ اَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ

yalancı kimseler · ancak · sözümüz · bir şeye · o vakit ki · onu diledik · dememizdir · kendisine · ol

فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا

hemen olur · ve · o kimseler ki · hicret ettiler · Allah yolunda · ardından · o şeyin ki · zulmedildiler

لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا

mutlakâ onları yerleştiririz · dünyada · güzelce · ve · elbette mükâfâtı · âhiret · daha büyüktür · keşke · olsalardı

يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَ عَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

biliyorlar · o kimselerdir ki · sabrettiler · ve · Rablerine · tevekkül ediyorlar

35- Şirk koşanlar ise dedi ki: "Eğer Allah dileseydi, ne biz, ne de atalarımız O'ndan başka bir şeye tapmazdık ve O*('nun emri)* olmadan hiçbir şeyi haram kılmazdık!" Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. O hâlde peygamberler üzerine apaçık tebliğden başka ne düşer?

36- And olsun ki, her ümmet içinde: "Allah'a kulluk edin ve tâğuttan *(Allah'ın yerine tutacağınız herşeyden)* kaçının!" diye *(kendilerine nasîhat etmesi için)* bir peygamber gönderdik. Artık onlardan bir kısmını *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* Allah hidâyete erdirdi, bir kısmına da *(inkârları yüzünden)* dalâlet hak oldu. Öyleyse yeryüzünde bir dolaşın da *(peygamberlerimizi)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş bakın!

37- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların hidâyete ermelerine ne kadar hırs göstersen de, şübhesiz ki Allah, *(hak ettiklerinden dolayı)* dalâlete attığı kimseleri hidâyete erdirmez; onlar için hiçbir yardımcı da yoktur!

38- Hâlbuki *(onlar)*: "Allah, ölen kimseyi diriltmez!" diye bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. Hayır! *(Onlar diriltileceklerdir! Bu,)* O'nun üzerine hak bir va'ddir;(1) fakat insanların çoğu bilmezler.

39- *(Diriltilecekler)* ki, onlara hakkında ihtilâf eder oldukları şeyi açıklasın ve inkâr edenler kendilerinin gerçekten yalancı kimseler olduklarını bilsin*(ler)*!

40- Bir şeye sözümüz, onu*(n olmasını)* dilediğimizde, kendisine sâdece "Ol!" dememizdir ki *(o da)* hemen oluverir.(2)

41- Kendilerine zulmedildikten sonra Allah yolunda hicret edenleri, dünyada mutlakâ güzelce yerleştiririz. Âhiret mükâfâtı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

42- Onlar *(bu mükâfâta lâyık olacak kimseler)*, sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir.

43- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de, kendilerine vahyeder olduğumuz erkeklerden başkasını *(peygamber)* göndermedik. *(Ve siz ey müşrikler!)* Eğer bilmiyorsanız o hâlde ehl-i zikre *(iyi bilenlere)* sorun!

44- *(O peygamberleri)* mu'cizelerle ve kitablarla *(gönderdik)*. Sana da, kendilerine indirileni *(helâl ve harâmı)* insanlara açıklayasın diye Zikr'i *(Kur'ân'ı)* indirdik; tâ ki düşünsünler.

45- Peki *(peygambere)* kötülüklerle tuzak kuranlar, Allah'ın, kendilerini yere batırmasından veya anlayamayacakları bir yerden kendilerine azâbın gelivermesinden emîn mi oldu*(lar)*?

46- Veya dönüp dolaşırlarken *(azâbın)* kendilerini yakalayıvermesinden *(mi emin oldular)*? Hâlbuki onlar, *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değillerdir.

47- Veya *(azâbın)* kendilerini korkuta korkuta *(azar azar)* yakalamasından *(emîn mi oldular)*? Artık şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

48- *(Onlar)* Allah'ın yarattığı herhangi bir şeyi görmediler mi ki, onun gölgeleri *(dahi)* Allah'a secde ediciler ve zilletle boyun eğenler oldukları hâlde sağ ve sol *(taraflar)*a dönerler!

49- Hâlbuki göklerde olan ve yerde bulunan hareket eden bütün canlılar ve melekler, büyüklük taslamadan sâdece Allah'a secde eder.

50- *(İnsanların ve cinlerin bir kısmı hâriç, herşey)* üzerlerinde *(hâkim)* olan Rablerinden korkarlar ve ne emrolunurlarsa yaparlar.

51- Ve Allah buyurdu ki: "İki ilâh edinmeyin! O, ancak tek bir İlâhdır! Öyle ise, yalnız benden korkun!"

52- Çünki göklerde ve yerde ne varsa O'nundur; dîn *(itâat)* de dâimâ O'nun içindir. Buna rağmen Allah'dan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53- Hâlbuki size gelen her ni'met Allah'dandır; sonra size zarar dokunduğu zaman *(feryadla)* ancak O'na sesinizi yükselt*(erek yalvar)*ırsınız.

54- Sonra sizden o zararı giderdiği zaman, içinizden bir fırka hemen Rablerine ortak koşarlar.

سجده

حزب ٣

وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحٖٓي اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُٓوا اَهْلَ
ve | göndermedik | senden önce | ancak | erkekler ki | vahyederiz | kendilerine | o halde sorun | ehline

الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَۙ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِۜ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ
zikir | eğer | iseniz | bilmiyorsunuz | mu'cizelerle | ve | kitablarla | ve | indirdik | sana

الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
zikri | açıklaman için | insanlara | o şeyi ki | indirildi | kendilerine | ve | tâ ki onlar | düşünürler

اَفَاَمِنَ الَّذٖينَ مَكَرُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ يَخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ
ve emin mi oldular | o kimseler ki | tuzak kurdular | kötülüklerle | batırmasından | Allahın | kendilerini | yere | veya | onlara gelmesinden

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَۙ ﴿٤٥﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ فٖي تَقَلُّبِهِمْ
azâbın | o yerden ki | farketmiyorlar | veya | kendilerini yakalamasından | dönüp dolaşmalarında

فَمَا هُمْ بِمُعْجِزٖينَۙ ﴿٤٦﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلٰى تَخَوُّفٍۜ فَاِنَّ رَبَّكُمْ
halbuki onlar değildir | âciz bırakıcılar | veya | kendilerini yakalamasından | korkuta korkuta | artık şübhesiz | Rabbiniz

لَرَؤُ۫فٌ رَحٖيمٌ ﴿٤٧﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا
çok şefkatlidir | çok merhametlidir | ve görmediler mi | o şeyi ki | yarattı | Allah | bir şeyden | döner

ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمٖينِ وَالشَّمَٓائِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلّٰهِ
gölgeleri | sağdan | ve | sollardan | secde ediciler olarak | Allaha | onlar iken | küçülenler | ve | Allaha

يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَٓابَّةٍ وَالْمَلٰٓئِكَةُ
secde eder | o şeyler ki | göklerdedir | ve | o şeyler ki | yerdedir | hareket eden canlılardan | ve | meleklerden

وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
onlar iken | büyüklük taslamıyorlar | korkarlar | Rablerinden | üzerlerinde olan | ve | yaparlar

مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُٓوا اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِۚ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ
o şeyi ki | emrolunuyorlar | ve | buyurdu | Allah | edinmeyin | ilâh | iki | ancak | o | bir ilâh'dır

وَاحِدٌۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ
tek | öyle ise benden | yalnız benden korkun | ve onundur | o şeyler ki | göklerdedir | ve | yerde | ve onadır

الدّٖينُ وَاصِبًاۜ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ
dîn | dâimâ | başkasından mı | Allah'dan | sakınıyorsunuz | ve o şey ki | sizdedir | bir ni'metten | ancak Allah'dandır

ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَۚ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ اِذَا كَشَفَ
sonra | o vakit ki | size dokundu | zarar | ancak ona | sesinizi yükseltirsiniz | sonra | o vakit ki | giderdi

الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرٖيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَۙ ﴿٥٤﴾
zararı | sizden | hemen | bir fırka | sizden | Rablerine | ortak koşarlar

لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ

nankörlük etmeleri için | o şeye ki | kendilerine verdik | şimdilik eğlenin | fakat ileride | bileceksiniz | ve | kılıyorlar

لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ

o şeye ki | bilmiyorlar | bir hisse | o şeyden ki | kendilerini rızıklandırdık | Allah'a yemîn olsun | mutlakā sorulacaksınız | o şeyden ki | idiniz

تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

iftirâ ediyorsunuz | ve | kılıyorlar | Allah'a | kızları | o münezzehtir | ve | kendilerine | o şeyleri ki | beğeniyorlar

﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

ve | o vakit ki | müjdelendi | onlardan biri | kız ile | oldu | yüzü | simsiyah | kendisi iken | öfkelenmiş

﴿٥٨﴾ يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلٰى هُونٍ

gizlenir | kavminden | kötülüğünden dolayı | o şeyin ki | müjdelendi | onunla | onu tutacak mı | üzerinde | bir zillet

أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

yoksa | onu gömecek mi | toprağa | dikkat edin | ne kötüdür | o şey ki | hükmediyorlar | o kimseler için var | îmân etmiyorlar

بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْأَعْلٰى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

âhirete | sıfatı | kötülük | ve | Allahındır | sıfatlar | en yüce | ve | o | dâima üstündür | her işi hikmetlidir

﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ

ve | eğer | cezalandırsaydı | Allah | insanları | zulümleri yüzünden | bırakmazdı | üzerinde | hareketli bir canlı

وَلٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلٰى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ

fakat | onları te'hîr eder | bir vakte kadar | belirli | artık o vakit ki | geldi | ecelleri | geri kalamazlar

سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ

bir saat | ve | öne geçemezler | ve | kılıyorlar | Allaha | o şeyi ki | beğenmiyorlar | ve | vasfediyor

أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ

dilleri | yalanı | şübhesiz onlar içinmiş | en güzel âkıbet | gerçekten | şübhesiz | onlar için vardır | ateş

وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلٰى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ

ve şübhesiz onlar | en önde götürülenlerdir | Allah'a yemîn olsun | gerçekten | gönderdik | ümmetlere | senden evvelki

فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ

fakat süsledi | onlara | şeytan | amellerini | işte o | onların dostudur | bugün | ve | onlar için vardır

عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ

bir azâb | elemli | ve | indirmedik | sana | kitabı | ancak | açıklaman için | kendilerine

الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

o şeyleri ki | ihtilâfa düştüler | hakkında | ve | bir hidâyet | ve | bir rahmet | bir topluluğa ki | îmân edecekler

55- *(O müşrikler,)* kendilerine verdiğimiz *(ni'metler)*e nankörlük etmeleri için *(böyle yaparlar)*. Şimdilik eğlenin bakalım; fakat *(yaptıklarınızın âkıbetini)* ileride bileceksiniz!

56- Hem kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, hiçbir şey bilmeyenlere *(putlara)* bir hisse ayırıyorlar. Allah'a yemîn olsun ki, bu iftirâ etmekte olduğunuz şeylerden mutlakā sorulacaksınız.

57- Hem Allah'a kızları isnâd ediyorlar! *(Hâşâ!)* O, bundan *(da, Îsâ ve Uzeyr gibi erkek çocuktan da)* münezzehtir; kendilerine ise beğendiklerini *(erkek çocuklarını dilerler)*.

58- Hâlbuki onlardan biri, kız *(çocuk)* ile müjdelendiğinde, öfkelenmiş biri olarak yüzü simsiyah kesilir.

59- Kendisine verilen *(müjden)*in *(kendince)* kötülüğünden dolayı kavminden gizlenir. Onu zillet altında mı tutsun, yoksa toprağa mı gömsün[1] *(diye düşünür)*! Bak, hükmediyor oldukları şey ne kötüdür!

60- Âhirete îmân etmeyenler için çirkin sıfatlar vardır. En yüce sıfatlar ise Allah'ındır. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

61- Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden *(hak ettikleri şekilde)* yakalayacak olsaydı, *(yeryüzü)* üzerinde hareketli hiçbir canlı bırakmazdı; fakat onları belirli bir vakte kadar te'hîr eder. Artık ecelleri geldiği zaman, ne bir saat *(bir an)* geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler.

62- Hem beğenmeyecekleri şeyleri Allah'a isnâd ediyorlar, hem de en güzel *(âkıbet)* gerçekten kendilerininmiş diye dilleri yalan söylüyor. Hiç şübhesiz ki, onlar için ateş vardır ve onlar *(ona)* gerçekten en önde götürülecek kimselerdir!

63- Allah'a yemîn olsun ki, senden evvelki ümmetlere de muhakkak *(peygamber)* gönderdik; fakat şeytan onlara *(kötü)* amellerini süsledi; işte o, bugün *(dünyada)* onların dostudur; fakat *(âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

64- Hâlbuki *(biz)* sana bu Kitâb'ı ancak *(insanların)*, hakkında ihtilâfa düştükleri şeyleri kendilerine açıklayasın ve îmân edecek bir topluluğa bir hidâyet ve bir rahmet olsun diye indirdik.

65- Ve Allah, gökten bir su indirdi de onunla yeryüzüne ölümünden sonra hayat verdi. Şübhesiz bunda, *(ibretle)* dinleyecek bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

66- Muhakkak ki sizin için, sağmal hayvanlarda da gerçekten bir ibret vardır. Size on*(lar)*ın karınlarındaki fışkı ile kan arasından, içenlerin boğazından kolayca geçen hâlis bir süt içiriyoruz.

67- Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümlerden de *(istifâde ediyorsunuz)*; ondan hem sarhoş edici bir içki, hem de güzel bir rızık elde ediyorsunuz. Şübhe yok ki bunda *(aynı şeyde, güzel ve çirkin birer yol bulunmasında)* akıl erdiren bir kavim için kat'î bir delil vardır.(1)

68- Ve Rabbin nahl'e *(bal arısına)* vahyetti *(ilhâm etti)* ki: "Dağlardan, ağaçlardan ve *(insanların)* kurmakta oldukları çardaklardan evler edin!"(2)

69- "Sonra her çeşit meyvelerden ye de *(bal yapmak için)* Rabbinin *(sana)* kolaylaştırdığı *(ve ilhâm ettiği san'atın yayılım)* yollarına gir!" Onların *(o arıların)* karınlarından, renkleri muhtelif bir içecek çıkar ki, onda insanlar için bir şifâ vardır. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için kesin bir delil vardır.

70- Hem Allah, sizi yarattı; sonra da sizi öldürür; içinizden kimi de ömrün en rezîline *(bunaklık çağına)* ulaştırılır ki, biraz ilimden sonra hiçbir şey bilmez olsun! Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

71- Hem Allah, rızık husûsunda bazınızı bazınızdan üstün kıldı. Böylece üstün kılınanlar ise, rızıklarını *(kendileriyle eşit dereceye gelecek şekilde)* ellerinin altındaki kölelerine verici değiller ki, artık onda *(o rızıkta)* kendileri müsâvî olsunlar. *(Onlar kendi köleleriyle eşitliği kabûl etmezken, nasıl oluyor da Allah'a eş tutup ortak koşuyorlar?)* Şimdi Allah'ın ni'metini bilerek inkâr mı ediyorlar?

72- Hem Allah, size kendi nefislerinizden eşler kıldı ve eşlerinizden de size oğullar ve torunlar verdi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Öyle iken *(onlar)*, bâtıla inanıp da Allah'ın ni'metine nankörlük mü ediyorlar?

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ

ve Allah | indirdi | gökten | bir su | ve hayat verdi | onunla | yeryüzüne | sonra | ölümünden | şübhesiz | bunda vardır

لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةًۜ نُسْقٖيكُمْ

elbet bir delil | bir topluluk için ki | dinleyecekler | ve | şübhesiz | sizin için vardır | hayvanlarda | sağmal | elbette bir ibret | size içiriyoruz

مِمَّا فٖي بُطُونِهٖ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا لِلشَّارِبٖينَ

o şeyden ki | karınlarındadır | arasından | fışkı | ve | kan | bir süt | hâlis | boğazdan kolayca geçen | içenler için

﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخٖيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًاۜ

ve | meyvelerinden | hurma ağaçlarının | ve | üzümlerden | elde ediyorsunuz | ondan | sarhoş edici içki | ve | bir rızık | güzel

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ

şübhesiz | bunda vardır | elbet bir delil | bir kavim için ki | akıl erdirecekler | ve | vahyetti | Rabbin | bal arısına | diye

اتَّخِذٖي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

edin | dağlardan | evler | ve | ağaçlardan | ve | o şeyden ki | çardak kuruyorlar

ثُمَّ كُلٖي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكٖي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًاۜ يَخْرُجُ مِنْ

sonra | ye | hepsinden | meyvelerin | ve gir | yollarına | Rabbinin | kolaylaştırılmış | çıkar

بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فٖيهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً

karınlarından | bir içecek ki | muhteliftir | renkleri | onda vardır | bir şifâ | insanlar için | şübhesiz | bunda vardır | elbet bir delil

لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ

bir topluluk için ki | düşünecekler | ve | Allah | sizi yarattı | sonra | sizi öldürür | ve | sizden | kimi | ulaştırılır

اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔاۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ قَدٖيرٌ ﴿٧٠﴾

en rezîline | ömrün | için | bilmemesi | sonra | biraz ilimden | bir şey | şübhesiz | Allah | herşeyi bilendir | herşeye gücü yetendir

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِۚ فَمَا الَّذٖينَ فُضِّلُوا

ve | Allah | üstün kıldı | bazınızı | bazısına | rızık husûsunda | böylece değildir | o kimseler ki | üstün kılındılar

بِرَٓادّٖي رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فٖيهِ سَوَٓاءٌۜ اَفَبِنِعْمَةِ

vericiler | rızıklarını | o şeylere ki | sâhib oldu | sağ elleri | artık onlar | onda | eşittir | şimdi ni'metini mi

اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا

Allah'ın | bilerek inkâr ediyorlar | ve | Allah | kıldı | size | kendi nefislerinizden | eşler

وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنٖينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ

ve | kıldı | size | eşlerinizden | oğullar | ve | torunlar | ve | sizi rızıklandırdı

مِنَ الطَّيِّبَاتِۜ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

temiz şeylerden | öyle iken bâtıla mı | inanıyorlar | ve | ni'metine | Allah'ın | onlar | nankörlük ediyorlar

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
ve | tapıyorlar | başka | Allah'dan | o şeylere ki | mâlik olmuyor | kendileri için | bir rızka

مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا
göklerden | ve | yerden | bir şeye | ve | güç yetiremiyorlar

تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾
öyle ise misâl getirmeyin | Allaha | o misâlleri | şübhesiz | Allah | bilir | ve | siz | bilmezsiniz

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ
misâl getirdi | Allah | bir misâl olarak | bir köleyi ki | mülk edinilmiş | güç yetiremiyor | bir şeye

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
ve | o kimseyi ki | onu rızıklandırdık | bizden | bir rızıkla | güzel | böylece o | infâk eder | ondan | gizlice

وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُنَ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾
ve | açıkça | bir olurlar mı | hamd | Allahadır | bil'akis | onların çoğu | bilmezler

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ
ve | misâl getirdi | Allah | bir misâl olarak | iki adamı | onlardan biri | dilsizdir | güç yetiremiyor | bir şeye

وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
ve | o | bir yüktür | efendisine | nereye | onu gönderse | gelmez | bir hayır ile

يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
bir olur mu | o adam | ve | o kimse ki | emreder | adâleti | ve | o | bir yol üzerindedir | dosdoğru

﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ
ve | Allah'a âiddir | gaybı | göklerin | ve | yerin | ve | değildir | işi | o saat | ancak | açıp kapama gibi

الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
gözü | veya | o | daha yakındır | şübhesiz | Allah | herşeye | gücü yetendir

﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا
ve | Allah | sizi çıkardı | karınlarından | analarınızın | bilmiyordunuz | bir şey

وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
ve | kıldı | size | kulaklar | ve | gözler | ve | kalbler | tâ ki siz | şükredersiniz

﴿٧٨﴾ اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ
görmediler mi | kuşları | boyun eğdirilmişler | boşluğunda | göğün | onları tutmuyor

اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾
ancak | Allah | şübhesiz | bunda vardır | elbette deliller | bir topluluk için ki | îmân edecekler

73- *(Müşrikler)* Allah'ı bırakıp da, kendileri için göklerden ve yerden hiçbir rızka mâlik olmayan ve *(buna)* güçleri de yetmeyen şeylere *(putlara)* tapıyorlar.

74- Öyle ise *(eşi olmayan)* Allah'a, benzerler *(ortaklar)* koşmaya kalkmayın!

Şübhesiz ki *(bu yüzden başınıza gelecek azâbı)* Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

75- Allah şöyle bir misâl getirdi: Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının mülkü olmuş bir köle ile; bir de kendisini tarafımızdan güzel bir rızıkla rızıklandırdığımız *(ve)* böylece bundan gizli ve açık olarak sarf eden kimse, hiç bir olurlar mı *(ki âciz putları, herşeye kādir olan Allah ile bir tutuyorsunuz)*? Hamd, Allah'a mahsustur.

Fakat onların çoğu bilmezler.

76- Allah, iki kişiyi de bir *(başka)* misâl olarak getirdi ki, bunlardan biri dilsizdir; hiçbir şeye gücü yetmez ve o efendisine *(sâdece)* bir yüktür; onu nereye gönderse bir hayır getirmez.

Hiç o adam, adâleti emreden ve kendisi, dosdoğru bir yol üzerinde olan kimse ile bir olur mu *(ki putları, nihâyetsiz ihsan ve kudret sâhibi ve hak kelâmıyla sizi doğru yola sevk eden Allah ile bir tutuyorsunuz)*?

77- Hâlbuki göklerin ve yerin gaybı Allah'a âiddir.

Kıyâmetin kopması ise, ancak bir göz açıp kapama gibi veya daha yakındır.[1] Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

78- Ve Allah sizi analarınızın karınlarından, *(siz)* hiçbir şey bilmez bir hâlde iken çıkardı; şükredesiniz diye de size kulaklar, gözler ve kalbler verdi.

79- *(Onlar)* gök boşluğunda *(uçmaları için)* emre boyun eğdirilmiş kuşları görmediler mi? Onları *(o boşlukta)* Allah'dan başkası tutmuyor.

Şübhe yok ki bunda, îmân edecek bir topluluk için nice deliller vardır.

80- Hem Allah, size evlerinizi sükûnet bulacak bir yer yaptı ve size sağmal hayvanların derilerinden, göç zamânınızda ve ikāmet zamânınızda hafifçe taşıyacağınız evler *(çadırlar)* ve yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından bir zamâna kadar *(kullanacağınız)* giyimlik *(ve döşemelik)* eşyâlar ve ticâret malları yaptı. [1]

81- Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler de yaptı, hem sizin için dağlardan barınaklar kıldı ve sizi sıcaktan muhâfaza edecek elbiseler ve savaş*(lar)*ınızda sizi koruyacak zırhlar yaptı.

Böylece üzerinizde olan ni'metini tamamlar ki, Müslüman olasınız.

82- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Buna rağmen eğer yüz çevirirlerse, artık sana düşen ancak apaçık bir tebliğdir.

83- Allah'ın ni'metini tanırlar; sonra da onu inkâr ederler; çünki onların çoğu kâfirdirler.

84- Her ümmetten bir şâhid çıkaracağımız gün ise, artık inkâr edenlere ne *(özür dilemeleri için)* izin verilir, ne de onlardan *(Rablerini)* râzı etmeleri istenir.

85- Ve zulmedenler azâbı gördükleri zaman, artık *(o azab)* onlardan ne hafifletilir, ne de onlara göz açtırılır.

86- *(Allah'a)* ortak koşanlar da *(koştukları)* ortaklarını gördükleri zaman: "Rabbimiz! Seni bırakıp *(kendilerine)* yalvarmakta olduğumuz ortaklarımız, işte bunlardır!" derler.

Bunun üzerine *(onlar da)*: "Şübhesiz ki siz gerçekten yalancı kimselersiniz!" diye o sözü *(reddederek)* kendilerine atarlar.

87- *(Müşrikler)* o gün Allah'*(ın hükmün)*e teslîm olmuşlar ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ

derilerinden size kıldı ve sükûnet yeri evlerinizden size kıldı Allah ve

الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ

ikâmet ettiğiniz günde ve göç ettiğiniz günde onları hafifçe taşıyorsunuz evler sağmal hayvanların

وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ ﴿٨٠﴾

bir zamana kadar bir menfeat ve ev eşyası kıllarından ve tüylerinden ve yünlerinden ve

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ

dağlardan sizin için kıldı ve gölgeler yarattı o şeyden ki sizin için kıldı Allah ve

اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ

sizi koruyor zırhlar ve sıcaktan sizi muhâfaza ediyor elbiseler ki sizin için kıldı ve siperler

بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

müslüman olursunuz tâ ki siz üzerinizde olan ni'metini tamamlar böylece savaşınızda

﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ

ni'metini tanırlar apaçık bir tebliğdir sana düşen artık ancak yüz çevirirlerse fakat eğer

اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

kâfirdirler onların çoğu ve onu inkâr ederler sonra Allah'ın

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ

izin verilmez sonra bir şâhid ümmetin herbirinden gönderiniz o gün ki ve

لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ

o kimseler ki gördü o vakit ki ve râzı etmeleri istenecek onlar değildir ve inkâr ettiler o kimselere ki

ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

mühlet verilecekler onlar değildir ve onlardan artık hafifletilmez azâbı zulmettiler

﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَاۤءَهُمْ قَالُوا

dediler ortaklarını ortak koştular o kimseler ki gördü o vakit ki ve

رَبَّنَا هٰۤؤُلَۤاءِ شُرَكَاۤؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ

senden başka yalvarıyoruz idik onlar ki ortaklarımız işte bunlardır Rabbimiz

فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى

atmışlar ve gerçekten yalancılarsınız şübhesiz siz o sözü kendilerine bunun üzerine attılar

اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

uyduruyorlar idiler o şey ki onlardan kaybolup gitmiş ve teslîm olmayı o gün Allah'a

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ اَوْ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِۜ وَالَّذ۪ٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
haktır Rabbinden sana indirildi o şey ki ve kitabın âyetleridir bunlar elif lâm mîm râ

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ
gökleri yükseltti o zâttır ki Allah îmân etmezler insanların çoğu fakat

بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَۜ كُلٌّ
herbiri aya ve güneşe boyun eğdirdi ve Arş'a hükmetti sonra onları görüyorsunuz direkler olmadan

يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّىۜ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ
kat'î inanırsınız Rabbinize kavuşmaya tâ ki siz âyetleri açıklar işi idâre eder belirli bir vakte kadar akıp gider

﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ ف۪يهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَاراًۜ وَمِنْ كُلِّ
herbirinden ve nehirler ve sâbit dağlar orada kıldı ve yeryüzünü uzattı o zâttır ki o ve

الثَّمَرَاتِ جَعَلَ ف۪يهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
bunda var şübhesiz gündüze geceyi bürüyor iki eş orada kıldı meyvelerin

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ
bağlar ve birbirine komşu toprak parçaları yeryüzünde var ve düşünecekler bir topluluk için ki elbet deliller

مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخ۪يلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَٓاءٍ
bir su ile sulanır çatalsız ve çatallı hurma ağaçları ve ekinler ve üzümlerden

وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
bunda var şübhesiz meyvelerinde bazısına bazılarını üstün kılıyoruz ve tek

لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا
olduk o vakit mi ki (şu) sözleridir asıl şaşılacak şey şaşıracaksan eğer ve akıl erdirecekler bir topluluk için ki elbet deliller

تُرَاباً ءَاِنَّا لَف۪ي خَلْقٍ جَد۪يدٍۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ
işte onlar ve Rablerini inkâr ettiler o kimselerdir ki işte onlar yeni bir yaratılış elbet içindeyiz şübhesiz biz mi bir toprak

الْاَغْلَالُ ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾
ebedî kalıcıdırlar orada onlar ateş ehlidirler işte onlar ve boyunlarındadır demir halkalar

13- RA'D SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 43 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Mîm, Râ. Bunlar, Kitâb'ın *(Kur'ân'ın)* âyetleridir ve sana Rabbinden indirilmiş olan *(o Kur'ân)* haktır; fakat insanların çoğu îmân etmezler.

2- Allah, o gördüğünüz gökleri direksiz yükselten, sonra arşa hükmeden, güneşi ve ayı da emrine boyun eğdirendir.

Herbiri belirli bir vakte kadar akıp gider. *(O, her)* işi idâre eder; âyetleri açıklar ki, Rabbinize kavuşacağınıza kat'î olarak inanasınız!

3- Yeryüzünü yayan, orada sâbit dağlar ve nehirler yapan ve orada her çeşit meyvelerden ikişer eş kılan da O'dur.

Geceyi gündüze *(O)* örtüyor. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için apaçık deliller vardır.

4- Hem yeryüzünde birbirine komşu *(farklı özelliklerde)* toprak parçaları *(kıt'alar)*, üzüm bağları, ekinler, bir kökten *(bir kaç gövde hâlinde)* çatallı ve çatalsız çıkan hurma ağaçları vardır; *(hepsi ayrı çeşitler olduğu hâlde)* bir su ile sulanır.

Fakat meyvelerinde onların bir kısmını bir kısmına üstün kılıyoruz.

Muhakkak ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için *(Allah'ın kudretine)* nice deliller vardır.

5- Buna rağmen *(kâfirlerin yalanlamalarına)* şaşıracaksan, asıl şaşılacak şey, onların: "Bir toprak olduğumuz zaman mı, gerçekten biz mi yeni bir yaratılışta olacağız?" sözleridir.

İşte onlar, Rablerini inkâr edenlerdir. Hem yine onlar *(âhiret gününde)* boyunlarında *(demir)* halkalar bulunanlardır.

Ve onlar ateş ehlidirler.

Onlar orada ebedî olarak kalıcıdırlar.

6- Bununla berâber *(müşrikler)* senden, iyilikten önce kötülüğü *(azâbı)* acele istiyorlar; hâlbuki onlardan önce *(kendileri gibi kavimlere)* doğrusu nice ibret verici cezâlar gelip geçti. Ve şübhesiz Rabbin, zulümlerine rağmen insanlar için elbette mağfiret sâhibidir. Yine şübhesiz ki Rabbin, elbette azâbı şiddetli olandır.

7- Hem inkâr edenler diyor ki: "Ona Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" *(Ey Resûlüm!)* Sen, ancak *(Allah'ın azâbı ile)* bir korkutucusun ve her kavmin bir yol göstereni vardır.

8- Allah, her dişinin neye gebe kalacağını ve rahimlerin neyi eksiltip, neyi ziyâde edeceğini bilir. Çünki O'nun katında herşey *(kader olarak yazılı)* bir ölçü iledir.

9- *(O,)* görünmeyeni de görüneni de hakkıyla bilendir; Kebîr *(pek büyük)*tür, Müteâl *(herşeyden yüce)*dir.

10- Sizden sözü gizleyenle, onu açığa vuran kimse ve geceleyin gizlenenle, gündüz vakti yürüyen kimse *(O'nun ilminde)* birdir.

11- O kimseyi önünden ve arkasından ta'kîb eden *(melek)*ler vardır; Allah'ın emriyle onu korurlar. Kendilerinde olan *(iyi hâl)*i değiştirmedikçe, şübhesiz ki Allah, bir kavme olan *(ni'metin)*i değiştirmez. Fakat Allah, bir kavme *(kendi isyanları yüzünden)* kötülük dilediği zaman, artık onu geri çevirecek kimse yoktur. Onlar için O'ndan başka bir dost da yoktur.

12- Size korku ve ümid içinde şimşeği gösteren ve *(yağmur)* yüklü bulutları meydana getiren O'dur.

13- Ve ra'd *(gök gürültüsü)* O'na hamd ile *(tesbîh ederken)*,[1] melekler de O'nun korkusundan *(yine O'nu)* tesbîh eder*(ler)*! Hem *(O,)* yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar; böyleyken onlar *(hâlâ)* Allah hakkında mücâdele ediyorlar! Hâlbuki O, *(düşmanlarına karşı)* azâbı pek şiddetli olandır.

وَ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَ قَدْ خَلَتْ

gelip geçti | gerçekten | ve | iyilikten | önce | kötülüğü | senden acele istiyorlar | ve

مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ

insanlar için | bir mağfiret | elbette sâhibidir | Rabbin | şübhesiz | ve | nice ibret verici cezâlar | onlardan önce

عَلٰى ظُلْمِهِمْ وَ اِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَ يَقُولُ الَّذِينَ

o kimseler ki | diyor | ve | azâbı | elbette şiddetli olandır | Rabbin | şübhesiz | ve | zulümlerine karşı

كَفَرُوا لَوْلَا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّهِ اِنَّمَا اَنْتَ مُنْذِرٌ وَ لِكُلِّ

herbiri için var | ve | bir korkutucusun | sen | ancak | Rabbinden | bir mu'cize | ona | indirilmeli | değil miydi | inkâr ettiler

قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَ مَا تَغِيضُ

eksiltir | o şeyi ki | ve | dişi | her | taşır | o şeyi ki | bilir | Allah | bir yol gösteren | kavmin

الْاَرْحَامُ وَ مَا تَزْدَادُ وَ كُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ

hakkıyla bilendir | bir ölçü iledir | onun katında | şey | her | ve | artırır | o şeyi ki | ve | rahimler

الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ

o kimse ki | sizden | eşittir | pek yücedir | pek büyüktür | görüneni | ve | görünmeyeni

اَسَرَّ الْقَوْلَ وَ مَنْ جَهَرَ بِهِ وَ مَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَ سَارِبٌ

belirendir | ve | geceleyin | gizlenendir | o | o kimse ki | ve | onu | açığa vurdu | o kimse ki | ve | sözü | gizledi

بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ

arkasından | ve | önünden | ta'kîb edenler | onun için vardır | gündüz vakti

يَحْفَظُونَهُ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى

tâ ki | bir kavimdedir | o şeyi ki | değiştirmez | Allah | şübhesiz ki | Allahın | emriyle | onu korurlar

يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ وَ اِذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ

onu | geri çevirecek yoktur | kötülük | bir kavme | Allah | diledi | o vakit ki | ve | kendilerindedir | o şeyi ki | değiştirmelerine dek

وَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا

korku içinde | şimşeği | size gösterir | o zâttır ki | o | bir velî | ondan başka | onlar için yoktur | ve

وَ طَمَعًا وَ يُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ

ona hamd ile | gök gürültüsü | tesbîh eder | ve | yüklü | bulutları | meydana getirir | ve | ümîd içinde | ve

وَ الْمَلٰئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَ يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا

onları | ve çarptırır | yıldırımları | gönderir | ve | onun korkusundan | melekler | ve

مَنْ يَشَاءُ وَ هُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللّٰهِ وَ هُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

azâbı | pek şiddetli olandır | o | ve | Allah | hakkında | mücâdele ediyorlar | onlar | ve | diler | o kimseye ki

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ
bir şeyle | kendilerine | cevab veremezler | ondan başka | duâ ediyorlar | o şeyler ki | ve | hak | duâ | onadır

إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ
duâsı değildir | ve | ona ulaşıcı | o değildir | ve | ağzına | erişmesi için | suya doğru | iki avucunu | açan kimse gibidir | ancak

الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
yerde | ve | göklerdedir | o kimseler ki | secde eder | Allaha | ve | sapıklık içinde | ancak | kâfirlerin

سجده

طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ
Rabbi | kimdir | de ki | akşam | ve | sabah | gölgeleri | ve | istemeyerek | ve | isteyerek

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
dostlar ki | ondan başka | öyle ise edindiniz mi | de ki | Allah'dır | de ki | yerin | ve | göklerin

لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ
kör olan | bir olur mu | de ki | ne bir zarar | ve | bir fayda | kendilerine | sâhib olmazlar

وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ
Allaha | kıldılar mı | yoksa | nûr | ve | karanlıklar | bir olur mu | yâhut | gören | ve

شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ
Allah'dır | de ki | kendilerince | bu yaratma | ve birbirine benzer mi oldu | yarattığı gibi | yarattı | ortaklar ki

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ
ve aktı | bir su | gökten | indirdi | dilediğini kahredendir | bir olandır | o | ve | herşeyin | hakkıyla yaratanı

أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ
üzerini | yakıyorlar | o şeyden ki | ve | üste çıkan | bir köpük | sel | ve yüklendi | kendi mikdarlarınca | vâdiler

فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
Allah | misâl getirir | işte böyle | buna benzer | bir köpük (olur) | bir eşya | veya | bir ziynet | aramak için | ateşte

الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
artık kalır | insanlara | fayda veren şeyler | ve ama | atılmış olarak | böylece gider | köpük | işte ama | bâtıla | ve | hak

فِي الْأَرْضِ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ
Rablerine | icâbet ettiler | o kimselere vardır ki | o misâlleri | Allah | misâl getirir | işte böyle | yeryüzünde

الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
beraberinde | bir misli | ve | hepsi | yeryüzündekiler | şübhesiz onların olsa | eğer | ona | icâbet etmediler | ve o kimseler ki | daha güzeli

لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾
yataktır | ve ne kötü | cehennemdir | barınakları | ve | hesâbın | kötüsü | onlara vardır | işte onlar | onu | elbette fedâ ederlerdi

14- Hak duâ *(ve da'vet)* ancak O'nadır. O'ndan başka *(kendilerine)* duâ etmekte oldukları şeyler *(putlar)* ise, kendilerine hiçbir şekilde cevab veremezler; *(onlar)* ancak ağzına erişsin diye suya doğru iki avucunu açan kimse gibidir; hâlbuki *(elini suya doğru açmakla)* o *(su, onun ihtiyâcını anlayıp da)* ona ulaşıcı değildir. Kâfirlerin *(kendi putlarına olan)* duâsı da *(böyle)* sapıklık içinde kalmaktan başka bir şey değildir.

15- Hem göklerde ve yerde bulunan kimseler ve onların gölgeleri, sabah-akşam *(bir kısmı)* isteyerek, *(bir kısmı da)* istemeyerek *(de olsa)* Allah'a secde eder.

16- De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'dır?" *(Hem)* de ki: "Öyle ise O'nu bırakıp da kendilerine ne bir fayda ne de bir zarar vermeye sâhib olmayan birtakım dostlar mı edindiniz?"

(Hem yine) de ki: "Kör olan ile gören *(kâfir olanla îmân eden)* bir olur mu? Yâhut karanlıklarla nûr bir midir?" Yoksa Allah'a, O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar kıldılar da, kendilerince bu yaratma *(Allah'ın yaratmasıyla)* birbirine benzer mi oldu? De ki: "Herşeyi hakkıyla yaratan Allah'dır. Ve O, Vâhid *(bir olan)*dır, Kahhâr *(herşeye kudretiyle mutlak gālib olan)*dır."

17- *(Îmân ile küfrün mukāyesesi şuna benzer: Allah,)* gökten bir su indirdi de vâdiler kendi mikdarlarınca aktı; sel de üste çıkan bir köpük yüklendi. Bir ziynet veya bir eşyâ yapmak için, ateşte üzerini körüklemekte oldukları şeyler *(ma'denler)*den de buna benzer bir köpük meydana gelir.

İşte Allah, hak ile bâtıla böyle misâl getirir. Ama köpüğe gelince, böylece *(o)* yok olarak gider, *(bâtıl böyledir)*. Hâlbuki insanlara fayda veren şeyler ise, artık o yerde *(sâbit olarak)* kalır *(hak da buna benzer)*. İşte Allah, böyle misâller getirir.

18- Rableri*(nin emri)*ne icâbet edenlere, *(yaptıklarının)* daha güzeli *(olan bir karşılık, Cennet)* vardır. O'na icâbet etmeyenler ise, eğer yeryüzünde bulunanların hepsi ve onunla berâber bir misli daha gerçekten kendilerinin olsa, *(Allah'ın azâbından kurtulmak için)* onu elbette fedâ ederlerdi. İşte onlara hesâbın kötüsü vardır ve varacakları yer Cehennemdir. O ise, ne kötü yataktır!

19- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* O hâlde Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, *(îmân hakîkatlerine gözleri kapalı)* o kör kimse gibi olur mu? *(Bundan)* ancak *(istikâmetli)* akıl sâhibleri ibret alırlar.

20- Onlar ki, Allah'ın ahdini yerine getirirler ve *(verdikleri)* sözü bozmazlar.

21- Ve onlar ki, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken bağı)* birleştirirler; Rablerinden korkarlar ve hesâbın kötüsünden endişe ederler.

22- Ve onlar ki, Rablerinin rızâsını arzu ederek sabrederler, namazı hakkıyla kılarlar, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf ederler ve kötülüğü iyilikle savarlar; işte onlar var ya, onlara *(dünya)* yurdun*(un güzel)* âkıbeti vardır.

23- Ki *(o güzel âkıbet)* Adn Cennetleridir. *(Onlar)* oralara, atalarından, zevcelerinden ve kendi nesillerinden sâlih olanlarla berâber girerler. Melekler de her kapıdan yanlarına girerler.

24- *(Ve:)* "Sabrettiğinizden dolayı size selâm olsun; işte *(dünya)* yurdun*(un)* âkıbeti *(olan Cennet)* ne güzeldir!" *(derler)*.

25- Hâlbuki Allah'ın ahdini *(O'na)* kat'î olarak verdikleri sözden sonra bozanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi *(akrabâlar ve mü'minler arasında olması gereken irtibâtı)* kesenler ve yeryüzünde fesad çıkaranlara gelince, işte onlar yok mu, lâ'net onlaradır; yurdun kötüsü *(Cehennem)* de onlar içindir!

26- Allah, dilediğine rızkı genişletir ve *(dilediğine de)* daraltır. Fakat *(onlar)* dünya hayâtıyla şımardılar. Hâlbuki dünya hayâtı, âhiretin yanında *(değersiz)* bir menfaatten başka bir şey değildir.

27- Hem inkâr edenler: "Ona *(Muhammed'e)* Rabbinden *(bizim istediğimiz)* bir mu'cize indirilmeli değil miydi?" diyor. De ki: "Şübhesiz ki Allah, dilediğini *(kendi isyânı sebebiyle)* dalâlete atar; *(rızâsına)* yöneleni ise kendi *(dîni)*ne hidâyet eder."

28- Onlar, îmân edenler ve kalbleri Allah'ın zikri ile mutmain olan kimselerdir. Bilesiniz ki, kalbler ancak Allah'ın zikri ile mutmain olur.[1]

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
ibret alır | ancak | kör oldu | o | o kimse gibidir ki | haktır | Rabbinden | sana | indirildi | şübhesiz o şey ki | bilir | o kimse mi ki

أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ
sözü | bozmazlar | ve | Allah'ın | ahdini | yerine getirirler | onlar ki | akıl | sâhibleri

﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ
endişe ederler | ve | Rablerinden | korkarlar | ve | birleştirilmesini | onu | Allahın | emrettiği şeyi | birleştirirler | onlar ki | ve

سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
hakkıyla kıldılar | ve | Rablerinin | rızâsını | arzu ederek | sabrettiler | onlar ki | ve | hesâbın | kötüsünden

الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ
savarlar | ve | açıkça | ve | gizlice | kendilerini rızıklandırdık | o şeylerden ki | sarf ettiler | ve | namazı

بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا
oralara girerler | Adn | Cennetleridir | yurdun | âkıbeti | onlara vardır | işte onlar | kötülüğü | iyilikle

وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
girerler | melekler | ve | kendi nesillerinden | ve | zevcelerinden | ve | atalarından | sâlih oldu | o kimse ki | ve

عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ
yurdun | âkıbeti | işte ne güzeldir | sabrettiniz | o şeyden dolayı ki | size | selâm olsun | kapının | her birinden | yanlarına

﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ
emrettiği şeyi | keserler | ve | kesin söz verilmesinin | ardından | Allahın | ahdini | bozuyorlar | o kimseler ki | ve

اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ
lâ'net | onlaradır | işte onlar | yeryüzünde | fesad çıkarırlar | ve | birleştirilmesini | onu | Allah'ın

وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
daraltır | ve | diler | o kimseye ki | rızkı | genişletir | Allah | yurdun | kötüsü | onlar içindir | ve

وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ
bir menfaat | ancak | âhiretin yanında | dünya | hayatı değildir | ve | dünya | hayatıyla | sevindiler | ve

﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ
şübhesiz | de ki | Rabbinden | bir mu'cize | ona | indirilmeli | değil miydi | inkâr ettiler | o kimseler ki | diyor | ve

اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا
îmân ettiler | o kimselerdir ki | yöneldi | o kimseyi ki | kendine | hidâyet eder | ve | diler | o kimseyi ki | dalâlete atar | Allah

وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾
kalbler | mutmain olur | Allahın | zikri ile | dikkat edin | Allahın | zikri ile | kalbleri | mutmain olur | ve

اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ ﴿٢٩﴾

o kimseler ki / îmân ettiler / ve / yapılar / sâlih ameller / ne mutlu / onlara / ve / güzeli / dönüş yerinin

كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فٖٓي اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَٓا اُمَمٌ لِتَتْلُوَا۟ عَلَيْهِمُ

böylece / seni gönderdik / bir ümmet içinde / gerçekten geçmiştir / kendilerinden önce / nice ümmetler / okuman için / onlara

الَّذٖٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبّٖي لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

o şeyi ki / vahyettik / sana / ve / onlar / inkâr ediyorlar / Rahmân'ı / de ki / o / Rabbimdir / ilâh yok / o ancak

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ

ona / tevekkül ettim / ve / onadır / tevbem / ve eğer / şübhesiz / bir Kur'ân ki / yürütülseydi / kendisiyle / dağlar

اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمٖيعًا

veya / parçalansaydı / onunla / yeryüzü / veya / konuşturulsaydı / onunla / ölüler / bil'akis / Allah'a âiddir / emirler / bütün

اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اَنْ لَوْ يَشَٓاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمٖيعًا

hâlâ ümîd kesmedi mi / o kimseler ki / îmân ettiler / şübhesiz / eğer / dileseydi / Allah / hidâyete erdirirdi / insanları / bütün

وَلَا يَزَالُ الَّذٖينَ كَفَرُوا تُصٖيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ

ve / geri durmaz / o kimseler ki / inkâr ettiler / onlara isâbet eder / o şey yüzünden ki / yaptılar / bir belâ / veya / konar

قَرٖيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمٖيعَادَ

yakınına / yurtlarının / tâ ki / gelinceye kadar / va'di / Allah'ın / şübhesiz / Allah / caymaz / va'dinden

﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا

ve and olsun gerçekten / alay edildi / peygamberlerle / senden önceki / ve mühlet verdim / o kimselere ki / inkâr ettiler

ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ اَفَمَنْ هُوَ قَٓائِمٌ

sonra / onları yakaladım / artık nasıl / idi / azâbım / öyleyse o kimse mi ki / o / gözetendir

عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَٓاءَ قُلْ

herbirini / nefsin / o şeyle ki / kazandı / ve / kıldılar / Allah'a / ortaklar / de ki

سَمُّوهُمْ اَمْ تُنَبِّـُٔونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ

onları isimlendirin / yoksa / ona haber mi veriyorsunuz / o şeyi ki / bilmiyor / yeryüzünde / yoksa / zâhiri olanla mı

مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ

lâftan / bil'akis / süslendi / o kimselere ki / inkâr ettiler / hileleri / ve / men' edildiler

السَّبٖيلِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيٰوةِ

yoldan / ve / kimi / dalâlete atarsa / Allah / onun için yoktur / bir hidâyete erdirecek / onlar için vardır / bir azab / hayatında

الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٣٤﴾

dünya / ve / elbette azâbı / âhiret / daha zordur / ve / onlara yoktur / Allah'dan / bir koruyan

---

29- Îmân edip sâlih ameller işleyenlere ne mutlu! Varılacak güzel yer de onlar içindir.

30- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Böylece *(biz)* seni, kendilerinden önce nice ümmetler geçmiş bulunan bir ümmet içinde gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın; onlar Rahmân'ı inkâr ediyorlar. De ki: "O, benim Rabbimdir; O'ndan başka ilâh yoktur. *(Ben)* ancak O'na tevekkül ettim, tevbem de ancak O'nadır."

31- Hem doğrusu bir Kur'ân ki, eğer kendisiyle dağlar yürütülseydi veya onunla arz parçalansaydı veya onunla ölüler konuşturulsaydı *(onlar yine îmân etmezlerdi)*! Fakat bütün emirler Allah'a âiddir. Îmân edenler hâlâ anlamadılar mı ki, eğer Allah dileseydi bütün insanları elbette hidâyete erdirirdi. İnkâr edenler ise, onlara kendi yaptıkları *(isyanlar)* yüzünden belâ gelmeye devâm edecek veya *(o belâ)* yurtlarının yakınına inecektir. Nihâyet Allah'ın *(mü'minlere olan)* va'di *(Mekke'nin fetih zamânı)* gelecektir. Şübhesiz ki Allah, va'dinden dönmez.

32- And olsun ki, senden önceki peygamberlerle de alay edildi de inkâr edenlere mühlet verdim; sonra onları *(azabla)* yakaladım! Artık azâbım nasılmış *(gördüler)*!

33- Öyleyse herkesin *(hayır ve şerden)* ne yaptığını O görüp gözeten *(Allah, hiç böyle olmayan putlarla bir)* midir? Hâlbuki *(onlar)* Allah'a ortaklar koştular. De ki: "Onların isimlerini söyleyin bakalım! *(Kimdir onlar?)* Yoksa O'na yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Yoksa boş lâf ile *(kendinizi)* mi *(aldatıyorsunuz)*?" Hayır, inkâr edenlere hîleleri süslü gösterildi ve *(hak)* yoldan men' edildiler. Hâlbuki Allah, kimi *(böyle inkârları yüzünden)* dalâlete atarsa, artık onu hidâyete erdirecek kimse yoktur.

34- Onlar için dünya hayâtında bir azab vardır; âhiret azâbı ise elbette daha şiddetlidir. Onları Allah*(ın azâbın)*dan koruyacak olan hiç kimse de yoktur!

35- Takvâ sâhiblerine va'd olunan Cennetin misâli *(şöyledir)*: Altından ırmaklar akar! Meyveleri devamlıdır, gölgesi de! İşte *(günahlardan)* sakınanların âkıbeti budur! Kâfirlerin âkıbeti ise ateştir!

36- Hâlbuki kendilerine kitab verdiğimiz kimseler, sana indirilenle *(Kur'ân'la)* sevinirler; bununla berâber *(aralarındaki)* topluluklardan, onun bir kısmını inkâr edenler *(de)* vardır. De ki: "*(Ben)* ancak Allah'a ibâdet edeyim ve O'na şirk koşmayayım diye emrolundum. *(Ben insanları)* ancak O'na da'vet ederim; dönüşüm de ancak O'nadır."

37- İşte böylece onu *(o Kur'ân'ı)* Arabca bir hüküm olarak indirdik. And olsun ki, eğer sana *(vahiyle)* gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, Allah'dan senin için ne bir dost, ne de bir koruyucu vardır.

38- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Celâlim hakkı için, senden önce de nice peygamberler gönderdik; onlara da zevceler ve çocuklar verdik. Hâlbuki Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin bir mu'cize getirmesi mümkün değildir![1] Her zamânın yazılmış bir hükmü vardır.

39- Allah *(o yazıdan)* dilediğini siler, *(dilediğini de)* sâbit bırakır. Ana kitab *(olan Levh-i Mahfûz)* ise O'nun katındadır.

40- Onlara va'd ettiğimiz *(azâb)*ın bir kısmını sana *(onları helâk etmekle dünyada)* göstersek veya seni *(daha önce)* vefât da ettirsek, artık sana düşen ancak tebliğdir; hesab görmek ise bize âiddir.

41- Görmediler mi ki, şübhesiz biz *(ben Azîmüşşân)*, yeryüzüne *(kâfirlerin memleketlerine, mü'minlere yardım etmekle)* geliyor, onu etrâfından *(peygamberin fetihleriyle)* eksiltip duruyoruz? Ve Allah *(dilediği gibi)* hükmeder; O'nun hükmünü geri çevirecek kimse yoktur. Ve O, hesâbı pek çabuk görendir.

42- Doğrusu onlardan öncekiler de *(peygamberlerine)* tuzak kurmuştu; fakat bütün tuzaklar*(ını netîcesiz bırakmak)* Allah'a âiddir. *(Çünki O,)* herkesin ne kazanmakta olduğunu bilir. Kâfirler de, bu *(dünya)* yurdun*(un gerçek)* âkıbeti kimin olduğunu yakında bilecektir.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
misâli | cennetin | o ki | va'd olundu | takvâ sâhiblerine | akar | altından | ırmaklar

أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
meyveleri | devamlıdır | ve | gölgesi | işte budur | âkıbeti | o kimselerin ki | sakındılar | ve | âkıbeti

الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
kâfirlerin | ateştir | ve | o kimseler ki | kendilerine verdik | kitab | sevinirler

بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ
o şeyle ki | indirildi | sana | ve | topluluklardan vardır | o kimseler ki | inkâr ederler | bazısını | de ki | ancak | emrolundum

أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾
ibâdet etmemle | Allah'a | ve | şirk koşmamamla | ona | ona | da'vet ederim | ve | onadır | dönüşüm

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
ve | işte böylece | onu indirdik | bir hüküm olarak | Arabca | ve | and olsun eğer | uyarsan | arzularına

بَعْدَمَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ
o şeyden sonra ki | sana geldi | ilimden | senin için yoktur | Allah'dan | bir dost | ve | ne bir koruyucu

﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
ve and olsun gerçekten | gönderdik | peygamberler | senden önce | ve | kıldık | onlara | zevceler | ve | çocuklar

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ
ve | olmadı | bir peygamber için | getirmesi | bir mu'cize | ancak | izni ile | Allahın | herbiri için var | ecelin | bir yazı

﴿٣٨﴾ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾
siler | Allah | o şeyi ki | diler | ve | sâbit bırakır | ve | onun katındadır | ana | kitab

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
ve | eğer | sana göstersek | bazısını | o şeyin ki | onlara va'd ediyoruz | veya | seni vefât ettirsek | artık ancak | sana gereken

الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ
tebliğdir | ve | bize âiddir | hesab | ve görmediler mi ki | şübhesiz biz | geliyoruz | yeryüzüne | onu eksiltiyoruz

أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
etrâfından | ve | Allah | hükmeder | ta'kîb edecek yoktur | onun hükmünü | ve | o | pek çabuk görendir | hesâbı

﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ
ve gerçekten | tuzak kurmuştu | o kimseler ki | onlardan öncedir | fakat Allaha âiddir | tuzaklar | bütün | bilir

مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾
o şeyi ki | kazanır | her | bir nefis | ve | yakında bilecektir | kâfirler | kimindir | âkıbeti | bu yurdun

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ
ve der | o kimseler ki | inkâr ettiler | değilsin | bir gönderilmiş | de ki | yeter | Allah

شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۙ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾
şâhid olarak | aramızda | ve | aranızda | ve | o kimse ki | yanında vardır | ilmi | kitabın

سُورَةُ اِبْرٰهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
ismiyle | Allah'ın | Rahmân | Rahîm

الٓرٰ كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
elif lâm râ | bir kitab ki | onu indirdik | sana | çıkarman için | insanları | zulümâttan

اِلَى النُّورِ بِاِذْنِ رَبِّهِمْ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللّٰهِ
nûra | izniyle | Rablerinin | yoluna | dâima üstün olanın | hamde çok lâyık olanın | Allah'ın

الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
o ki | onundur | o şeyler ki | göklerdedir | ve | o şeyler ki | yerdedir | ve | vay | o kâfirlere

مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ اَلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
bir azâbdan dolayı | şiddetli | onlar ki | tercîh ederler | hayatını | dünya

عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ
âhirete | ve | çevirirler | yolundan | Allah | ve | ona isterler | bir eğrilik

اُولٰٓئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ
işte onlar | bir sapıklık içindedir | uzak | ve | göndermedik | bir peygamberi

اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ۖ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدِي
ancak | lisânıyla | kendi kavminin | açıklaması için | onlara | artık dalâlete atar | Allah | o kimseyi ki | diler | ve | hidâyete erdirir

مَنْ يَشَٓاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا
o kimseyi ki | diler | ve | o | dâima üstündür | her işi hikmetlidir | ve and olsun gerçekten | gönderdik | Mûsâ'yı | mu'cizelerimizle

اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ ۙ وَذَكِّرْهُمْ بِاَيَّامِ اللّٰهِ ۗ
diye | çıkar | kavmini | zulümâttan | nûra | ve | onlara hatırlat | günlerini | Allahın

اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾
şübhesiz | bunda vardır | elbette ibretler | herkes için | çok sabreden | çok şükreden

---

43- Buna rağmen inkâr edenler: "Sen *(peygamber olarak)* gönderilmiş bir kimse değilsin" der.

De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah yeter!

Ve yanında kitab ilmi bulunanlar *(yahudi ve hristiyanlardan mü'min olanlar)* da *(benim nübüvvetimi bilirler)*!"

14- İBRÂHÎM (AS) SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 52 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. *(Bu öyle)* bir Kitab*(dır)* ki, onu sana, insanları Rablerinin izniyle zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)*, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*, Hamîd *(hamd edilmeye yegâne lâyık)* olan *(Allah')*ın yoluna çıkarman için indirdik.

2- O Allah*('ın yoluna)* ki, göklerde ne var, yerde ne varsa O'nundur.

Şiddetli bir azabdan dolayı vay hâline o kâfirlerin!

3- Onlar ki, dünya hayâtını *(severek)* âhirete tercîh ederler;(1) *(insanları)* Allah yolundan çevirirler ve ona *(o yola)* bir eğrilik *(bulmak)* isterler.

İşte onlar, *(haktan)* uzak bir sapıklık içindedirler.

4- Hâlbuki *(biz,)* her peygamberi ancak kendi kavminin lisânıyla gönderdik ki, *(Allah'ın emirlerini)* onlara açıklasın!

Artık, Allah dilediğini *(kendi isyankârlıkları yüzünden)* dalâlete atar, dilediğini de *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* hidâyete erdirir.

Çünki O, Azîz *(kudreti daîmâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

5- Şânım hakkı için, Mûsâ'yı da, "Kavmini, zulümâttan *(küfür karanlıklarından)* nûra *(îmâna)* çıkar ve onlara Allah'ın *(geçmiş kavimlerin başına getirdiği musîbet)* günlerini hatırlat!" diye mu'cizelerimizle gönderdik.

Şübhesiz ki bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için nice ibretler vardır.

6- Ve bir zaman Mûsâ, kavmine demişti ki: "Allah'ın size olan ni'metini hatırlayın; hani, sizi Fir'avun ehlinden kurtarmıştı; *(onlar)* sizi işkencenin en kötüsüne *(evlâd acısına)* ma'ruz bırakıyor; *(yeni doğan)* oğullarınızı boğazlıyor, kadınlarınızı *(kızlarınızı)* ise sağ bırakıyorlardı.

İşte bunda, size Rabbinizden büyük bir imtihan vardır."

7- "Bir vakit de Rabbiniz: 'Celâlim hakkı için, eğer şükrederseniz, muhakkak size *(ni'metimi)* artırırım ve eğer nankörlük ederseniz, şübhesiz ki azâbım pek şiddetlidir!' diye bildirmişti."

8- Mûsâ yine dedi ki: "Eğer siz ve bütün yeryüzünde bulunanlar, nankörlük ederseniz, artık şübhesiz ki Allah, elbette Ganî *(hiçbir şeye muhtaç olmayan)*dır, Hamîd *(hamd edilmeye hakkıyla lâyık olan)*dır."

9- Sizden öncekilerin, Nûh, Âd ve Semûd kavminin ve onlardan sonrakilerin haberleri size gelmedi mi? Ki onları*(n gerçek mâhiyetini)* ancak Allah bilir.

Peygamberleri onlara apaçık delillerle geldi de *(onlar)* ellerini *(peygamberlerin)* ağızlarına götürüp *(onların teblîğine dahi karşı çıkarak)*: "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeyleri inkâr ettik ve gerçekten biz, bizi kendisine da'vet etmekte olduğunuz şeyden kuşku veren kesin bir şübhe içindeyiz" dediler.

10- Peygamberleri dediler ki: "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şübhe olur mu?[1] *(O,)* günahlarınızın bir kısmını sizin için bağışlamak ve sizi*(n ecelinizi)* belirli bir vakte kadar ertelemek için sizi *(îmâna)* da'vet ediyor *(tâ o vakte kadar size mühlet veriyor)*." *(Onlar)* dediler ki: "Siz de ancak bizim gibi bir insansınız.

Bizi atalarımızın tapmakta olduklarından men' etmek istiyorsunuz; öyle ise bize apaçık bir mu'cize getirin!"

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

size olan | Allah'ın | ni'metini | hatırlayın | kavmine | Mûsâ | demişti | ve bir zaman

اِذْ اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ الْعَذَابِ

azâbın | kötüsüne | sizi ma'ruz bırakıyorlardı | Fir'avun | ehlinden | sizi kurtarmıştı | o vakit ki

وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ وَفٖى ذٰلِكُمْ

işte bunda size vardır | ve | kadınlarınızı | sağ bırakıyorlardı | ve | oğullarınızı | boğazlıyorlardı | ve

بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ ﴿٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ

şükrederseniz | and olsun eğer | Rabbiniz | bildirmişti | bir vakit | ve | büyük | Rabbinizden | bir imtihan

لَاَزٖيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابٖى لَشَدٖيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسٰى

Mûsâ | dedi | ve | elbette pek şiddetlidir | azâbım | şübhesiz | nankörlük ederseniz | and olsun eğer | ve | elbette size artırırım

اِنْ تَكْفُرُٓوا اَنْتُمْ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًاۙ فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِىٌّ حَمٖيدٌ

hamde lâyıktır | elbet çok zengindir | Allah | artık şübhesiz | bütün | yeryüzündedir | o kimseler ki | ve | siz | nankörlük ederseniz | eğer

﴿٨﴾ اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ

Âd'in | ve | Nûhun | kavminin | sizden öncedirler | o kimselerin ki | haberi | size gelmedi mi

وَثَمُودَ وَالَّذٖينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ جَٓاءَتْهُمْ

onlara geldi | Allah (bilir) | ancak | onları (kimse) bilmez | onlardan sonradır | o kimselerin ki | ve | Semûdun | ve

رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّٓوا اَيْدِيَهُمْ فٖٓى اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُٓوا

dediler | ve | ağızlarına | ellerini | ve ittiler | apaçık delillerle | peygamberleri

اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفٖى شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَٓا

bizi da'vet ediyorsunuz | o şeyden ki | kesin bir şübhe içindeyiz | şübhesiz biz | ve | kendisiyle | gönderildiniz | o şeyleri ki | inkâr ettik | doğrusu biz

اِلَيْهِ مُرٖيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِى اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ

yaratanı | bir şübhe | Allah hakkında mı var | peygamberleri | dedi | kuşku veren | kendisine

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ

sizin için | bağışlaması için | sizi da'vet ediyor | yerin | ve | göklerin

ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى قَالُٓوا

dediler | belirli | bir vakte kadar | sizi ertelemesi için | ve | günahlarınızdan (bir kısmını)

اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرٖيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا

bizi men' etmenizi | istiyorsunuz | bizim gibi | bir insan | ancak | siz değilsiniz

عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبٖينٍ ﴿١٠﴾

apaçık | bir delil | öyle ise bize getirin | atalarımız | tapıyor | idi | o şeylerden ki

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

dedi | onlara | peygamberleri | biz değiliz | ancak | bir insan | sizin gibi | fakat | Allah

يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ؕ وَمَا كَانَ لَنَٓا اَنْ نَاْتِيَكُمْ

lütufta bulunur | o kimseye ki | diler | kullarından | ve | olmadı | bizim için | size getirmemiz

بِسُلْطَانٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِؕ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

bir delil | ancak | izniyle | Allahın | ve | Allah'a | o hâlde tevekkül etsin | mü'minler

﴿١١﴾ وَمَا لَنَٓا اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَاؕ

ve | ne (olmuş) | bize | tevekkül etmeyelim | Allah'a | halbuki gerçekten | bize göstermiş | yollarımızı

وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَٓا اٰذَيْتُمُونَاؕ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

ve | elbette sabredeceğiz | o şeylere ki | bize eziyet yaptınız | ve | Allah'a | artık tevekkül etsin | tevekkül edenler

﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ

ve | dedi | o kimseler ki | inkâr ettiler | peygamberlerine | mutlakā sizi çıkarırız

اَرْضِنَٓا اَوْ لَتَعُودُنَّ ف۪ي مِلَّتِنَاؕ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ

memleketimizden | veya | kesinlikle dönersiniz | dînimize | bunun üzerine vahyetti | onlara | Rableri

لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِم۪ينَۙ ﴿١٣﴾ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ

muhakkak helâk edeceğiz | o zâlimleri | ve | mutlakā sizi yerleştireceğiz | o yere

بَعْدِهِمْؕ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَام۪ي وَخَافَ وَع۪يدِ ﴿١٤﴾

onlardan sonra | işte bu | o kimse içindir ki | korktu | makāmımdan | ve | korktu | tehdîdimden

وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَن۪يدٍۙ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَٓائِه۪

ve | fetih istediler | ve | hüsrâna uğradı | her | zorba | inadcı | ardından vardır

جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَٓاءٍ صَد۪يدٍۙ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ

cehennem | ve | içirilecektir | bir sudan | irinli | onu yutmaya çalışır | ve | neredeyse olmaz

يُس۪يغُهُ وَيَاْت۪يهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍؕ

onu boğazından geçiriyor | ve | ona gelir | ölüm | herbirinden | mekânın | ve | değildir | o | ölecek bir kimse

وَمِنْ وَرَٓائِه۪ عَذَابٌ غَل۪يظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

ve | ardından vardır | bir azâb | şiddetli | misâli | o kimselerin ki | inkâr ettiler | Rablerini

اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادِنِ اشْتَدَّتْ بِهِ الرّ۪يحُ ف۪ي يَوْمٍ عَاصِفٍؕ لَا يَقْدِرُونَ

onların amelleri | bir kül gibidir ki | şiddetle savurdu | onu | rüzgâr | bir günde | fırtınalı | güç yetiremezler

مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍؕ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَع۪يدُ ﴿١٨﴾

o şeylerden ki | kazandılar | hiçbir şeye | işte budur | o | dalâlet | uzak olan

11- Peygamberleri onlara dedilerki: "*(Evet)* biz de ancak sizin gibi bir insanız; fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur.

Hâlbuki Allah'ın izni olmadıkça, size bir mu'cize getirmemiz, bizim için mümkün değildir. O hâlde mü'minler, ancak Allah'a tevekkül etsin!"

12- "Hem bize yollarımızı dosdoğru göstermişken, neden Allah'a tevekkül etmeyelim? Bize yaptığınız eziyetlere de mutlakā sabredeceğiz.

Tevekkül edenler ise, artık ancak Allah'a tevekkül etsin."

13- Fakat inkâr edenler, peygamberlerine dedi ki: "Ya sizi mutlakā memleketimizden çıkarırız, ya da kesinlikle dînimize dönersiniz!" Bunun üzerine Rableri onlara *(o peygamberlere)* şöyle vahyetti: "*(Biz)* o zâlimleri muhakkak helâk edeceğiz!"

14- "Ve onlardan sonra sizi mutlakā o yere yerleştireceğiz." İşte bu *(va'dimiz)*, makāmımdan *(huzûrumda dikilerek hesab vermekten)* korkanlar ve tehdîdimden endişe edenler içindir.

15- Hem *(o peygamberler)* fetih istediler *(Allah da verdi)*.

Her inadcı ve zorba ise hüsrâna uğradı.

16- Ardından da Cehennem vardır; *(ona orada)* irinli bir sudan içirilecektir.

17- Onu yutmaya çalışır, fakat onu neredeyse boğazından geçiremez.

Hem ölüm ona her taraftan gelir, hâlbuki o ölecek bir kimse değildir *(ki kurtulsun)*!

Ardından da ağır bir azab vardır.

18- Rablerini inkâr edenlerin misâli şöyledir: Onların amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir küle benzer.

Kazandıklarından hiçbir şeye güçleri yetmez.

İşte *(haktan)* uzak olan dalâlet budur.

19- Görmedin mi, muhakkak Allah, gökleri ve yeri elbette hak ile *(yerli yerinde)* yaratmıştır.

Eğer dilerse sizi *(helâk edip)* giderir de *(yerinize)* yepyeni bir halk getirir.

20- Hem Allah'a göre bu zor bir şey değildir!

21- Ve *(kıyâmet günü onlar)* hep birlikte Allah'ın huzûruna çıkarlar da zayıflar, büyüklük taslayanlara der ki: "Doğrusu biz size tâbi' idik; şimdi siz, Allah'ın azâbından herhangi bir şeyi bizden def' edebilecek kimseler misiniz?" *(Onlar da)* derler ki: "Eğer Allah bizi hidâyete erdirseydi, *(biz de)* sizi elbette hidâyete sevk ederdik.

(Artık) sızlansak da sabretsek de bizim için birdir; bizim için kaçıp sığınacak bir yer yoktur!"

22- Nihâyet *(hesabları görülüp)* iş*(leri)* bitirilince şeytan *(onlara)* şöyle der: "Muhakkak ki Allah, size gerçek bir va'd ile söz verdi; *(ben de)* size va'd ettim; fakat size sözümde durmadım.

Bununla berâber benim için sizin üzerinize *(zorlayacak)* bir güç yoktu; sizi sâdece çağırdım *(siz de)* hemen *(ve hiç sonunu düşünmeden)* bana uydunuz.

Öyle ise beni kınamayın; bil'akis kendinizi kınayın!

(Bugün artık) ne ben sizin kurtarıcınızım, ne de siz benim kurtarıcımsınız!

Daha önce *(dünyada iken)* beni *(Allah'a)* ortak koşmanızı doğrusu ben *(bu gün)* inkâr ettim." Şübhesiz ki o zâlimler yok mu, onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

23- Îmân edip sâlih ameller işleyenler ise, Rablerinin izniyle, içinde ebedî kalıcılar olarak, altlarından ırmaklar akan Cennetlere konulmuşlardır.

Onların orada birbirlerine sağlık temennîleri: "Selâm *(sizin üzerinize olsun)*!" *(duâsı)*dır.

24- Görmedin mi, Allah nasıl bir misâl getirdi; güzel bir sözü *(kelime-i tevhîdi)*, kökü *(yerde)* sâbit, dal*(lar)*ı ise gökte olan güzel bir ağaç gibi *(kıldı)*.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ
görmedin mi – şübhesiz – Allah – yaratmıştır – gökleri – ve – yeri – hak ile – eğer – dilerse

يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
sizi giderir – ve – getirir – bir halk – yeni – ve – değildir – bu – Allah'a göre – zor bir şey

وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
ve – çıktılar – Allah'ın huzûruna – hep birlikte – ve dedi – zayıflar – o kimselere ki – büyüklük tasladılar – doğrusu biz – idik

لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا
size – tâbi' olanlar – şimdi siz (olacak) mısınız – fayda verenler – bize – azâbından – Allah'ın – bir şeyle – dediler

لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ
eğer – bize hidâyet etseydi – Allah – elbette sizi hidâyete sevk ederdik – eşittir – bizim için – sızlandık mı – yoksa

صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ
sabrettik mi – yoktur – bizim için – kaçacak bir yer – ve – dedi – şeytan – o zaman ki – bitirildi

الْأَمْرُ إِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
iş – şübhesiz – Allah – size va'd etti – bir va'd ile – gerçek – ve – size va'd ettim

فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ
fakat size caydım – ve – olmadı – benim için – sizin üzerinize – bir güç – sadece – diye

دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ
sizi çağırdım – hemen uydunuz – bana – öyle ise beni kınamayın – ve – kınayın – kendinizi

مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ
ben değilim – sizin kurtarıcınız – ve – siz değilsiniz – benim kurtarıcım – doğrusu ben – inkâr ettim

بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
o şeyi ki – beni ortak koştunuz – bundan önce – şübhesiz – o zâlimler ki – onlar için vardır – bir azâb – elemli

﴿٢٢﴾ وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
ve – sokuldu – o kimseler ki – îmân ettiler – ve – yaptılar – sâlih ameller – cennetlere – akar

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
altlarından – ırmaklar – ebedî kalıcılar olarak – içinde – izniyle – Rablerinin – onların sağlık temennileri

فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً
orada – selâmdır – görmedin mi – nasıl – misâl getirdi – Allah – misâl olarak – bir sözü

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾
hoş – bir ağaç gibi – hoş – onun kökü – sâbittir – ve – dalı – göktedir

تُؤْتٖٓي اُكُلَهَا كُلَّ حٖينٍ بِاِذْنِ رَبِّهَاؕ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ

verir · meyvesini · her · zaman · izniyle · Rabbisinin · ve · misâl getirir · Allah · o misâlleri

لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبٖيثَةٍ

insanlara · tâ ki onlar · ibret alırlar · ve · misâli · bir sözün · kötü

كَشَجَرَةٍ خَبٖيثَةٍۨ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

bir ağaç gibidir · kötü · koparılmış · üstünden · yerin · yoktur · onun için · bir sebat

﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ

sebat verir · Allah · o kimselere ki · îmân ettiler · sözle · sâbit · hayatında

الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِۚ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمٖينَ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ

dünya · ve · âhirette · ve · dalâlete atar · Allah · zâlimleri · ve · yapar · Allah

مَا يَشَٓاءُ ﴿٢٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ

o şeyi ki · diler · görmedin mi · o kimseleri ki · değiştirdiler · ni'metini · Allah'ın

كُفْرًا وَاَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِۙ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَۚ يَصْلَوْنَهَاؕ

küfürle · ve · kondurdular · kavimlerini · yurduna · helâk · cehenneme · oraya gireceklerdir

وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبٖيلِهٖؕ

ve · ne kötü · karargâhtır · ve · kıldılar · Allah'a · benzerler · saptırmaları için · yolundan

قُلْ تَمَتَّعُوا فَاِنَّ مَصٖيرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا

de ki · keyfinize bakın · artık şübhesiz · dönüşünüz · ateşedir · söyle · kullarıma · o kimselere ki · îmân ettiler

يُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً

hakkıyla edâ etsinler · namazı · ve · infâk etsinler · o şeylerden ki · kendilerini rızıklandırdık · gizlice · ve · açıkça

مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فٖيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اَللّٰهُ الَّذٖي

önce · gelmesinden · bir gün ki · bir alış-veriş yok · içinde · ve · ne bir dostluk · Allah · odur ki

خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجَ بِهٖ

yarattı · gökleri · ve · yeri · ve · indirdi · gökten · bir su · ve çıkardı · onunla

مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي

mahsûllerden · rızık olmak üzere · size · ve · itâatkâr kıldı · sizin için · gemileri · akıp gitmesi için

الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهَارَۚ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ

denizde · izni ile · ve · itaatkâr kıldı · sizin için · nehirleri · ve · itâatkâr kıldı · sizin için

الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَٓائِبَيْنِۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۚ ﴿٣٣﴾

güneşi · ve · ayı · devamlı hareket eden ikili olarak · ve · itâatkâr kıldı · sizin için · geceyi · ve · gündüzü

25- *(O ağaç,)* Rabbisinin izni ile her zaman meyvesini verir.

Ve Allah, insanlara böyle misâller getirir, tâ ki ibret alsınlar.

26- Kötü bir sözün misâli ise, yerin üstünden koparılmış, kötü bir ağaca benzer ki onun için bir sebat yoktur.

27- Allah îmân edenlere, dünya hayâtında da, âhirette de sağlam sözle *(kelime-i şehâdetle)* sebat verir.

Allah, zâlimleri ise *(kendi zulümleri sebebiyle)* dalâlete atar ve Allah, dilediğini yapar.

28, 29- Allah'ın ni'metini küfürle değiştiren ve kavimlerini helâk yurduna, Cehenneme sürükleyenleri görmedin mi? *(O kâfirler)* oraya gireceklerdir!

O ise, ne kötü karargâhtır!

30- Hem O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar koştular.

De ki: "Keyfinize bakın!

Artık şübhesiz ki dönüşünüz, ateşedir!"

31- *(Ey Resûlüm!)* Îmân eden kullarıma söyle, namazı hakkıyla edâ etsinler ve içinde ne bir alış-verişin, ne de bir dostluğun olmadığı bir gün gelmeden önce, kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, gizlice ve açıkça *(Allah yolunda)* sarf etsinler!

32- Allah O *(Rabbiniz)*dir ki, gökleri ve yeri yarattı ve gökten bir su indirdi de onunla size rızık olmak üzere mahsûller çıkardı.

Ve izni ile denizde akıp gitmesi için gemileri emrinize itâat eder kıldı.

Nehirleri de hizmetinize verdi.

33- *(Yörüngelerinde)* devamlı olarak hareket eden güneşi ve ayı yine sizin için itâatkâr kıldı.

Geceyi ve gündüzü de hizmetinize verdi.[1]

34- Ve size, kendisinden istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Bununla berâber, Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Muhakkak ki insan, *(Allah'ın bunca ni'metlerine rağmen)* gerçekten çok zâlimdir, çok nankördür.

35- Bir zaman da İbrâhîm şöyle demişti: "Rabbim! Bu beldeyi *(Mekke'yi)* emniyetli kıl! Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!"

36- "Rabbim! Çünki onlar *(o putlar)*, insanlardan birçoğunu dalâlete düşürdüler. Bundan sonra kim bana tâbi' olursa, artık muhakkak o bendendir. Kim de bana karşı gelirse, artık şübhesiz ki sen, Gafûr *(çok bağışlayan)*sın, Rahîm *(çok merhamet eden)*sin."

37- "Rabbimiz! Doğrusu ben zürriyetimden bir kısmını *(oğlum İsmâîl ile annesi Hâcer'i)*, senin Beyt-i Harâm'ının *(Kâ'be'nin)* yanında, ekinsiz bir vâdiye yerleştirdim; Rabbimiz! Namazı hakkıyla edâ etsinler *(sana hakkıyla kulluk etsinler)* diye *(emrin üzere, böyle yaptım)*! Artık *(sen)* insanlardan bir kısım gönülleri onlara meylettir ve onları mahsûllerden rızıklandır! Umulur ki şükrederler."

38- "Rabbimiz! Şübhesiz ki sen, neyi gizler ve neyi açıklarsak bilirsin. Çünki ne yerde, ne de gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!"

39- "İhtiyar hâl*(im)*de bana İsmâîl'i ve İshâk'ı ihsân eden Allah'a hamd olsun! Şübhesiz ki Rabbim, elbette *(her)* duâyı hakkıyla işitendir."

40- "Rabbim! Beni, namazı hakkıyla edâ eden bir kimse eyle; zürriyetimden de *(böyle kimseler yarat)*! Rabbimiz! Duâmı kabûl buyur!"

41- "Rabbimiz! Hesâbın görüleceği gün, bana, ana-babama ve *(bütün)* mü'minlere mağfiret eyle!"

42- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sakın Allah'ı, zâlimlerin yapmakta olduğu şeylerden gâfil sanma! *(Rabbin)* onları, ancak kendisinde gözlerin dehşetten donup kalacağı bir güne erteler.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا
ve | size verdi | hepsinden | o şeylerin ki | ondan istediniz | ve | eğer | sayarsanız | ni'metini | Allah'ın | onu sayamazsınız

اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ
şübhesiz | insan | gerçekten çok zâlimdir | çok nankördür | ve | bir zaman | demişti | İbrâhîm

رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْن۪ي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ
Rabbim | kıl | bu | beldeyi | emniyetli | ve | beni uzak tut | ve | oğullarımı | tapmamızdan

الْاَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَث۪يرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ
putlara | Rabbim | şübhesiz onlar | dalâlete düşürdüler | birçoğunu | insanlardan | artık kim

تَبِعَن۪ي فَاِنَّهُ مِنّ۪ي وَمَنْ عَصَان۪ي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٣٦﴾
bana tâbi' olursa | artık şübhesiz o | bendendir | ve | kim | bana karşı gelirse | artık şübhesiz sen | çok bağışlayansın | çok merhamet edensin

رَبَّنَا اِنّ۪ي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّت۪ي بِوَادٍ غَيْرِ ذ۪ي زَرْعٍ عِنْدَ
Rabbimiz | doğrusu ben | yerleştirdim | zürriyetimden (bir kısmını) | bir vâdiye | değil | sahibi | ekin | yanında

بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُق۪يمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْـِٔدَةً مِنَ
senin Beyt-i Harâm'ının | Rabbimiz | hakkıyla edâ etmeleri için | namazı | artık kıl | gönülleri | bir kısım

النَّاسِ تَهْو۪ٓي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
insanlardan | meylederler | onlara | ve | onları rızıklandır | mahsûllerden | umulur ki onlar | şükrederler

رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْف۪ي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى
Rabbimiz | şübhesiz sen | bilirsin | o şeyi ki | gizleriz | ve | o şeyi ki | açıklarız | ve | gizli kalmaz

اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِ ﴿٣٨﴾ اَلْحَمْدُ
Allah'a | hiçbir şey | yerde | ve | ne gökte | hamd

لِلّٰهِ الَّذ۪ي وَهَبَ ل۪ي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰع۪يلَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ
Allah'adır | o ki | bana ihsân etti | ihtiyar hâlde | İsmâîl'i | ve | İshâk'ı | şübhesiz

رَبّ۪ي لَسَم۪يعُ الدُّعَٓاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْن۪ي مُق۪يمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّت۪ي
Rabbim | elbette hakkıyla işitendir | duâyı | Rabbim | beni kıl | hakkıyla edâ eden | namazı | ve | zürriyetimden

رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَٓاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ ل۪ي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِن۪ينَ
Rabbimiz | ve | kabul buyur | duâmı | Rabbimiz | bana mağfiret eyle | ve | ana babama | ve | mü'minlere

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا
o gün ki | gerçekleşecek | hesab | ve | sakın sanma | Allah'ı | gâfil | o şeylerden ki

يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ ف۪يهِ الْاَبْصَارُ ﴿٤٢﴾
yapıyor | zâlimler | ancak | onları erteler | bir güne ki | onda | dehşetten donup kalacak | gözler

مُهْطِع۪ينَ مُقْن۪عِي رُؤُ۫سِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْۚ
koşacak olanlardır · kaldıranlar olarak · başlarını · dönemez · kendilerine · bakışları

وَاَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَٓاءٌ ﴿٤٣﴾ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْت۪يهِمُ الْعَذَابُ
ve · yürekleri · bomboştur · ve · korkut · insanları · bir gün ile ki · kendilerine gelecek · azâb

فَيَقُولُ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا رَبَّـنَٓا اَخِّرْنَٓا اِلٰٓى اَجَلٍ قَر۪يبٍۙ نُجِبْ
zîrâ derler · o kimseler ki · zulmettiler · Rabbimiz · bizi te'hîr et · bir vakte kadar · yakın · icâbet edelim

دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَۜ اَوَلَمْ تَكُونُٓوا اَقْسَمْتُمْ
senin da'vetine · ve · tâbi' olalım · peygamberlere · ve değil miydiniz · yemîn etmiştiniz

مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍۙ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ ف۪ي مَسَاكِنِ
bundan önce · yoktur · sizin için · bir sona erme · ve · yerleşmiştiniz · yurtlarına

الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ
o kimselerin ki · zulmettiler · kendilerine · ve · belli olmuştu · size · nasıl · yaptık · onlara

وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ
ve · misâl getirmiştik · size · o misâlleri · ve · gerçekten · tuzak kurdular · tuzaklarıyla · ve · katındadır

اللّٰهِ مَكْرُهُمْۜ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
Allah'ın · onlara olan tuzak · ve · eğer · olsa (da) · tuzakları · yok olacak · ondan dolayı

الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِه۪ رُسُلَهُۜ اِنَّ
dağlar · öyle ise sakın sanma · Allah'ı · cayan · va'dinden · peygamberlerine · şübhesiz

اللّٰهَ عَز۪يزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ
Allah · dâima üstündür · sâhibidir · intikam · o gün · değiştirilir · yer · başka

الْاَرْضِ وَالسَّمٰوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِم۪ينَ
yere · ve · gökler · ve · çıktılar · Allah'a · bir olan · dilediğini kahreden · ve · görürsün · suçluları

يَوْمَئِذٍ مُقَرَّن۪ينَ فِي الْاَصْفَادِۚ ﴿٤٩﴾ سَرَاب۪يلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشٰى
o gün · birbirlerine bağlı kimseler olarak · zincirlerle · gömlekleri · katrandandır · ve · kaplar

وُجُوهَهُمُ النَّارُۙ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْۜ اِنَّ
yüzlerini · ateş · karşılığını vermesi için · Allah · her · bir nefse · o şeyin ki · kazandı · şübhesiz

اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا
Allah · pek çabuk görendir · hesâbı · bu · bir tebliğdir · insanlara · ve · korkutulmaları için

بِه۪ وَلِيَعْلَمُٓوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُو۬لُوا الْاَلْبَابِ ﴿٥٢﴾
kendisiyle · ve · bilmeleri için · ancak · o · bir ilâhdır · tek · ve · ibret alması için · sâhibleri · akıl

43- *(O gün onlar, artık)* başlarını *(kendilerine her seslenene)* korkuyla kaldıranlar olarak *(çağrıldıkları yere)* koşacak olan kimselerdir; *(öyle ki)* bakışları kendilerine *(bile)* dönemez. Kalbleri ise bomboştur *(kapıldıkları dehşetten dolayı hiçbir şey anlamazlar)*.

44- *(Ey Resûlüm!)* O hâlde insanları, kendilerine azâbın geleceği gün *(kıyâmet)* ile korkut! Zîrâ *(o gün)* o zulmedenler: "Rabbimiz! Bizi *(dünyaya gönderip)* yakın bir vakte kadar *(kısa bir zaman için bile olsa, ecelimizi)* te'hîr et ki, senin da'vetine uyalım ve o peygamberlere tâbi' olalım!" derler. *(Onlara şöyle denilir:)* "Hâlbuki daha önce *(dünyada iken)* sizin için hiçbir *(şekilde)* sona erme olmadığına dâir yemîn etmemiş miydiniz?"

45- Hem *(sizden önce Âd ve Semûd gibi)* kendilerine zulmedenlerin yurtlarına yerleşmemiş miydiniz; hem onlara nasıl yaptığımız, size belli olmuştu ve *(onların hâllerinden)* size misâller getirmiştik.

46- Hâlbuki *(onlar her türlü)* tuzaklarıyla, gerçekten tuzak kurdular; Allah katında da tuzakları *(beklemedikleri cezâları)* var. Artık, isterse tuzakları dağları yerinden yok edecek olsun!

47- *(Ey Habîbim!)* Öyle ise, sakın Allah'ı, peygamberlerine olan va'dinden dönücü sanma! Şübhesiz ki Allah, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*dir, intikam sâhibidir!

48- O gün, yer başka yere çevrilir, gökler de *(başka göklere)*![1] Ve *(herkes)* Vâhid *(bir olan)*, Kahhâr *(kahredici üstünlük sâhibi)* olan Allah'ın huzûruna çıkarlar!

49- Hem o gün suçluları, zincirlerle birbirlerine bağlı kimseler olarak görürsün!

50- Onların gömlekleri katrandandır;[2] yüzlerini de ateş kaplar!

51- Ki Allah, herkese kazandığının karşılığını versin! Muhakkak ki Allah, hesâbı pek çabuk görendir.

52- Bu *(Kur'ân)*, kendisiyle hem korkutulsunlar, hem O'nun ancak bir tek İlâh olduğunu bilsinler, hem de *(istikâmetli)* akıl sâhibleri ibret alsınlar diye insanlara bir tebliğdir.

15- HİCR SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 99 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Elif, Lâm, Râ. Bunlar, *(satırlarda yazılı olan)* Kitâb'ın ve *(hak ile bâtılı)* apaçık beyân eden *(okunmakta olan)* bir Kur'ân'ın âyetleridir.

2- Bir zaman olur *(Cehenneme girdiklerinde)* inkâr edenler arzu ederler ki, keşke Müslüman kimseler olsaydılar!

3- Onları bırak, yesinler *(içsinler)*, zevk etsinler ve emel, onları oyalaya dursun; artık *(yaptıklarının âkıbetini)* ileride bilecekler!

4- Hâlbuki *(biz)* hiçbir şehri, kendisi için belli bir kitab *(kader)* olmadan helâk etmedik.

5- Hiçbir ümmet, ne ecelinin önüne geçebilir, ne de *(ondan)* geri kalabilir.

6- *(Kâfirler)* dediler ki: "Ey kendisine Zikr *(Kur'ân)* indirilen kişi! Doğrusu sen gerçekten bir delisin."

7- "Eğer doğru *(söyleyen)* kimselerden idiysen, bize melekleri getirmeli değil miydin?"

8- *(Hâlbuki)* melekleri *(onların üzerine)* ancak hak *(ettikleri azâb)* ile indiririz ve o vakit *(o kâfirler kendilerine)* mühlet verilmiş kimseler de olmazlar.

9- Muhakkak ki o Zikr'i *(Kur'ân'ı)* biz indirdik ve muhakkak onu koruyucu olan da elbette biziz![1]

10- *(Ey Resûlüm!)* And olsun ki senden önce, evvelki milletlerin içinde de *(peygamberler)* gönderdik.

11- Ve onlara hiçbir peygamber gelmiyordu ki onunla alay ediyor olmasınlar.

12- İşte böylece onu *(o alayı, bir azâb olarak)* günahkârların kalblerine sokarız.

13- *(Artık)* ona *(Kur'ân'a)* îmân etmezler; hâlbuki evvelkilere tatbîk edilen *(ibret alınacak)* İlâhî kânun *(nice cezâlar)* geçmiştir. *(Onu beklesinler!)*

14, 15- Eğer onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıkacak olsalardı, gerçekten: "Herhâlde gözlerimiz boyandı; daha doğrusu biz *(gālibâ)* sihirlenmiş kimseler topluluğuyuz!" diyeceklerdi.

سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Rahîm Rahmân Allah'ın ismiyle

الٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْاٰنٍ مُبِينٍ ﴿١﴾ رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا

inkâr ettiler · o kimseler ki · arzu eder · bir vakit olur · apaçık beyân eden · Kur'ânın · ve · kitâbın · âyetleridir · bunlar · elif lâm râ

لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْاَمَلُ

emel · onları oyalasın · ve · zevk etsinler · ve · yesinler · onları bırak · müslümanlar · olsalardı · keşke

فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ

bir kitab · onun için var iken · ancak · hiçbir şehri · helâk etmedik · ve · bilecekler · artık ileride

مَعْلُومٌ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا

dediler · ve · geri kalamazlar · ve · ecelini · hiç bir ümmet · geçemez · belli

يَٓا اَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا

bize getirmelisin · değilmiydi · gerçekten delisin · doğrusu sen · zikr · kendisine · indirildi · o kimse ki · ey

بِالْمَلٰٓئِكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ

melekleri · indirmeyiz · doğru kimselerden · isen · eğer · melekleri

اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُٓوا اِذًا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ

zikri · indirdik · biz · şübhesiz biz · mühlet verilenler · o vakit · olmadılar · ve · hak ile · ancak

وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْاَوَّلِينَ

evvelki · milletlerin · içinde · senden önce · gönderdik · ve and olsun gerçekten · elbet koruyucu olanız · onu · ve şübhesiz biz

﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١١﴾ كَذٰلِكَ

işte böylece · alay ediyorlar · onunla · idiler · ancak · bir peygamber · onlara gelmiyordu · ve

نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ

tatbîk edilen kanun · gerçekten geçmiştir · ve · ona · îmân etmezler · günahkârların · kalblerine · onu sokarız

الْاَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

yukarı çıkacaklar · orada · ve olsalar · gökten · bir kapı · onlara · açsak · eğer · ve · evvelkilere

﴿١٤﴾ لَقَالُٓوا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

sihirlenmiş · bir topluluğuz · biz · bil'akis · gözlerimiz · bağlandı · ancak · gerçekten derlerdi

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾
ve – and olsun gerçekten – kıldık – gökte – burçlar – ve – onu süsledik – seyredenler için

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ
ve – onu koruduk – herbirinden – şeytanın – kovulmuş – ancak – kim – çalarsa – işitileni

فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا
hemen onu ta'kîb eder – parlak bir ateş – apaçık – ve – yeryüzü ki – onu yaydık – ve – bıraktık – oraya

رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
dağlar – ve – bitirdik – orada – herşeyden – ölçülü – ve – kıldık – sizin için

فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا
orada – geçim vâsıtaları – ve o kimse için ki – değilsiniz – ona – rızık veriler – ve – yoktur – hiç bir şey – ancak – yanımızdadır

خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ
hazîneleri – ve – onu indirmeyiz – ancak – bir mikdarla – belli – ve – gönderdik – rüzgârları

لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ
aşılayıcılar olarak – ve indirdik – gökten – bir su – böylece onunla sizi suladık – ve – siz değilsiniz – onu

بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ
mahzenlerde tutanlar – ve şübhesiz – elbette biz – hayat veririz – ve – öldürürüz – ve – biz – vâris olanız – ve – and olsun gerçekten

عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾ وَإِنَّ
bildik – önce gelip geçenleri – sizden – ve and olsun şübhesiz – bildik – geri kalanları – ve – şübhesiz

رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
Rabbin – o – onları toplayacaktır – şübhesiz o – her işi hikmetlidir – her şeyi bilendir – ve – and olsun gerçekten – yarattık – insanı

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
kuru bir çamurdan – bir balçıktan – şekillenmiş – ve – Cânn'ı – onu yarattık – bundan önce

مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
ateşinden – sıcak rüzgâr – ve – o vakit – buyurmuştu – Rabbin – meleklere – şübhesiz ben – yaratıcıyım – bir insan

مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
kuru bir çamurdan – bir balçıktan – şekillenmiş – artık ne zaman ki – onu düzelttim – ve – üfledim – ona

مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
ruhumdan – hemen yere kapanın – onun için – secde ediciler olarak – bunun üzerine secde etti – melekler – onların hepsi

أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾
birlikte – hâriç – İblis – kaçındı – olmasından – beraber – secde edenlerle

16- And olsun ki *(biz)*, gökte burçlar yaptık ve onu, seyreden kimseler için süsledik!

17- Hem onu, her kovulmuş olan şeytandan koruduk.

18- Ancak kulak hırsızlığı eden olursa, onu da apaçık parlak *(yakıcı)* bir ateş parçası ta'kîb eder.

19- Yeryüzünü ise yaydık; oraya sâbit dağlar yerleştirdik ve orada ölçülü herşeyden *(her nebâttan)* bitirdik.

20- Hem orada, gerek sizin için, gerekse rızık vericileri olmadığınız *(etrâfınızdaki)* kimse*(ler)* için geçim vâsıtaları kıldık.

21- Hiçbir şey de yoktur ki, onun hazîneleri yanımızda olmasın; artık onu ancak belli bir mikdarda indiririz. [1]

22- Rüzgârları ise aşılayıcılar olarak gönderdik de gökten bir su indirip böylece onunla sizi suladık. Hem onu *(o suları)*, mahzenler*(in)*de tutanlar siz değilsiniz.

23- Şübhesiz ki biz ise, elbette hem hayat veririz, hem öldürürüz; *(mahlûkâtın)* hepsine vâris olan da biziz!

24- And olsun ki, sizden önce gelip geçenleri de biliriz; şübhesiz *(kıyâmete kadar)* geri kalanları da biliriz.

25- Muhakkak ki onları *(mahşerde)* ancak Rabbin toplayacaktır. Çünki O, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır, Alîm *(herşeyi bilen)*dir.

26- Şübhesiz insanı, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık.

27- *(Cinlerin babası olan)* Cânn'ı da, daha önce sıcağıyla öldüren *(dumansız)* ateşten yaratmıştık.

28- Hani Rabbin meleklere buyurmuştu ki: "Şübhesiz ben, kuru bir çamurdan, sûretlenmiş bir balçıktan bir insan yaratıcı olan *(Rabbiniz)*im."

29- "Artık onu *(insan olarak yaratıp)* düzelttiğimde ve ona *(yarattığım)* rûhumdan [2] üflediğimde, hemen ona secde ediciler olarak yere kapanın!"

30- Bunun üzerine meleklerin hepsi, hep birlikte secde etti.

31- Ancak *(cinlerden olan)* İblis hâriç! *(O,)* secde edenlerle berâber olmaktan kaçındı!

32- *(Allah:)* "Ey İblis! Sana ne oldu ki secde edenlerle berâber olmuyorsun?" buyurdu.

33- *(İblis:)* "*(Benim,)* kendisini kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın bir insana secde etmem mümkün değildir!" dedi.

34- *(Allah)* buyurdu ki: "Öyle ise oradan *(Cennetten)* çık! Artık hiç şübhesiz sen, *(benim rahmetimden)* kovulmuş birisin!"

35- "Ve muhakkak ki kıyâmet gününe kadar lâ'net, senin üzerinedir!"

36- *(İblis:)* "Rabbim! Öyle ise bana, *(insanların)* diriltilecekleri güne kadar mühlet ver!" dedi.

37, 38- *(Allah:)* "Haydi, doğrusu sen, bilinen vaktin gününe *(kıyâmete)* kadar mühlet verilenlerdensin!" buyurdu.

39- *(İblis)* dedi ki: "Rabbim! Beni azdırmandan dolayı, *(ben de)* mutlakâ onlara yeryüzünde *(günahları)* süsleyeceğim ve mutlakâ onların hepsini azdıracağım!"

40- "Ancak onlardan ihlâsa erdirilmiş olan kulların müstesnâ."

41- *(Allah)* buyurdu ki: "İşte bu *(ihlâslı kullarımı senin şerrinden korumak)* bana âid dosdoğru bir yoldur."

42- "Gerçekten kullarımın *(hiçbiri)* üzerinde senin bir hâkimiyetin yoktur; ancak azgınlardan sana uyanlar müstesnâ."

43- Artık muhakkak ki Cehennem, onların hepsine gerçekten va'd olunan yerdir.

44- Onun *(birbirinden aşağı yedi tabaka için, ayrı ayrı)* yedi kapısı vardır. Her bir kapı için, onlardan *(o tabakanın ehli olacak azgınlardan)* ayrılmış bir mikdar vardır.

45- Şübhe yok ki takvâ sâhibleri, Cennet bahçelerinde ve pınar başlarındadırlar.

46- *(Onlara:)* "Oraya *(o Cennete, sekiz kapısından)* selâmetle ve emniyette olan kimseler olarak girin!" *(denilir).*

47- Artık onların kalblerindeki kinleri *(ve bütün kötü hisleri)* söküp atmışızdır, *(hepsi de)* kardeşler olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya *(oturmakta)*dırlar.[1]

48- Orada onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılacak kimseler değillerdir.

49- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Kullarıma haber ver ki, şübhesiz ben, Gafûr *(günahları çok bağışlayan)*ım, Rahîm *(onlara çok merhamet eden)*im!

50- Bununla berâber şübhesiz ki azâbım, o *(pek)* elemli azabdır!

51- Onlara İbrâhîm'in misâfirlerinden *(meleklerden)* de haber ver!

قَالَ يَٓا اِبْل۪يسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِد۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ

buyurdu · ey · İblis · sende ne var · olmaman için · beraber · secde edenlerle · dedi

اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

olmadım · secde etmem için · bir insana ki · onu yarattın · kuru bir çamurdan · bir balçıktan · şekillenmiş

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَج۪يمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى

buyurdu ki · öyle ise defol · oradan · artık şübhesiz sen · kovulmuş birisin · ve · şübhesiz · senin üzerinedir · lâ'net

يَوْمِ الدّ۪ينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْن۪ٓي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

gününe kadar · dîn · dedi · Rabbim · öyle ise bana mühlet ver · o güne kadar ki · diriltilecekler

﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَر۪ينَ ﴿٣٧﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ

buyurdu · haydi doğrusu sen · mühlet verilenlerdensin · gününe kadar · vaktin

الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا اَغْوَيْتَن۪ي لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ

bilinen · dedi ki · Rabbim · o şeyden dolayı ki · beni azdırdın · mutlaka süsleyeceğim · onlara · yeryüzünde

وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَص۪ينَ

ve · mutlaka onları azdıracağım · hepsini · ancak · kulların · onlardan · ihlâsa erdirilmiş olanlar

﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَاد۪ي لَيْسَ لَكَ

buyurdu ki · bu · bir yoldur · bana âid · dosdoğru · şübhesiz · kullarım · yoktur · senin için

عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاو۪ينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ

onlar üzerinde · bir hâkimiyet · ancak · o kimse ki · sana uydu · azgınlardan · ve · şübhesiz · cehennem

لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ

gerçekten onların va'd olunan yeridir · hepsinin · onun için var · yedi · kapı · herbiri için var · kapının · onlardan

جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ الْمُتَّق۪ينَ ف۪ي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوهَا

bir kısım · ayrılmış · şübhesiz · takvâ sâhibleri · cennetlerde · ve · pınar başlarındadır · oraya girin

بِسَلَامٍ اٰمِن۪ينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا ف۪ي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا

selâmetle · güven içinde kimseler olarak · ve · söküp atmışızdır · o şeyleri ki · sînelerindedir · kinden · kardeşler olarak

عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِل۪ينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ ف۪يهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا

tahtlar üzerinde · karşı karşıyadırlar · onlara dokunmaz · orada · bir yorgunluk · ve · onlar değildir · oradan

بِمُخْرَج۪ينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَاد۪ٓي اَنّ۪ٓي اَنَا الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَاب۪ي

çıkarılacak kimseler · haber ver · kullarıma · şübhesiz ben · benim · çok bağışlayan · çok merhamet eden · ve · şübhesiz · azâbım

هُوَ الْعَذَابُ الْاَل۪يمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰه۪يمَ ﴿٥١﴾

odur · azâb · elemli · ve · onlara haber ver · misâfirinden · İbrâhîm'in

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

o vakit · girmişlerdi · onun yanına · ve demişlerdi · selâm · demişti · doğrusu biz · sizden · endişe edenleriz

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي

dediler · endişelenme · şübhesiz biz · seni müjdeliyoruz · bir oğul ile · çok âlim · dedi · beni mi müjdelediniz

عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنَاكَ

üzerine · bana gelip çatması · ihtiyarlığın · o hâlde ne ile · müjdeliyorsunuz · dediler · seni müjdeledik

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ

hak ile · onun için olma · ümidi kesenlerden · dedi · ve · kim · ümid keser · rahmetinden

رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

Rabbinin · ancak · dalâlete düşenler · dedi · başka ne işiniz var · ey · elçiler

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ

dediler · doğrusu biz · gönderildik · topluluğuna · günahkârlar · hâric · âilesi · Lûtun · doğrusu biz · elbet onları kurtaranlarız

أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

hepsini · hâric · karısı · takdîr ettik · şübhesiz o · elbette geride kalanlardandır

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ

ne zaman ki · geldi · âilesine · Lût'un · elçiler · dedi · doğrusu siz · bir topluluksunuz · tanınmamışlar

﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ

dediler · bil'akis · sana getirdik · o şeyi ki · idiler · hakkında · şübhe ediyorlar · ve · sana geldik

بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ

hak ile · ve · doğrusu biz · elbette doğru kimseleriz · artık yola çıkar · âileni · bir kısmında · gecenin

وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ

ve · izle · arkalarından · ve · ardına bakmasın · sizden · hiçbir kimse · ve · geçip gidin · o yere ki

تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ

emrolunuyorsunuz · ve · hükmettik · ona · şu · emri · şübhesiz · ardı · onların

مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

kesilmiştir · sabaha ulaşan kimseler iken · ve · geldi · halkı · şehrin · seviniyorlar

﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا

dedi · doğrusu · bunlar · benim misâfirlerimdir · artık beni mahcûb etmeyin · ve · sakının

اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

Allah'dan · ve · beni rezîl etmeyin · dediler · seni men' etmedik mi · elâlemden

52- Hani onun yanına girmişler de, "Selâm *(senin üzerine olsun!)*" demişlerdi. *(O da onlara yemek ikrâm etmesine rağmen, yemediklerini görünce)*: "Doğrusu biz, sizden endişe eden kimseleriz!" demişti.

53- *(Melekler ise kendilerini tanıtarak:)* "Endişelenme! Çünki biz, seni çok âlim *(olacak)* bir oğul ile müjdeliyoruz!" dediler.

54- *(İbrâhîm de:)* "Beni mi müjdelediniz, bana ihtiyarlık gelip çatmışken? O hâlde *(beni)* ne ile müjdeliyorsunuz?" dedi.

55- *(Melekler:)* "Seni hak ile *(muhakkak olacak bir şeyle)* müjdeledik; onun için ümîdi kesenlerden olma!" dediler.

56- *(İbrâhîm:)* "Zâten dalâlete düşenlerden başka Rabbinin rahmetinden kim ümid keser?" dedi.

57- "Ey elçiler! Başka ne işiniz *(ne vazîfeniz)* var?" dedi.

58- *(Onlar)* şöyle dediler: "Doğrusu biz bir günahkârlar topluluğuna *(Lût kavmine)* gönderildik."

59- "Ancak Lût âilesi müstesnâ. Doğrusu biz, elbette onların hepsini kurtarıcı olanlarız."

60- "Ancak karısı hâriç; şübhesiz ki onun *(isyankârlığı yüzünden)* geride kalanlardan olmasını takdîr ettik."

61, 62- Nihâyet elçiler Lût âilesine geldiğinde, *(Lût onlara:)* "Doğrusu siz *(buralarda pek)* tanınmamış bir topluluksunuz" dedi.

63- Dediler ki: "Hayır, *(biz)* sana *(kavminin)*, hakkında şübhe etmekte oldukları şeyi *(azâbı)* getirdik!"

64- "Ve sana hak ile *(kavminin hak ettiği bir azâb ile)* geldik; muhakkak ki biz, elbette doğru *(söyleyen)* kimseleriz."

65- "Artık gecenin bir kısmında âileni yola çıkar ve arkalarından git; hem içinizden hiç kimse ardına bakmasın ve emrolunduğunuz yere *(Şam'a)* gidin!"

66- Ona *(Lût'a)* şu *(kesin)* emri de vahyettik: "Sabaha ulaşan kimseler iken, onların *(o fâsık kavmin)* ardı mutlakâ kesilmiş olacaktır *(helâk olacaklardır)*!"

67- Şehir halkı ise *(misâfirlerin yanına çirkin bir niyetle)* sevinerek geldi.

68- *(Lût)* dedi ki: "Doğrusu bunlar benim misâfirlerimdir; artık beni mahcûb etmeyin!"

69- "Hem Allah'dan sakının ve beni rezîl etmeyin!"

70- *(Onlar:)* "Seni elâlem*(in işine karışmak)*tan men' etmedik mi?" dediler.

71- *(Lût onlara)* dedi ki: "Eğer *(dediğinizi)* yapacak kimseler iseniz, işte bunlar *(kavmimin kadınları ki, benim de)* kızlarım *(sayılırlar, onlarla evlenin)*!"

72- *(Ey şanlı Peygamber!)* Ömrüne yemîn olsun ki, gerçekten onlar sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.

73- Nihâyet gündoğumuna ulaşan kimseler iken o *(korkunç)* ses onları yakaladı.

74- Böylece oranın üstünü altına getirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık!

75- Şübhesiz bunda, ferâsetli *(anlayışlı)* olanlar için elbette ibretler vardır.

76- Ve doğrusu o *(dehşet gününün alâmeti olan harâbeler)*, hâlâ *(çalışıp)* duran *(işlek)* bir yol üzerindedir.

77- Muhakkak ki bunda, mü'minler için elbette bir ibret vardır.

78- *(Şuayb'ın kavmi olan)* Eyke halkı da gerçekten zâlim kimselerdi.

79- Onlardan da intikam aldık. Her ikisi *(Lût kavminin şehri ile Eyke kavmi harâbeleri)* de hâlâ apaçık *(bilinen)* bir yol üzerinde *(durmakta)*dır.

80- Muhakkak ki, *(Sâlih'in kavmi olan)* Hicr halkı da peygamberleri yalanladı.

81- Onlara da mu'cizelerimizi vermiştik; fakat *(onlar)* bunlardan yüz çevirici kimseler olmuşlardı.

82- Ve *(kendilerini)* güven içinde *(zanneden)* kimseler olarak dağlardan evler yontuyorlardı.

83- Onları da sabaha çıkmakta olan kimseler iken, o *(korkunç)* ses yakaladı.

84- Artık kazanmakta oldukları şeylerin, onlara hiçbir faydası olmadı.

85- *(Biz)* gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunanları da ancak hak ile *(gerektiği şekilde)* yarattık. Şübhesiz kıyâmet ise mutlakā gelicidir; *(ey Resûlüm!)* O hâlde *(onlara şimdilik)* güzel muâmele ederek aldırma!

86- Şübhe yok ki, Hallâk *(herşeyi yaratan)*, Alîm *(herşeyi bilici)* ancak Rabbindir.

87- Celâlim hakkı için, sana *(namazın her rek'atında)* tekrarlanan yedi *(âyeti, Fâtiha)*-yı ve yüce Kur'ân'ı verdik.

88- Sakın onlardan *(o kâfirlerden)* birtakım sınıfları faydalandırdığımız şeylere *(mal ve servete)* gözlerini dikme! Hem *(îmân etmiyorlar diye)* onlara üzülme ve mü'minlere *(tevâzû')* kanadını indir!

89- Ve de ki: "Şübhesiz ben, *(Allah'ın azâbı ile korkutan)* apaçık bir korkutucuyum."

90- Nitekim, o taksîm edicilere *(kendilerini sakındırdığın azâbı)* indirmişizdir.

قَالَ هٰٓؤُلَٓاءِ بَنَاتٖٓي اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ
(dedi – bunlar – kızlarım – eğer – iseniz – yapanlar – ömrüne yemîn olsun ki – şübhesiz onlar)

لَفٖي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَ ﴿٧٣﴾
(gerçekten içinde – sarhoşlukları – bocalıyorlardı – nihâyet onları yakaladı – o ses – gündoğumuna ulaşan kimseler iken)

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍ ﴿٧٤﴾
(böylece kıldık – oranın üstünü – altları – ve – yağdırdık – üzerlerine – taşlar – pişirilmiş balçıktan)

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾
(şübhesiz – bunda vardır – elbette ibretler – ferâsetli olanlar için – ve – doğrusu o – bir yoldadır – duran)

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ لَظَالِمٖينَ
(şübhesiz – bunda vardır – elbette bir ibret – mü'minler için – ve – şübhesiz – idi – halkı – Eyke – gerçekten zâlim kimseler)

﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبٖينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ
(ve intikam aldık – onlardan – ve – şübhesiz o ikisi – elbet bir yol üzerindedir – apaçık – ve – and olsun gerçekten – yalanladı)

اَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلٖينَ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا
(halkı – Hicr – peygamberleri – ve – onlara vermiştik – mu'cizelerimizi – fakat olmuşlardı – bunlardan)

مُعْرِضٖينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنٖينَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ
(yüz çevirici kimseler – ve – idiler – yontuyorlar – dağlardan – evler – güven içinde kimseler olarak – ve onları yakaladı)

الصَّيْحَةُ مُصْبِحٖينَ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
(o ses – sabaha çıkmakta olan kimseler iken – artık faydası olmadı – onlara – o şeylerin ki – idiler – kazanıyorlar)

﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ
(ve – yaratmadık – gökleri – ve – yeri – ve – o şeyleri ki – ikisi arasındadır – ancak – hak ile)

وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ
(ve – şübhesiz – kıyâmet – mutlaka gelicidir – o halde vazgeç – vazgeçme ile – güzel – şübhesiz – Rabbin – odur)

الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي وَالْقُرْاٰنَ
(herşeyi yaratan – her şeyi bilen – ve – and olsun gerçekten – sana verdik – yediyi – tekrarlanan – ve – Kur'ân'ı)

الْعَظٖيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا
(yüce – sakın dikme – gözlerini – o şeylere ki – faydalandırdık – kendisiyle – birtakım sınıfları)

مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٨٨﴾
(onlardan – ve – üzülme – onlara – ve – indir – kanadını – mü'minlere)

وَقُلْ اِنّٖٓي اَنَا النَّذٖيرُ الْمُبٖينُ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمٖينَ ﴿٩٠﴾
(ve – de ki – şübhesiz ben – benim – korkutucu – apaçık – o şey gibi ki – indirdik – taksîm edicilere)

اَلَّذٖينَ جَعَلُوا الْقُرْاٰنَ عِضٖينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ اَجْمَعٖينَۙ

onlar ki · kıldılar · Kur'ân'ı · kısım kısım · artık Rabbine yemîn olsun · mutlaka onlara soracağız · hepsine

﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ

o şeylerden ki · idiler · yapıyorlar · öyle ise çatlatırcasına söyle · o şeyi ki · emrolunuyorsun · ve · yüz çevir

عَنِ الْمُشْرِكٖينَ ﴿٩٤﴾ اِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِءٖينَۙ ﴿٩٥﴾ اَلَّذٖينَ

müşriklerden · şübhesiz biz · sana yettik · alay edenlere (karşı) · onlar ki

يَجْعَلُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ

kılarlar · beraber · Allah ile · bir ilâh · başka · artık ileride · bilecekler · ve · and olsun gerçekten

نَعْلَمُ اَنَّكَ يَضٖيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَۙ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ

biliyoruz · şübhesiz sen · daralıyor · göğsün · o şeyler yüzünden ki · söylüyorlar · öyle ise tesbîh et · hamd ile

رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدٖينَۙ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَأْتِيَكَ الْيَقٖينُ ﴿٩٩﴾

Rabbine · ve · ol · secde edenlerden · ve · kulluk et · Rabbine · tâ ki · sana gelinceye dek · ölüm

سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَمَانٍ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

ismiyle · Allah'ın · Rahmân · Rahîm

اَتٰٓى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُۜ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

geldi · emri · Allahın · sakın onu acele istemeyin · o pek münezzeh · ve · çok yücedir · o şeylerden ki · ortak koşuyorlar

يُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖٓ اَنْ اَنْذِرُٓوا

indirir · melekleri · ruh ile · kendi emrinden · o kimseye ki · diler · kullarından · diye · korkutun

اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنَا۬ فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّۜ

şübhesiz şununla ki · ilâh yok · ancak · ben · ve benden sakının · yarattı · gökleri · ve · yeri · hak ile

تَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصٖيمٌ

pek yücedir · o şeylerden ki · ortak koşuyorlar · yarattı · insanı · bir nutfeden · hemen birden · o · bir mücâdelecidir

مُبٖينٌ ﴿٤﴾ وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَاۚ لَكُمْ فٖيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا

apaçık · ve · hayvanlar ki · onları yarattı · sizin için vardır · onlarda · ısıtıcı şeyler · ve · faydalar · ve · onlardan

تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فٖيهَا جَمَالٌ حٖينَ تُرٖيحُونَ وَحٖينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

yersiniz · ve sizin için vardır · onlarda · bir güzellik · o zaman ki · akşamleyin getirirsiniz · ve · o zaman ki · sabahleyin salıverirsiniz

---

91- Onlar ki, Kur'ân'ı kısım kısım ayırdılar *(bir kısmına hak, bir kısmına bâtıl dediler).*

92, 93- Artık Rabbine yemîn olsun ki, onların hepsine, yapmakta oldukları şeylerden mutlakā soracağız!

94- Öyle ise emrolunduğun şeyi, çatlatırcasına söyle *(açıkça anlat)* ve müşriklerden yüz çevir!

95- Şübhesiz ki biz, o alay edenlere karşı sana yeteriz.

96- Onlar ki, Allah ile berâber başka bir ilâh edinirler. Artık *(âkıbetlerini)* ileride bileceklerdir!

97- And olsun biliyoruz ki, onların söyleyip durdukları şeyler yüzünden gerçekten senin göğsün daralıyor.

98- Öyle ise Rabbine hamd ile tesbîh et ve secde edenlerden ol!

99- Ve sana ölüm gelinceye kadar Rabbine kulluk et!

16- NAHL SÛRESİ

[Mekke devrinde nâzil olmuştur, 128 âyettir.]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

Rahmân, Rahîm olan Allah'ın ismiyle

1- Allah'ın emri *(kıyâmet)* geldi; sakın onu acele istemeyin! *(Allah, o müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek münezzeh ve çok yücedir.

2- *(Rabbin,)* melekleri kendi emriyle, kullarından dilediğine: "Şübhesiz ki benden başka ilâh olmadığı*(nı insanlara bildirmek)* ile korkutun da benden sakının!" diye vahiy ile indirir.

3- Gökleri ve yeri hak ile *(karârınca O)* yarattı. *(Ve O, müşriklerin)* ortak koşmakta oldukları şeylerden pek yücedir.

4- İnsanı bir nutfeden *(hakir bir damla sudan süzülmüş hulâsadan)* yarattı; bir de bakarsın ki o, apaçık bir mücâdeleci *(kesilmiş)*tir.

5- Hayvanları *(ve çok vâsıtaları)* da yarattı. Sizin için onlarda ısıtıcı şeyler ve birçok faydalar vardır; hem onlar*(ın kendisinden ve gelirin)*den yersiniz.

6- Ve akşamleyin getirirken, sabahleyin de salıverirken onlarda sizin için bir *(zevk ve)* güzellik vardır.

7- Hem *(bunlar sizi ve)* yüklerinizi öyle bir beldeye taşır*(lar)* ki, *(onlar olmasaydı)* oraya nefislerin*(izin)* ancak çok meşakkat çekmesiyle varabilirdiniz.

Şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

8- Atları, katırları ve eşekleri de onlara binmeniz için ve *(dünya hayâtınızda)* bir ziynet olsun diye *(yarattı)*.

Ve daha sizin bilmeyeceğiniz nice şeyler *(nice vâsıtalar)* yaratır.

9- Yolun doğrusu*(nu göstermek)* ise Allah'a âiddir; ondan *(o yollardan)* eğri olan da vardır.

Hâlbuki *(Allah)* dileseydi, elbette sizi hep birlikte hidâyete erdirirdi.

10- Gökten sizin için bir su indiren O'dur; içecek*(leriniz)* ondandır, içinde *(hayvanlarınızı)* otlattığınız bitkiler de ondan *(yetişmekte)*dir.

11- *(Allah)* onunla size ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzüm bağları ve her çeşit meyvelerden bitirir.[1] Muhakkak ki bunda, düşünecek bir topluluk için *(Allah'ın varlığına ve birliğine)* elbette bir delil vardır.

12- *(O,)* geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi.

Yıldızlar da O'nun emrine boyun eğdirilmişlerdir.

Şübhe yok ki bunda, akıl erdirecek bir topluluk için nice deliller vardır.

13- Yeryüzünde sizin için yarattığı, renkleri muhtelif şeyleri de *(size itâatkâr kıldı)*.

Şübhesiz bunda *(da)* ibret alacak bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

14- İçinden tâze bir et *(balık)* yiyesiniz ve kendisinden onu takınacağınız bir ziynet *(inci ve mercan)* çıkarasınız diye, denizi hizmetinize veren de O'dur.

Ayrıca gemileri onda *(suları)* yara yara giden *(vâsıta)*lar olarak görürsün.

(Bütün bunlar, ibret almanız) ve O'nun fazlından *(rızkınızı)* aramanız içindir; tâ ki şükredesiniz.

وَ تَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ
oraya varan kimseler · olmadınız · bir beldeye ki · yüklerinizi · taşır · ve

اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِؕ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌۙ ﴿٧﴾ وَ الْخَيْلَ
atları · ve · çok merhametlidir · elbette çok şefkatlidir · Rabbiniz · şübhesiz · nefislerin · çok meşakkat çekmesiyle · ancak

وَ الْبِغَالَ وَ الْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَ زِينَةًؕ وَ يَخْلُقُ
yaratır · ve · bir ziynet olarak · ve · onlara binmeniz için · eşekleri · ve · katırları · ve

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَ عَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَ مِنْهَا
ondan (vardır) · ve · yolu · doğrultmak · Allah'a âiddir · ve · bilmiyorsunuz · o şeyleri ki

جَائِرٌؕ وَ لَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي
o zât ki · odur · hep birlikte · elbette sizi hidâyete erdirirdi · dileseydi · eğer · ve · sapan

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ
içinde · ağaç ki · ondandır · ve · içecek · ondandır · sizin için · bir su · gökten · indirdi

تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَ الزَّيْتُونَ وَ النَّخِيلَ
hurma ağaçları · ve · zeytin · ve · ekin · onunla · size · bitirir · otlatıyorsunuz

وَ الْاَعْنَابَ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِؕ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ
bir topluluk için ki · elbette bir delil · bunda vardır · şübhesiz · meyvelerin · hepsinden · ve · üzümler · ve

يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَ النَّهَارَۙ وَ الشَّمْسَ
güneşi · ve · gündüzü · ve · geceyi · sizin için · itâatkâr kıldı · ve · düşünüyorlar

وَ الْقَمَرَؕ وَ النُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِاَمْرِهِؕ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
bir topluluk için ki · elbette deliller · bunda vardır · şübhesiz · emrine · boyun eğdirilmişlerdir · yıldızlar · ve · ayı · ve

يَعْقِلُونَۙ ﴿١٢﴾ وَ مَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُؕ
renkleri · muhtelif · yeryüzünde · sizin için · yaratı · o şeyleri ki · ve · akıl erdiriyorlar

اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَ هُوَ الَّذِي
o zât ki · odur · ve · ibret alıyorlar · bir topluluk için ki · elbette bir delil · bunda vardır · şübhesiz

سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَ تَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ
kendisinden · çıkarmanız için · ve · tâze · bir et · ondan · yemeniz için · denizi · itâatkâr kıldı

حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَاۚ وَ تَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ
onda · yara yara giden · gemileri · görürsün · ve · onu giyiniyorsunuz · bir ziynet ki

وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾
şükredersiniz · tâ ki siz · ve · fazlından · aramanız içindir · ve

وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا

yollar | ve | nehirler | ve | sizi | sarsar diye | sâbit dağlar | yeryüzünde | bıraktı | ve

لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

doğru yolu bulurlar | onlar | yıldız ile | ve | nice alâmetler | ve | doğru gidersiniz | tâ ki siz

﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

hâlâ ibret almaz mısınız | yaratamıyor | o kimse gibi ki | yaratıyor | öyleyse o kimse midir ki

وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ

çok merhametlidir | elbette bağışlayandır | Allah | şübhesiz | onu sayamazsınız | Allah'ın | ni'metini | sayarsanız | eğer | ve

﴿١٨﴾ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذٖينَ

o şeyler ki | ve | açıklıyorsunuz | o şeyleri ki | ve | gizliyorsunuz | o şeyleri ki | bilir | Allah | ve

يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

yaratılıyorlar | kendileri | ve | bir şey | yaratamazlar | Allah'dan | başkasına | yalvarıyorlar

﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ غَيْرُ اَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾

diriltilecekler | ne zaman | bilmezler | ve | diriler | değildir | ölüdürler

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ

kalbleri | âhirete | îmân etmiyorlar | fakat o kimseler ki | tek | İlâh'dır | İlâh'ınız

مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ

gizliyorlar | o şeyleri ki | bilir | Allah | şübhesiz | gerçekten | büyüklük taslayanlardır | onlar | ve | inkârcıdır

وَمَا يُعْلِنُونَ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرٖينَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا قٖيلَ لَهُمْ مَاذَا

ne | onlara | denildi | o vakit ki | ve | büyüklük taslayanları | sevmez | doğrusu o | açıklıyorlar | o şeyleri ki | ve

اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اَسَاطٖيرُ الْاَوَّلٖينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا اَوْزَارَهُمْ

günahlarını | yüklenmeleri için | evvelkilerin | masalları | dediler | Rabbiniz | indirdi

كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذٖينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ

olmadan | onları saptırıyorlar | o kimselerin ki | günahlarından | ve | kıyâmet günü | tamâmen

عِلْمٍ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

onlardan öncedir | o kimseler ki | tuzak kurmuştu | gerçekten | yükleniyorlar | o şey ki | ne kötüdür | dikkat edin | bir bilgi

فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ

tavan | üzerlerine | ve çöktü | temellerinden | binâlarına | Allah | fakat geldi

مِنْ فَوْقِهِمْ وَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

farketmiyorlardı | o yerden ki | azâb | onlara geldi | ve | tepelerinden

15- Sizi sarsar diye yeryüzünde de *(direkler hükmünde)* sâbit dağlar, hem maksadlarınıza ulaşasınız diye nehirler ve yollar koydu *(yarattı)*.

16- Daha nice alâmetler *(yarattı)*! Onlar, yıldızla da doğru yolu bulurlar.

17- Öyleyse *(sizin için bu kadar ni'metleri yoktan)* yaratan *(Allah)*, *(aslâ)* yaratamayan *(putlarınız ve sâdece var olanı keşfeden insanlar)* gibi midir? Hâlâ ibret almaz mısınız?

18- Eğer Allah'ın ni'metini sayacak olsanız, onu sayamazsınız. Şübhesiz ki Allah, elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

19- Ve Allah, neyi gizler ve neyi açıklarsanız bilir.

20- *(Onların)* Allah'dan başka *(kendisine)* yalvarmakta oldukları şeyler ise, hiçbir şey yaratamazlar; çünki *(onların)* kendileri yaratılıyorlar.

21- *(Onlar)* ölüdürler, diri değildirler! *(Kendilerinin ve kendilerine tapanların)* ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

22- İlâhınız *(olan Allah)* tek bir İlâhdır. Fakat âhirete îmân etmeyenlerin kalbleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslayan kimselerdir.

23- Hiç şübhe yok ki Allah, elbette *(onlar)* neyi gizler ve neyi açıklarlarsa bilir. Doğrusu O, büyüklük taslayanları sevmez!

24- Onlara: "Rabbiniz ne indirdi?" denildiği zaman ise: "Evvelkilerin masalları!" derler.

25- *(Böyle derler)* ki kıyâmet günü hem kendi günahlarını tamâmen yüklensinler, hem de kendilerini bilgisizce saptırdıkları kimselerin günahlarından bir kısmını! Dikkat edin ki, yüklenecekleri şey ne kötüdür!

26- Şübhesiz onlardan öncekiler de tuzak kurmuştu; fakat Allah*('ın emri)* binâlarına temellerinden geldi de tavan, tepelerinden üzerlerine çöktü ve azab onlara *(böylece)* ummayacakları bir yerden geldi.[1]

27- Sonra *(Allah)* kıyâmet günü onları rezîl eder ve: "Uğurlarında *(mü'minlere)* düşmanlık edip durduğunuz ortaklarım nerede?" buyurur. Kendilerine ilim verilmiş olanlar *(peygamberlerle mü'minler)* der ki: "Şübhesiz ki bugün, rezillik ve kötülük kâfirler üzerinedir!"

28- Onlar ki, nefislerine zulmedici kimseler oldukları hâlde iken, melekler onların canlarını alırlar. O vakit *(onlar)*: "*(Biz)* hiçbir kötülük yapmıyorduk!" diye teslîm olmuşlardır. Hayır! Muhakkak ki Allah, sizin yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

29- Öyle ise içinde ebedî kalıcılar olarak Cehennemin kapılarından girin! Artık kibirlenenlerin kalacakları yer ne kötüdür!

30- *(Günahlardan)* sakınanlara ise: "Rabbiniz ne indirdi?" denildi *(de onlar)*: "*(Bizim için iyilik ve)* hayır *(indirdi)*!" dediler. Bu dünyada *(îmân edip)* iyilik edenlere, *(her iki cihanda)* iyilik vardır. Âhiret yurdu ise elbette daha hayırlıdır. Takvâ sâhiblerinin yurdu gerçekten ne güzeldir!

31- *(O yurt,)* girecekleri Adn Cennetleridir; *(ki)* altlarından ırmaklar akar, orada kendileri için ne isterlerse vardır.(1) İşte Allah, takvâ sâhiblerini böyle mükâfâtlandırır!

32- Onlar ki, tertemiz kimseler oldukları bir hâlde iken melekler onların canlarını alırlar *(ve o ölüm ânlarında onlara)*: "Selâm sizin üzerinize olsun!" derler; *(âhirette ise kendilerine:)* "İşlemekte olduğunuz *(sâlih)* amellerden dolayı girin Cennete!" *(denir)*.

33- *(Kâfirler)* kendilerine *(ölüm)* meleklerin*(in)* gelmesinden veya Rabbinin *(azab)* emrinin gelivermesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. Hâlbuki Allah onlara zulmetmedi; fakat onlar *(helâklerine sebebiyet verecek işleri yapmakla)* kendilerine zulmediyorlardı.

34- Sonunda yaptıklarının cezâsı onlara isâbet etti ve kendisiyle alay eder oldukları şey onları kuşatıverdi.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ
sonra | kıyâmet günü | onları rezil eder | ve | buyurur | nerede | ortaklarım | o şeyler ki

كُنْتُمْ تُشَٓاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
idiniz | karşı geliyordunuz | uğurlarında | dedi | o kimseler ki | kendilerine verilmiş | ilim | şübhesiz | rezillik | bugün

وَالسُّٓوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِٓي
ve | kötülük | üzerinedir | kâfirlerin | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | zulmediciler iken

اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ
nefislerine | o vakit atmışlardır | teslîm olmayı | değildik | yapıyoruz | bir kötülükten | bil'akis | şübhesiz | Allah

عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
bilendir | o şeyi ki | idiniz | yapıyorsunuz | öyle ise girin | kapılarından | cehennemin | ebedî kalıcılar olarak | içinde

فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ
ki gerçekten ne kötüdür | barınağı | kibirlenenlerin | ve | denildi | o kimselere ki | sakındılar | ne | indirdi | Rabbiniz

قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ
dediler | hayır | var o kimselere ki | iyilik ettiler | içinde | bu | dünya | bir iyilik | ve | elbette yurdu | âhiret

خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي
hayırlıdır | ve | elbet ne güzeldir | yurdu | takvâ sâhiblerinin | Cennetleri | Adn | oraya gireceklerdir | akar

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَٓاؤُنَ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ
altlarından | ırmaklar | onlar için vardır | orada | o şeyler ki | isterler | böyle | mükâfâtlandırır | Allah

الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
takvâ sâhiblerini | onlar ki | canlarını alırlar | melekler | tertemiz kimseler iken | derler

سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾
selâm | sizin üzerinize olsun | girin | cennete | o şeyden dolayı ki | idiniz | yapıyorsunuz

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَ
beklemiyorlar | ancak | kendilerine gelmesini | meleklerin | veya | gelmesini | emrinin | Rabbinin

كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
böyle | yapmıştı | o kimseler ki | onlardan öncedir | ve | onlara zulmetmedi | Allah

وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ
fakat | idiler | kendilerine | zulmediyorlar | sonunda onlara isâbet etti | kötülüğü

مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٤﴾
o şeylerin ki | yaptılar | ve | kuşattı | onları | o şey ki | idiler | kendisiyle | alay ediyorlar

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ
ve / dedi / o kimseler ki / şirk koştular / eğer / dileseydi / Allah / tapmazdık / ondan başka

مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ
bir şeye / biz / ve / ne atalarımız / ve / haram kılmazdık / ondan başkasıyla / bir şeyi

كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ
böyle / yapmıştı / o kimseler ki / onlardan öncedir / o halde değildir / üzerine / peygamberler / ancak / tebliğ

الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
apaçık / ve / and olsun gerçekten / gönderdik / için de / ümmet / bir peygamber / diye / kulluk edin / Allah'a

وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ
ve / kaçının / tâğuttan / onlardan vardır / o kimse ki / hidâyet etti / Allah / ve / onlardan vardır / o kimse ki / hak oldu

عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
üzerine / dalâlet / öyleyse yürüyün / yeryüzünde / ve bakın / nasıl / olmuş

عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنْ تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
âkıbeti / yalanlayanların / eğer / hırs gösterirsen / hidâyete ermelerine / ki şübhesiz / Allah

لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾ وَأَقْسَمُوا
hidâyete erdirmez / o kimseyi ki / dalâlete atar / ve / onlar için yoktur / yardımcılardan / ve / yemîn ettiler

بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا
Allah'a / şiddetlisiyle / yeminlerinin / diriltmez / Allah / o kimseyi ki / ölür / bilakis / bir va'ddir

عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ
onun üzerine / hak olarak / fakat / çoğu / insanların / bilmezler / açıklaması için / onlara

الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
o şeyi ki / ihtilâf ederler / hakkında / ve / bilmesi için / o kimselerin ki / inkâr ettiler / şübhesiz kendileri / idiler

كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ
yalancı kimseler / ancak / sözümüz / bir şeye / o vakit ki / onu diledik / dememizdir / kendisine / ol

فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا
hemen olur / ve / o kimseler ki / hicret ettiler / Allah yolunda / ardından / o şeyin ki / zulmedildiler

لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
mutlakâ onları yerleştiririz / dünyada / güzelce / ve / elbette mükâfâtı / âhiret / daha büyüktür / keşke / olsalardı

يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾
biliyorlar / o kimselerdir ki / sabrettiler / ve / Rablerine / tevekkül ediyorlar

35- Şirk koşanlar ise dedi ki: "Eğer Allah dileseydi, ne biz, ne de atalarımız O'ndan başka bir şeye tapmazdık ve O*('nun emri)* olmadan hiçbir şeyi haram kılmazdık!" Onlardan öncekiler de böyle yapmıştı. O hâlde peygamberler üzerine apaçık tebliğden başka ne düşer?

36- And olsun ki, her ümmet içinde: "Allah'a kulluk edin ve tâğuttan *(Allah'ın yerine tutacağınız herşeyden)* kaçının!" diye *(kendilerine nasîhat etmesi için)* bir peygamber gönderdik. Artık onlardan bir kısmını *(hikmetine binâen kendi lütfuyla)* Allah hidâyete erdirdi, bir kısmına da *(inkârları yüzünden)* dalâlet hak oldu. Öyleyse yeryüzünde bir dolaşın da *(peygamberlerimizi)* yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş bakın!

37- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Onların hidâyete ermelerine ne kadar hırs göstersen de, şübhesiz ki Allah, *(hak ettiklerinden dolayı)* dalâlete attığı kimseleri hidâyete erdirmez; onlar için hiçbir yardımcı da yoktur!

38- Hâlbuki *(onlar)*: "Allah, ölen kimseyi diriltmez!" diye bütün güçleriyle Allah'a yemîn ettiler. Hayır! *(Onlar diriltilecekler-dir! Bu,)* O'nun üzerine hak bir va'ddir;[1] fakat insanların çoğu bilmezler.

39- *(Diriltilecekler)* ki, onlara hakkında ihtilâf eder oldukları şeyi açıklasın ve inkâr edenler kendilerinin gerçekten yalancı kimseler olduklarını bilsin*(ler)*!

40- Bir şeye sözümüz, onu*(n olmasını)* dilediğimizde, kendisine sâdece "Ol!" dememizdir ki *(o da)* hemen oluverir.[2]

41- Kendilerine zulmedildikten sonra Allah yolunda hicret edenleri, dünyada mutlakā güzelce yerleştiririz. Âhiret mükâfâtı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

42- Onlar *(bu mükâfâta lâyık olacak kimseler)*, sabredenler ve Rablerine tevekkül edenlerdir.

43- *(Ey Resûlüm!)* Senden önce de, kendilerine vahyeder olduğumuz erkeklerden başkasını *(peygamber)* göndermedik. *(Ve siz ey müşrikler!)* Eğer bilmiyorsanız o hâlde ehl-i zikre *(iyi bilenlere)* sorun!

44- *(O peygamberleri)* mu'cizelerle ve kitablarla *(gönderdik)*. Sana da, kendilerine indirileni *(helâl ve harâmı)* insanlara açıklayasın diye Zikr'i *(Kur'ân'ı)* indirdik; tâ ki düşünsünler.

45- Peki *(peygambere)* kötülüklerle tuzak kuranlar, Allah'ın, kendilerini yere batırmasından veya anlayamayacakları bir yerden kendilerine azâbın gelivermesinden emîn mi oldu*(lar)*?

46- Veya dönüp dolaşırlarken *(azâbın)* kendilerini yakalayıvermesinden *(mi emin oldular)*? Hâlbuki onlar, *(Allah'ı)* âciz bırakıcı kimseler değillerdir.

47- Veya *(azâbın)* kendilerini korkuta korkuta *(azar azar)* yakalamasından *(emîn mi oldular)*? Artık şübhesiz ki Rabbiniz, elbette Raûf *(çok şefkat eden)*dir, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

48- *(Onlar)* Allah'ın yarattığı herhangi bir şeyi görmediler mi ki, onun gölgeleri *(dahi)* Allah'a secde ediciler ve zilletle boyun eğenler oldukları hâlde sağ ve sol *(taraflar)*a dönerler!

49- Hâlbuki göklerde olan ve yerde bulunan hareket eden bütün canlılar ve melekler, büyüklük taslamadan sâdece Allah'a secde eder.

50- *(İnsanların ve cinlerin bir kısmı hâriç, herşey)* üzerlerinde *(hâkim)* olan Rablerinden korkarlar ve ne emrolunurlarsa yaparlar.

51- Ve Allah buyurdu ki: "İki ilâh edinmeyin! O, ancak tek bir İlâhdır! Öyle ise, yalnız benden korkun!"

52- Çünki göklerde ve yerde ne varsa O'nundur; dîn *(itâat)* de dâimâ O'nun içindir. Buna rağmen Allah'dan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53- Hâlbuki size gelen her ni'met Allah'dandır; sonra size zarar dokunduğu zaman *(feryadla)* ancak O'na sesinizi yükselt*(erek yalvar)*ırsınız.

54- Sonra sizden o zararı giderdiği zaman, içinizden bir fırka hemen Rablerine ortak koşarlar.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
ehline | o halde sorun | kendilerine | vahyederiz | erkekler | ancak | senden önce | göndermedik | ve

الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
sana | indirdik | ve | kitablarla | ve | mu'cizelerle | bilmiyorsunuz | iseniz | eğer | zikir

الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
düşünürler | tâ ki onlar | ve | kendilerine | indirildi | o şeyi ki | insanlara | açıklaman için | zikri

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ
onlara gelmesinden | veya | yere | kendilerini | Allahın | batırmasından | kötülüklerle | tuzak kurdular | o kimseler ki | ve emin mi oldular

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ
dönüp dolaşmalarında | kendilerini yakalamasından | veya | farketmiyorlar | o yerden ki | azâbın

فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ
Rabbiniz | artık şübhesiz | korkuta korkuta | kendilerini yakalamasından | veya | âciz bırakıcılar | halbuki onlar değildir

لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ
döner | bir şeyden | Allah | yarattı | o şeyi ki | ve görmediler mi | çok merhametlidir | çok şefkatlidir

ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ
Allaha | ve | küçülenler | onlar iken | Allaha | secde ediciler olarak | sollardan | ve | sağdan | gölgeleri

يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ
meleklerden | ve | hareket eden canlılardan | yerdedir | o şeyler ki | ve | göklerdedir | o şeyler ki | secde eder

وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
yaparlar | ve | üzerlerinde olan | Rablerinden | korkarlar | büyüklük taslamıyorlar | onlar iken

مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَٰهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ
bir İlâh'dır | o | ancak | iki | ilâh | edinmeyin | Allah | buyurdu | ve | emrolunuyorlar | o şeyi ki

وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ
ve onadır | yerde | ve | göklerdedir | o şeyler ki | ve onundur | yalnız benden korkun | öyle ise benden | tek

الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ
ancak Allah'dandır | bir ni'metten | sizdedir | ve o şey ki | sakınıyorsunuz | Allah'dan | başkasından mı | dâimâ | dîn

ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا كَشَفَ
giderdi | o vakit ki | sonra | sesinizi yükseltirsiniz | ancak ona | zarar | size dokundu | o vakit ki | sonra

الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾
ortak koşarlar | Rablerine | sizden | bir fırka | hemen | sizden | zararı

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝٥٥ وَيَجْعَلُونَ

nankörlük etmeleri için · o şeye ki · kendilerine verdik · şimdilik eğlenin · fakat ileride · bileceksiniz · ve · kılıyorlar

لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ

o şeye ki · bilmiyorlar · bir hisse · o şeyden ki · kendilerini rızıklandırdık · Allah'a yemîn olsun · mutlakā sorulacaksınız · o şeyden ki · idiniz

تَفْتَرُونَ ۝٥٦ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

iftirâ ediyorsunuz · ve · kılıyorlar · Allah'a · kızları · o münezzehtir · ve · kendilerine · o şeyleri ki · beğeniyorlar

۝٥٧ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

ve · o vakit ki · müjdelendi · onlardan biri · kız ile · oldu · yüzü · simsiyah · kendisi iken · öfkelenmiş

۝٥٨ يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ

gizlenir · kavminden · kötülüğünden dolayı · o şeyin ki · müjdelendi · onunla · onu tutacak mı · üzerinde · bir zillet

أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۝٥٩ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

yoksa · onu gömecek mi · toprağa · dikkat edin · ne kötüdür · o şey ki · hükmediyorlar · o kimseler için var · îmân etmiyorlar

بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

âhirete · sıfatı · kötülük · ve · Allahındır · sıfatlar · en yüce · ve · o · dâima üstündür · her işi hikmetlidir

۝٦٠ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ

ve · eğer · cezalandırsaydı · Allah · insanları · zulümleri yüzünden · bırakmazdı · üzerinde · hareketli bir canlı

وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ

fakat · onları te'hîr eder · bir vakte kadar · belirli · artık o vakit ki · geldi · ecelleri · geri kalamazlar

سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۝٦١ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ

bir saat · ve · öne geçemezler · ve · kılıyorlar · Allaha · o şeyi ki · beğenmiyorlar · ve · vasfediyor

أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَى لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ

dilleri · yalanı · şübhesiz onlar içinmiş · en güzel âkıbet · gerçekten · şübhesiz · onlar için vardır · ateş

وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ۝٦٢ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ

ve · şübhesiz onlar · en önde götürülenlerdir · Allah'a yemîn olsun · gerçekten · gönderdik · ümmetlere · senden evvelki

فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ

fakat süsledi · onlara · şeytan · amellerini · işte o · onların dostudur · bugün · ve · onlar için vardır

عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝٦٣ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ

bir azâb · elemli · ve · indirmedik · sana · kitabı · ancak · açıklaman için · kendilerine

الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝٦٤

o şeyleri ki · ihtilâfa düştüler · hakkında · ve · bir hidâyet · ve · bir rahmet · bir topluluğa ki · îmân edecekler

55- *(O müşrikler,)* kendilerine verdiğimiz *(ni'metler)*e nankörlük etmeleri için *(böyle yaparlar)*. Şimdilik eğlenin bakalım; fakat *(yaptıklarınızın âkıbetini)* ileride bileceksiniz!

56- Hem kendilerini rızıklandırdığımız şeylerden, hiçbir şey bilmeyenlere *(putlara)* bir hisse ayırıyorlar. Allah'a yemîn olsun ki, bu iftirâ etmekte olduğunuz şeylerden mutlakā sorulacaksınız.

57- Hem Allah'a kızları isnâd ediyorlar! *(Hâşâ!)* O, bundan *(da, Îsâ ve Uzeyr gibi erkek çocuktan da)* münezzehtir; kendilerine ise beğendiklerini *(erkek çocuklarını dilerler)*.

58- Hâlbuki onlardan biri, kız *(çocuk)* ile müjdelendiğinde, öfkelenmiş biri olarak yüzü simsiyah kesilir.

59- Kendisine verilen *(müjden)*in *(kendince)* kötülüğünden dolayı kavminden gizlenir. Onu zillet altında mı tutsun, yoksa toprağa mı gömsün[1] *(diye düşünür)*! Bak, hükmediyor oldukları şey ne kötüdür!

60- Âhirete îmân etmeyenler için çirkin sıfatlar vardır. En yüce sıfatlar ise Allah'ındır. Çünki O, Azîz *(kudreti dâimâ üstün gelen)*-dir, Hakîm *(her işi hikmetli olan)*dır.

61- Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden *(hak ettikleri şekilde)* yakalayacak olsaydı, *(yeryüzü)* üzerinde hareketli hiçbir canlı bırakmazdı; fakat onları belirli bir vakte kadar te'hîr eder. Artık ecelleri geldiği zaman, ne bir saat *(bir an)* geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler.

62- Hem beğenmeyecekleri şeyleri Allah'a isnâd ediyorlar, hem de en güzel *(âkıbet)* gerçekten kendilerininmiş diye dilleri yalan söylüyor. Hiç şübhesiz ki, onlar için ateş vardır ve onlar *(ona)* gerçekten en önde götürülecek kimselerdir!

63- Allah'a yemîn olsun ki, senden evvelki ümmetlere de muhakkak *(peygamber)* gönderdik; fakat şeytan onlara *(kötü)* amellerini süsledi; işte o, bugün *(dünyada)* onların dostudur; fakat *(âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

64- Hâlbuki *(biz)* sana bu Kitâb'ı ancak *(insanların)*, hakkında ihtilâfa düştükleri şeyleri kendilerine açıklayasın ve îmân edecek bir topluluğa bir hidâyet ve bir rahmet olsun diye indirdik.

65- Ve Allah, gökten bir su indirdi de onunla yeryüzüne ölümünden sonra hayat verdi. Şübhesiz bunda, *(ibretle)* dinleyecek bir topluluk için kat'î bir delil vardır.

66- Muhakkak ki sizin için, sağmal hayvanlarda da gerçekten bir ibret vardır. Size on*(lar)*ın karınlarındaki fışkı ile kan arasından, içenlerin boğazından kolayca geçen hâlis bir süt içiriyoruz.

67- Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümlerden de *(istifâde ediyorsunuz)*; ondan hem sarhoş edici bir içki, hem de güzel bir rızık elde ediyorsunuz. Şübhe yok ki bunda *(aynı şeyde, güzel ve çirkin birer yol bulunmasında)* akıl erdiren bir kavim için kat'î bir delil vardır.(1)

68- Ve Rabbin nahl'e *(bal arısına)* vahyetti *(ilhâm etti)* ki: "Dağlardan, ağaçlardan ve *(insanların)* kurmakta oldukları çardaklardan evler edin!"(2)

69- "Sonra her çeşit meyvelerden ye de *(bal yapmak için)* Rabbinin *(sana)* kolaylaştırdığı *(ve ilhâm ettiği san'atın yayılım)* yollarına gir!" Onların *(o arıların)* karınlarından, renkleri muhtelif bir içecek çıkar ki, onda insanlar için bir şifâ vardır. Şübhesiz ki bunda, düşünecek bir topluluk için kesin bir delil vardır.

70- Hem Allah, sizi yarattı; sonra da sizi öldürür; içinizden kimi de ömrün en rezîline *(bunaklık çağına)* ulaştırılır ki, biraz ilimden sonra hiçbir şey bilmez olsun! Muhakkak ki Allah, Alîm *(herşeyi bilen)*dir, Kadîr *(herşeye gücü yeten)*dir.

71- Hem Allah, rızık husûsunda bazınızı bazınızdan üstün kıldı. Böylece üstün kılınanlar ise, rızıklarını *(kendileriyle eşit dereceye gelecek şekilde)* ellerinin altındaki kölelerine verici değiller ki, artık onda *(o rızıkta)* kendileri müsâvî olsunlar. *(Onlar kendi köleleriyle eşitliği kabûl etmezken, nasıl oluyor da Allah'a eş tutup ortak koşuyorlar?)* Şimdi Allah'ın ni'metini bilerek inkâr mı ediyorlar?

72- Hem Allah, size kendi nefislerinizden eşler kıldı ve eşlerinizden de size oğullar ve torunlar verdi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Öyle iken *(onlar)*, bâtıla inanıp da Allah'ın ni'metine nankörlük mü ediyorlar?

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ
ve | Allah | indirdi | gökten | bir su | onunla | ve hayat verdi | yeryüzüne | sonra | ölümünden | şübhesiz | bunda vardır

لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةًۜ نُسْقٖيكُمْ
elbet bir delil | bir topluluk için ki | dinleyecekler | ve | şübhesiz | sizin için vardır | sağmal hayvanlarda | elbette bir ibret | size içiriyoruz

مِمَّا فٖي بُطُونِهٖ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا لِلشَّارِبٖينَ
o şeyden ki | karınlarındadır | arasından | fışkı | ve | kan | bir süt | hâlis | boğazdan kolayca geçen | içenler için

﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخٖيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًاۜ
ve | meyvelerinden | hurma ağaçlarının | ve | üzümlerden | elde ediyorsunuz | ondan | sarhoş edici içki | ve | bir rızık | güzel

اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ
şübhesiz | bunda vardır | elbet bir delil | bir kavim için ki | akıl erdirecekler | ve | vahyetti | Rabbin | bal arısına | diye

اتَّخِذٖي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَۙ ﴿٦٨﴾
edin | dağlardan | evler | ve | ağaçlardan | ve | o şeyden ki | çardak kuruyorlar

ثُمَّ كُلٖي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكٖي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًاۜ يَخْرُجُ مِنْ
sonra | ye | hepsinden | meyvelerin | ve gir | yollarına | Rabbinin | kolaylaştırılmış | çıkar

بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فٖيهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً
karınlarından | bir içecek ki | muhteliftir | renkleri | onda vardır | bir şifâ | insanlar için | şübhesiz | bunda vardır | elbet bir delil

لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ
bir topluluk için ki | düşünecekler | ve | Allah | sizi yarattı | sonra | sizi öldürür | ve | sizden | kimi | ulaştırılır

اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔاۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ قَدٖيرٌ ﴿٧٠﴾
en rezîline | ömrün | için | bilmemesi | sonra | biraz ilimden | bir şey | şübhesiz | Allah | herşeyi bilendir | herşeye gücü yetendir

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِۚ فَمَا الَّذٖينَ فُضِّلُوا
ve | Allah | üstün kıldı | bazınızı | bazısına | rızık husûsunda | böylece değildir | o kimseler ki | üstün kılındılar

بِرَٓادّٖي رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فٖيهِ سَوَٓاءٌۜ اَفَبِنِعْمَةِ
vericiler | rızıklarını | o şeylere ki | sâhib oldu | sağ elleri | artık onlar | onda | eşittir | şimdi ni'metini mi

اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
Allah'ın | bilerek inkâr ediyorlar | ve | Allah | kıldı | size | kendi nefislerinizden | eşler

وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنٖينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ
ve | kıldı | size | eşlerinizden | oğullar | ve | torunlar | ve | sizi rızıklandırdı

مِنَ الطَّيِّبَاتِۜ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَۙ ﴿٧٢﴾
temiz şeylerden | öyle iken bâtıla mı | inanıyorlar | ve | ni'metine | Allah'ın | onlar | nankörlük ediyorlar

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
ve · tapıyorlar · başka · Allah'dan · o şeylere ki · mâlik olmuyor · kendileri için · bir rızka

مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَۚ ﴿٧٣﴾ فَلَا
göklerden · ve · yerden · bir şeye · ve · güç yetiremiyorlar

تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَۜ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾
öyle ise misâl getirmeyin · Allaha · o misâlleri · şübhesiz · Allah · bilir · ve · siz · bilmezsiniz

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ
misâl getirdi · Allah · bir misâl olarak · bir köleyi ki · mülk edinilmiş · güç yetiremiyor · bir şeye

وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
ve · o kimseyi ki · onu rızıklandırdık · bizden · bir rızıkla · güzel · böylece o · infâk eder · ondan · gizlice

وَجَهْرًاۜ هَلْ يَسْتَوُ۫نَۜ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِۜ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾
ve · açıkca · bir olurlar mı · hamd · Allahadır · bil'akis · onların çoğu · bilmezler

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ اَحَدُهُمَٓا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ
ve · misâl getirdi · Allah · bir misâl olarak · iki adamı · onlardan biri · dilsizdir · güç yetiremiyor · bir şeye

وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُۙ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍۜ هَلْ
ve · o · bir yüktür · efendisine · nereye · onu gönderse · gelmez · bir hayır ile

يَسْتَوٖي هُوَۙ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِۙ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ
bir olur mu · o adam · ve · o kimse ki · emreder · adâleti · ve · o · bir yol üzerindedir · dosdoğru

﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَمَٓا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ
ve · Allah'a âiddir · gaybı · göklerin · ve · yerin · ve · değildir · işi · o saat · ancak · açıp kapama gibi

الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ
gözü · veya · o · daha yakındır · şübhesiz · Allah · herşeye · gücü yetendir

﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔاۙ
ve · Allah · sizi çıkardı · karınlarından · analarınızın · bilmiyordunuz · bir şey

وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
ve · kıldı · size · kulaklar · ve · gözler · ve · kalbler · tâ ki siz · şükredersiniz

﴿٧٨﴾ اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فٖي جَوِّ السَّمَٓاءِۜ مَا يُمْسِكُهُنَّ
görmediler mi · kuşları · boyun eğdirilmişler · boşluğunda · göğün · onları tutmuyor

اِلَّا اللّٰهُۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾
ancak · Allah · şübhesiz · bunda vardır · elbette deliller · bir topluluk için ki · îmân edecekler

73- *(Müşrikler)* Allah'ı bırakıp da, kendileri için göklerden ve yerden hiçbir rızka mâlik olmayan ve *(buna)* güçleri de yetmeyen şeylere *(putlara)* tapıyorlar.

74- Öyle ise *(eşi olmayan)* Allah'a, benzerler *(ortaklar)* koşmaya kalkmayın!

Şübhesiz ki *(bu yüzden başınıza gelecek azâbı)* Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

75- Allah şöyle bir misâl getirdi: Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının mülkü olmuş bir köle ile; bir de kendisini tarafımızdan güzel bir rızıkla rızıklandırdığımız *(ve)* böylece bundan gizli ve açık olarak sarf eden kimse, hiç bir olurlar mı *(ki âciz putları, herşeye kādir olan Allah ile bir tutuyorsunuz)*? Hamd, Allah'a mahsustur.

Fakat onların çoğu bilmezler.

76- Allah, iki kişiyi de bir *(başka)* misâl olarak getirdi ki, bunlardan biri dilsizdir; hiçbir şeye gücü yetmez ve o efendisine *(sâdece)* bir yüktür; onu nereye gönderse bir hayır getirmez.

Hiç o adam, adâleti emreden ve kendisi, dosdoğru bir yol üzerinde olan kimse ile bir olur mu *(ki putları, nihâyetsiz ihsan ve kudret sâhibi ve hak kelâmıyla sizi doğru yola sevk eden Allah ile bir tutuyorsunuz)*?

77- Hâlbuki göklerin ve yerin gaybı Allah'a âiddir.

Kıyâmetin kopması ise, ancak bir göz açıp kapama gibi veya daha yakındır.[1] Şübhesiz ki Allah, herşeye hakkıyla gücü yetendir.

78- Ve Allah sizi analarınızın karınlarından, *(siz)* hiçbir şey bilmez bir hâlde iken çıkardı; şükredesiniz diye de size kulaklar, gözler ve kalbler verdi.

79- *(Onlar)* gök boşluğunda *(uçmaları için)* emre boyun eğdirilmiş kuşları görmediler mi? Onları *(o boşlukta)* Allah'dan başkası tutmuyor.

Şübhe yok ki bunda, îmân edecek bir topluluk için nice deliller vardır.

80- Hem Allah, size evlerinizi sükûnet bulacak bir yer yaptı ve size sağmal hayvanların derilerinden, göç zamânınızda ve ikâmet zamânınızda hafifçe taşıyacağınız evler *(çadırlar)* ve yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından bir zamâna kadar *(kullanacağınız)* giyimlik *(ve döşemelik)* eşyâlar ve ticâret malları yaptı. (1)

81- Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler de yaptı, hem sizin için dağlardan barınaklar kıldı ve sizi sıcaktan muhâfaza edecek elbiseler ve savaş*(lar)*ınızda sizi koruyacak zırhlar yaptı.

Böylece üzerinizde olan ni'metini tamamlar ki, Müslüman olasınız.

82- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Buna rağmen eğer yüz çevirirlerse, artık sana düşen ancak apaçık bir tebliğdir.

83- Allah'ın ni'metini tanırlar; sonra da onu inkâr ederler; çünki onların çoğu kâfirdirler.

84- Her ümmetten bir şâhid çıkaracağımız gün ise, artık inkâr edenlere ne *(özür dilemeleri için)* izin verilir, ne de onlardan *(Rablerini)* râzı etmeleri istenir.

85- Ve zulmedenler azâbı gördükleri zaman, artık *(o azab)* onlardan ne hafifletilir, ne de onlara göz açtırılır.

86- *(Allah'a)* ortak koşanlar da *(koştukları)* ortaklarını gördükleri zaman: "Rabbimiz!

Seni bırakıp *(kendilerine)* yalvarmakta olduğumuz ortaklarımız, işte bunlardır!" derler.

Bunun üzerine *(onlar da)*: "Şübhesiz ki siz gerçekten yalancı kimselersiniz!" diye o sözü *(reddederek)* kendilerine atarlar.

87- *(Müşrikler)* o gün Allah'*(ın hükmün)*e teslîm olmuşlar ve uydurmakta oldukları şeyler kendilerinden kaybolup gitmiştir.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ
derilerinden | size | kıldı | ve | sükûnet yeri | evlerinizden | size | kıldı | Allah | ve

الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ
ikâmet ettiğiniz | günde | ve | göç ettiğiniz | günde | onları hafifçe taşıyorsunuz | evler | sağmal hayvanların

وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى حِينٍ ﴿٨٠﴾
bir zamana kadar | bir menfeat | ve | ev eşyası | kıllarından | ve | tüylerinden | ve | yünlerinden | ve

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ
dağlardan | sizin için | kıldı | ve | gölgeler | yarattı | o şeyden ki | sizin için | kıldı | Allah | ve

اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ
sizi koruyor | zırhlar | ve | sıcaktan | sizi muhâfaza ediyor | elbiseler ki | sizin için | kıldı | ve | siperler

بَاْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ
müslüman olursunuz | tâ ki siz | üzerinizde olan | ni'metini | tamamlar | böylece | savaşınızda

﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ
ni'metini | tanırlar | apaçık | bir tebliğdir | sana düşen | artık ancak | yüz çevirirlerse | fakat eğer

اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾
kâfirdirler | onların çoğu | ve | onu inkâr ederler | sonra | Allah'ın

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ
izin verilmez | sonra | bir şâhid | ümmetin | herbirinden | göndeririz | o gün ki | ve

لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ
o kimseler ki | gördü | o vakit ki | ve | râzı etmeleri istenecek | onlar değildir | ve | inkâr ettiler | o kimselere ki

ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ
mühlet verilecekler | onlar değildir | ve | onlardan | artık hafifletilmez | azâbı | zulmettiler

﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا
dediler | ortaklarını | ortak koştular | o kimseler ki | gördü | o vakit ki | ve

رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ
senden başka | yalvarıyoruz | idik | onlar ki | ortaklarımız | işte bunlardır | Rabbimiz

فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى
atmışlar | ve | gerçekten yalancılarsınız | şübhesiz siz | o sözü | kendilerine | bunun üzerine attılar

اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾
uyduruyorlar | idiler | o şeyki | onlardan | kaybolup gitmiş | ve | teslîm olmayı | o gün | Allah'a

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا
o kimseler ki / inkâr ettiler / ve / men' ettiler / yolundan / Allah / onlara artırmışızdır / azâbı

فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ
üstüne / azâbın / o şeyden dolayı ki / idiler / fesad çıkarıyorlar / ve / o gün / göndereceğiz / içinde / her

أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى
ümmet / bir şâhid / üzerlerine / kendilerinden / ve / seni getirmişizdir / şâhid olarak / üzerine

هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
bunların / ve / indirdik / sana / kitabı / bir açıklama / herşey için / ve / bir hidâyet

وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
ve / bir rahmet / ve / bir müjde olmak üzere / müslümanlar için / şübhesiz / Allah / emreder / adâleti

وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ
ve / iyiliği / ve / vermeyi / sâhibine / akrabâlık / ve / men' eder / çirkin işten

وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا
ve / kötülükten / ve / azgınlıktan / size nasîhat eder / tâ ki siz / ibret alırsınız / ve / yerine getirin

بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ
ahdini / Allahın / o vakit ki / sözleştiniz / ve / bozmayın / yeminleri / sonra / sağlamlaştırılmasından / halbuki gerçekten

جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ
kıldınız / Allah'ı / üzerinize / bir kefil / şübhesiz / Allah / bilir / o şeyi ki / yapıyorsunuz

﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ve / olmayın / o kadın gibi ki / söküp bozdu / bükülmüş ipliğini / ardından / sağlamlığının

أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
sökülüp bozulmuşlar olarak / ediniyorsunuz / yeminlerinizi / bir hîle / aranızda / olması sebebiyle

أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ
bir ümmetin ki / o / daha çokdur / bir ümmetten / ancak / sizi imtihân eder / Allah / onunla / ve mutlaka açıklayacaktır / size

يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَوْ
kıyâmet günü / o şeyi ki / idiniz / hakkında / ihtilâfa düşüyorsunuz / ve / eğer

شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ
dileseydi / Allah / elbette sizi kılardı / bir ümmet / tek / fakat / dalâlete atar / o kimseyi ki / diler

وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾
ve / hidâyete erdirir / o kimseyi ki / diler / ve / mutlaka sorulacaksınız / o şeyden ki / idiniz / yapıyorsunuz

88- İnkâr edip *(insanları)* Allah yolundan men' edenlere, fesad çıkarmakta olduklarından dolayı, kendilerine azab üstüne azab katmışızdır.

89- *(Ey Resûlüm!)* O gün her ümmet içinde, üzerlerine kendilerinden bir şâhid çıkaracağız, seni de bunların *(ümmetinin)* üzerine şâhid getireceğiz.

Sana bu Kitâb'ı, herşey için bir açıklama ve Müslümanlar için bir hidâyet, bir rahmet ve bir müjde olmak üzere indirdik.

90- Şübhesiz ki Allah, adâleti, iyiliği ve akrabâya *(muhtaç oldukları şeyleri)* vermeyi emreder; fuhşiyâttan, kötülükten ve azgınlıktan da men' eder.

İbret alasınız diye size *(Allah, böyle)* nasîhat eder.

91- Sözleştiğiniz zaman da Allah'ın ahdini *(verdiğiniz sözü)* yerine getirin; hem Allah'ı üzerinize gerçekten kefil tutarak sağlamlaştırdıktan sonra, yeminleri*(nizi)* bozmayın!

Muhakkak ki Allah, ne yaparsanız bilir.

92- Hem ipliğini sağlamca büktükten sonra söküp bozan *(kadın)* gibi olmayın!

Bir ümmetin, diğer bir ümmetten daha fazla olması sebebiyle, yeminlerinizi aranızda *(bozarak)* bir hîle ediniyorsunuz! Allah, sizi bununla ancak imtihân eder.

Hakkında ihtilâfa düşmekte olduğunuz şeyleri ise kıyâmet günü size mutlakā açıklayacaktır.

93- Hâlbuki Allah dileseydi, sizi elbette tek bir ümmet *(olarak aynı din üzere)* yapardı; fakat *(O,)* dilediğini *(kendi isyânı yüzünden)* dalâlete atar; dilediğini ise *(hikmetine binâen kendi lütfundan)* hidâyete erdirir.

Ve *(siz)*, yapmakta olduğunuz şeylerden mutlakā sorulacaksınız.(1)

وَلَا تَتَّخِذُوٓا اَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ

sonra – bir ayak – yoksa kayar – aranızda – bir hîle – yeminlerinizi – edinmeyin – ve

ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّٓوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِۚ

Allah – yolundan – saptırdınız – o şey sebebiyle ki – kötülüğü – tadarsınız – ve – sebat bulmasından

وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ

Allah'ın – ahdini – satmayın – ve – büyük – bir azâb – sizin için vardır – ve

ثَمَناً قَل۪يلاًۜ اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ

eğer – sizin için – hayırlıdır – o – Allah'ın – katında (olan) – ancak – az – bir fiyata

كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ

Allahın – katındadır – o şey ki – ve – tükenir – sizin yanınızdadır – o şey ki – biliyorsunuz – iseniz

بَاقٍۜ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذ۪ينَ صَبَرُٓوا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

yapıyorlar – idiler – o şeyin ki – daha güzeli ile – mükâfâtlarını – sabretiler – o kimselere ki – karşılık vereceğiz – ve – ebedîdir

مَنْ عَمِلَ صَالِحاً مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ

artık ona elbette yaşatacağız – mü'min – o iken – kadından – veya – erkekten – sâlih bir amel – yaparsa – kim

حَيٰوةً طَيِّبَةًۚ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

yapıyorlar – idiler – o şeyin ki – daha güzeli ile – mükâfâtlarını – elbet onlara karşılık vereceğiz – ve – hoş – bir hayat

فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ

kovulmuş – şeytandan – Allah'a – hemen sığın – Kur'ân'ı – okudun – o vakit ki

﴿٩٨﴾ اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ

Rablerine – ve – îmân ettiler – o kimselerin ki – üzerinde – bir hâkimiyet – onun için – yoktur – şu şübhesiz ki

يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ اِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذ۪ينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذ۪ينَ

o kimselerin ki – ve – onu dost edinirler – o kimselerin ki – üzerindedir – onun hâkimiyeti – ancak – tevekkül ederler

هُمْ بِه۪ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَاِذَا بَدَّلْنَٓا اٰيَةً مَكَانَ اٰيَةٍۙ وَاللّٰهُ

Allah – ve – bir âyetin – yerine – bir âyeti – değiştirdik – o vakit ki – ve – ortak koşanlardır – ona onlar

اَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُٓوا اِنَّمَٓا اَنْتَ مُفْتَرٍۜ بَلْ اَكْثَرُهُمْ

onların çoğu – bil'akis – bir iftirâcısın – sen – ancak – dediler – indirir – o şeyi ki – daha iyi bilendir

لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ

Rabbinden – Cebrâîl – onu indirdi – de ki – bilmiyorlar

بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِم۪ينَ ﴿١٠٢﴾

müslümanlara – bir müjde olmak üzere – ve – bir hidâyet – ve – îmân ettiler – o kimselere ki – sebât vermesi için – hak ile

---

94- Hem yeminlerinizi aranızda bir hîle edinmeyin; yoksa bir ayak, sebat bulmasından sonra kayar ve *(insanları)* Allah yolundan saptırmanız sebebiyle *(dünyada)* kötülüğü *(azâbı)* tadarsınız!

(Âhirette de) sizin için *(pek)* büyük bir azab vardır.

95- Allah'ın ahdini, *(karşılığında ne alsanız)* az *(düşecek)* bir fiyata satmayın!

Eğer bilirseniz, ancak Allah katında olan *(ahde riâyetinize karşı verilecek mükâfât)* sizin için hayırlıdır.

96- Sizin yanınızda bulunan tükenir; Allah'ın katında bulunan ise ebedîdir.

Elbette sabredenlere de mükâfâtlarını, yapmakta olduklarının daha güzeli ile vereceğiz.

97- Erkek olsun, kadın olsun; kim mü'min olarak sâlih bir amel işlerse, artık ona elbette hoş bir hayat yaşatacağız!

Ve muhakkak onlara *(âhirette)* mükâfâtlarını, yapmakta olduklarının daha güzeli ile vereceğiz!

98- Artık Kur'ân okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan hemen Allah'a sığın!

99- Şu şübhesiz ki îmân edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun *(şeytanın)* bir hâkimiyeti yoktur!

100- O'nun hâkimiyeti, ancak onu dost edinenler ve O'na *(Allah'a)* ortak koşanlar üzerindedir.

101- Bir âyetin yerine *(onun hükmünü kaldıran)* başka bir âyet getirdiğimiz zaman, ki Allah ne indirdiğini daha iyi bilendir, *(kâfirler:)* "Sen ancak bir iftirâcısın!" derler.

Hayır! Onların çoğu bilmiyorlar.

102- De ki: "Îmân edenlere sebât vermek için ve Müslümanlara bir hidâyet ve bir müjde olmak üzere onu *(o Kur'ân'ı)*, Rûhü'l-Kudüs *(Cebrâîl)* Rabbin tarafından hak ile indirdi."

وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُولُونَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ
ve / and olsun gerçekten / biliyoruz / şüphesiz onlar / diyorlar / ancak / ona öğretiyor / bir insan

لِسَانُ الَّذ۪ي يُلْحِدُونَ اِلَيْهِ اَعْجَمِيٌّ وَهٰذَا لِسَانٌ
lisânı / o kimsenin ki / meyl ediyorlar / kendisine / yabancıdır / ve / bu / bir lisandır

عَرَبِيٌّ مُب۪ينٌ ﴿١٠٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ
Arabca / apaçık / doğrusu / o kimseler ki / îmân etmiyorlar / âyetlerine / Allah'ın

لَا يَهْد۪يهِمُ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٠٤﴾ اِنَّمَا
onları hidâyete erdirmez / Allah / ve / onlar için vardır / bir azâb / elemli / ancak

يَفْتَر۪ي الْكَذِبَ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ
iftirâ eder / yalanı / o kimseler ki / îmân etmiyorlar / âyetlerine / Allah'ın

وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ
ve / işte onlar / kendileridir / yalancılar / kim / inkâr ettiyse / Allah'ı

مِنْ بَعْدِ ا۪يمَانِه۪ٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
ardından / îmân etmesinin / ancak / o kimse ki / zorlandı / kalbi iken / mutmain

بِالْا۪يمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ
îmân ile / fakat / kim ki / açtı / küfre / gönlünü / artık onların üzerine var

غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ﴿١٠٦﴾ ذٰلِكَ
bir gazab / Allah'dan / ve / onlar için vardır / bir azâb / büyük / budur

بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَاَنَّ اللّٰهَ
çünki doğrusu onlar / tercih ettiler / hayatını / dünya / âhirete karşı / ve / şübhesiz / Allah

لَا يَهْد۪ي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٠٧﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ طَبَعَ اللّٰهُ
hidâyete erdirmez / topluluğunu / kâfirler / işte onlar / o kimselerdir ki / mühürledi / Allah

عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ
kalblerini / ve / kulaklarını / ve / gözlerini / ve / işte onlar / kendileridir / gâfiller

﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ
gerçekten / şübhesiz onlar / âhirette / kendileridir / hüsrâna uğrayanlar / sonra / şübhesiz / Rabbin

لِلَّذ۪ينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
o kimseler için ki / hicret ettiler / o şeyden sonra ki / eziyet edildiler / sonra / cihâd ettiler

وَصَبَرُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١١٠﴾
ve / sabrettiler / şübhesiz / Rabbin / bunlardan sonra / elbette çok bağışlayandır / çok merhamet edendir

103- Şübhesiz biliyoruz ki, onlar: "*(Kur'ân'ı)* ona ancak bir insan öğretiyor" diyorlar.

(Hâlbuki o) nisbet ettikleri kimsenin lisânı yabancıdır; bu ise, apaçık Arabca bir lisandır.[1]

104- Doğrusu, Allah'ın âyetlerine îmân etmeyenler yok mu, Allah onları *(bu hâllerinden dolayı)* hidâyete erdirmez ve onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

105- *(Allah hakkında)* yalanı, ancak Allah'ın âyetlerine îmân etmeyenler iftirâ eder.

İşte onlar, yalancıların ta kendileridir.

106- Kalbi îmân ile mutmain olduğu hâlde *(inkâra)* zorlanan kimse müstesnâ, kim îmân ettikten sonra Allah'ı inkâr ederse *(onun için şiddetli bir tehdid vardır)*, fakat kim de küfre gönlü*(nü)* açarsa, artık Allah'dan onların üzerine bir gazab ve onlar için *(pek)* büyük bir azab vardır.

107- Bu, doğrusu onların âhirete mukābil dünya hayâtını *(tercîh ederek)* sevmelerinden ve şübhesiz ki Allah'ın kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmeyeceğindendir.

108- İşte onlar *(küfürleri sebebiyle)* Allah'ın, kalblerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir.

İşte onlar, gāfillerin ta kendileridir!

109- Hiç şübhe yok ki onlar, âhirette gerçekten hüsrâna uğrayanlardır.

110- Sonra şübhesiz Rabbin, eziyet edilmelerinin *(ve küfre zorlanmalarının)* ardından hicret edenler, sonra cihâd edenler ve sabredenler hakkında, bütün bunlardan sonra muhakkak ki Rabbin, elbette *(bu güzel hâllerine binâen onlar için)* Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

111- O gün *(mahşer günü)* herkes gelir, kendi nefsi*(ni kurtarmak)* için uğraşır. Ve herkese, yaptığının karşılığı tam olarak verilip, onlara haksızlık edilmez.[1]

112- Allah, bir şehri *(Mekke'yi size)* misâl getirdi. *(Bu şehir)* emniyet ve huzûr içinde idi, ona rızkı her taraftan bol bol geliyordu.

Fakat *(halkı)* Allah'ın ni'metlerine nankörlük etti; Allah da onlara, *(özene bezene)* yapmakta oldukları şeyler sebebiyle açlık ve korku elbisesini tattırdı!

113- Şânım hakkı için, onlara kendilerinden bir peygamber geldi de onu yalanladılar.

Bunun üzerine, onlar zulmedici kimseler oldukları bir hâlde iken azab onları yakalayıverdi!

114- Öyle ise Allah'ın sizi rızıklandırdığı helâl ve temiz şeylerden yiyin; eğer yalnız O'na kulluk ediyorsanız, Allah'ın ni'met*(ler)*ine şükredin!

115- *(O)* size, ancak ölüyü *(usûlünce kesilmeden veya avlanmadan ölen hayvanı, akan)* kanı, domuz etini ve Allah'dan başkası adına kesilen *(hayvan etin)*i haram kılmıştır.

Fakat mecbur kalan bir kimse *(başkasının hakkına)* saldırmamak ve haddi *(zarûret mikdârını)* aşmamak *(üzere, ölmeyecek kadar bunlardan yemek)* şartıyla, artık şübhesiz Allah, *(onlar için)* Gafûr *(çok bağışlayan)* dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

116- Hem dillerinizin yalanı vasfediyor olması sebebiyle: "Bu helâldir, şu da haramdır" demeyin; çünki Allah'a yalanı iftirâ ediyor olursunuz. Şübhesiz ki Allah'a yalan iftirâ edenler, kurtuluşa ermezler.

117- *(Dünyada)* az bir faydalanma ve *(buna mukābil âhirette)* onlar için *(pek)* elemli bir azab vardır.

118- Yahudi olanlara ise, daha önce sana anlattıklarımızı haram kılmıştık.

Hâlbuki *(biz)* onlara zulmetmedik, fakat *(onlar, kötü amelleriyle)* kendilerine zulmediyorlardı.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ

nefse | her | tam verilir | ve | kendi nefsi için | mücâdele eder | nefis | her | gelir | o gün ki

مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ

idi | bir şehri | misâl olarak | Allah | misâl getirdi | ve | haksızlığa uğratılmazlar | onlar | ve | yaptı | o şey ki

اٰمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ

mekânın | herbirinden | bol bol | rızkı | ona geliyordu | huzûrlu | emniyetli

فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللّٰهِ فَأَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ

korku | ve | açlık | elbisesini | Allah | ve onlara tattırdı | Allah'ın | ni'metlerine | fakat nankörlük etti

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ

ve onu yalanladılar | kendilerinden | bir peygamber | onlara geldi | ve and olsun gerçekten | yapıyorlar | idiler | o şey sebebiyle ki

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ

Allah | sizi rızıklandırdı | o şeyden ki | öyle ise yiyin | zulmedenler | onlar iken | azâb | hemen onları yakaladı

حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ

ona | iseniz | eğer | Allah'ın | ni'metine | şükredin | ve | temiz olarak | helâl olarak

تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ

domuzun | etini | ve | kanı | ve | ölüyü | size | haram kılmıştır | ancak | kulluk ediyorsunuz

وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللّٰهَ

Allah | artık şübhesiz | ve haddi aşıcı olmadan | saldırıcı olmadan | mecbur kaldıysa | fakat kim | kendisi | Allah'dan | başkası için | kesildi | ve o şeyi ki

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ

dilleriniz | vasfediyor | o şey için ki | demeyin | ve | çok merhametlidir | çok bağışlayandır

الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ

Allah'a | iftirâ etmeniz için | haramdır | bu | ve | helâldir | bu | yalanı

الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

kurtuluşa ermezler | yalanı | Allah'a | iftirâ ederler | o kimseler ki | şübhesiz | yalanı

﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ

o kimselere ki | ve | elemli | bir azâb | onlar için vardır | ve | az | bir faydalanma

هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا

ve | bundan önce | sana | anlattık | o şeyleri ki | haram kılmıştık | yahudi oldular

ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

zulmediyorlar | kendilerine | idiler | fakat | onlara zulmetmedik

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ

son-ra | şüb-hesiz | Rab-bin | o kimseler için ki | yaptılar | kötülüğü | cehâletle | sonra | tevbe ettiler

بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

ardın-dan | bunun | ve | ıslâh ettiler | doğ-rusu | Rab-bin | bunlardan sonra | elbette çok bağışlayandır | çok merha-met edendir

اِنَّ اِبْرٰهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

şüb-hesiz | İbrâhîm | idi | bir ümmet | itâat eden | Alla-ha | hakka yönelmiş | ve | olmadı | müşriklerden

شَاكِرًا لِاَنْعُمِهِ اِجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢٠﴾

şükredici olarak | onun ni'met-lerine | onu seç-mişti | ve | onu hidâ-yet etmişti | bir yola | dosdoğru

وَاٰتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ ﴿١٢١﴾

ve | ona ver-dik | dünyada | iyilik | ve | şübhe-siz o | âhirette

الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ

elbette sâlih kimselerdendir | sonra | vahyettik | sana | diye | tâbi' ol | dînine | İbrâhîm'in

حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى

hakka yönelmiş | ve | olmadı | müşriklerden | ancak | kılın-mıştı | cumartesi

الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ

o kimse-lere ki | ihtilâfa düştüler | onda | ve | şüb-hesiz | Rab-bin | elbette hüküm verecektir | aralarında | günü

الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ اُدْعُ اِلٰى

kıyâmet | o şeyler hakkında ki | idiler | hakkında | ihtilâfa düşü-yorlar | da'vet et

سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ

yoluna | Rabbi-nin | hikmetle | ve | nasîhatle | güzel | ve | onlarla mü-câdele et

بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ

o şey ile ki | o | en gü-zeldir | şüb-hesiz | Rab-bin | odur | en iyi bilen | o kim-seyi ki | saptı | yolundan

وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾ وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ

ve | odur | en iyi bilen | hidâyete erenleri | ve | e-ğer | bir cezâ verirseniz | o halde cezâ verin | misliy-le | o şe-yin ki | size ezi-yet yapıldı

بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ

onun-la | ve and olsun eğer | sabre-derseniz | elbet-te o | hayır-lıdır | sabredenler için | ve | sab-ret | ve de-ğildir | sabrın

اِلَّا بِاللّٰهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ

an-cak | Allah ile | ve | üzülme | onlara | ve | olma | sıkıntı içinde | o şeyden dolayı ki | tuzak ku-ruyorlar

﴿١٢٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

şüb-hesiz | Allah | bera-berdir | o kimse-lerle ki | sakındılar | ve | o kimse-lerle ki | onlar | iyilik eden-lerdir

119- Sonra şübhesiz Rabbin, cehâletle kötülük yapan; sonra bunun ardından tevbe edip *(hâllerini)* ıslâh edenler hakkında *(affedicidir)*, doğrusu Rabbin, bu *(samîmi hâlleri)*nden sonra *(onlar için)* elbette Gafûr *(çok bağışlayan)*dır, Rahîm *(çok merhamet eden)*dir.

120- Şübhe yok ki İbrâhîm, Allah'a itâat eden, Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan *(başlıca)* bir ümmet *(her hususda kendisine tâbi' olunan bir rehber)* idi. Ve *(o, kâfirler gibi)* müşriklerden olmadı!

121- O'nun ni'metlerine şükrediciydi. *(Allah da)* onu *(peygamberliğe)* seçmiş ve onu dosdoğru bir yola hidâyet etmişti.

122- Ona dünyada da iyilik verdik. Şübhesiz ki o, âhirette de elbette sâlih kimselerdendir.

123- Sonra sana: "Hanîf *(hakka yönelmiş)* olan İbrâhîm'in dînine tâbi' ol! Çünki *(o, etrâfındaki kâfirler gibi)* müşriklerden değildi!" diye vahyettik.

124- Cumartesi *(ibâdeti)* ancak onda ihtilâfa düşen *(yahudi)*lere *(farz)* kılınmıştı. Muhakkak ki Rabbin, üzerinde ihtilâfa düşmekte oldukları şeyler hakkında, kıyâmet günü aralarında elbette hüküm verecektir.

125- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel nasîhatle da'vet et ve onlarla en güzel bir şekilde mücâdele et! Şübhe yok ki yolundan sapanları en iyi bilen ancak Rabbindir; hidâyete erenleri de en iyi bilen O'dur.

126- Eğer bir cezâ verirseniz, o hâlde size yapılan eziyetin misliyle cezâ verin! Fakat sabrederseniz, elbette bu, sabredenler için daha hayırlıdır.

127- *(Habîbim, yâ Muhammed!)* Sabret; senin sabrın da ancak Allah*('ın yardımı)* iledir; hem *(îmân etmiyorlar diye)* onlara üzülme; tuzak kurmakta olmalarından dolayı da sıkıntıya düşme!

128- Muhakkak ki Allah, *(günahlardan)* sakınanlarla ve iyilik edenlerle berâberdir.(1)